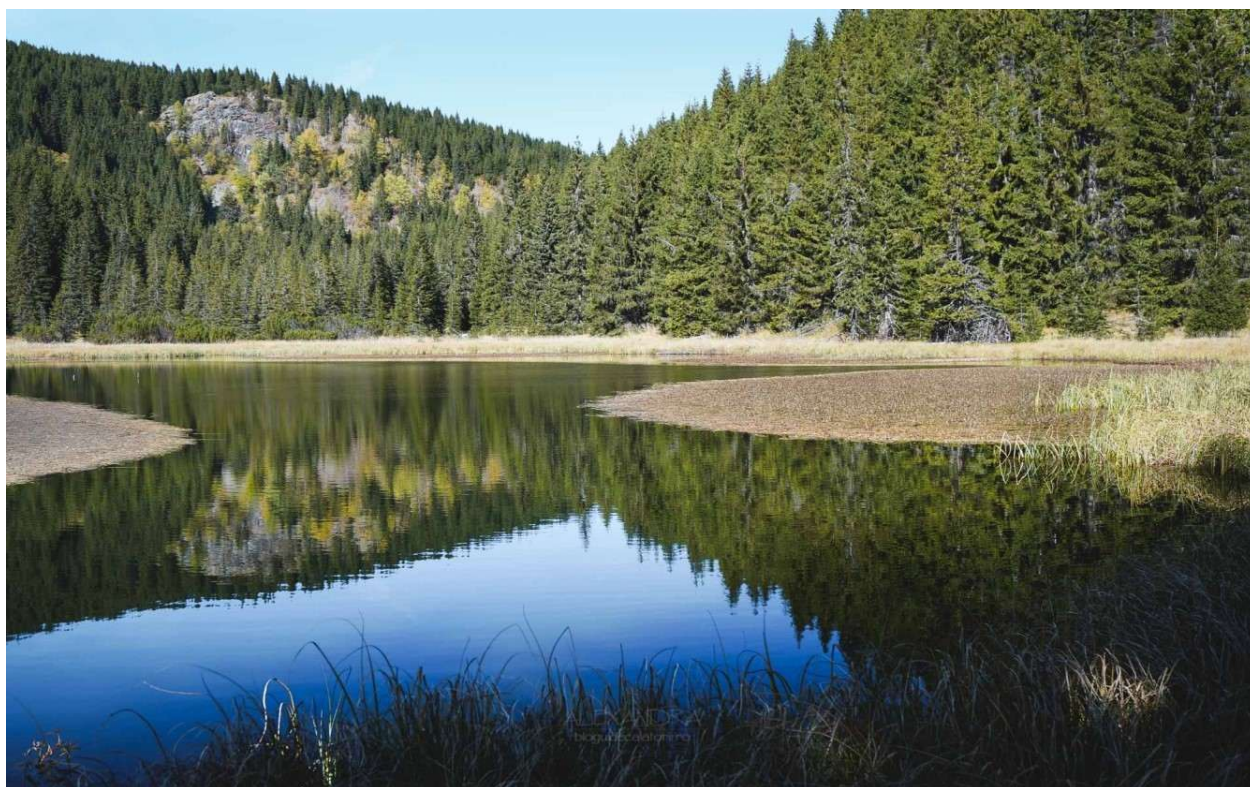

*Strategia de dezvoltare turistică a Comunei
Mălaia, județul Vâlcea,
pentru perioada 2025 - 2030*

Cuprins

SECȚIUNEA I: CONTEXTUL STRATEGIC	4
1.1. Rolul strategiei integrate de dezvoltare teritorială	4
1.2. Concepte cheie și tendințe internaționale, regionale și locale	7
1.2.1. Contextul internațional	7
1.2.2. Contextul european.....	7
1.3. Strategii relevante la nivel național, regional și local	12
1.3.1. Strategii relevante la nivel național	12
1.3.2. Propunerile de arhitectură pentru programele operaționale 2021-2027	56
1.3.3. Strategii relevante la nivel regional	58
1.3.4. Contextul la nivelul județului	70
1.3.5. Strategii relevante la nivel local.....	72
1.4. Procesul de consultare și implicare a factorilor interesați	74
1.4.1. Cercetarea sociologică	76
1.4.2. Colectarea de provocări și soluții.....	77
1.4.3. Consultări tematice	78
1.4.4. Bugetare participativă	79
1.5. Stadiul implementării documentațiilor existente	80
SECȚIUNEA 2: ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE.....	82
2.1. Profil socio-demografic	82
2.2. Profil economic	85
2.3. Profil spațial și funcțional.....	86
2.4. Infrastructura de transport și mobilitate.....	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
2.5. Echiparea tehnico-edilitară	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
2.6. Servicii publice.....	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
2.7. Mediu și schimbări climatice.....	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
2.8. Profil și capacitate administrative.....	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
2.9. Analiza SWOT	Eroare! Marcaj în document nedefinit.

SECȚIUNEA 3: VIZIUNEA ȘI OBIECTIVELE DE DEZVOLTARE	117
3.1. Fundamentarea formulării viziunii și obiectivelor strategice	117
3.1.1. Principii de planificare integrată.....	119
3.2. Concept de dezvoltare spațială	127
3.3. Viziunea 2030.....	129
3.4 Obiective strategice și specifice de dezvoltare	145
SECȚIUNEA 4: DIRECȚII DE ACȚIUNE. POLITICI ȘI PROGRAME DE DEZVOLTARE.....	155
4.1. Aspecte cheie în formularea politicilor și programelor	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
4.2. Lista politicilor și programelor de dezvoltare.....	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
SECȚIUNEA 5: PORTOFOLIUL DE PROIECTE.....	184
5.1. Lista completă a proiectelor (pe baza politicilor și programelor elaborate)	184
5.2. Mecanismul de priorizare	225
5.3. Lista de proiecte prioritare și sursele de finanțare	228
SECȚIUNEA 6: IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI	231
6.1. Responsabilitățile și planul de acțiune pentru implementarea strategiei	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
6.2. Sistemul de monitorizare și evaluare.....	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
6.3. O analiză a riscurilor/un plan de diminuare a riscului în implementarea SDT/SDL	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
6.4. Comunicarea cu beneficiarii proiectelor și promovarea strategiei.....	Eroare! Marcaj în document nedefinit.

SECȚIUNEA I: CONTEXTUL STRATEGIC

1.1. Rolul strategiei integrate de dezvoltare teritorială

1.1. Rolul strategiei integrate de dezvoltare teritorială

Într-un context global marcat de provocări majore precum pandemia de COVID-19, criza energetică, schimbările climatice și tensiunile geopolitice, strategia integrată de dezvoltare teritorială devine un pilon fundamental pentru asigurarea unui viitor sustenabil. Comuna Mălaia, parte integrantă a unei regiuni bogate în resurse naturale și culturale, se află în fața unei oportunități istorice de a adopta un model de dezvoltare care să promoveze coeziunea economică, socială și teritorială. Această strategie reprezintă un instrument esențial pentru valorificarea potențialului local și crearea unei direcții clare de dezvoltare până în anul 2030.

Strategiile de dezvoltare teritorială și locală promovate de politica de coeziune a Uniunii Europene sunt esențiale pentru acest proces. Printre acestea, investițiile teritoriale integrate (ITI) și dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC) se numără printre cele mai importante mecanisme prin care se asigură utilizarea eficientă a finanțării europene într-un mod integrat și local. Aceste instrumente, reglementate de Regulamentul privind dispozițiile comune (RDC), oferă un cadru clar și coerent pentru implementarea politicilor de coeziune în vederea promovării dezvoltării durabile și integrate a teritoriilor. Articolele 28-34 din RDC pentru perioada de programare 2021-2027 subliniază importanța utilizării acestor mecanisme pentru atingerea obiectivului de politică 5: "O Europă mai aproape de cetățeni".

Aceste instrumente au fost introduse pentru prima dată în 2014 și au fost consolidate în legislația pentru perioada 2021-2027, subliniind rolul central al strategiilor teritoriale integrate în realizarea obiectivelor de coeziune. Obiectivul lor principal este de a facilita o abordare ascendentă a dezvoltării teritoriale, prin implicarea autorităților locale și regionale, intensificarea cooperării dintre sectorul public și cel privat, precum și prin încurajarea transferului de informații între nivelurile de guvernare. Regulamentul FEDR 2021-2027 oferă mai multe detalii despre alocarea fondurilor, stipulând că cel puțin 8% din finanțarea FEDR națională trebuie dedicată dezvoltării urbane durabile, comparativ cu doar 5% în perioada anterioară.

În perioada 2014-2020, aceste instrumente au facilitat alocarea a aproximativ 30 de miliarde de euro pentru strategiile teritoriale și urbane, reprezentând aproape 10% din totalul finanțării politicii de coeziune. Cu toate acestea, implementarea acestora a întâmpinat unele dificultăți, precum lipsa capacităților locale și o percepție a birocrăției excesive. Dincolo de rezultate cantitative, succesul acestor

instrumente trebuie evaluat și prin prisma impactului asupra coeziunii teritoriale, bunăstării locuitorilor și consolidării capitalului social.

Importanța unei abordări integrate pentru dezvoltarea comunităților

Una dintre mizele fundamentale ale strategiei este reducerea decalajelor economice și sociale printr-un set de politici menite să stimuleze economia locală, să asigure acces echitabil la resurse și să promoveze incluziunea socială. Dezvoltarea infrastructurii publice, a serviciilor de educație și sănătate constituie pași esențiali pentru creșterea calității vieții locuitorilor. Strategia propusă este pe deplin aliniată cu obiectivele Politicii Agricole Comune (PAC) a Uniunii Europene, care pune un accent deosebit pe dezvoltarea echilibrată a zonelor rurale. Totodată, aceasta integrează obiectivele Strategiei Naționale de Dezvoltare a Turismului, care subliniază importanța valorificării patrimoniului natural și cultural al României prin proiecte sustenabile și inovatoare.

Aceste inițiative sunt susținute și de cadrul oferit de Agenda Teritorială 2030, care promovează două obiective generale: o Europă justă și o Europă verde. Acestea subliniază necesitatea unei coordonări eficiente a politicilor teritoriale pentru a reduce disparitățile și a valorifica diversitatea locală.

Reziliență în fața provocărilor globale

Provocările globale impun necesitatea unor politici adaptabile, care să răspundă eficient schimbărilor climatice, crizelor economice și altor evenimente neprevăzute. Strategia propusă pentru Mălaia pune un accent deosebit pe:

- **Tranziția către o economie verde**, bazată pe utilizarea energiilor regenerabile și reducerea amprente de carbon. Această direcție este susținută și de Pactul Verde European, care stabilește ca obiectiv neutralitatea climatică până în 2050.
- **Gestionarea sustenabilă a resurselor naturale**, prin protejarea biodiversității și adoptarea unor practici agricole și forestiere ecologice, în concordanță cu Strategia UE pentru biodiversitate 2030.
- **Diversificarea economiei locale**, sprijinind inițiativele antreprenoriale și dezvoltarea unor sectoare economice mai puțin vulnerabile la fluctuațiile globale. Acest demers este corelat cu Obiectivul de Politică 5 al Politicii de Coeziune: „O Europă mai aproape de cetățeni”.

Aceste direcții nu doar că asigură o reziliență sporită, dar contribuie și la crearea unei imagini pozitive pentru comunitate, atrăgând totodată investitori și turiști.

Dimensiunea socială și participarea activă a comunității

Succesul unei strategii integrate depinde de implicarea activă a locuitorilor. Mălaia are potențialul de a deveni un exemplu de guvernare participativă, unde cetățenii, autoritățile locale și sectorul privat colaborează în definirea și implementarea proiectelor. Printr-un proces transparent și incluziv, autoritățile

locale pot valorifica ideile și inițiativele cetățenilor pentru a crea soluții adaptate nevoilor reale ale comunității.

Sprijinirea categoriilor vulnerabile este o altă prioritate esențială. Strategia propune crearea unor mecanisme care să asigure acces egal la oportunități pentru toți locuitorii, reducând excluziunea socială și promovând egalitatea de șanse.

Valorizarea patrimoniului natural și cultural

Mălaia dispune de un patrimoniu natural și cultural unic, care poate deveni un motor principal al dezvoltării economice. Strategia integrează politici care vizează protejarea și promovarea acestor resurse, încurajând turismul sustenabil. Dezvoltarea infrastructurii turistice și crearea unor produse turistice autentice, care reflectă tradițiile locale, reprezintă pași cruciali pentru atragerea turiștilor.

Conservarea biodiversității și restaurarea obiectivelor culturale sunt priorități care nu doar că sprijină economia locală, dar contribuie și la păstrarea identității comunității.

Alinierea la obiectivele europene și internaționale

Strategia pentru Mălaia se aliniază la obiectivele stabilite prin Agenda Teritorială 2030 și Pactul Verde European. Aceste documente subliniază importanța dezvoltării sustenabile și a incluziunii sociale ca mijloace de promovare a unei Europe mai verzi și mai prospere. Totodată, strategia reflectă prioritățile Fondului European de Dezvoltare Regională (FEDR), care alocă o pondere semnificativă din buget pentru investiții în dezvoltarea rurală durabilă.

Prin proiectele propuse în cadrul prezentei strategii, Mălaia devine parte integrantă a acestui efort colectiv, contribuind la obiectivele globale de reducere a inegalităților, protecția mediului și tranziția către o economie cu emisii scăzute de carbon. Strategia evidențiază, de asemenea, potențialul de a atrage finanțări suplimentare prin intermediul programelor precum LEADER, menite să sprijine inițiativele locale bazate pe nevoile comunităților.

Concluzie

Adoptând aceasta strategie integrată de dezvoltare teritorială, Comuna Mălaia face un pas important către un viitor mai sustenabil și mai prosper. Acest demers nu doar că valorifică resursele locale, dar contribuie și la consolidarea comunității, transformând-o într-un exemplu de bună practică la nivel regional și național. Dezvoltarea nu este doar un scop, ci un proces continuu, construit pe participare, inovație și viziune pe termen lung.

1.2. Concepte cheie și tendințe internaționale, regionale și locale

1.2.1. Contextul internațional

Turismul internațional este recunoscut drept unul dintre cele mai importante motoare economice ale economiei globale, având capacitatea de a stimula creșterea economică, de a crea locuri de muncă și de a facilita schimburile culturale între popoare. Această industrie complexă, care implică o gamă largă de sectoare economice, de la transport și ospitalitate până la atracții turistice și servicii recreative, reprezintă o pârgie strategică pentru dezvoltarea multor țări și regiuni.

Conform Organizației Mondiale a Turismului (UNWTO), în anul 2021, turismul a contribuit cu aproximativ 9,7% la PIB-ul global, generând 6% din totalul locurilor de muncă la nivel mondial. Deși pandemia de COVID-19 a afectat profund acest sector, determinând scăderi semnificative în numărul sosirilor internaționale și în veniturile generate, industria turistică a demonstrat o capacitate remarcabilă de adaptare. Investițiile în digitalizare, sustenabilitate și sănătate publică au fost esențiale pentru redresarea acestui sector strategic.

Turismul internațional joacă un rol central în dezvoltarea economică, socială și culturală. La nivel global, acesta funcționează ca o punte între diferite economii, conectând piețele locale la fluxurile internaționale de capital și contribuind la dezvoltarea unor industrii conexe, precum transportul, restaurantele, industria de agrement și sectorul cultural. În cadrul acestei industrii, principalele subsectoare includ:

- **Ospitalitatea:** hotelurile, pensiunile, campingurile, restaurantele și barurile oferă servicii esențiale turiștilor, constituind o parte vitală a economiei turismului. În contextul internațional, lanțurile hoteliere majore investesc constant în standarde ecologice și experiențe personalizate pentru a atrage călătorii din întreaga lume.
- **Transportul:** liniile aeriene, companiile feroviare și operatorii de croaziere contribuie la mobilitatea turiștilor și facilitează accesul către destinații îndepărtate. Inovațiile recente în transportul ecologic, cum ar fi trenurile electrice de mare viteză, adresează preocupările legate de amprenta de carbon.
- **Atracțiile turistice:** atât cele naturale (parcuri naționale, plaje, peisaje montane) cât și cele culturale (muzee, monumente, festivaluri) reprezintă puncte de atracție majore pentru călători. Strategiile internaționale subliniază necesitatea protejării patrimoniului cultural și natural pentru a asigura sustenabilitatea pe termen lung.

Impactul turismului asupra dezvoltării durabile

Conceptul de dezvoltare durabilă în turism a câștigat o importanță semnificativă în ultimele decenii, în contextul crizelor climatice și al nevoii de a proteja ecosistemele fragile. Conform Comisiei Mondiale pentru Mediu și Dezvoltare, dezvoltarea durabilă este definită ca "dezvoltarea care satisface nevoile prezentului fără a compromite abilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi". În acest sens, turismul sustenabil promovează un echilibru între conservarea resurselor naturale și culturale și satisfacerea cererii turistice în creștere.

Sectorul turistic este strâns legat de utilizarea resurselor naturale și culturale, vânzând aceste elemente ca parte integrantă a produsului său. Această interdependență face din turism o industrie responsabilă față de mediu și față de comunitățile locale. Exemple notabile includ:

- **Turismul ecologic:** Destinații precum Costa Rica și Islanda au adoptat practici turistice ecologice, concentrându-se pe conservarea biodiversității și reducerea impactului asupra mediului.
- **Slow tourism:** Conceptul de turism lent promovează experiențe imersive și sustenabile, încurajând vizitatorii să petreacă mai mult timp în comunitățile locale și să contribuie la economia acestora.
- **Cicloturismul:** Acesta devine o tendință globală în creștere, cu țări precum Olanda și Danemarca investind masiv în infrastructura dedicată bicicletelor pentru a încuraja turismul cu impact redus asupra mediului.

Rolul relațiilor internaționale și globalizarea în turism

Relațiile internaționale joacă un rol esențial în facilitarea mobilității turistice, prin crearea unor cadre legislative care să sprijine călătoriile transfrontaliere, precum și prin promovarea cooperării între țări. Globalizarea a contribuit la democratizarea turismului, transformându-l într-o industrie accesibilă pentru un număr tot mai mare de oameni. În plus, dezvoltarea infrastructurii și a tehnologiei a permis ca destinațiile odinioară greu accesibile să devină puncte de atracție pe harta turistică globală.

Mobilitatea crescută a populației la nivel internațional, alimentată de dorința de cunoaștere și explorare, a generat fluxuri turistice impresionante. De exemplu, numărul sosirilor internaționale a crescut de la 25 de milioane în 1950 la peste 1,2 miliarde în 2015, conform datelor UNWTO. Această creștere reflectă o tendință globală spre o mai mare conectivitate culturală și economică.

În cadrul Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, adoptată de Națiunile Unite, turismul este identificat ca un sector cheie pentru atingerea obiectivelor globale. Obiectivele 8, 12 și 14 subliniază importanța creșterii economice sustenabile, a consumului și producției responsabile și a conservării

oceanelor și resurselor marine. Strategiile de turism durabil sunt esențiale pentru realizarea acestor obiective, contribuind la dezvoltarea unor modele economice incluzive și prietenoase cu mediul.

Inovația și tehnologia în turism

Industria turistică este puternic influențată de progresul tehnologic, care a revoluționat modul în care serviciile turistice sunt concepute și livrate. Digitalizarea permite operatorilor să-și îmbunătățească serviciile prin utilizarea platformelor online, a aplicațiilor mobile și a realității virtuale. De exemplu, tururile virtuale oferă turiștilor posibilitatea de a explora destinații înainte de a le vizita fizic, în timp ce aplicațiile de rezervare personalizate simplifică procesul de planificare a călătoriilor.

Tehnologia joacă, de asemenea, un rol crucial în promovarea sustenabilității. Sistemele inteligente de management al resurselor și analiza datelor contribuie la optimizarea operațiunilor turistice și reducerea risipei. În plus, dezvoltarea infrastructurii "inteligente" pentru transport și cazare sprijină tranziția către un turism mai verde și mai eficient din punct de vedere energetic.

Implicații pentru Comuna Mălaia

Pentru Comuna Mălaia, adaptarea la tendințele internaționale reprezintă o oportunitate de a valorifica resursele naturale și culturale unice ale zonei. Implementarea unor strategii bazate pe turismul sustenabil, digitalizare și promovarea unor experiențe autentice poate poziționa Mălaia ca o destinație de referință la nivel regional. Investițiile în infrastructură, formarea forței de muncă și dezvoltarea unor parteneriate internaționale sunt esențiale pentru maximizarea potențialului turistic al comunei.

Prin valorificarea tendințelor globale și prin integrarea acestora în strategia locală, Mălaia poate deveni un exemplu de bună practică pentru alte comunități rurale, contribuind totodată la îndeplinirea obiectivelor globale de dezvoltare durabilă.

1.2.2. Contextul european

Turismul european reprezintă unul dintre sectoarele economice de bază, având o contribuție semnificativă la dezvoltarea economică, socială și culturală a continentului. Europa continuă să fie lider mondial ca destinație turistică, atrăgând jumătate din totalul sosirilor internaționale globale. În anul 2019, înainte de pandemia de COVID-19, peste 740 de milioane de turiști au vizitat Europa, generând venituri semnificative și susținând dezvoltarea regională. Importanța turismului pentru Uniunea Europeană este evidentă prin contribuția acestuia de 9,9% la PIB-ul total al UE și generarea de locuri de muncă pentru 11,6% din populația activă, adică aproximativ 23,5 milioane de persoane.

Sectorul turistic european se bazează preponderent pe întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri), care constituie peste 99% din structura economică a acestuia. În țări precum Grecia și Croația, turismul

contribuie cu peste 20% la PIB, în timp ce în Germania sau Franța, această contribuție variază între 5-10%, dar cu volume mari de turiști interni și internaționali. Diversitatea turistică a Europei este reflectată de diferențele semnificative dintre proporțiile turiștilor interni și străini: în România, Polonia și Germania, peste 75% dintre turiști sunt locali, în timp ce Malta, Luxemburg și Croația atrag o proporție majoritară de turiști internaționali, de aproximativ 90%.

Turismul european este sprijinit de numeroase politici și inițiative strategice, menite să încurajeze sustenabilitatea, competitivitatea și adaptabilitatea acestui sector esențial. Printre cele mai relevante documente strategice se numără Pactul Verde European, Strategia pentru Turism 2020-2030 și Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă. **Pactul Verde European** stabilește obiective ambițioase pentru transformarea Europei într-un continent neutru din punct de vedere climatic până în 2050. În acest context, turismul joacă un rol central, fiind vizate investiții în infrastructură verde, transport sustenabil și conservarea patrimoniului natural.

Strategia pentru Turism 2020-2030 promovează dezvoltarea unui ecosistem turistic rezilient și sustenabil, punând accent pe digitalizare și pe sprijinirea IMM-urilor pentru a adopta tehnologii inovatoare. De asemenea, Mecanismul de Redresare și Reziliență (MRR) al UE a alocat fonduri substanțiale, peste 161 de miliarde de euro, pentru redresarea economică post-pandemie, incluzând investiții dedicate turismului. **Programul COSME** și alte inițiative similare oferă sprijin financiar pentru IMM-uri, consolidând competitivitatea acestora și promovând inovația în sector.

Transformarea ecologică și digitală sunt doi piloni esențiali pentru viitorul turismului european. Pactul Verde European încurajează tranziția către un turism mai ecologic, prin investiții în transport public sustenabil, dezvoltarea infrastructurii verzi și utilizarea energiei regenerabile. În paralel, digitalizarea joacă un rol cheie în modernizarea serviciilor turistice. Platformele online, tururile virtuale și aplicațiile interactive optimizează experiența vizitatorilor, facilitând accesul la informații și rezervări în timp real.

Impactul pandemiei de COVID-19 a evidențiat vulnerabilitatea sectorului turistic european, reducând drastic numărul vizitatorilor internaționali și generând pierderi economice semnificative. În 2020, sosirile internaționale au scăzut cu 67,5%, iar veniturile din turism au fost reduse la jumătate față de 2019. Pe termen scurt, Uniunea Europeană a lansat inițiative precum „Re-open EU”, menite să sprijine redeschiderea sectorului și să încurajeze turismul local și regional. Pe termen mediu și lung, strategia europeană se concentrează pe crearea unui sector turistic mai rezilient, sustenabil și inovator, capabil să răspundă provocărilor viitoare.

Pe lângă aceste inițiative strategice, sectorul turismului din UE se bazează și pe **instrumente financiare diversificate**. Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Mecanismul de Redresare și Reziliență sunt printre principalele surse de finanțare pentru proiectele turistice. FEDR a alocat aproximativ 6,4 miliarde de euro pentru investiții directe în turism între 2007-2013 și 4,3 miliarde de euro între 2014-2020. Pentru perioada 2021-2027, programele europene s-au extins pentru a include 14 inițiative dedicate turismului, multe dintre ele axate pe tranziția verde și digitală.

Europa oferă numeroase exemple de bune practici care pot fi adaptate la nivel local, inclusiv în dezvoltarea turistică a Comunei Mălaia. Cicloturismul din Olanda, recunoscut pentru rețeaua sa extinsă de piste pentru biciclete, contribuie la reducerea emisiilor de carbon și atrage milioane de turiști anual. Regiunile montane din Alpi, cu infrastructura lor pentru sporturi de iarnă și activități recreative, sunt un exemplu de utilizare sustenabilă a resurselor naturale. Turismul enologic din Franța și Italia, care promovează rutele vinului și gastronomia tradițională, subliniază importanța valorificării patrimoniului local.

Un alt exemplu îl reprezintă modelul de turism comunitar din Spania, în care comunitățile locale administrează resursele turistice, împărțind beneficiile și implicând activ locuitorii în promovarea culturii locale. Totodată, modelul de „slow tourism” din Italia promovează experiențele turistice autentice, punând accent pe interacțiunea directă cu locuitorii și tradițiile locale.

Prin adoptarea acestor bune practici și prin alinierea la strategiile europene, Comuna Mălaia poate deveni un model de succes în turismul rural și montan. Dezvoltarea unor rute tematice care să pună în valoare peisajele naturale și tradițiile locale, digitalizarea serviciilor și promovarea unui turism sustenabil pot contribui la creșterea atractivității comunei. În plus, colaborarea cu alte regiuni europene pentru schimbul de experiențe și atragerea de investiții poate accelera integrarea Mălaiei în rețelele turistice regionale și internaționale.

Turismul european reprezintă un exemplu de diversitate și adaptabilitate, fiind un motor esențial al dezvoltării economice și sociale. Strategiile europene pentru sustenabilitate și digitalizare oferă un cadru solid pentru dezvoltarea turistică locală, iar Comuna Mălaia are oportunitatea de a valorifica acest context favorabil pentru a deveni o destinație de referință pe harta turismului regional și internațional.

1.3. Strategii relevante la nivel național, regional și local

1.3.1. Strategii relevante la nivel național

Turismul este considerat un pilon strategic al economiei naționale în România, fiind recunoscut pentru contribuția sa la dezvoltarea regională, crearea de locuri de muncă și promovarea patrimoniului cultural și natural. Strategiile naționale recente reflectă o viziune integrată, care aliniază obiectivele locale cu direcțiile europene și globale, promovând sustenabilitatea, digitalizarea și inovarea în sectorul turistic.

În 2006, **Organizația Mondială a Turismului** a oferit sprijin României pentru elaborarea **Master Planului pentru Dezvoltarea Turismului Național 2007–2026**, un document strategic esențial destinat să analizeze deficiențele sectorului turistic și să identifice oportunități pentru a poziționa România mai competitiv pe piețele internaționale. **Obiectivul principal al Master Planului** a fost să ofere o direcție clară pentru îmbunătățirea turismului, însă multe dintre problemele semnalate atunci continuă să persiste.

Slăbiciunile semnalate în Master Plan includ coordonarea limitată între autoritățile publice și sectorul privat, infrastructura turistică subdezvoltată, lipsa datelor statistice fiabile pentru analiză și planificare, precum și o promovare incoerentă și inefficientă a destinațiilor turistice. De asemenea, au fost identificate deficiențe în **formarea profesională**, care rămâne adesea depășită și prost direcționată, precum și în calitatea mediului urban, afectând atractivitatea generală a destinațiilor.

Implementarea măsurilor propuse în Master Plan a fost afectată de mai mulți factori: **schimbările frecvente ale structurii guvernamentale și instituționale**, alocările financiare insuficiente și, în anumite cazuri, lipsa de asumare a responsabilității pentru acțiunile necesare. Aceste provocări au determinat întârzieri și lacune în realizarea obiectivelor stabilite.

Calitatea slabă a centrelor urbane, gestionarea inefficientă a resurselor și lipsa unor strategii coerente de comercializare și promovare rămân probleme actuale, chiar și la mai bine de un deceniu de la lansarea Master Planului. În plus, evoluțiile recente în turismul global, inclusiv digitalizarea, cerințele legate de sustenabilitate și schimbările în comportamentul turiștilor, accentuează nevoia de actualizare și de integrare a unor măsuri mai ambițioase.

Informații suplimentare și direcții recente

În ultimii ani, **strategiile naționale în turism** au fost ajustate pentru a aborda aceste deficiențe. Prin adoptarea unor inițiative precum **Strategia Națională pentru Dezvoltarea Turismului 2022–2030**, se încearcă reducerea decalajelor și adaptarea la noile tendințe globale, inclusiv digitalizarea și turismul sustenabil. De asemenea, implementarea **Organizațiilor de Management al Destinațiilor (OMD-uri)** este văzută ca o soluție pentru îmbunătățirea coordonării și gestionării la nivel local și regional.

Investițiile recente prin Mecanismul de Redresare și Reziliență (PNRR) și Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) oferă oportunități semnificative pentru modernizarea infrastructurii turistice, sprijinirea antreprenoriatului local și crearea unor produse turistice noi. Cu toate acestea, succesul acestor inițiative depinde de o implementare coerentă și de o mai bună colaborare între toate părțile implicate.

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național 2007–2026 rămâne un punct de referință important, însă progresul limitat în implementarea măsurilor propuse subliniază necesitatea unei asumări mai puternice și a unei abordări integrate pentru valorificarea completă a potențialului turistic al României.

HG nr. 558/2017, privind aprobarea **Programului pentru dezvoltarea investițiilor în turism - Masterplanul investițiilor în turism** - și a criteriilor de eligibilitate pentru proiectele de investiții în turism, a fost conceput pentru a sprijini dezvoltarea comunităților locale din zonele cu un potențial turistic ridicat. Scopul său principal constă în stimularea investițiilor publice pentru modernizarea și extinderea infrastructurii turistice. **Bugetul total al programului pentru perioada 2019–2022** a fost de **182.269.000 lei**, iar creditele de angajament au însumat **219.900.000 lei**, ceea ce reflectă un angajament clar al statului român în sprijinirea acestui sector strategic.

Pentru protecția patrimoniului natural și cultural din Munții Carpați, România a ratificat **Convenția-cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților** prin **Legea nr. 389/2006**. Această convenție, adoptată la Kiev la 22 mai 2003, are ca obiectiv principal cooperarea între țările semnatare pentru protejarea și dezvoltarea sustenabilă a Carpaților. Printre prioritățile sale se numără **îmbunătățirea calității vieții în comunitățile locale, consolidarea economiei regionale și conservarea biodiversității și a patrimoniului cultural**. Convenția oferă un cadru de colaborare în domenii esențiale precum: conservarea biodiversității, gestionarea resurselor de apă, planificare teritorială, agricultură, silvicultură, turism și energie.

În contextul strategiei naționale pentru turism, au fost adoptate o serie de documente esențiale care definesc direcțiile de dezvoltare pe termen lung. Un exemplu important este **Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului pentru perioada 2019–2029**, aprobată prin **HG nr. 358/2019**, care promovează crearea unor destinații ecoturistice în ariile naturale protejate și în zonele montane, protejând biodiversitatea și sprijinind antreprenoriatul local. Totodată, **Strategia pentru dezvoltarea turismului balnear**, aprobată prin **HG nr. 571/2019**, pune accent pe modernizarea infrastructurii din stațiunile balneare, dezvoltarea centrelor de excelență în tratamente balneare și promovarea acestor destinații la nivel internațional.

Programul de guvernare, adoptat în noiembrie 2021, include o serie de măsuri pe termen mediu și scurt care, prin implicațiile lor legislative și financiare, ar putea genera un impact semnificativ asupra dezvoltării turismului în perioada 2025–2035. Deși nu acoperă integral perioada de implementare a strategiilor existente, acțiunile propuse, cum ar fi alocarea fondurilor pentru digitalizare și modernizarea infrastructurii turistice, reprezintă pași importanți pentru consolidarea acestui sector.

Cadrul strategic național pentru dezvoltarea turismului este fundamentat prin Masterplanul investițiilor în turism (HG nr. 558/2017), document programatic ce vizează valorificarea potențialului turistic al comunităților locale prin dezvoltarea infrastructurii specifice. Programul a beneficiat de o alocare financiară substanțială în perioada 2019-2022, însumând peste 182 milioane lei, cu credite de angajament suplimentare de aproximativ 220 milioane lei, demonstrând angajamentul ferm al autorităților pentru dezvoltarea sectorului turistic.

În contextul poziționării geografice privilegiate a României în spațiul carpatic, țara noastră și-a asumat un rol activ în protejarea și valorificarea durabilă a acestui patrimoniu natural și cultural unic, prin ratificarea Convenției Carpatice (Legea nr. 389/2006). Acest instrument strategic internațional facilitează dezvoltarea unui turism sustenabil în regiunea carpatică, promovând simultan conservarea biodiversității, dezvoltarea economică locală și preservarea moștenirii culturale. Cooperarea transfrontalieră cu celelalte șase state semnatare creează oportunități semnificative pentru dezvoltarea unor produse turistice integrate și implementarea unor bune practici în domenii precum ecoturismul, turismul cultural și cel balnear.

Viziunea strategică națională pentru sectorul turistic este completată de documente sectoriale specifice, precum Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului 2019-2029 și Strategia pentru dezvoltarea turismului balnear, care definesc direcții clare de acțiune pentru valorificarea sustenabilă a resurselor turistice. Programul de guvernare actual, deși are un orizont temporal mai redus, stabilește priorități și măsuri concrete care pot cataliza dezvoltarea turismului pe termen mediu și lung, cu efecte potențiale semnificative în perioada 2025-2035.

Acest cadru strategic complex oferă fundamentul necesar pentru dezvoltarea unui turism competitiv și sustenabil, capabil să răspundă atât cerințelor pieței turistice actuale, cât și imperativelor conservării patrimoniului natural și cultural pentru generațiile viitoare.

Guvernul promovează un model de **dezvoltare sustenabilă**, care se concentrează pe investiții, consolidarea capitalului uman, creșterea competitivității companiilor românești și transformarea digitală a economiei și administrației. Totodată, se urmărește eficientizarea administrației publice și reducerea deprinderii materiale a populației. În acest context, turismul este considerat o **ramură strategică esențială** pentru economia României, iar prioritățile includ modernizarea cadrului legislativ, instituirea

Organizațiilor de Management al Destinațiilor (OMD-uri) și implementarea programelor de finanțare și promovare.

Obiective strategice în turism:

- **Dezvoltarea destinațiilor turistice** prin implicarea parteneriatelor dintre mediul public și cel privat, pentru a îmbunătăți calitatea și performanța managementului destinațiilor.
- **Creșterea notorietății României** ca destinație turistică de calitate pe piețele internaționale.
- Reducerea sezonality, prelungirea duratei medii a sejururilor și sporirea loialității turiștilor.
- **Diversificarea formelor de turism** (balnear, ecoturism, wellness) și stimularea circulației turistice interne și internaționale.
- Crearea unui **cadru de protecție** pentru turiști și operatorii economici în situații de criză.
- **Digitalizarea serviciilor** publice în domeniul turismului și sprijinirea antreprenorilor.

Direcții de acțiune:

- **Modernizarea cadrului legal** pentru dezvoltarea OMD-urilor, inclusiv în ceea ce privește finanțarea și managementul participativ.
- Implementarea campaniilor de marketing, atât tradiționale, cât și digitale, pentru promovarea eficienței a destinațiilor turistice.
- Identificarea și sprijinirea **nișelor turistice** care oferă avantaje competitive pentru România, dar care nu sunt suficient promovate.
- Actualizarea cadrului legal pentru finanțarea programului de investiții în turism, pentru a răspunde cerințelor actuale.
- Adoptarea și implementarea unei **strategii naționale de dezvoltare a turismului**, alături de alte strategii sectoriale, precum turismul balnear și ecoturismul.
- Crearea unui **sistem digital național** de evidență a activităților turistice.

Programe și inițiative prioritare:

- **Schema de ajutor de stat pentru turismul balnear:** Modernizarea a 31 de stațiuni balneare pe o perioadă de 10 ani, cu finanțare de până la 50% din cheltuielile eligibile, în limita a 200.000 de euro per proiect.
- **Prime de incoming:** Acordarea unor stimulente pentru atragerea turiștilor internaționali.
- **Digitalizarea serviciilor publice:** Dezvoltarea unui sistem informatic de evidență și promovare a activității turistice.
- Eliminarea discrepanțelor legislative în stațiunile balneare și turistice.
- **Program de investiții pentru stațiunile balneare**, cu scopul de a moderniza infrastructura și de a crește atractivitatea acestora pe piețele internaționale.

Guvernul intenționează, de asemenea, să **îmbunătățească formarea profesională** în industria turismului, prin stimularea învățământului dual și a formării continue, pentru a asigura personal calificat în ospitalitate. Mai mult, un mediu fiscal favorabil, împreună cu un **pachet de stimulare** pentru companiile din turism, va sprijini antreprenorii și va încuraja investițiile în sector. Aceste măsuri și inițiative reflectă angajamentul autorităților de a transforma turismul într-un motor de creștere economică durabilă.

Guvernul are ca obiectiv **stimularea circulației turistice interne** prin acordarea de tichete de vacanță pentru salariații din sectorul bugetar și prin sprijinirea angajatorilor din sectorul privat pentru a acoperi contravaloarea tichetelor de vacanță. De asemenea, se intenționează **implementarea unui program național pentru digitalizarea turismului**, care include dezvoltarea unui **sistem digital de evidență a turiștilor** în România, respectând normele GDPR. Acest sistem va contribui la crearea unei baze de date robuste, ce va permite o mai bună direcționare a campaniilor de promovare turistică pe piețele și categoriile de interes.

Turismul, prin natura sa interdisciplinară, beneficiază de suportul altor sectoare precum cultura, transporturile, agricultura, dezvoltarea regională și protecția mediului. În acest context, guvernul își propune să investească masiv în infrastructura culturală, incluzând:

- **Reabilitarea și consolidarea obiectivelor culturale** prin PNRR și alte programe naționale sau europene.
- **Înființarea unor noi muzee** și protejarea patrimoniului cultural imaterial.
- **Punerea în valoare a obiectivelor incluse pe Lista Patrimoniului Mondial UNESCO** și înscrierea de noi situri.
- **Sprijinirea proiectului „Timișoara — Capitală Europeană a Culturii 2023”** pentru promovarea patrimoniului cultural românesc.

Pe lângă aceste măsuri, **dezvoltarea infrastructurii de transport** reprezintă o prioritate strategică pentru sprijinirea turismului:

- **Transportul rutier:** Finalizarea marilor proiecte de infrastructură rutieră este esențială pentru conectarea destinațiilor turistice și îmbunătățirea accesibilității acestora.
- **Transportul feroviar:** Sunt vizate creșterea competitivității transportului pe calea ferată și integrarea în spațiul feroviar unic european. Construirea conexiunilor feroviare cu aeroporturile internaționale din Brașov, Sibiu, Oradea, Timișoara, Cluj-Napoca și Constanța.
- **Transportul naval:** Integrarea porturilor fluviale în circuitul turistic european, dezvoltarea terminalelor multimodale și crearea de legături între porturile fluviale sunt esențiale pentru promovarea turismului fluvial.

- **Transportul aeroportuar:** Investițiile majore vizează modernizarea Aeroportului Internațional Henri Coandă București, Aeroportului Internațional București Băneasa – Aurel Vlaicu, Aeroportului Internațional Timișoara, Aeroportului Internațional Mihail Kogălniceanu Constanța și Aeroportului Internațional Avram Iancu din Cluj-Napoca.

Aceste măsuri contribuie la îmbunătățirea accesibilității destinațiilor turistice din România și la creșterea atractivității acestora pe piețele internaționale, susținând dezvoltarea unui turism sustenabil și competitiv.

Reconversia fostelor zone monoindustriale, precum cele miniere închise, în destinații turistice reprezintă o prioritate strategică pentru dezvoltarea durabilă a turismului în România. Printre măsurile avute în vedere se numără **valorificarea potențialului natural al fondului forestier** și utilizarea infrastructurii existente pentru a sprijini dezvoltarea turistică. De asemenea, autoritatea publică centrală cu responsabilități în domeniul mediului acordă o atenție deosebită realizării de studii pentru **determinarea capacității de suport a ariilor naturale protejate** și a rezervațiilor, în raport cu turismul de masă și gestionarea faunei cinegetice teritoriale.

Pentru Delta Dunării, una dintre cele mai valoroase destinații naturale ale României, măsurile propuse includ **reformarea managementului turismului**, punând accent pe:

- **Evaluarea capacității de suport** pentru asigurarea unui turism durabil care să minimizeze impactul asupra habitatelor și speciilor.
- **Reconfigurarea infrastructurii publice de acces și vizitare**, reducând presiunea turismului asupra mediului natural.
- **Stabilirea unor reglementări clare** privind tipurile și modalitățile de practicare a turismului în Rezervația Biosferei Delta Dunării (RBDD).
- **Implementarea unui sistem de control al vitezei și deplasării ambarcațiunilor**, pentru protejarea ecosistemelor fragile.

Un alt obiectiv esențial este extinderea sezonului de vizitare la cel puțin 9 luni/an, pentru a reduce aglomerația din sezonul estival și pentru a facilita tranziția către **turismul lent**. În acest sens, sunt încurajate măsuri precum:

- Dezvoltarea de **pachete turistice personalizate**, adaptate diferitelor categorii de vizitatori.
- Promovarea și utilizarea **mijloacelor de transport ecologice** cu emisii reduse de poluare.
- Crearea și promovarea unor **trasee turistice nemotorizate**, care să încurajeze ecoturismul.

Un aspect crucial este **revigorarea activităților tradiționale** din regiune, cum ar fi prelucrarea stufului, meșteșugurile locale și gastronomia specifică. În paralel, sunt vizate **noi activități economice**, precum dezvoltarea serviciilor de ghidaj turistic, reparații și recondiționări. Aceste inițiative contribuie

direct la implementarea principiilor dezvoltării durabile și la sprijinirea economiei circulare, consolidând astfel turismul ca un pilon esențial pentru creșterea economică a regiunii.

Legislatia din domeniul turismului

Reglementările de bază privind organizarea și desfășurarea activităților turistice din România sunt stabilite prin Ordonanța Guvernului nr. 58/1998, care reprezintă unul dintre actele normative fundamentale în domeniul turismului din România, oferind cadrul general pentru organizarea, reglementarea și promovarea activităților turistice la nivel național.

Principalele obiective și prevederi ale OG nr. 58/1998:

- **Definirea și clasificarea activităților turistice:**^[1] Ordonanța stabilește ce activități sunt considerate parte a sectorului turistic, incluzând servicii de cazare, alimentație publică, agenții de turism, servicii de ghidaj și alte activități conexe.
- **Dezvoltarea turismului național și internațional:**^[2] Actul normativ susține promovarea României ca destinație turistică competitivă, punând accent pe dezvoltarea infrastructurii și serviciilor turistice în zonele prioritare.
- **Crearea zonelor prioritare pentru dezvoltare turistică:** OG 58/1998 permite identificarea unor regiuni strategice, cum ar fi zonele montane, balneare și rurale, unde sunt necesare investiții suplimentare pentru creșterea atractivității turistice.
- **Reglementarea funcționării unităților turistice:** Ordonanța introduce reguli privind autorizarea, clasificarea și monitorizarea unităților de cazare, agențiilor de turism și altor structuri care oferă servicii turistice.
- **Protecția turiștilor:** Prin acest act normativ, sunt stabilite drepturile turiștilor și obligațiile operatorilor economici din domeniu, inclusiv standarde de calitate și măsuri de siguranță.
- **Promovarea parteneriatelor public-privat:** Ordonanța încurajează colaborarea între autoritățile publice și mediul privat pentru dezvoltarea proiectelor turistice.

De-a lungul timpului, OG nr. 58/1998 a suferit modificări pentru a răspunde cerințelor actuale ale pieței turistice. Printre aceste modificări se numără introducerea reglementărilor privind digitalizarea serviciilor turistice și adoptarea normelor europene privind sustenabilitatea turismului.

Această ordonanță a jucat un rol esențial în dezvoltarea turismului modern din România, contribuind la îmbunătățirea calității serviciilor turistice și la crearea unui mediu favorabil pentru investiții. Actul normativ este complementar altor reglementări, cum ar fi:

- **Legea Turismului nr. 275/2020**, aceasta reprezintă cadrul general care reglementează organizarea și desfășurarea activităților turistice în România. Legea prevede: crearea și

funcționarea Organizațiilor de Management al Destinațiilor (OMD-uri) pentru o gestionare integrată a destinațiilor turistice; reglementarea sistemului de clasificare și licențiere a unităților de cazare și a agențiilor de turism; protecția drepturilor turiștilor prin stabilirea standardelor minime de calitate a serviciilor.

- **Hotărârea de Guvern nr. 852/2008 privind atestarea stațiunilor turistice** care reglementează criteriile necesare pentru ca o localitate să fie declarată stațiune turistică de interes național sau local. Printre criteriile principale se numără: infrastructura de acces; oferta de servicii turistice; existența patrimoniului natural sau cultural de interes și nu în ultimul rând existența factorilor naturali de cură.
- **Hotărârea de Guvern nr. 1267/2010 reglementează eliberarea certificatelor de clasificare, licențelor și brevetelor de turism în România.** Aceasta prevede proceduri detaliate pentru obținerea acestor documente, inclusiv autorizația provizorie de funcționare, care permite operatorului economic să funcționeze temporar în așteptarea evaluării finale a condițiilor de clasificare. Documentația completă trebuie verificată de instituția publică responsabilă în domeniul turismului, urmată de o notă de verificare care să confirme îndeplinirea criteriilor de clasificare.

Prevederile includ și sancțiuni pentru nerespectarea reglementărilor, cum ar fi funcționarea fără certificate valide sau nerespectarea criteriilor stabilite. De exemplu, amenziile pot varia semnificativ în funcție de natura încălcării, cu sancțiuni specifice pentru ofertarea serviciilor în structuri neclasificate sau pentru prezentarea de informații false în materialele de promovare.

- **Ordonanța de Urgență nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România.** Această ordonanță stabilește liniile directoare pentru dezvoltarea turismului, inclusiv prin identificarea și susținerea zonelor cu potențial turistic ridicat. Printre prevederile importante se numără: crearea și gestionarea zonelor turistice prioritare; dezvoltarea parteneriatelor public-privat pentru implementarea proiectelor de infrastructură turistică; organizarea campaniilor de promovare a destinațiilor românești la nivel internațional. OUG 58/1998 este complementată de măsuri suplimentare pentru sprijinirea turismului rural și balnear.
- **Legea nr. 190/2019 privind dezvoltarea turismului montan** Aceasta vizează dezvoltarea infrastructurii montane, fiind deosebit de importantă pentru județe precum Vâlcea, care beneficiază de numeroase resurse naturale. Printre prevederi se numără: dezvoltarea pârtiilor de schi și a altor structuri de agrement; modernizarea cabanelor montane și a unităților de cazare; protecția mediului și reducerea impactului turismului de masă asupra zonelor naturale.

- **Hotărârea de Guvern nr. 358/2019 – Strategia Națională pentru Ecoturism 2019–2029**
Această strategie reprezintă un pilon al dezvoltării sustenabile a turismului în România, concentrându-se pe: dezvoltarea infrastructurii ecoturistice, inclusiv trasee și centre de informare; susținerea antreprenorilor locali prin promovarea produselor tradiționale și a meșteșugurilor; promovarea ariilor naturale protejate ca destinații ecoturistice. Ecoturismul este considerat o alternativă viabilă pentru atragerea de turiști, fără a afecta negativ mediul.
- **Legea mediului nr. 265/2006 și alte reglementări de mediu** Protecția resurselor naturale este esențială pentru o dezvoltare durabilă a turismului. Legea mediului impune condiții stricte pentru construcțiile noi și pentru activitățile economice desfășurate în zone protejate. Dezvoltarea turistică trebuie să fie însoțită de evaluări de impact asupra mediului, iar proiectele turistice mari trebuie să respecte standarde ridicate de sustenabilitate.
- **Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)** Acest instrument financiar al Uniunii Europene include măsuri directe pentru modernizarea și dezvoltarea turismului în România. Printre investițiile prioritare se numără: modernizarea stațiunilor balneare; dezvoltarea turismului digital și introducerea unor sisteme de monitorizare a activității turistice; reabilitarea obiectivelor culturale și naturale. PNRR susține, de asemenea, implementarea principiilor turismului durabil și digitalizarea serviciilor publice legate de turism.
- **Legea nr. 170/2016 privind impozitul specific unor activități.** Această lege reglementează impozitarea simplificată a unor activități din domeniul turismului și al ospitalității, fiind deosebit de relevantă pentru companiile din sectorul hotelier și al serviciilor de alimentație publică. Legea contribuie la reducerea birocrăției fiscale și susținerea dezvoltării economice printr-un regim de impozitare specific. Printre prevederi se numără: aplicarea impozitului specific pentru activități precum hoteluri, pensiuni, restaurante, baruri și campinguri (coduri CAEN 5510, 5520, 5610 etc.); determinarea impozitului în funcție de factori precum suprafața unității, locația geografică și sezonieritatea activității; scutiri și excepții pentru firmele care desfășoară activități mixte sau sezoniere, cu posibilitatea de impozitare pe profit pentru celelalte activități; Simplificarea procesului de raportare fiscală, prin eliminarea obligației de a depune declarații complexe privind profitul. Această lege este esențială pentru operatorii din turism și alimentație, oferindu-le un cadru fiscal prietenos, care stimulează creșterea competitivității și investițiile în infrastructura turistică.
- **Legea nr. 72/2014 pentru ratificarea Protocolului privind turismul durabil** Această lege ratifică Protocolul privind turismul durabil, un document-cheie care stabilește cadrul de cooperare

între statele semnatare pentru protejarea și valorificarea durabilă a resurselor turistice din regiunea Carpaților. Protocolul este deosebit de important pentru județe precum Vâlcea, care dispun de un potențial turistic ridicat și resurse naturale valoroase. Printre prevederi se numără: promovarea și dezvoltarea turismului durabil, cu respectarea principiilor de protecție a biodiversității și a patrimoniului natural; evaluarea și gestionarea impactului turismului asupra mediului prin studii de capacitate de suport pentru destinațiile turistice sensibile; implementarea de politici și practici sustenabile în turism, inclusiv dezvoltarea infrastructurii ecoturistice și sprijinirea comunităților locale în inițiative turistice; promovarea cooperării internaționale între statele Carpatice pentru crearea de produse turistice comune și trasee transfrontaliere; conservarea peisajelor naturale și a valorilor culturale locale prin protejarea habitatelor naturale, a siturilor istorice și a meșteșugurilor tradiționale; dezvoltarea turismului bazat pe activități ecologice precum drumeții, cicloturism sau turism de aventură, pentru a reduce impactul asupra mediului. Prin această lege, România își asumă implementarea măsurilor care vizează o dezvoltare turistică echilibrată și protejarea patrimoniului natural al Carpaților, contribuind totodată la creșterea atractivității regiunii ca destinație turistică sustenabilă.

- **Legea nr. 389/2006 pentru ratificarea Convenției-cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților** Această lege ratifică Convenția-cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților, adoptată la Kiev la 22 mai 2003, și stabilește un cadru de cooperare internațională pentru conservarea și utilizarea sustenabilă a resurselor naturale din această regiune montană. Convenția este deosebit de importantă pentru zonele montane din România, inclusiv județul Vâlcea, care dispun de un bogat patrimoniu natural și cultural. Printre prevederi se numără: protecția biodiversității și a peisajului montan, prin măsuri de conservare a habitatelor naturale, a speciilor sălbatice și a ecosistemelor fragile; planificarea teritorială sustenabilă, care să integreze măsuri de protecție a mediului și să prevină dezvoltarea haotică a infrastructurii în regiunile montane; dezvoltarea turismului durabil prin promovarea ecoturismului, turismului rural și a altor forme de turism cu impact redus asupra mediului; gestionarea sustenabilă a resurselor de apă și implementarea măsurilor de protecție împotriva poluării râurilor și lacurilor din regiunea Carpaților; promovarea activităților agricole și forestiere tradiționale, cu respectarea metodelor ecologice de exploatare a resurselor naturale; cooperarea între statele semnatare pentru implementarea de proiecte transfrontaliere în domenii precum protecția mediului, transportul sustenabil și agricultura ecologică. Prin această lege, România își asumă responsabilitatea de a integra principiile de sustenabilitate în toate activitățile desfășurate în regiunea Carpaților,

contribuind astfel la protecția pe termen lung a valorilor naturale și la creșterea calității vieții în comunitățile locale.

- **HG nr. 558/2017 privind aprobarea Programului pentru dezvoltarea investițiilor în turism – Masterplanul investițiilor în turism** Această hotărâre de guvern reglementează prioritățile și criteriile de eligibilitate pentru proiectele de investiții în turism, având ca scop dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice în România, cu un accent deosebit pe destinațiile cu potențial ridicat. Programul sprijină creșterea competitivității destinațiilor turistice și dezvoltarea sustenabilă a acestora. Printre prevederi se numără: identificarea și finanțarea proiectelor de infrastructură turistică prioritare, precum dezvoltarea stațiunilor montane, balneare și a altor destinații de interes; stabilirea criteriilor de eligibilitate pentru proiecte, bazate pe potențialul turistic al regiunii, capacitatea de atragere a turiștilor și contribuția la dezvoltarea locală; realizarea investițiilor în infrastructura de cazare, agrement și transport pentru a îmbunătăți accesul și experiența turiștilor; promovarea parteneriatelor public-private pentru implementarea proiectelor, asigurându-se astfel implicarea mediului privat în dezvoltarea destinațiilor turistice; protecția patrimoniului natural și cultural prin integrarea principiilor de sustenabilitate și reducerea impactului negativ asupra mediului; modernizarea infrastructurii existente și sprijinirea proiectelor de extindere a ofertelor turistice, inclusiv trasee tematice, centre de informare turistică și facilități sportive. Această hotărâre contribuie la dezvoltarea unui sector turistic competitiv și diversificat, sprijinind proiectele locale și regionale ce pot atrage investiții și crește fluxul de turiști în zonele prioritare.
- **Legea nr. 526/2003 privind Programul național de dezvoltare a turismului «Schi în România»** Această lege sprijină dezvoltarea infrastructurii dedicate sporturilor de iarnă, având ca scop creșterea atractivității stațiunilor montane din România. Prevederi principale: construirea și modernizarea pârtiilor de schi și a instalațiilor de transport pe cablu (telescaune, gondole); dezvoltarea infrastructurii turistice conexe (centre de închiriere echipamente, școli de schi); protecția mediului prin reducerea impactului activităților de iarnă; promovarea regiunilor montane ca destinații internaționale de schi; stimularea investițiilor publice și private în stațiunile montane. Legea contribuie la transformarea României într-o destinație competitivă pentru turismul de iarnă, atrăgând atât turiști interni, cât și internaționali.
- **HG nr. 20/2012** privind aprobarea Programului multianual de marketing și promovare turistică și a Programului multianual de dezvoltare a destinațiilor, formelor și produselor turistice, cu modificările și completările ulterioare;

- **HG nr. 99/2017 privind constituirea Comitetului interministerial pentru turism** Această hotărâre de guvern reglementează constituirea **Comitetului interministerial pentru turism (CIT)**, un organism consultativ cu rol în elaborarea și implementarea politicilor publice în domeniul turismului. Comitetul urmărește coordonarea eficientă între ministerele implicate în dezvoltarea și promovarea turismului, precum și colaborarea cu alte instituții publice și private. Printre prevederile principale ale HG nr. 99/2017 se numără: constituirea Comitetului interministerial din reprezentanți ai ministerelor cu atribuții în domenii conexe turismului, precum transporturile, cultura, dezvoltarea regională, mediul și economia; stabilirea rolului CIT de a analiza și propune măsuri legislative și strategii de dezvoltare a turismului, în conformitate cu obiectivele naționale și internaționale; promovarea cooperării între autoritățile centrale și locale, precum și între sectorul public și cel privat, în vederea dezvoltării unor proiecte turistice integrate; monitorizarea implementării proiectelor turistice și elaborarea de recomandări pentru îmbunătățirea eficienței programelor de dezvoltare; identificarea și promovarea oportunităților de finanțare, inclusiv atragerea de fonduri europene și investiții private pentru modernizarea infrastructurii turistice. Această hotărâre contribuie la crearea unui cadru instituțional care să sprijine dezvoltarea sustenabilă a turismului, integrând diferitele politici guvernamentale într-o strategie coerentă și eficientă.
- **HG nr. 1016/2011** privind acordarea statutului de stațiune balneară și balneoclimatică pentru unele localități și areale care dispun de factori naturali de cură, cu modificările și completările ulterioare;
- **HG nr. 215/2009** pentru aprobarea Normelor metodologice privind acordarea tichetelor de vacanță, cu modificările și completările ulterioare;
- **HG nr. 452/2003** privind desfășurarea activității de agrement nautic, cu modificările și completările ulterioare;
- **HG nr. 77/2003** privind instituirea unor măsuri pentru prevenirea accidentelor montane și organizarea activității de salvare în munți;
- **HG nr. 335/2002** privind unele măsuri de implementare în România a programului “Steagul Albastru – Blue Flag”;
- **HG nr. 511/2001** privind unele măsuri de organizare a activității de agrement în stațiunile turistice, cu modificările și completările ulterioare;
- **HG nr. 305/2001** privind atestarea și utilizarea ghizilor de turism, cu modificările și completările ulterioare;

- **HG nr. 263/2001** (republicată) privind amenajarea, omologarea, întreținerea și exploatarea pârtiilor și traseelor de schi pentru agrement, cu modificările și completările ulterioare;
- **HG nr. 31/1996** pentru aprobarea Metodologiei de avizare a documentațiilor de urbanism privind zone și stațiuni turistice și a documentațiilor tehnice privind construcții din domeniul turismului;
- **Ordonanța Guvernului nr. 2/2018** privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, precum și pentru modificarea unor acte normative;
- **Ordonanța Guvernului nr. 63/1997** privind stabilirea unor facilități pentru dezvoltarea turismului rural, cu modificările și completările ulterioare;
- **UG nr. 10/2019** pentru stabilirea unor măsuri privind finanțarea investițiilor în turism și modificarea unor acte normative;
- **UG nr. 8/2009** privind acordarea voucherelor de vacanță, cu modificările și completările ulterioare;
- **UG nr. 19/2006** privind utilizarea plajei Mării Negre și controlul activităților desfășurate pe plajă, cu modificările și completările ulterioare;
- **UG nr. 62/2004** privind regimul de organizare și funcționare a parcurilor turistice, cu modificările și completările ulterioare;
- **UG nr. 202/2002** privind gospodărirea integrată a zonei costiere, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul 1293/2022** pentru aprobarea Procedurii de avizare a organizațiilor de management al destinației;
- **Ordinul nr. 1603/2021** privind constituirea, organizarea și funcționarea Comisiei pentru desemnarea destinațiilor ecoturistice în România;
- **Ordinul nr. 156/2019** pentru aprobarea Procedurilor de garantare a sumelor plătite de călători în legătură cu pachetele de servicii de călătorie/serviciile de călătorie asociate în cazul insolvenței agenției de turism organizatoare și procedurile de despăgubire a călătorilor, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul nr. 264/464/2017** pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 170/2016 privind impozitul specific unor activități;
- **Ordinul nr. 65/2013** pentru aprobarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism, cu modificările și completările ulterioare;

- **Ordinul nr. 1.204/2010** pentru aprobarea Normelor metodologice privind autorizarea plajelor în scop turistic, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul nr. 990/2009** pentru modificarea unor acte normative din domeniul turismului în vederea implementării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2009 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii în România;
- **Ordinul nr. 1096/2008** pentru aprobarea Normelor metodologice privind acreditarea centrelor naționale de informare și promovare turistică;
- **Ordinul nr. 637/2004** pentru aprobarea Normelor metodologice privind condițiile și criteriile pentru selecționarea, școlarizarea, atestarea și utilizarea ghizilor de turism, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul nr. 292/2003** pentru aprobarea Normelor metodologice privind desfășurarea activității de agrement nautic, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul nr. 491/2001** pentru aprobarea Normelor privind omologarea, amenajarea, întreținerea și exploatarea pârtiilor și traseelor de schi pentru agrement, cu modificările și completările ulterioare.

Potentialul turistic al României

România dispune de un potențial turistic vast și diversificat, rezultat din combinația unică de resurse naturale, culturale și istorice. Poziționarea geografică în sud-estul Europei, traversată de lanțul Carpaților și având deschidere la Marea Neagră, conferă țării o varietate de peisaje naturale ce pot susține o gamă largă de activități turistice. Datorită acestui potențial, România poate atrage atât turiști interni, cât și internaționali, interesați de natură, tradiții, aventură sau relaxare.

România deține numeroase avantaje turistice care o diferențiază de țările vecine, precum Ungaria, Bulgaria sau Grecia, datorită **componentei naturale diverse** și **componentei antropice bogate**. **Componenta naturală** este reprezentată de peisaje naturale unicate, varietatea reliefului care combină munți, dealuri, câmpii și litoral, precum și de bogățiile naturale, precum apele minerale, termominerale și nămolurile curative. Stațiuni precum Băile Felix, Sovata sau Băile Herculane sunt recunoscute pentru proprietățile terapeutice ale resurselor naturale și oferă alternative mai accesibile în comparație cu stațiunile din Ungaria sau Slovacia. De asemenea, climatul favorabil și biodiversitatea, vizibile în parcurile naționale din Munții Carpați sau Delta Dunării, contribuie la dezvoltarea ecoturismului și a turismului de aventură, un sector în care România depășește multe destinații din regiune.

Componenta antropică este o altă sursă importantă de diferențiere, fiind formată din vestigii ale civilizațiilor antice, castele și cetăți medievale, precum Castelul Bran sau Cetatea Sighișoara, elemente care atrag turiști interesați de istorie și legende. Monumentele istorice, mănăstirile pictate din Bucovina și obiectele de artă prezentate în muzeele naționale și regionale reflectă bogăția patrimoniului cultural. De asemenea, tradițiile populare din Maramureș, Bucovina și Delta Dunării sunt unice în lume, iar folclorul și meșteșugurile tradiționale atrag turiști dornici să experimenteze o cultură autentică.

Turismul rural este un sector cheie, susținut de elementele etnografice specifice și de ospitalitatea locală. Satele tradiționale oferă turiștilor posibilitatea de a descoperi meșteșuguri precum olăritul, țesutul și prelucrarea lemnului, activități care nu se mai regăsesc în multe țări vecine. Deși România are un avantaj clar în ceea ce privește diversitatea naturală și culturală, infrastructura insuficient dezvoltată și promovarea internațională limitată reprezintă provocări care trebuie depășite pentru a maximiza potențialul turistic. Cu toate acestea, accesul la fonduri europene și colaborarea public-privat oferă oportunități semnificative de dezvoltare. Prin investiții strategice în modernizarea infrastructurii și crearea unui brand turistic național puternic, România poate deveni o destinație de top în Europa, capabilă să valorifice resursele naturale și antropice unice.

1. Potențialul natural al României

România dispune de un potențial natural deosebit, caracterizat printr-o varietate de forme de relief, ecosisteme diverse și resurse naturale unice, care susțin dezvoltarea turismului montan, litoral, ecologic și balnear.

Munții Carpați – „Coloana vertebrală” a turismului montan

Munții Carpați, ce acoperă aproximativ o treime din suprafața țării, sunt un veritabil magnet turistic datorită peisajelor spectaculoase, biodiversității și posibilităților variate de agrement. Acest lanț muntos este împărțit în trei mari grupe: Carpații Orientali, Carpații Meridionali și Carpații Occidentali, fiecare având specificități naturale și turistice unice.

- **Carpații Meridionali**, adesea numiți și „Alpii Transilvaniei”, includ masivele Bucegi, Făgăraș și Retezat, renumite pentru traseele montane spectaculoase, pârtiile de schi și biodiversitatea de excepție. Parcul Național Retezat, primul parc național din România, adăpostește peste 1.190 de specii de plante, numeroase lacuri glaciare (inclusiv Lacul Bucura, cel mai mare lac glaciatic din țară) și specii de animale rare, precum capra neagră și ursul brun.
- **Valea Prahovei**, situată în Carpații Meridionali, este una dintre cele mai populare destinații turistice montane. Stațiunile Sinaia, Bușteni și Predeal sunt apreciate pentru infrastructura bine dezvoltată de sporturi de iarnă, traseele montane accesibile și atracțiile culturale, cum ar fi Castelul Peleș și Castelul Cantacuzino.

- **Carpații Orientali** sunt recunoscuți pentru peisajele pitorești și zonele de agrement tradiționale. Stațiunea Vatra Dornei este renumită pentru combinația dintre turismul montan și cel balnear. În plus, aici se află Cheile Bicazului și Lacul Roșu, destinații de mare interes pentru iubitorii de natură.

Litoralul românesc al Mării Negre

Litoralul românesc, care se întinde pe o distanță de aproximativ 245 km, oferă condiții variate de recreere și agrement. Stațiunile Mamaia, Eforie Nord, Eforie Sud, Costinești și Vama Veche sunt cele mai frecventate de turiști. Mamaia, cunoscută ca perla litoralului românesc, este celebră pentru plajele sale largi și viața de noapte animată, atrăgând atât tineri, cât și familii.

Litoralul oferă o diversitate de activități turistice, inclusiv sporturi nautice, croaziere pe mare, pescuit sportiv și centre de wellness. Pe lângă turismul de masă, au apărut inițiative de dezvoltare a turismului de nișă, cum ar fi scufundările și observarea ecosistemului marin.

Delta Dunării – Un paradis natural protejat

Delta Dunării, inclusă în Patrimoniul Mondial UNESCO, este cea mai bine conservată deltă din Europa și una dintre cele mai mari rezervații ale biosferei din lume. Cu o suprafață de peste 5.000 km², delta este un ecosistem complex, format din canale, lacuri, mlaștini și insule plutitoare, fiind habitat pentru peste 300 de specii de păsări și numeroase specii de pești și plante.

Delta atrage turiști din întreaga lume pentru activități precum:

- **Observarea păsărilor** – zona este un punct strategic pe rutele de migrație a păsărilor din Europa;
- **Pescuitul sportiv** – numeroase canale și lacuri oferă condiții ideale pentru pescuitul tradițional sau sportiv;
- **Plimbările cu barca și explorarea canalelor ascunse** – pentru turiștii interesați de experiențe autentice în natură;
- **Ecoturismul** – promovarea unui turism sustenabil este esențială pentru protecția biodiversității acestei regiuni sensibile.

Peșteri și lacuri naturale

România este bogată în peșteri spectaculoase și lacuri glaciare, carstice sau saline, care oferă oportunități unice pentru explorare și recreere. Printre cele mai cunoscute peșteri se numără:

- **Peștera Scărișoara**, care adăpostește unul dintre cei mai mari ghețari subterani din Europa, fiind o destinație de top pentru pasionații de speologie.
- **Peștera Urșilor**, renumită pentru formațiunile sale de stalactite și stalagmite, dar și pentru fosilele de urși de peșteră descoperite aici.

- **Lacul Sfânta Ana**, singurul lac vulcanic din România, este o atracție naturală unică, situată în masivul Ciomatu. Lacul este înconjurat de păduri dense, oferind un cadru perfect pentru relaxare și drumeții.

Zone naturale protejate și parcuri naționale

România dispune de o rețea vastă de arii naturale protejate, care acoperă aproximativ 23% din suprafața țării. Dintre acestea, 13 sunt parcuri naționale, iar 14 sunt parcuri naturale. Printre cele mai importante se numără Parcul Național Piatra Craiului, cunoscut pentru peisajele spectaculoase și traseele montane abrupte, și Parcul Natural Apuseni, o destinație de top pentru speologi și iubitorii de natură.

Aceste zone protejate joacă un rol crucial în conservarea biodiversității, dar și în dezvoltarea turismului ecologic, oferind turiștilor posibilitatea de a explora natura sălbatică și de a descoperi tradițiile locale în mod sustenabil.

Potențialul natural al României este un pilon central pentru dezvoltarea turismului, datorită diversității geografice și ecologice pe care o oferă. Exploatarea sustenabilă a acestui potențial poate contribui semnificativ la dezvoltarea economiei locale, protejând în același timp resursele naturale valoroase pentru generațiile viitoare.

2. Potențialul cultural și istoric al României

România se bucură de o moștenire culturală și istorică vastă, care atrage turiști din întreaga lume. Acest patrimoniu este rezultatul unui amestec unic de influențe dacice, romane, bizantine, medievale și otomane, care au contribuit la diversitatea și bogăția culturală a țării. Monumentele istorice, satele tradiționale și obiceiurile populare sunt elemente esențiale în oferta turistică a României.

Castele, cetăți și vestigii medievale

România este cunoscută pentru numeroasele castele și cetăți medievale, care evocă atmosfera vremurilor trecute și povestesc despre conflictele și culturile care au modelat regiunea.

- **Castelul Bran**, probabil cel mai faimos castel din România, este asociat cu legenda contelui Dracula și atrage anual mii de turiști interesați de mitul vampirului. Pe lângă povestea sa misterioasă, castelul impresionează prin arhitectura sa gotică și prin expozițiile de artefacte medievale.
- **Cetatea Sighișoara**, una dintre cele mai bine conservate cetăți medievale locuite din Europa, este parte a Patrimoniului Mondial UNESCO. Orașul-cetate fascinează prin turnurile sale fortificate, străzile pavate și clădirile colorate, fiind locul de naștere al lui Vlad Țepeș, figura istorică din spatele mitului Dracula.
- **Biertan**, un alt sit UNESCO, este renumit pentru biserica sa fortificată, care datează din secolul al XV-lea și reprezintă un exemplu impresionant de arhitectură gotică transilvăneană.

- **Cetatea Râșnov** este o altă destinație emblematică, oferind turiștilor o priveliște panoramică asupra munților și văilor din jur. Construită inițial ca fortăreață de apărare, cetatea este astăzi un simbol al istoriei medievale din sudul Transilvaniei.

Pe lângă acestea, vestigiile romane din Dobrogea (cetatea Histria și Adamclisi - Monumentul Tropaeum Traiani) sunt dovezi ale influenței romane în regiune, atrăgând arheologi și turiști pasionați de istoria antică.

Mănăstirile pictate din Bucovina – Comoară a artei bizantine

Regiunea Bucovinei este faimoasă pentru mănăstirile sale pictate, incluse în patrimoniul mondial UNESCO datorită frescelor exterioare unice.

- **Mănăstirea Voroneț**, supranumită „Capela Sixtină a Estului”, este cea mai cunoscută dintre acestea, datorită albastrului intens al frescelor și scenelor biblice care împodobesc pereții exteriori.
- **Mănăstirea Humor**, cu frescele sale care combină nuanțe de roșu și albastru, reprezintă un exemplu deosebit de artă medievală moldovenească.
- **Mănăstirea Sucevița** și **Mănăstirea Moldovița** sunt alte puncte de referință, ilustrând scene din Biblie și din viața religioasă a vremii.

Aceste mănăstiri nu sunt doar locuri de rugăciune și pelerinaj, ci și adevărate muzee în aer liber, unde vizitatorii pot înțelege mai bine influențele culturale și religioase din perioada medievală.

Satele tradiționale – Autenticitate și tradiție

Un alt element esențial al potențialului cultural al României îl constituie satele tradiționale, în special cele din **Maramureș, Bucovina și Delta Dunării**, unde tradițiile și obiceiurile sunt păstrate de secole.

- **Maramureș** este renumit pentru porțile sale sculptate din lemn și bisericile de lemn, multe dintre ele incluse în Patrimoniul UNESCO. În această regiune, vizitatorii pot participa la festivaluri tradiționale, cum ar fi sărbătoarea de Paște sau Festivalul „Sărbătoarea Castanelor”.
- **Bucovina**, pe lângă mănăstirile pictate, oferă o privire autentică asupra vieții rurale. Aici, turiștii pot vizita gospodării tradiționale, pot degusta produse locale (brânzeturi, cozonaci, afinată) și pot învăța despre meșteșugurile locale, cum ar fi olăritul sau broderia.
- **Delta Dunării** nu este doar o atracție naturală, ci și un loc unde se pot descoperi sate pescărești autentice, precum Sfântu Gheorghe sau Crișan, unde localnicii își păstrează tradițiile de secole.

Turismul rural le permite vizitatorilor să trăiască experiențe autentice, de la participarea la activități agricole până la degustarea preparatelor tradiționale. Preparatele românești, precum **sarmalele**,

mămăliga, ciorba de burtă sau plăcintele cu brânză și mărar, sunt o parte importantă a experienței culturale.

Patrimoniul imaterial și festivalurile tradiționale

România este recunoscută și pentru bogăția sa în obiceiuri și tradiții, transmise din generație în generație. Festivalurile populare, dansurile și cântecele tradiționale, alături de meșteșugurile artisanale, sunt parte integrantă a moștenirii culturale.

- **Festivalul Cântecului Popular din Sibiu** sau **Hora de la Prislop**, organizate anual, adună grupuri folclorice din toate regiunile țării pentru a celebra tradițiile locale.
- **Festivalul de la Gărâna**, dedicat jazz-ului, și **Festivalul Medieval de la Sighișoara** sunt exemple de evenimente culturale contemporane care atrag mii de turiști, combinând tradiția cu divertismentul modern.

Potențialul cultural și istoric al României este unul dintre cele mai bogate din Europa Centrală și de Est, fiind susținut de diversitatea monumentelor, tradițiilor și experiențelor autentice oferite turiștilor. Exploatarea acestui potențial într-un mod sustenabil și bine promovat poate transforma România într-o destinație de top pentru turismul cultural și de patrimoniu, contribuind la dezvoltarea economică locală și la conservarea identității naționale.

3. Potențialul pentru turismul de sănătate și balnear al României

România deține un potențial remarcabil pentru dezvoltarea turismului de sănătate și balnear, datorită bogăției resurselor sale naturale cu proprietăți terapeutice: ape termale, nămoluri sapropelice, gaze minerale și aer curat în zonele montane. Aceste resurse, utilizate de secole, continuă să fie baza unor stațiuni balneare renumite pe plan național și internațional.

Ape termale și izvoare minerale – Fundamentul turismului balnear

Apele termale și izvoarele minerale din România sunt utilizate pentru tratarea unor afecțiuni variate, cum ar fi reumatismul, bolile respiratorii, afecțiunile dermatologice și cele gastro-intestinale. Proprietățile curative ale acestor resurse au fost recunoscute încă din perioada romană, când Băile Herculane erau frecventate de soldați și nobili romani.

- **Băile Herculane**, una dintre cele mai vechi stațiuni balneare din Europa, este cunoscută pentru izvoarele sale termale sulfuroase și pentru aerul ozonat din zona munților Cernei. Aici, turiștii beneficiază de tratamente moderne, cum ar fi băi de nămol, hidroterapie și aerosoli naturali.
- **Băile Felix**, situate în apropierea orașului Oradea, sunt renumite pentru apele sale termale geotermale, utilizate în tratarea afecțiunilor reumatismale și în programele de recuperare fizică. Stațiunea dispune de un complex modern de piscine termale, centre de wellness și terapii balneare.

- **Sovata** este celebră pentru Lacul Ursu, cel mai mare lac heliotermal din Europa, unde nămolul sărat și apa cu concentrație ridicată de săruri sunt utilizate pentru tratamente ginecologice, reumatice și dermatologice.
- **Călimănești-Căciulata**, situată pe Valea Oltului, este apreciată pentru apele sale minerale alcaline și iodurate, utilizate în tratarea bolilor digestive și a afecțiunilor renale.

Nămolurile terapeutice și beneficiile lor

Nămolurile sapropelice din lacurile sărate ale României, precum Techirghiol și Sovata, sunt resurse naturale unice, utilizate pentru tratarea bolilor reumatice, dermatologice și ginecologice. **Lacul Techirghiol**, situat în apropierea litoralului, este faimos pentru proprietățile sale curative, iar nămolul extras din lac este exportat în numeroase țări datorită calităților terapeutice dovedite.

Pacienții beneficiază de băi calde cu nămol, împachetări corporale sau masaj terapeutic, proceduri care stimulează circulația, reduc inflamațiile și ameliorează durerile cronice. Nămolul de Techirghiol este, de asemenea, folosit în tratamentele dermatologice pentru afecțiuni precum psoriazisul și eczele.

Stațiuni balneare modernizate – Combinația între tradiție și inovație

În prezent, multe dintre stațiunile balneare din România au fost modernizate pentru a satisface cerințele turiștilor internaționali, integrând serviciile tradiționale de balneoterapie cu centre moderne de wellness și spa.

- **Centrele de wellness** din Băile Felix, Sovata sau Călimănești oferă pachete integrate care includ saune, băi cu apă sărată, masaj terapeutic și tratamente faciale.
- **Hotelurile și resorturile balneare** din aceste stațiuni dispun de facilități de lux, precum piscine interioare și exterioare cu apă termală, săli de fitness și spații de relaxare. Aceste pachete sunt populare atât printre turiștii interni, cât și printre cei străini.

În plus, în ultimii ani, au fost dezvoltate **programe turistice personalizate**, care combină tratamentele balneare cu activități recreative, drumeții și excursii culturale. De exemplu, în Sovata, turiștii pot explora trasee de drumeții montane, iar în Băile Herculane pot vizita obiective istorice, cum ar fi ruinele băilor romane.

Turismul balnear în contextul internațional

România devine tot mai competitivă în domeniul turismului de sănătate pe plan internațional, fiind promovată ca destinație de top pentru tratamente naturale și recuperare. Stațiunile românești sunt recunoscute pentru prețurile accesibile și calitatea serviciilor, ceea ce le face atractive pentru turiști din țări precum Germania, Israel și Ungaria.

Programele de finanțare naționale și europene au contribuit la dezvoltarea acestui sector. De exemplu, **Programul pentru Dezvoltarea Stațiunilor Balneare** include investiții semnificative în modernizarea infrastructurii turistice și extinderea capacității de cazare.

Turismul de wellness – Un nou trend în creștere

În ultimii ani, conceptul de wellness și relaxare a devenit tot mai popular în rândul turiștilor. Pe lângă tratamentele balneare tradiționale, multe stațiuni au dezvoltat oferte care includ:

- Programe de detoxifiere și nutriție personalizată;
- Yoga și meditație;
- Tratamente cosmetice bazate pe produse naturale.

Această orientare către turismul de wellness extinde publicul țintă al stațiunilor, atrăgând nu doar persoane care necesită tratamente medicale, ci și turiști care doresc să se relaxeze și să își îmbunătățească starea generală de sănătate.

Turismul de sănătate și balnear al României reprezintă un segment strategic cu potențial major de dezvoltare, datorită resurselor naturale unice și tradiției în balneoterapie. Investițiile continue în modernizarea stațiunilor, împreună cu promovarea internațională, pot transforma România într-o destinație preferată pentru turiștii care caută atât relaxare, cât și refacere medicală. Acest sector poate deveni un motor economic important, sprijinind dezvoltarea locală și crearea de noi locuri de muncă.

4. Turismul de nișă și ecoturismul

Odată cu creșterea interesului global pentru turismul sustenabil, România s-a poziționat ca o destinație ideală pentru diverse forme de turism de nișă, care pun accent pe experiențe autentice, apropiate de natură și tradiții locale. Ecoturismul, turismul viticol, gastronomic, cultural sau turismul de aventură sunt doar câteva dintre segmentele care au câștigat popularitate în ultimii ani, datorită diversității geografice și a patrimoniului natural și cultural al țării.

Ecoturismul – Oportunitate pentru dezvoltarea sustenabilă

România deține toate elementele necesare dezvoltării unui ecoturism sustenabil, bazat pe protejarea naturii și implicarea comunităților locale. Ariile naturale protejate, parcurile naționale și rezervațiile naturale, precum Parcul Național Retezat, Parcul Natural Apuseni sau Delta Dunării, sunt destinații de top pentru ecoturism.

- **Delta Dunării** este o destinație emblematică pentru ecoturism, oferind activități precum observarea păsărilor, plimbări cu barca pe canalele ascunse, pescuit ecologic și explorarea satelor pescărești. Tururile ecoturistice sunt organizate astfel încât să protejeze habitatele naturale și să minimizeze impactul asupra ecosistemului.

- **Maramureșul** și **Bucovina**, pe lângă turismul cultural, sunt ideale pentru drumeții în natură, vizitarea pădurilor de fag și explorarea unor sate izolate care păstrează tradiții ancestrale.
- **Parcul Natural Apuseni** este recunoscut pentru rețeaua sa vastă de peșteri, cascade și trasee montane, fiind un paradis pentru iubitorii de natură. Tururile de speologie, observarea urșilor și alte activități de aventură sunt frecvent organizate.

Ecoturismul nu se limitează doar la natură, ci promovează și tururi tematice, cum ar fi vizitarea fermelor ecologice sau participarea la activități agricole tradiționale, unde turiștii pot învăța despre metodele sustenabile de cultivare.

Turismul viticol – O experiență multisenzorială

Turismul viticol a cunoscut o dezvoltare semnificativă în România, țara fiind recunoscută pentru tradiția sa veche în viticultură și pentru calitatea vinurilor produse. Regiunile viticole precum **Dealul Mare**, **Murfatlar** și **Târnave** sunt principalele puncte de atracție pentru pasionații de vinuri.

- **Dealul Mare**, supranumită „Toscana României”, este renumită pentru vinurile sale roșii, în special Feteasca Neagră și Cabernet Sauvignon. Aici, turiștii pot participa la degustări de vin, tururi ghidate prin crame și evenimente tematice, cum ar fi „Sărbătoarea Strugurilor”.
- **Podgoria Târnave** este recunoscută pentru vinurile albe, cu soiuri precum Feteasca Albă, Sauvignon Blanc și Riesling. Cramelor din această zonă le sunt asociate tururi ghidate, unde vizitatorii pot explora procesul de vinificație și pot învăța despre tradițiile viticole locale.
- **Murfatlar**, situată în Dobrogea, este cunoscută pentru vinurile dulci și aromate, iar cramele din zonă organizează degustări și evenimente gastronomice care includ preparate locale.

Turismul viticol nu se rezumă doar la degustarea vinului, ci oferă experiențe complete, combinând vizitele la crame cu mese tradiționale și participarea la festivaluri culturale și gastronomice.

Turismul gastronomic – O incursiune în bucătăria tradițională

Bucătăria românească este un amestec de influențe balcanice, otomane și europene, iar turismul gastronomic devine din ce în ce mai căutat de turiștii străini și locali. Zonele rurale și urbane oferă oportunități pentru degustarea preparatelor autentice și participarea la activități culinare interactive.

- **Maramureșul** și **Bucovina** sunt recunoscute pentru preparatele tradiționale, cum ar fi ciorba rădăuțeană, tochitura moldovenească, cozonacul și plăcintele de casă. Vizitatorii pot participa la ateliere de gătit tradițional sau pot vizita gospodării locale unde li se oferă mese autentice.
- **Delta Dunării** este o destinație gastronomică deosebită, cunoscută pentru preparatele din pește proaspăt, precum storceanul sau saramura de crap. Turiștii pot vizita piețele locale de pește și pot participa la demonstrații culinare.

- **Zona Ardealului** este celebră pentru preparatele sale consistente, precum papanășii, sarmalele și ciorba de burtă, iar festivalurile gastronomice organizate aici atrag anual mii de vizitatori.

Turismul de aventură și tururile tematice

Turismul de aventură a devenit o componentă esențială a ofertei turistice românești, atrăgând tineri și iubitori de adrenalină. Printre activitățile populare se numără:

- **Drumețiile montane și escalada** în Munții Carpați;
- **Ciclismul montan** pe traseele special amenajate din Parcul Natural Apuseni;
- **Tururile de speologie** în peșterile din Apuseni și Mehedinți;
- **Raftingul pe râurile Jiu și Buzău;**
- **Parcurile de aventură**, precum cele din Brașov și Sinaia, care oferă trasee de tiroliană, escaladă pe stâncă și activități în aer liber.

Tururile tematice sunt o altă formă de turism de nișă, punând accent pe explorarea unor aspecte specifice ale culturii și naturii locale. De exemplu, tururile gastronomice pot fi combinate cu tururi viticole, iar vizitele la rezervațiile naturale pot include ateliere de meșteșuguri tradiționale.

Turismul rural și experiențele autentice

În mediul rural, turismul de nișă include experiențe autentice de viață la țară. Turiștii pot participa la activități agricole, cum ar fi culesul fructelor sau al strugurilor, pot învăța meșteșuguri locale, cum ar fi țesutul, olăritul sau sculptura în lemn, și pot savura preparatele gătite tradițional în gospodăriile locale.

În concluzie, diversitatea formelor de turism de nișă și ecoturism disponibile în România oferă turiștilor ocazia de a explora natura, cultura și tradițiile într-un mod autentic. Aceste segmente de turism contribuie la dezvoltarea comunităților locale și la conservarea patrimoniului natural și cultural, fiind parte integrantă a strategiei naționale de dezvoltare turistică.

5. Provocări și oportunități în dezvoltarea turismului din România

România deține un potențial turistic vast și diversificat, dar dezvoltarea acestui sector întâmpină numeroase provocări care, odată gestionate corespunzător, pot crea oportunități semnificative de creștere economică și consolidare a imaginii țării pe plan internațional. Aceste provocări pot fi transformate în avantaje competitive prin implementarea unor strategii coerente de dezvoltare și atragerea de investiții naționale și internaționale.

Provocările majore care afectează dezvoltarea turismului în România

România se confruntă cu o serie de provocări structurale care afectează dezvoltarea turismului și împiedică exploatarea completă a potențialului său turistic. Aceste provocări, dacă nu sunt abordate corespunzător, pot limita competitivitatea țării în comparație cu alte destinații din Europa de Est și de pe plan internațional.

Infrastructura insuficient dezvoltată – O barieră majoră pentru accesibilitate

Una dintre problemele fundamentale ale turismului din România este infrastructura rutieră, feroviară și aeriană insuficient dezvoltată, care limitează accesul turiștilor la destinații-cheie.

- **Transportul rutier:** Rețeaua de drumuri naționale și județene este adesea deteriorată sau subdimensionată, iar lipsa autostrăzilor care să conecteze regiunile turistice importante reduce accesibilitatea destinațiilor populare. Un exemplu relevant este lipsa unei autostrăzi care să lege Bucureștiul de stațiunile de pe Valea Prahovei sau de Delta Dunării. Traficul intens și ambuteiajele din aceste zone descurajează mulți turiști să călătorească în aceste regiuni.
- **Transportul feroviar:** Infrastructura feroviară este învechită, cu viteze medii de transport semnificativ mai mici decât în alte țări europene. Trenurile rapide sunt insuficiente, iar lipsa conexiunilor directe către stațiunile turistice limitează fluxul de turiști. De exemplu, Băile Herculane, o stațiune balneară renumită, suferă din cauza lipsei unor conexiuni rapide și eficiente.
- **Transportul aerian:** Deși România are mai multe aeroporturi internaționale (București, Cluj-Napoca, Timișoara, Iași, Constanța), conexiunile aeriene directe către destinațiile turistice interne sunt insuficiente. Aeroporturile regionale ar putea juca un rol esențial în atragerea turiștilor internaționali, dar acestea nu sunt integrate în mod eficient în rețeaua de transport național.

Promovarea internațională limitată – Oportunități pierdute de atragere a turiștilor străini

Promovarea turistică a României pe piețele externe rămâne o provocare importantă. Deși există inițiative izolate, acestea nu sunt parte a unei strategii naționale coerente și de durată, ceea ce reduce vizibilitatea țării pe plan internațional.

- **Campanii limitate:** România nu investește suficient în campanii de marketing bine direcționate pentru a atrage turiști din piețele-cheie, precum Germania, Franța sau Marea Britanie. Spre deosebire de alte țări din regiune, cum ar fi Ungaria sau Bulgaria, care au strategii clare și bugete semnificative, România este percepută ca o destinație secundară sau sezonieră.
- **Lipsa unei imagini de brand puternice:** România nu are o identitate turistică bine definită și promovată. Deși mitul lui Dracula atrage un segment specific de turiști, nu există o campanie națională unificată care să promoveze diversitatea turistică a țării, de la ecoturism și turism cultural până la turism balnear.

Lipsa investițiilor în anumite zone turistice – Potențial neexploatat

Multe destinații turistice din România sunt subdezvoltate din punct de vedere al infrastructurii și al serviciilor, ceea ce le împiedică să devină atractive pentru turiștii interni și internaționali.

- **Zonele rurale și montane:** Deși Maramureșul, Bucovina și Apusenii sunt regiuni cu un potențial turistic imens, acestea nu beneficiază de investiții suficiente pentru dezvoltarea infrastructurii de cazare, a traseelor turistice și a activităților de agrement.
- **Turismul balnear:** Deși România este cunoscută pentru stațiunile sale balneoclimaterice, multe dintre acestea nu au fost modernizate la standarde internaționale. Lipsa facilităților moderne limitează atractivitatea stațiunilor precum Băile Herculane, deși acestea dețin resurse naturale valoroase.

Formarea profesională deficitară în turism – Un impact negativ asupra experienței turiștilor

Un alt obstacol major este lipsa personalului calificat și a pregătirii adecvate în industria ospitalității. Deși există școli de profil și programe de învățământ dual, acestea sunt insuficiente pentru a forma personal bine pregătit, capabil să ofere servicii de calitate.

- **Lipsa de training:** Personalul din hoteluri, restaurante și centre turistice nu beneficiază întotdeauna de instruire în conformitate cu standardele internaționale. Aceasta poate duce la servicii nesatisfăcătoare și la feedback negativ din partea turiștilor.
- **Migrarea forței de muncă:** Mulți angajați calificați părăsesc sectorul turistic pentru a lucra în străinătate, ceea ce agravează deficitul de personal din stațiunile turistice.

Protecția insuficientă a resurselor naturale și culturale – O amenințare pe termen lung

Dezvoltarea necontrolată a turismului de masă și lipsa unor măsuri stricte de protecție a mediului au condus la degradarea unor resurse naturale și la afectarea patrimoniului cultural.

- **Poluarea și distrugerea habitatelor naturale:** Delta Dunării este un exemplu de zonă naturală afectată de turismul necontrolat. Turismul excesiv și ambarcațiunile motorizate au dus la poluarea apei și la distrugerea habitatelor păsărilor și a altor specii.
- **Dezvoltarea urbanistică necontrolată:** Stațiunile montane, precum Sinaia sau Bușteni, au fost afectate de construcții haotice, care au dus la pierderea peisajului natural și la congestie urbană.
- **Pierderea autenticității culturale:** Dezvoltarea turismului de masă în zonele rurale poate afecta tradițiile și obiceiurile locale, transformând satele autentice în simple atracții comerciale.

Abordarea acestor provocări este esențială pentru dezvoltarea sustenabilă a turismului în România. Prin investiții strategice în infrastructură, formarea profesională a personalului, promovarea internațională și protecția resurselor naturale și culturale, România poate deveni o destinație turistică competitivă la nivel global. Astfel, turismul poate deveni un motor important de dezvoltare economică, contribuind la crearea de locuri de muncă și la revitalizarea comunităților locale.

Oportunități de dezvoltare în sectorul turistic

România se află într-o poziție favorabilă pentru a-și valorifica potențialul turistic datorită resurselor naturale și culturale bogate, dar și accesului la diverse instrumente financiare și tehnologice moderne. O strategie bine gândită, susținută de investiții și parteneriate public-private, poate transforma România într-o destinație de top pentru turismul european și internațional.

Finanțările prin programele naționale și fondurile europene – Un motor al dezvoltării infrastructurii

România beneficiază de fonduri semnificative prin intermediul **Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR)** și al programelor operaționale finanțate de Uniunea Europeană, precum Programul Operațional Regional (POR) și Programul InvestEU. Aceste fonduri sunt esențiale pentru:

- **Modernizarea stațiunilor balneare:** Stațiuni precum Băile Felix, Sovata sau Băile Herculane pot beneficia de investiții în modernizarea centrelor de tratament și a unităților de cazare, atrăgând astfel turiști internaționali.
- **Construirea și modernizarea infrastructurii de transport:** Proiectele de construcție a autostrăzilor, căilor ferate de mare viteză și extinderea aeroporturilor regionale sunt cruciale pentru creșterea accesibilității destinațiilor turistice.
- **Rețelele de transport aerian și fluvial:** Extinderea aeroporturilor din Cluj, Iași sau Timișoara și modernizarea porturilor de pe Dunăre pot facilita turismul fluvial și turismul cultural legat de croazierele pe Dunăre.
- **Promovarea destinațiilor românești:** Fondurile europene pot susține campanii internaționale de marketing și proiecte de dezvoltare a unor produse turistice integrate, precum turismul viticol sau ecoturismul.

Aceste finanțări sunt vitale pentru creșterea competitivității României pe piața turistică internațională, dar este necesară o utilizare strategică a resurselor și o monitorizare atentă a implementării proiectelor.

Dezvoltarea turismului de nișă și a ecoturismului – Diversificarea ofertei turistice

Turismul de nișă și ecoturismul au un potențial major de dezvoltare, deoarece oferă turiștilor experiențe personalizate, autentice și sustenabile. Diversitatea naturală și culturală a României facilitează dezvoltarea unor produse turistice unice:

- **Ecoturismul:** Parcurile naturale și naționale, precum Parcul Național Retezat sau Delta Dunării, sunt destinații ideale pentru tururi ecologice, observarea faunei și drumeții.
- **Turismul viticol:** Podgoriile din Dealu Mare, Târnave sau Murfatlar oferă oportunități excelente pentru dezvoltarea turismului enogastronomic. Degustările de vin și evenimentele gastronomice pot atrage turiști din întreaga Europă.

- **Turismul rural:** Satele tradiționale din Maramureș, Bucovina și Delta Dunării sunt perfecte pentru tururi culturale și gastronomice, combinând autenticitatea rurală cu confortul modern.

De asemenea, crearea de trasee tematice care să combine ecoturismul cu experiențele culturale poate contribui la extinderea sezoanelor turistice și la atragerea turiștilor în zonele mai puțin dezvoltate.

Parteneriatele public-private pentru dezvoltarea destinațiilor turistice

Implicarea sectorului privat este esențială pentru dezvoltarea unor destinații turistice integrate și competitive. **Organizațiile de Management al Destinațiilor (OMD)**, recent înființate, facilitează colaborarea între autoritățile locale, operatorii privați și comunitățile locale. Acestea contribuie la:

- **Gestionarea eficientă a destinațiilor turistice** prin planificarea strategică a proiectelor și atragerea de investiții private.
- **Dezvoltarea infrastructurii locale** pentru a asigura un flux constant de turiști și servicii turistice de calitate.
- **Promovarea și diversificarea ofertei turistice** prin crearea unor pachete de servicii integrate care să combine cazarea, activitățile de agrement și atracțiile culturale.

Transformarea digitală și inovarea în turism – Creșterea competitivității

Digitalizarea sectorului turistic este o oportunitate cheie pentru România, permițând optimizarea serviciilor și promovarea mai eficientă a destinațiilor. Tehnologiile digitale pot fi utilizate în mai multe moduri:

- **Platforme online de rezervări și promovare:** Crearea unui portal național dedicat promovării destinațiilor turistice poate facilita accesul turiștilor la informații despre atracții, cazare și evenimente.
- **Aplicații mobile pentru turiști:** Acestea pot oferi ghiduri interactive, hărți digitale și sugestii personalizate în funcție de preferințele turiștilor.
- **Sisteme de monitorizare a fluxurilor turistice:** Utilizarea analizelor de date pentru a înțelege comportamentul turiștilor și pentru a planifica în mod eficient dezvoltarea infrastructurii.

Promovarea internațională integrată – Crearea unui brand puternic pentru România

România poate deveni o destinație turistică recunoscută la nivel internațional prin implementarea unei strategii naționale de promovare bine coordonate. Această strategie poate include:

- **Campanii de marketing digital și tradițional** pe piețele internaționale de interes, precum Germania, Marea Britanie, Franța sau Statele Unite.
- **Participarea la târguri și expoziții internaționale de turism** pentru promovarea directă a destinațiilor românești.

- **Dezvoltarea unui brand turistic național** care să reflecte diversitatea și autenticitatea României, punând accent pe elemente-cheie precum natura sălbatică, patrimoniul cultural și ospitalitatea locală.

Oportunitățile de dezvoltare ale turismului din România sunt semnificative, dar depind de implementarea eficientă a proiectelor de infrastructură, de colaborarea dintre sectorul public și privat și de promovarea adecvată a destinațiilor. Investițiile în modernizarea stațiunilor, digitalizarea serviciilor și dezvoltarea turismului sustenabil pot contribui la transformarea României într-o destinație competitivă și atractivă la nivel global.

Baza tehnico-materială turistică

Baza tehnico-materială turistică reprezintă ansamblul mijloacelor materiale utilizate în activitatea turistică, incluzând structurile de cazare, alimentație publică, agrement și alte facilități destinate satisfacerii nevoilor turiștilor. Aceasta constituie o componentă esențială a ofertei turistice, influențând semnificativ dezvoltarea și orientarea fluxurilor turistice.

Structura bazei tehnico-materiale turistice

Principalele componente ale bazei tehnico-materiale turistice includ:

- **Unități de cazare:** Acestea sunt esențiale pentru asigurarea odihnei și înnoptării turiștilor și cuprind diverse tipuri de structuri, precum hoteluri, pensiuni turistice, pensiuni agroturistice, vile turistice, hosteluri, moteluri, cabane turistice, campinguri și altele.
- **Unități de alimentație publică:** Restaurante, baruri, cafenele și alte structuri care oferă servicii de alimentație turiștilor.
- **Facilități de agrement și recreere:** Baze sportive, parcuri de distracții, centre spa, piscine și alte facilități menite să ofere oportunități de petrecere a timpului liber.
- **Infrastructura de transport:** Mijloace de transport turistic și căi de acces care facilitează deplasarea turiștilor către și între destinații.

Evoluția bazei tehnico-materiale turistice în România

Evoluția bazei tehnico-materiale turistice în România a cunoscut o dezvoltare semnificativă în ultimii ani, reflectată atât în creșterea numărului de structuri de primire turistică, cât și în diversificarea și modernizarea acestora.

Creșterea numărului de structuri de primire turistică

Conform datelor Institutului Național de Statistică (INS), la data de 31 iulie 2024, în România existau 13.538 de structuri de primire turistică, în creștere față de 12.697 la aceeași dată în 2023. Această

creștere indică o dezvoltare continuă a infrastructurii turistice, cu un accent pe diversificarea tipurilor de cazare oferite turiștilor. (Sursa: turism.gov.ro)

Diversificarea tipurilor de cazare

Dintre structurile de primire turistică, cele mai numeroase erau apartamentele și camerele de închiriat (4.411), pensiunile agroturistice (3.578) și hotelurile (1.638). Această diversificare reflectă adaptarea pieței la cerințele variate ale turiștilor, oferind opțiuni de cazare care variază de la experiențe autentice în mediul rural până la confortul hotelurilor clasice. (Sursa: turism.gov.ro)

Clasificarea hotelurilor

În ceea ce privește clasificarea hotelurilor, 81,6% dintre acestea erau încadrate la 3 și 4 stele, ceea ce indică un standard ridicat al serviciilor oferite. Această clasificare sugerează o orientare către calitate și confort, aspecte esențiale pentru atragerea turiștilor atât interni, cât și internaționali. (Sursa: turism.gov.ro)

Distribuția geografică a structurilor de primire turistică

Distribuția geografică a acestor structuri arată o concentrare semnificativă în județul Constanța, urmat de județele Brașov și Suceava. Această repartizare evidențiază atractivitatea deosebită a litoralului Mării Negre și a regiunilor montane pentru turiști. Zona Litorală, excluzând orașul Constanța, a oferit cel mai mare număr de locuri de cazare, subliniind importanța acestei regiuni în peisajul turistic național. (Sursa: turism.gov.ro)

Investiții și dezvoltări recente

În ultimii ani, s-au înregistrat investiții semnificative în dezvoltarea unităților de cazare. De exemplu, județul Constanța se remarcă cu 195 de proiecte noi în domeniul ospitalității, urmat de județele Cluj cu 78 de proiecte și Bihor cu 74 de proiecte. Această tendință indică un interes crescut pentru extinderea și modernizarea capacităților de cazare în diverse regiuni ale țării.

Perspective și provocări

Deși evoluția bazei tehnico-materiale turistice este pozitivă, există în continuare provocări legate de modernizarea infrastructurii și îmbunătățirea calității serviciilor. Investițiile în modernizarea dotărilor turistice și sporirea calității serviciilor sunt esențiale pentru a menține competitivitatea României ca destinație turistică.

În anul 2022, turismul din România a înregistrat o creștere semnificativă comparativ cu anul precedent. Conform datelor Institutului Național de Statistică (INS), numărul total de înnoptări în

structurile de primire turistică a fost de 26,4 milioane, în creștere față de 17,2 milioane în 2021. Această creștere reflectă o revenire a activității turistice după restricțiile impuse de pandemia COVID-19 (Sursa: insse.ro)

Indicele de utilizare netă a capacității de cazare turistică în funcțiune a fost de 32,2% în 2022, comparativ cu 22,8% în 2020 și 26,3% în 2021. Această creștere indică o utilizare mai eficientă a capacităților de cazare disponibile. Durata medie a șederii a fost de 2,2 zile în 2022, menținându-se constantă față de anul anterior. Această stabilitate sugerează că, deși numărul de turiști a crescut, comportamentul privind durata sejurului a rămas neschimbat (Sursa: insse.ro)

În ceea ce privește distribuția geografică, județele Constanța și Brașov au înregistrat cele mai mari valori ale capacității de cazare în funcțiune, cu ponderi de 10,5% și, respectiv, 10,3% din totalul național. Municipiul București a contribuit cu 9% la capacitatea totală de cazare.

Aceste date evidențiază o tendință pozitivă în sectorul turistic românesc, cu creșteri semnificative atât în ceea ce privește numărul de înnoptări, cât și utilizarea capacităților de cazare.

În concluzie, evoluția bazei tehnico-materiale turistice din România reflectă o creștere și diversificare semnificativă, însă pentru a valorifica pe deplin potențialul turistic al țării, este necesară o atenție continuă asupra investițiilor în infrastructură și servicii de calitate.

Turismul în și dinspre România

În anul 2023, România a înregistrat aproximativ 13,6 milioane de sosiri ale turiștilor, dintre care 85% au fost turiști români și doar 15% turiști străini. Durata medie a șederii a fost de 2,1 zile pentru ambele categorii de turiști. Indicele de utilizare netă a locurilor de cazare turistică a fost de 30,7%, în creștere cu 1,3 puncte procentuale față de anul precedent.

În primele 11 luni ale anului 2023, peste 12,74 milioane de persoane s-au cazat în structurile de primire turistică din România, reprezentând o creștere de 11,1% față de aceeași perioadă din 2022. Dintre acestea, 84,6% au fost turiști români, iar 15,4% turiști străini. Durata medie a șederii a fost de 2,2 zile pentru turiștii români și 2,1 zile pentru cei străini.

Pe județe, cele mai mari valori ale numărului de sosiri au fost înregistrate în Municipiul București (1,8 milioane persoane), Constanța (1,5 milioane persoane) și Brașov (1,5 milioane persoane).

În ceea ce privește turismul extern, în primele 11 luni ale anului 2023, sosirile vizitatorilor străini în România, înregistrate la punctele de frontieră, au fost de 13,63 milioane de persoane, în creștere cu 16,9% față de perioada similară din 2022. Pe de altă parte, plecările vizitatorilor români în străinătate au fost de 18,05 milioane de persoane, în creștere cu 12,5% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

Aceste date evidențiază o creștere semnificativă a activității turistice în România în anul 2023, atât în ceea ce privește turismul intern, cât și cel internațional.

Obstacole și soluții în dezvoltarea durabilă a turismului românesc

Dezvoltarea durabilă a turismului în România se confruntă cu o serie de obstacole care împiedică valorificarea optimă a potențialului turistic al țării. Printre principalele provocări se numără:

1. Infrastructura deficitară reprezintă unul dintre cele mai semnificative obstacole în calea dezvoltării turismului românesc. Această problemă fundamentală afectează profund capacitatea țării de a-și valorifica potențialul turistic și de a concura eficient pe piața internațională a turismului.

În primul rând, **rețeaua rutieră** a României prezintă deficiențe majore. Cu doar aproximativ 1275 km de autostrada, la 23 decembrie 2024 România se situează mult în urma altor țări europene în ceea ce privește infrastructura rutieră modernă. Drumurile naționale și județene sunt adesea în stare precară, cu porțiuni degradate care necesită reparații urgente. Această situație face ca deplasarea între diferitele obiective turistice să fie dificilă și cronofagă, descurajând atât turiștii străini, cât și pe cei autohtoni să exploreze diverse regiuni ale țării.

Infrastructura feroviară prezintă, de asemenea, probleme serioase. Căile ferate românești sunt în mare parte învechite, iar vitezele medii de deplasare sunt extrem de reduse comparativ cu standardele europene. Pe multe rute importante, timpul de călătorie s-a dublat față de perioada anilor '90, din cauza degradării continue a infrastructurii. Materialul rulant este și el învechit, multe vagoane fiind depășite moral și fizic, oferind un confort redus călătorilor.

În ceea ce privește **transportul aerian**, deși există câteva aeroporturi internaționale importante (București, Cluj, Timișoara, Iasi, etc.), conexiunile aeriene interne sunt limitate și adesea costisitoare. Multe regiuni cu potențial turistic ridicat nu beneficiază de acces aerian direct, ceea ce le face mai puțin accesibile pentru turiștii străini. În plus, frecvența redusă a zborurilor și costurile ridicate ale biletelor reprezintă bariere suplimentare.

Porturile turistice de pe litoralul românesc al Mării Negre sunt insuficient dezvoltate și modernizate. Această situație limitează posibilitatea dezvoltării turismului nautic și a croazierelor, un segment important al pieței turistice internaționale. Portul Constanța, deși este cel mai mare port la Marea Neagră, nu dispune de facilități moderne pentru navele de croazieră, pierzând astfel oportunități importante de dezvoltare turistică.

Impactul acestei infrastructuri deficitare este multiplu și profund. În primul rând, turiștii străini sunt descurajați să viziteze România, preferând destinații cu infrastructură mai dezvoltată și mai

accesibilă. Timpul crescut de deplasare între diferite obiective turistice reduce numărul de destinații care pot fi vizitate într-un sejur, limitând astfel experiența turistică globală.

Costurile ridicate asociate transportului, generate de infrastructura precară, afectează competitivitatea pachetelor turistice românești pe piața internațională. Operatorii turistici întâmpină dificultăți în organizarea circuitelor eficiente din punct de vedere al timpului și costurilor, ceea ce se reflectă în prețurile finale ale pachetelor turistice.

Zonele cu potențial turistic ridicat, dar cu acces dificil, rămân subdezvoltate din punct de vedere turistic. Exemple relevante sunt multe zone montane spectaculoase, sate tradiționale sau situri arheologice importante care, din cauza accesului dificil, atrag un număr mult mai mic de vizitatori decât ar putea-o face cu o infrastructură adecvată.

În comparație cu alte țări din regiune, precum Croația, Ungaria sau Polonia, care au investit masiv în dezvoltarea infrastructurii în ultimii ani, România pierde constant din competitivitate ca destinație turistică. Acest aspect este particularmente evident în cazul turismului organizat, unde tour-operatorii internaționali preferă să includă în circuitele lor destinații mai ușor accesibile.

Pentru a depăși această problemă majoră, sunt necesare investiții substanțiale și susținute în infrastructura de transport. Este necesară o abordare integrată, care să includă:

- Accelerarea construcției de autostrăzi și modernizarea drumurilor existente
- Reabilitarea și modernizarea infrastructurii feroviare
- Dezvoltarea conexiunilor aeriene interne
- Modernizarea porturilor turistice

Aceste investiții trebuie să fie parte a unei strategii coerente de dezvoltare a turismului, care să țină cont de nevoile specifice ale diferitelor regiuni turistice și să asigure conectivitatea optimă între principalele destinații turistice ale țării.

2. Calitatea serviciilor turistice reprezintă un factor crucial în dezvoltarea și succesul industriei turistice, iar în cazul României, acest aspect constituie unul dintre obstacolele majore care împiedică progresul sectorului. Problemele legate de calitatea serviciilor sunt complexe și interconectate, afectând profund experiența turistică și reputația României ca destinație turistică.

În primul rând, **problema personalului insuficient calificat** în domeniul **hospitalității** este una dintre cele mai presante. Multe unități de cazare și restaurante se confruntă cu dificultăți în găsirea și păstrarea personalului competent. Acest lucru se datorează mai multor factori, precum: sistemul educațional care nu oferă suficiente programe practice de pregătire, salariile relativ mici din domeniu și migrația forței de muncă calificate către țări care oferă condiții mai bune. Lipsa personalului calificat se

reflectă direct în calitatea serviciilor oferite, de la procesul de check-in până la serviciile de restaurant și curățenie.

Standardele de calitate neunitare și controlul insuficient reprezintă o altă problemă majoră. În timp ce unele unități turistice se străduiesc să mențină standarde înalte, altele oferă servicii sub nivelul așteptărilor. Această discrepanță este cauzată de absența unor standarde clare și obligatorii la nivel național, precum și de controale sporadice și ineficiente din partea autorităților competente. Clasificarea unităților de cazare nu reflectă întotdeauna realitatea, ceea ce poate duce la dezamăgiri în rândul turiștilor.

Raportul calitate-preț nefavorabil este un aspect care afectează semnificativ competitivitatea turismului românesc. Multe unități turistice practică prețuri comparabile cu cele din destinații turistice mai dezvoltate, fără a oferi însă același nivel de servicii. Acest dezechilibru este cauzat de mai mulți factori, inclusiv costuri operaționale ridicate, management ineficient și lipsa unei concurențe reale în anumite zone turistice.

Lipsa pachetelor turistice integrate și atractive reprezintă o altă problemă majoră. Multe destinații turistice din România nu reușesc să ofere experiențe complete și bine organizate, care să includă cazare, masă, transport și activități diverse. Această carență face ca destinațiile românești să fie mai puțin atractive pentru turiștii care caută experiențe complete și bine organizate.

Consecințele acestor probleme sunt semnificative și pe termen lung. Experiențele turistice nesatisfăcătoare duc la recenzii negative pe platformele de specialitate și în social media, afectând serios imaginea destinațiilor turistice românești. Aceste review-uri negative au un impact puternic asupra deciziilor viitorilor turiști potențiali, creând un cerc vicios care este dificil de întrerupt.

Rata redusă de revenire a turiștilor este un alt indicator al problemelor de calitate. Mulți turiști, după o experiență nesatisfăcătoare, aleg să nu mai revină și să încerce alte destinații. Acest lucru afectează nu doar unitățile turistice individuale, ci întreaga industrie turistică românească, reducând potențialul de creștere pe termen lung.

Dificultățile în atragerea turiștilor cu venituri ridicate reprezintă o consecință directă a acestor probleme de calitate. Acest segment de piață, care ar putea aduce venituri importante sectorului turistic, este foarte sensibil la calitatea serviciilor și caută experiențe premium. În absența unor servicii de înaltă calitate, România pierde oportunitatea de a dezvolta turismul de lux și de a atrage acest segment valoros de piață.

Pentru **îmbunătățirea situației**, sunt necesare mai multe **măsuri concrete**:

- Investiții în programe de formare profesională și dezvoltare continuă pentru personalul din turism^{[1][5]}
- Implementarea unor standarde de calitate clare și a unui sistem eficient de monitorizare

- Dezvoltarea unor sisteme de certificare a calității recunoscute internațional^{[1][2]}
- Încurajarea inovației în crearea pachetelor turistice^{[1][2]} • Stimulente pentru unitățile turistice care mențin standarde înalte de calitate^{[1][2]}
- Programe de sprijin pentru modernizarea infrastructurii turistice

Este esențial ca aceste măsuri să fie implementate coordonat și susținut, cu implicarea activă atât a sectorului public, cât și a celui privat. Doar prin eforturi consecvente de îmbunătățire a calității serviciilor turistice, România poate spera să își îmbunătățească poziția pe piața turistică internațională și să își valorifice pe deplin potențialul turistic.

3. Marketingul și promovarea inefficientă reprezintă o provocare majoră pentru turismul românesc, afectând capacitatea de a valorifica potențialul turistic și de a atrage mai mulți vizitatori străini.

Lipsa unei strategii coerente de marketing turistic la nivel național este un impediment principal. Alte țări au strategii clare, cu obiective și planuri de acțiune bine definite, în timp ce România are doar inițiative sporadice. Schimbările frecvente ale conducerii în instituțiile responsabile duc la discontinuitate și lipsa unei viziuni pe termen lung.

Bugetele insuficiente limitează capacitatea de a implementa campanii internaționale eficiente. România alocă fonduri mult mai mici decât țări precum Croația sau Ungaria, ceea ce reduce participarea la târguri internaționale și calitatea materialelor promoționale.

Lipsa unui brand puternic de țară este un alt obstacol. România nu are un brand național puternic, iar campaniile de promovare sunt confuze și inconsistente. Aceasta afectează notorietatea destinației și capacitatea de a atrage turiști, în special cei cu venituri ridicate.

Țări din regiune, precum Bulgaria și Croația, au dezvoltat strategii eficiente și atrag mai mulți turiști și investiții.

Măsuri necesare pentru îmbunătățire:

- Strategie de marketing națională cu obiective clare și piețe țintă definite
- Creșterea bugetelor pentru promovare și utilizarea eficientă a fondurilor europene
- Prezență strategică la târgurile de turism
- Construirea unui brand turistic puternic și coerent
- Monitorizarea rezultatelor campaniilor și ajustarea strategiilor

Aceste măsuri trebuie implementate pe termen lung, cu implicarea tuturor actorilor relevanți din industria turistică. Doar printr-un marketing profesionist și consecvent, România poate îmbunătăți poziția pe piața internațională și atrage mai mulți vizitatori.

4. Managementul destinațiilor turistice este esențial pentru dezvoltarea durabilă a turismului. În România, acest domeniu întâmpină **deficiențe semnificative** care afectează performanța întregului sector. O analiză detaliată evidențiază impactul profund al acestor probleme asupra dezvoltării turistice a țării.

Una dintre cele mai serioase probleme este **lipsa organizațiilor de management al destinației (OMD) funcționale**. În timp ce în țările cu turism dezvoltat, OMD-urile joacă un rol esențial în coordonarea și dezvoltarea destinațiilor, în România acestea sunt fie inexistente, fie funcționează sub parametri optimi. Această situație se datorează unui cadru legislativ incomplet sau neclar, lipsei resurselor financiare necesare, insuficienței expertize în managementul modern al destinațiilor și absenței unor modele de bună practică la nivel național.

O altă problemă majoră este **lipsa de coordonare între actorii din turism**. Sectorul implică numeroși stakeholderi – autorități locale, operatori privați, furnizori de servicii, comunități locale – iar lipsa unei coordonări eficiente între aceștia conduce la dezvoltare fragmentată a produselor turistice, utilizare inefficientă a resurselor disponibile, dificultăți în implementarea proiectelor comune și imposibilitatea creării unor experiențe turistice integrate.

De asemenea, **absența planurilor integrate de dezvoltare turistică** se manifestă la toate nivelurile. Multe destinații din România nu dispun de strategii coerente care să stabilească obiective clare pe termen mediu și lung, identifice prioritățile de dezvoltare, definească rolurile și responsabilitățile actorilor implicați și prevadă mecanisme de implementare și monitorizare.

Monitorizarea deficitară a impactului turismului reprezintă o problemă critică. Lipsa unor sisteme eficiente de monitorizare face dificilă evaluarea reală a efectelor economice, măsurarea impactului social asupra comunităților locale, analiza presiunii asupra mediului înconjurător și ajustarea strategiilor în funcție de rezultatele observate.

Dezvoltarea haotică și nesustenabilă se manifestă prin construcții necontrolate în zone turistice, supraîncărcarea unor destinații în sezon, dezvoltare dezechilibrată între diferite zone și investiții inefficiente în infrastructură. Degradarea resurselor turistice este o consecință directă a managementului deficitar, incluzând deteriorarea obiectivelor culturale și istorice, afectarea mediului natural, pierderea autenticității destinațiilor și reducerea atractivității pe termen lung. Pentru îmbunătățirea situației, sunt necesare următoarele măsuri:

- Dezvoltarea și implementarea unui cadru legislativ clar pentru OMD-uri, care să includă definirea clară a rolurilor și responsabilităților, stabilirea mecanismelor de finanțare și crearea unor structuri de guvernare eficiente.

- Îmbunătățirea coordonării între actorii din turism prin crearea unor platforme de colaborare, organizarea regulată de consultări și întâlniri și dezvoltarea unor proiecte comune.
- Elaborarea planurilor integrate de dezvoltare turistică cu implicarea tuturor stakeholderilor relevanți, adoptarea unor metodologii moderne de planificare și stabilirea unor obiective realiste și măsurabile.
- Implementarea sistemelor de monitorizare prin dezvoltarea indicatorilor relevanți, colectarea sistematică a datelor și analiza și raportarea regulată a rezultatelor.
- Dezvoltarea capacității profesionale prin formarea specialiștilor în managementul destinațiilor, transfer de know-how din țări cu experiență și crearea unor programe de dezvoltare profesională continuă.
- Asigurarea sustenabilității prin implementarea unor practici de turism durabil, protejarea și conservarea resurselor turistice și implicarea comunităților locale în dezvoltarea turistică.

Succesul acestor măsuri depinde de angajamentul pe termen lung al autorităților, colaborarea eficientă între sectorul public și privat, alocarea resurselor necesare și monitorizarea și ajustarea continuă a strategiilor. Doar prin abordarea sistematică a acestor aspecte se poate asigura dezvoltarea durabilă a destinațiilor turistice românești și creșterea competitivității lor pe piața internațională.

5. Educație și resurse umane

Sectorul turistic se confruntă cu multiple provocări în ceea ce privește forța de muncă, care afectează semnificativ calitatea serviciilor și competitivitatea industriei.

Una problemă majoră este **migrația personalului calificat**. Mulți angajați bine pregătiți aleg să lucreze în străinătate, atrași de oportunități mai bune și salarii mai mari. Această tendință lasă un deficit de competențe în sectorul turistic intern, îngreunând furnizarea de servicii de înaltă calitate.

În plus, **pregătirea profesională inadecvată** reprezintă o altă provocare. Multe programe de formare nu reușesc să răspundă cerințelor actuale ale industriei, rezultând personal insuficient pregătit pentru a satisface așteptările turiștilor.

Salariile neattractive în domeniu contribuie, de asemenea, la dificultățile de recrutare și retenție a personalului. Remunerațiile scăzute descurajează potențialii angajați și îi determină pe cei existenți să caute oportunități mai avantajoase în alte sectoare sau țări.

Sezonalitatea ridicată a locurilor de muncă în turism duce la instabilitate profesională. Multe poziții sunt disponibile doar în anumite perioade ale anului, ceea ce face dificilă menținerea unei forțe de muncă constante și experimentate.

Aceste probleme generează **efecte negative** semnificative, precum **servicii de calitate scăzută**, din cauza lipsei de personal bine pregătit și experimentat. De asemenea, se observă o **fluctuație mare de personal**, ceea ce afectează coeziunea echipelor și continuitatea serviciilor oferite.

În plus, aceste dificultăți conduc la **dificultăți în dezvoltarea unor produse turistice complexe**, deoarece lipsa personalului calificat și a stabilității în echipe îngreunează implementarea și menținerea unor oferte turistice diversificate și de înaltă calitate.

Toate aceste aspecte contribuie la o **competitivitate redusă** a sectorului turistic, afectând capacitatea de a atrage și fideliza turiști, precum și de a concura eficient pe piața internațională.

Pentru a **aborda** aceste provocări, este esențială implementarea unor strategii care să vizeze îmbunătățirea formării profesionale, creșterea atractivității salariilor și reducerea sezonality locurilor de muncă, asigurând astfel o forță de muncă stabilă și bine pregătită în sectorul turistic.

6. Finanțare și investiții

Dezvoltarea sectorului turistic este profund influențată de aspecte legate de **finanțare și investiții**. Printre provocările majore se numără **accesul limitat la finanțare pentru proiecte turistice, birocrăția excesivă în accesarea fondurilor, investițiile insuficiente în infrastructura turistică și lipsa unor scheme de sprijin dedicate**.

Accesul limitat la finanțare reprezintă o barieră semnificativă pentru inițiativele din turism. Multe proiecte întâmpină dificultăți în obținerea capitalului necesar, fie din cauza cerințelor stricte impuse de instituțiile financiare, fie din cauza lipsei de garanții adecvate din partea antreprenorilor.

La aceasta se adaugă **birocrăția excesivă** în procesul de accesare a fondurilor, în special a celor europene. Procedurile complexe și timpul îndelungat necesar pentru aprobarea proiectelor descurajează investițiile și întârzie implementarea acestora.

Investițiile insuficiente în infrastructura turistică constituie o altă problemă majoră. Fără o infrastructură adecvată – drumuri de acces, utilități, facilități de cazare și agrement – destinațiile turistice nu își pot valorifica pe deplin potențialul, ceea ce afectează experiența turiștilor și atractivitatea generală a regiunilor.

De asemenea, **lipsa unor scheme de sprijin dedicate** pentru sectorul turistic limitează oportunitățile de dezvoltare. Fără programe specifice de finanțare și stimulente fiscale, este dificil pentru operatorii din turism să își modernizeze și diversifice ofertele.

Aceste provocări au **consecințe semnificative** asupra industriei turistice. Una dintre ele este **modernizarea lentă a facilităților turistice**, ceea ce poate duce la o scădere a atractivității destinațiilor în fața concurenței internaționale.

În plus, **capacitatea redusă de inovare** împiedică dezvoltarea unor produse și servicii turistice noi, adaptate cerințelor actuale ale pieței. Această stagnare afectează **competitivitatea la nivel internațional**, făcând dificilă atragerea turiștilor străini și menținerea unei poziții solide pe piața globală.

Toate aceste aspecte contribuie la o **dezvoltare sub potențial a sectorului**, limitând creșterea economică și oportunitățile de angajare pe care turismul le-ar putea oferi.

Pentru a aborda aceste provocări, se pot implementa următoarele **soluții**:

- **Simplificarea procedurilor de accesare a fondurilor:** Reducerea birocrăției și digitalizarea proceselor de aplicare pentru finanțare ar facilita accesul operatorilor din turism la resursele necesare dezvoltării proiectelor.
- **Crearea de scheme de sprijin dedicate:** Elaborarea unor programe specifice de finanțare și acordarea de stimulente fiscale pentru investițiile în turism ar încuraja modernizarea și diversificarea ofertelor turistice.
- **Parteneriate public-private:** Încurajarea colaborării între autoritățile publice și investitori privați poate mobiliza resurse suplimentare pentru dezvoltarea infrastructurii și serviciilor turistice.
- **Accesarea fondurilor europene:** Valorificarea oportunităților oferite de programele de finanțare ale Uniunii Europene poate sprijini proiecte de dezvoltare a infrastructurii și promovare a destinațiilor turistice.
- **Dezvoltarea capacității administrative:** Îmbunătățirea competențelor autorităților locale și regionale în gestionarea proiectelor turistice și a fondurilor aferente poate asigura o implementare mai eficientă a inițiativelor în domeniu.

Prin aplicarea acestor măsuri, sectorul turistic poate depăși obstacolele actuale și poate atinge un nivel de dezvoltare care să reflecte adevăratul său potențial, contribuind astfel la creșterea economică și la crearea de noi locuri de muncă.

7. Durabilitate si mediu

Dezvoltarea sectorului turistic este profund influențată de aspecte legate de **finanțare și investiții**. Printre provocările majore se numără **accesul limitat la finanțare pentru proiecte turistice, birocrăția excesivă în accesarea fondurilor, investițiile insuficiente în infrastructura turistică și lipsa unor scheme de sprijin dedicate**.

Accesul limitat la finanțare reprezintă o barieră semnificativă pentru inițiativele din turism. Multe proiecte întâmpină dificultăți în obținerea capitalului necesar, fie din cauza cerințelor stricte impuse de instituțiile financiare, fie din cauza lipsei de garanții adecvate din partea antreprenorilor.

La aceasta se adaugă **birocrația excesivă** în procesul de accesare a fondurilor, în special a celor europene. Procedurile complexe și timpul îndelungat necesar pentru aprobarea proiectelor descurajează investițiile și întârzie implementarea acestora.

Investițiile insuficiente în infrastructura turistică constituie o altă problemă majoră. Fără o infrastructură adecvată – drumuri de acces, utilități, facilități de cazare și agrement – destinațiile turistice nu își pot valorifica pe deplin potențialul, ceea ce afectează experiența turiștilor și atractivitatea generală a regiunilor.

De asemenea, **lipsa unor scheme de sprijin dedicate** pentru sectorul turistic limitează oportunitățile de dezvoltare. Fără programe specifice de finanțare și stimulente fiscale, este dificil pentru operatorii din turism să își modernizeze și diversifice ofertele.

Aceste provocări au **consecințe semnificative** asupra industriei turistice. Una dintre ele este **modernizarea lentă a facilităților turistice**, ceea ce poate duce la o scădere a atractivității destinațiilor în fața concurenței internaționale.

În plus, **capacitatea redusă de inovare** împiedică dezvoltarea unor produse și servicii turistice noi, adaptate cerințelor actuale ale pieței. Această stagnare afectează **competitivitatea la nivel internațional**, făcând dificilă atragerea turiștilor străini și menținerea unei poziții solide pe piața globală.

Toate aceste aspecte contribuie la o **dezvoltare sub potențial a sectorului**, limitând creșterea economică și oportunitățile de angajare pe care turismul le-ar putea oferi.

Pentru a aborda aceste provocări, se pot implementa următoarele **soluții**:

- **Simplificarea procedurilor de accesare a fondurilor:** Reducerea birocrației și digitalizarea proceselor de aplicare pentru finanțare ar facilita accesul operatorilor din turism la resursele necesare dezvoltării proiectelor.
- **Crearea de scheme de sprijin dedicate:** Elaborarea unor programe specifice de finanțare și acordarea de stimulente fiscale pentru investițiile în turism ar încuraja modernizarea și diversificarea ofertelor turistice.
- **Parteneriate public-private:** Încurajarea colaborării între autoritățile publice și investitorii privați poate mobiliza resurse suplimentare pentru dezvoltarea infrastructurii și serviciilor turistice.

- **Accesarea fondurilor europene:** Valorificarea oportunităților oferite de programele de finanțare ale Uniunii Europene poate sprijini proiecte de dezvoltare a infrastructurii și promovare a destinațiilor turistice.
- **Dezvoltarea capacității administrative:** Îmbunătățirea competențelor autorităților locale și regionale în gestionarea proiectelor turistice și a fondurilor aferente poate asigura o implementare mai eficientă a inițiativelor în domeniu.

Prin aplicarea acestor măsuri, sectorul turistic poate depăși obstacolele actuale și poate atinge un nivel de dezvoltare care să reflecte adevăratul său potențial, contribuind astfel la creșterea economică și la crearea de noi locuri de muncă.

Concluzii și perspective asupra turismului românesc

Turismul în România reprezintă un sector esențial al economiei naționale, care a parcurs o evoluție remarcabilă în ultimii ani, marcată de adaptare și inovație. Adoptarea strategiilor naționale concentrându-se pe sustenabilitate, inovație și digitalizare a fost un răspuns direct la cerințele unui mediu global în continuă schimbare și la așteptările unui turist din ce în ce mai informat și exigent.

Sectorul turistic se confruntă cu multiple provocări structurale, de la infrastructura de transport și cazare, care necesită modernizare și extindere, până la nevoia de a îmbunătăți serviciile și experiențele oferite turiștilor. Aceste provocări sunt amplificate de fluctuațiile economice globale și de concurența acerbă pe plan internațional. Pentru a depăși aceste bariere, este esențială integrarea tehnologiilor digitale, care pot transforma modul în care serviciile turistice sunt gestionate și livrate, oferindu-le operatorilor posibilitatea de a personaliza ofertele și de a interacționa eficient cu clienții.

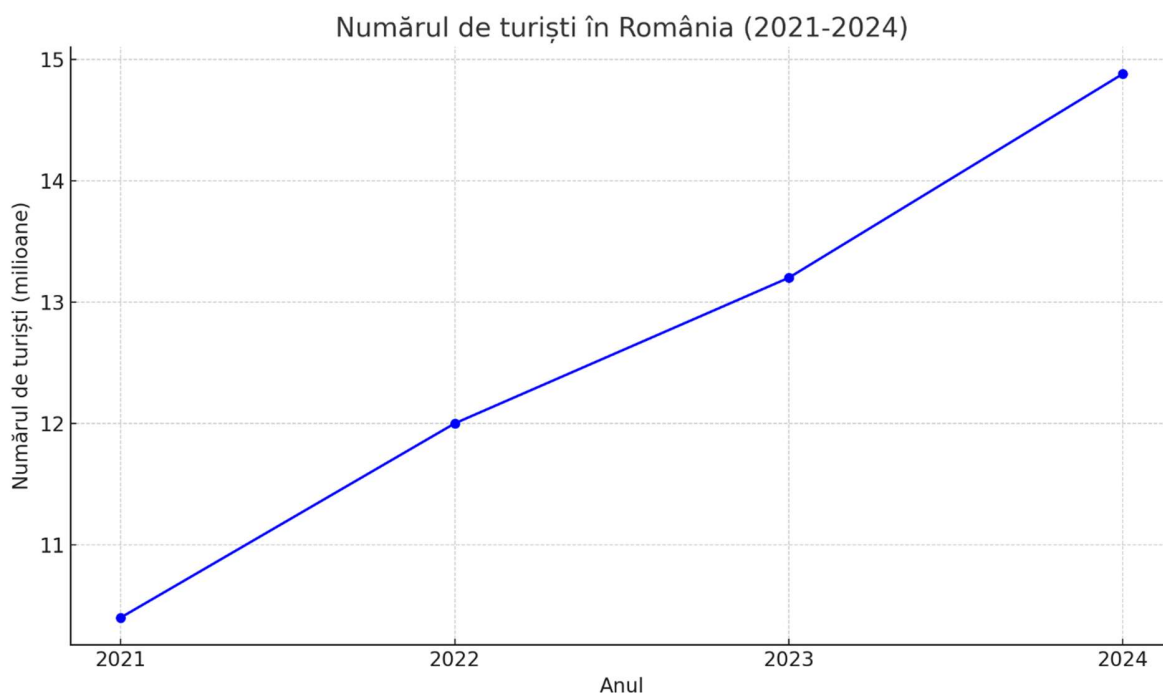
Capitalizarea pe un patrimoniu natural și cultural diversificat, România are ocazia unică de a se poziționa ca o destinație turistică de top, atractivă atât pentru segmentul de masă, cât și pentru nișele specializate cum ar fi turismul de aventură, ecoturismul sau turismul cultural. Resursele variate, de la munte la mare și de la zone rurale pitorești la orașe istorice, sunt fundamentale în crearea unei oferte turistice complexe și adaptate diverselor preferințe ale turiștilor.

În acest context, sectorul turistic se află la un punct de inflexiune, la care o abordare integrată și coerentă poate face diferența între stagnare și creștere accelerată. Este imperativ ca strategiile de dezvoltare să fie aliniate nu doar la standardele internaționale, dar și la principiile dezvoltării durabile, care să asigure conservarea resurselor naturale și culturale pentru generațiile viitoare. Astfel, colaborarea între autoritățile guvernamentale, investitori, comunități locale și alte părți interesate este crucială pentru implementarea eficientă a acestor strategii și pentru maximizarea potențialului turistic al României.

Evolutia numarului de turisti:

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, industria turismului românesc a manifestat o expansiune remarcabilă, reflectată într-o creștere constantă a numărului de turiști, atât străini cât și autohtoni. În 2022, România a fost vizitată de peste 12 milioane de turiști, marcând o creștere impresionantă de 15% comparativ cu anul 2021, care a înregistrat 10.4 milioane de vizitatori. Această tendință ascendentă este susținută de o prognoză optimistă pentru anii 2023 și 2024, anticipându-se că numărul turiștilor va continua să crească cu aproximativ 10-15% anual.

Această evoluție pozitivă este susținută de investiții semnificative în infrastructura turistică și de o promovare intensificată a destinațiilor cheie din România. De exemplu, veniturile generate de turism au atins 1.8 miliarde de euro în 2022, comparativ cu 1.5 miliarde de euro în 2021, demonstrând impactul direct al turismului asupra economiei naționale. Procentul ocupării unităților de cazare a crescut de asemenea, de la 50% în 2021 la 58% în 2022, indicând o cerere în creștere pentru serviciile turistice românești. Această dinamică favorabilă este previzionată să stimuleze continuu investițiile în sectorul turistic, cu impact direct asupra creșterii economice și creării de noi locuri de muncă.

Sursa: Date statistice furnizate de INS

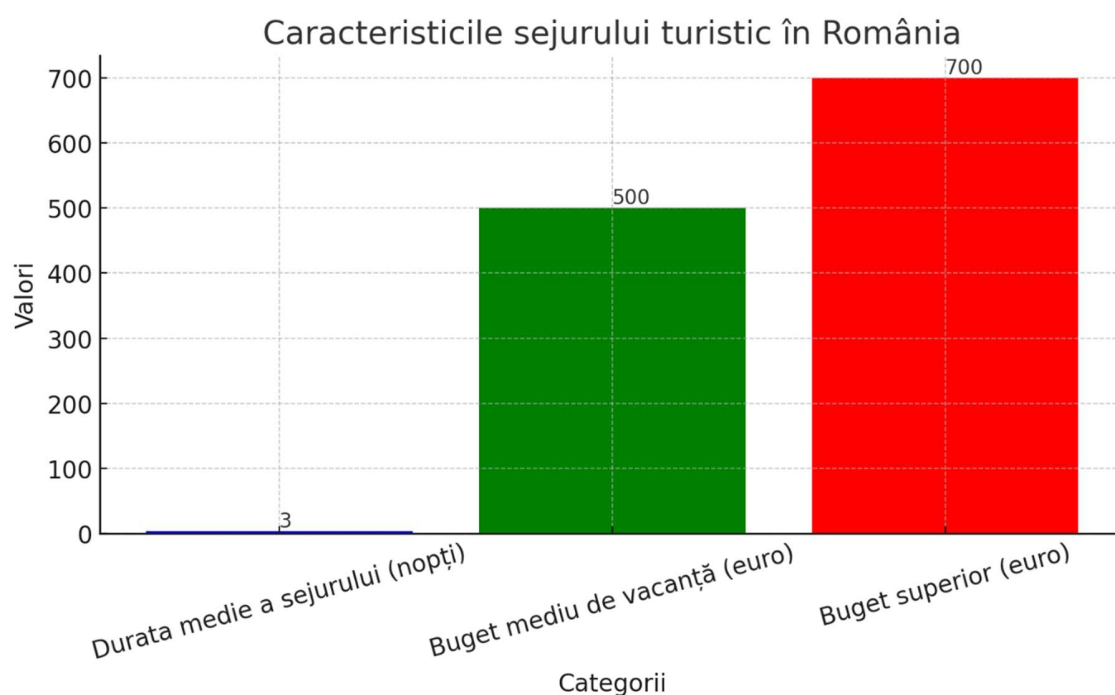
Diversificarea Profilului Turistic

Diversificarea Profilului Turistic: Profilul turistului român și străin continuă să se diversifice, reflectând schimbările în preferințele de consum și interesul crescut pentru noi forme de turism. În ultimii

ani, s-a observat o înclinare marcantă spre turismul de aventură și ecoturism, sectorul acesta din urmă înregistrând o creștere anuală de aproximativ 10% la nivel global. Aceasta se adaugă la atractivitatea tradițională a turismului balnear, care continuă să fie popular, în special în zonele cu resurse termale recunoscute.

Analiza datelor pentru piața românească indică faptul că durata medie a sejurului turistic este de 3 nopți, consistentă cu tendințele europene, unde durata medie a sejururilor scurte variază între 2 și 4 nopți. În ceea ce privește cheltuielile, bugetul mediu de vacanță per turist este de aproximativ 500 euro, cifră ce se aliniază cu bugetele medii observate în țările din Europa Centrală și de Est.

Mai mult, segmentul turiștilor străini care vizitează România a înregistrat cheltuieli medii superioare, cu valori ce pot ajunge până la 700 euro pe sejur, indicând un interes crescut pentru pachetele turistice de calitate superioară și experiențele autentice. Aceste tendințe subliniază oportunități semnificative pentru dezvoltarea continuă a infrastructurii turistice și diversificarea ofertei de servicii, pentru a răspunde cerințelor unui spectru larg de preferințe turistice.

Sursa: Date statistice furnizate de INS

Graficul de mai sus ilustrează caracteristicile sejurului turistic în România și prezintă durata medie a sejurului, bugetul mediu de vacanță, și bugetul superior pentru turiștii străini.

Caracteristici ale Turismului din Perspectiva Consumatorului:

Preferințe de Destinație: Preferințe de Destinație: Conform datelor recente, zonele montane și litoralul Mării Negre continuă să fie cele mai populare destinații pentru turiștii români, înregistrând un flux anual de aproximativ 1.5 milioane de vizitatori, respectiv 2.2 milioane de vizitatori în anul 2024. Acest lucru subliniază preferința constantă pentru peisajele naturale și facilitățile de recreere ale acestor regiuni.

Pe de altă parte, regiunile istorice, cum ar fi Transilvania, sunt deosebit de atractive pentru turiștii străini, cu peste 800,000 de vizitatori internaționali anual, atrași de bogăția patrimoniului cultural și frumusețea peisajelor pitorești. Transilvania este renumită pentru castelele sale, inclusiv faimosul Castel Bran, și pentru orașele medievale bine conservate, cum ar fi Sighișoara și Brașov, care oferă o incursiune autentică în istoria și cultura românească.

Aceste tendințe reflectă o diversitate în preferințele turistice care poate contribui la dezvoltarea strategiilor de promovare turistică și la optimizarea serviciilor oferite de sectorul de turism din România. O atenție sporită acordată particularităților fiecărei regiuni ar putea amplifica atractivitatea acestora și ar putea stimula un turism mai sustenabil și diversificat.

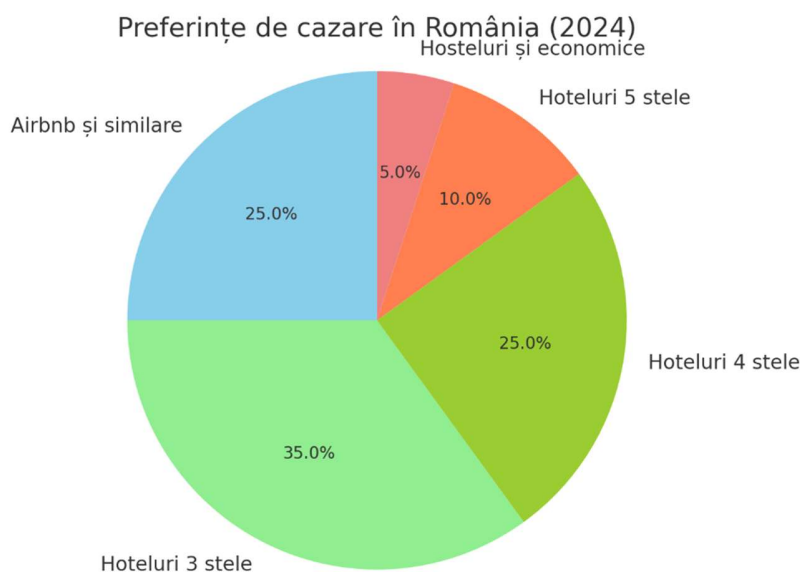
Tendențe în Cazare

Tendențe în Cazare: Analiza datelor de pe piața turistică indică o evoluție a preferințelor de cazare, cu o tendință clară de creștere a popularității unităților de cazare alternative, precum Airbnb. Conform unui raport recent, aproximativ 25% din totalul nopților de cazare rezervate în România în 2024 au fost în unități de cazare alternative, marcând o creștere de 5% față de anul anterior.

Pe de altă parte, hotelurile de 3 și 4 stele continuă să fie alegeri populare, reprezentând 60% din totalul rezervărilor. Hotelurile de 3 stele au găzduit aproximativ 35% dintre turiști, în timp ce hotelurile de 4 stele au atras 25% dintre oaspeți. Aceste cifre subliniază preferința constantă pentru confort și servicii de calitate.

În contrast, cazările în hoteluri de 5 stele și unitățile de cazare economice, precum hostelurile, reprezintă restul de 15% din piață, cu 10% respectiv 5% din totalul rezervărilor. Această distribuție ilustrează o piață diversificată, cu opțiuni pentru toate gusturile și bugetele, reflectând varietatea și complexitatea preferințelor turistice actuale în România.

Aceste date oferă o perspectivă valoroasă asupra dinamicii sectorului de cazare, sugerând oportunități pentru dezvoltarea și adaptarea continuă a ofertei turistice pentru a răspunde cerințelor în evoluție ale turiștilor.

Sursa: Date statistice furnizate de INS

Dinamica și Tendințele Anilor 2022-2024:

Conform "Raportului de țară" publicat de Consiliul Mondial al Turismului și Călătoriilor, există o tendință în creștere pentru **destinațiile ecoturistice** la nivel global, fenomen observat și pe piața românească. În 2024, peste 30% din totalul turiștilor internaționali care au vizitat România au optat pentru destinații ecoturistice, comparativ cu 25% în anul anterior, subliniind o creștere anuală de 5% în această nișă. Aceasta reflectă o conștientizare crescândă a importanței sustenabilității și a turismului responsabil, care vizează minimizarea impactului asupra mediului și promovarea conservării naturii.

Raportul subliniază, de asemenea, că peste 40% din acești turiști ecoturști preferă cazarea în lodge-uri și hoteluri eco-certificate, care implementează practici sustenabile de gestionare a resurselor și reducere a deșeurilor. Această preferință a contribuit la dezvoltarea unei infrastructuri turistice eco-responsabile în regiuni precum Delta Dunării și munții Carpați, zone recunoscute pentru biodiversitatea lor unică și frumusețea naturală.

Prin urmare, creșterea interesului pentru ecoturism în România este sprijinită de investiții în dezvoltarea de servicii și facilități care respectă principiile sustenabilității, indicând o evoluție pozitivă a sectorului turistic care răspunde cerințelor în evoluție ale turiștilor conștienți de impactul activităților lor asupra mediului. Aceste date oferă o bază solidă pentru formularea politicilor de promovare a turismului sustenabil și pentru atragerea unui segment de piață în creștere, interesat de experiențe autentice și responsabile din punct de vedere ecologic.

1.3.2. Propunerile de arhitectură pentru programele operaționale 2021-2027

Arhitectura programelor operaționale prin intermediul cărora va fi administrat bugetul alocat României în perioada 2021 – 2027 reflectă o abordare strategică profund modernizată, menite să maximizeze absorbția fondurilor europene și să susțină dezvoltarea sustenabilă a țării. Aceste programe aduc modificări importante în structura instituțională și strategică, oferind o viziune descentralizată și adaptată nevoilor locale.

Programele Operaționale Regionale sunt acum gestionate de Agențiile de Dezvoltare Regională, adoptând un model descentralizat inspirat din practicile de succes din Polonia. Astfel, fiecare dintre cele 8 regiuni ale României beneficiază de o gestionare specifică, adaptată cerințelor locale.

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene propune 9 programe principale pentru perioada 2021-2027:

- **Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)** – concentrează investiții în protecția mediului, energia regenerabilă, mobilitatea urbană durabilă și adaptarea la schimbările climatice. O atenție specială este acordată proiectelor ce includ dezvoltarea turismului sustenabil, prin conservarea patrimoniului natural și crearea de eco-destinații.
- **Programul Operațional Transport (POT)** – destinat dezvoltării infrastructurii de transport rutier, feroviar și naval, având ca obiectiv reducerea disparităților regionale și creșterea conectivității. Acest program include finanțarea infrastructurii care facilitează accesul la destinații turistice importante, contribuind la dezvoltarea turismului național.
- **Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)** – sprijin pentru inovare, cercetare și dezvoltare, digitalizarea administrației publice și a mediului de afaceri. POCID include proiecte dedicate digitalizării serviciilor turistice și creării de platforme integrate pentru promovarea destinațiilor locale.
- **Programul Național de Sănătate (PNS)** – vizează dezvoltarea infrastructurii medicale, inclusiv construirea celor trei spitale regionale și investiții în echipamente moderne.
- **Programul Operațional Capital Uman (POCU)** – focalizat pe incluziune socială, ocuparea forței de muncă, educație și formare profesională, cu o atenție deosebită acordată competențelor digitale. Programul sprijină formarea personalului calificat în sectorul turistic, promovând reconversia profesională și dezvoltarea abilităților necesare pentru atragerea turiștilor.
- **Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)** – destinat sprijinirii categoriilor vulnerabile prin asistență alimentară și materiale de bază.

- **Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (PODTI)** – promovează dezvoltarea urbană integrată și intervenții în domeniul turismului, patrimoniului cultural și infrastructurii sociale. Acest program este esențial pentru finanțarea proiectelor turistice, cum ar fi restaurarea obiectivelor istorice, dezvoltarea destinațiilor rurale și promovarea turismului cultural.
- **Programele Operaționale Regionale (8 POR)** – fiecare regiune va avea propriul program, adaptat specificului local. Acestea oferă finanțări pentru promovarea turismului local, dezvoltarea pensiunilor agro-turistice și modernizarea infrastructurii turistice existente.
- **Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT)** – destinat sprijinului tehnic pentru implementarea eficientă a programelor europene.

Un element important în perioada 2021-2027 este reconfigurarea Programului Operațional Infrastructură Mare (POIM), care a fost divizat, astfel încât intervențiile din domeniul mediului au fost preluate de PODD, iar cele din domeniul transporturilor au fost transferate către POT. Totodată, au fost create oportunități distincte pentru ITI Delta Dunării și ITI Valea Jiului, regiuni unde turismul este un factor cheie al dezvoltării economice locale.

O altă noutate esențială este crearea Programului Național de Sănătate, menit să finanțeze proiecte de infrastructură medicală, inclusiv construcția Institutului Național de Hematologie și dotarea Laboratorului de Referință Național.

Fondul Social European nu mai finanțează un program dedicat exclusiv creșterii capacității administrative, această intervenție fiind integrată în POCU, contribuind astfel la o abordare mai coerentă a dezvoltării resurselor umane.

Companiile vor putea beneficia de finanțări prin mai multe canale:

- **Programele Operaționale Regionale** – pentru proiecte de specializare inteligentă, inovare și digitalizare;
- **POCID** – prin intermediul instrumentelor financiare pentru inovare și tehnologii avansate;
- **PODTI** – pentru proiecte în turism, cultură și patrimoniu, inclusiv sprijinirea inițiativelor locale de promovare a brandurilor turistice regionale.

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene a propus priorități specifice care includ:

- Crearea unui mediu antreprenorial favorabil pentru start-up-uri inovative;
- Facilitarea investițiilor în tehnologii emergente;
- Sprijinirea internaționalizării IMM-urilor;
- Adoptarea tehnologiilor IT&C și integrarea mecanismelor economiei circulare în cadrul companiilor românești;

- Dezvoltarea clusterelor pentru conectarea acestora la lanțuri de valoare europene.

Planificarea și implementarea investițiilor se bazează pe o analiză detaliată a decalajelor regionale, inclusiv a nevoilor microregionale în domenii precum educație, locuințe, sănătate și servicii sociale. O atenție deosebită este acordată reducerii inegalităților teritoriale și combaterii segregării spațiale și educaționale.

Investițiile în domeniul social și al sănătății respectă principiile dezinstituționalizării, promovând servicii de tip familial și comunitar. Acestea includ locuințe sociale pentru persoane cu dizabilități, vârstnici și copii lipsiți de îngrijirea părintească. Organizațiile pentru drepturile omului vor fi implicate în toate etapele implementării pentru a asigura respectarea drepturilor fundamentale.

Toate investițiile vor respecta principiile desegregării și nediscriminării, evitând segregarea grupurilor marginalizate precum romii, migranții sau persoanele cu nevoi speciale. Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene va fi un reper central în toate fazele de programare și implementare, asigurând respectarea egalității de gen, accesibilității și nediscriminării.

Prin această arhitectură reconfigurată, programele operaționale 2021-2027 vor contribui semnificativ la dezvoltarea durabilă a României, reducerea disparităților regionale și crearea unui mediu economic competitiv și inovativ.

1.3.3. Strategii relevante la nivel regional

Prezentare generală

Regiunea Sud-Vest Oltenia, situată în sud-vestul României, cuprinde cinci județe: Dolj, Olt, Vâlcea, Mehedinți și Gorj. Aceasta acoperă în mare parte teritoriul istoric al Olteniei, fiind delimitată natural de Dunăre la sud, râul Olt la est, și Munții Carpați la nord și vest. Regiunea ocupă o suprafață totală de 29.212 km², ceea ce reprezintă 12,25% din suprafața totală a țării, clasându-se pe locul 7 în topul regiunilor României după mărime. Un alt curs de apă important, râul Jiu, traversează regiunea de la nord la sud, fiind un marcator istoric al graniței între Imperiul Austro-Ungar și Imperiul Otoman. În prezent, Sud-Vest Oltenia se învecinează cu Bulgaria la sud, regiunea Muntenia la est, Transilvania la nord și cu Banatul și Serbia la vest.

Dunărea, care formează frontiera României la Porțile de Fier, joacă un rol crucial ca arteră vitală de transport. Importanța strategică a acestui fluviu este consolidată de statutul său ca un coridor pan-european esențial, facilitând tranzitul de mărfuri între Europa Centrală, Europa de Vest, și regiunile adiacente până în Asia Centrală și Orientul Îndepărtat. Acest coridor, recunoscut oficial ca Coridorul VII, este esențial în planurile de dezvoltare ale Comisiei Dunării. Guvernul României recunoaște și subliniază necesitatea dezvoltării acestui coridor, accentuând pe modernizarea infrastructurii de navigație, inclusiv

sistemul de semnalizare și măsurile hidro-tehnice, asigurarea unei adâncimi minime de navigație pe tot parcursul anului în zonele critice, precum și modernizarea și întreținerea infrastructurilor portuare, incluzând baraje, piloni, bazine și facilități portuare.

Fluviul Dunărea, care formează granița naturală a regiunii Sud-Vest Oltenia cu Serbia și Bulgaria, joacă un rol crucial în dezvoltarea regională, susținând activități diverse cum ar fi turismul, transportul, agricultura și pescuitul. Munții Carpați delimitează regiunea la nord și vest, constituind o barieră naturală între Oltenia și regiunile Centru și Vest ale României. Această configurație geografică facilitează tranzitul către Transilvania prin trecătoarea Turnu Roșu pe Valea Oltului spre județul Sibiu și spre Banat prin trecătoarea Lainici pe Valea Jiului spre județul Hunedoara, precum și prin defileul Dunării, la Porțile de Fier. Totuși, circulația rutieră pe coridoarele nord-sud și vest-est este adesea dificilă.

Datorită poziției sale strategice, regiunea Sud-Vest Oltenia a fost integrată de Comisia Europeană în două coridoare trans-europene importante: Rin-Dunăre și Orient-Est-Mediteranean. Aceste coridoare fac parte din cele nouă axuri principale care vizează îmbunătățirea conexiunilor est-vest. În acest context, inaugurarea podului Calafat-Vidin a îmbunătățit semnificativ conexiunile directe între sud-vestul României și nord-vestul Bulgariei, facilitând tranzitul și schimburile comerciale. Integrarea coridorului dunărean în rețeaua Rin-Dunăre, conform politicii UE pentru infrastructura de transport din perioada 2014-2020, a deschis posibilități pentru accesarea fondurilor europene destinate dezvoltării infrastructurii feroviare, canalelor navigabile, porturilor, platformelor multimodale și transportului fluvial.

Șoseaua Transalpina, cea mai înaltă din România, este un alt element vital în conectivitate și turism. Ajungând la o altitudine maximă de 2.145 metri în Pasul Urdele, Transalpina traversează Munții Parâng de la sud la nord, legând orașele Novaci din județul Gorj și Sebeș din județul Alba. Drumul străbate patru județe — Gorj, Vâlcea, Sibiu și Alba — și oferă o secțiune spectaculoasă de creastă de aproximativ 20 de kilometri în județul Vâlcea, la cea mai mare altitudine.

Poziționarea geografică a acestui drum a stimulat schimbul cultural între Oltenia și Banat, două regiuni istorice ale României, conferindu-i un potențial turistic remarcabil. Aceasta zone adună o diversitate etnică impresionantă, elemente culturale variate și vestigii istorice, făcând-o o destinație deosebit de atractivă pentru vizitatori.

Regiunea Sud-Vest Oltenia se remarcă printr-un relief divers și impresionant, ce constituie o atracție turistică majoră datorită amestecului armonios de caracteristici naturale regionale. De la Câmpia Dunării în sud, la o altitudine de 50 de metri, până la vârfurile Carpaților ce ating aproape 2400 de metri, regiunea se întinde pe aproximativ 200 km, oferind un spectacol de variații altitudinale ce sporesc diversitatea peisajistică și posibilitățile de dezvoltare turistică. Această zonă include munți, dealuri, câmpii și podișuri, creând un echilibru vizual captivant.

Diversitatea peisajului regiunii este influențată de varietatea structurilor geologice și formele de relief. Alternanța dintre vârfurile montane și zonele deluroase, depresiunile și coridoarele văilor, împreună cu schimbările de altitudine, conferă complexitate zonei. Aceste caracteristici sunt accentuate de varietatea vegetației, fauna diversă și rețeaua hidrografică extinsă. Munții Carpați oferă peisaje alpine spectaculoase în platourile din munții Godeanu, Parâng, Șureanu și Cândrel, cu caracteristici glaciale precum circuri, văi glaciare, piscuri înalte, creste ascuțite, lacuri glaciare și custuri.

Zonele calcaroase, care acoperă 6% din regiune, sunt recunoscute pentru peisajele carstice impresionante. Acestea includ o varietate de forme carstice la suprafață și subteran, în special în zona Mehedinți, cu platouri dotate cu doline și lacuri carstice temporare, chei precum cele ale Oltului și Jiului, abrupturi, izbucuri, stâncării, creste, precum și peșteri și râuri subterane cu cascade, în munții Mehedinți și Parâng.

Regiunea are, de asemenea, un potențial speologic semnificativ, cu multe peșteri protejate legal ca monumente ale naturii și rezervații naturale. Patrimoniul natural protejat cuprinde parcuri naționale și regionale, rezervații ale biosferei, rezervații naturale, peisaje naturale și arii protejate avifaunistice.

Clima predominant temperat continentală moderată, cu influențe submediteraneene în Mehedinți, contribuie la un sezon de iarnă mai blând, cu precipitații crescute sub formă de lapoviță și zăpadă, și fenomene de îngheț mai rare și mai puțin severe. Temperatura medie anuală variază între 11,2°C în sudul extrem la Corabia și 9,8°C în nordul regiunii, scăzând sub zero grade în zonele montane.

Regiunea Sud-Vest Oltenia, situată în România, este caracterizată de un relief divers, cu Munții Carpați ca elemente dominante ale peisajului. Acești munți nu doar că adaugă valoare estetică regiunii, dar și oferă oportunități semnificative pentru turism, datorită combinației de caracteristici naturale. Zona se întinde de la Câmpia Dunării la sud, la o altitudine de 50 de metri, până la vârfurile Carpaților, care ating aproape 2400 de metri. Această variație de altitudine generează o diversitate peisagistică bogată și creează multiple oportunități pentru amenajări turistice, incluzând o gamă largă de activități de la drumeții montane la sporturi de iarnă.

Din punct de vedere climatic, regiunea este supusă unor fenomene de risc precum viscole puternice, venite predominant din est, vest și nord-vest. Aceste condiții, împreună cu temperaturile frecvent scăzute, pot afecta vegetația sensibilă și constituie un risc climatic major. De asemenea, în zonele montane înalte, stratul de zăpadă se menține neuniform și poate persista între 180 și 200 de zile pe an în masivele Parâng, Vâlcan și Godeanu, favorizând dezvoltarea turismului de iarnă și prelungirea sezonului turistic de la decembrie până în aprilie.

Vegetația regiunii este variată, incluzând păduri de foioase la altitudini de până la 1400 de metri și păduri de conifere până la 1800 de metri, cu specii precum bradul, molidul și pinul. Această diversitate

biologică este completată de zonele calcaroase care acoperă 6% din regiune, oferind peisaje carstice spectaculoase și facilitând dezvoltarea turismului speologic.

Regiunea este, de asemenea, bogată în patrimoniu natural protejat, incluzând parcuri naționale și naturale, rezervații științifice și naturale, și monumente ale naturii, care acoperă 201,302 hectare sau 14% din totalul național. Resursele acvatice includ râurile Olt și Jiu, care traversează regiunea de la nord la sud, și Dunărea, care curge de la vest la est, plus lacuri naturale și artificiale semnificative, care adaugă la complexitatea și frumusețea regiunii.

În concluzie, Sud-Vest Oltenia este o regiune cu un potențial turistic remarcabil, datorat diversității geografice și climatice, precum și bogăției de resurse naturale, culturale și biologice. Aceste caracteristici sunt esențiale pentru dezvoltarea durabilă a turismului, care poate beneficia de pe urma unei infrastructuri îmbunătățite și a unei gestionări atente a resurselor naturale.

Regiunea Sud-Vest Oltenia, situată în sud-vestul României, este remarcabilă pentru diversitatea sa geografică și resursele naturale. Aria include cinci județe: Dolj, Olt, Vâlcea, Mehedinți și Gorj, acoperind o gamă variată de relief de la Câmpia Dunării până la înălțimile Carpaților, oferind un teren propice pentru turism, agricultură, pescuit și exploatarea resurselor minerale.

Podișul Mehedinți se distinge prin caracteristici carstice, incluzând lacuri temporare și sărate, precum cele de la Ocnița și Ocnele Mari. În plus, regiunea găzduiește numeroase lacuri artificiale, cum ar fi Vidra, Călimănești, Băbeni, Dăești și Brădișor, care contribuie la peisajul natural și oferă resurse pentru producția de energie hidroelectrică.

Un aspect vital al regiunii este abundența izvoarelor minerale sulfuroase, oligominerale, clorurate și iodate, situate în localități ca Călimănești-Căciulata și Râmnicu Vâlcea. Aceste izvoare sunt esențiale pentru turismul balnear și tratamentele terapeutice, având o lungă tradiție în utilizarea resurselor naturale pentru sănătate și wellness.

Solurile fertile variază de la argiloase la cernoziom și aluvionare, susținând o varietate de culturi agricole de la legumicultură la viticultură și culturi mari agricole. Împreună cu o rețea vastă de ape de suprafață și un fond forestier bogat, acestea facilitează o dezvoltare economică robustă și sprijină un nivel de trai în creștere.

Sud-Vest Oltenia se bucură de un potențial semnificativ în turism datorită peisajelor montane impunătoare și a zonelor calcaroase, ideale pentru turismul de aventură și speoturism. Zona este, de asemenea, un loc predilect pentru iubitorii de sporturi de iarnă, cu condiții favorabile de zăpadă care permit extinderea sezonului turistic de iarnă.

Pe lângă resursele naturale, regiunea este bogată în patrimoniu cultural și istoric, cu arii protejate ce includ parcuri naționale și naturale, rezervații științifice și monumente ale naturii, ocupând 201,302 hectare sau 14% din totalul național de arii protejate.

În contextul climatic, regiunea beneficiază de o climă temperat continentală moderată, cu influențe mediteraneene în unele zone, favorizând o diversitate bogată de floră și faună, și susținând activitățile de vânătoare și ecoturism.

Infrastructura de turism, deși în curs de dezvoltare, este crucială pentru maximizarea potențialului turistic al regiunii. Investițiile în modernizarea și extinderea acesteia vor atrage mai mulți vizitatori, stimulând astfel dezvoltarea economică locală și valorificarea durabilă a resurselor naturale și culturale.

Regiunea Sud-Vest Oltenia, compusă din cinci județe, este un sanctuar al biodiversității, susținută de zonele montane și podișurile din vest, unde parcurile naturale cum ar fi Porțile de Fier, Domogled – Valea Cernei și Cozia contribuie la protejarea acestei diversități. Aceste arii protejate nu doar că păstrează peisajele naturale și habitatul divers al faunei locale, dar oferă și baze solide pentru dezvoltarea turismului ecologic și activități recreative în aer liber, cum ar fi traseele pietonale și cicliste în proximitatea zonelor urbane.

În plus, regiunea este recunoscută pentru puternicul său potențial balneoclimateric, cu opt zone majore de interes, printre care Băile Olănești, Băile Govora și Calimănești-Căciulata în Vâlcea, precum și Săcelu în Gorj și Bala în Mehedinți. Acestea atrag vizitatori dornici de tratamente balneare și relaxare în condiții naturale excepționale.

Pe lângă resursele balneoclimaterice, Sud-Vest Oltenia este de asemenea un centru al tradițiilor meșteșugărești, cu o puternică prezență a meșteșugului lemnului în Gorj și Vâlcea. Meșterii locali continuă să păstreze și să promoveze tehnicile tradiționale de prelucrare a lemnului, ceramicii și metalului, creând produse autentice care reflectă patrimoniul cultural profund al regiunii.

Caracterul periferic și izolat al regiunii, determinat de configurația reliefului montan înalt și a văilor adânci, reprezintă o provocare pentru dezvoltarea uniformă și accesibilitate. Fenomenele naturale, cum ar fi surpările de teren și inundațiile, complica și mai mult situația, accentuând nevoia de proiecte comune de dezvoltare și cooperare între localități pentru a combate izolarea.

Pe fondul acestui cadru natural și cultural bogat, regiunea Sud-Vest Oltenia dispune de un potențial economic semnificativ, strâns legat de capitalul său natural. Resursele agricole și naturale extinse sunt esențiale pentru agricultură, mic antreprenoriat și turism, dar sunt totodată vulnerabile la schimbările climatice și de mediu, necesitând măsuri de gestionare și adaptare pentru a maximiza oportunitățile de dezvoltare durabilă.

Turismul reprezintă un pilon fundamental pentru economia Sud-Vest Oltenia, având un potențial vast, încă neexploatat la maximum, care ar putea atrage atât investiții, cât și un flux crescut de vizitatori, locali și internaționali. Avantajul distinctiv al regiunii în dezvoltarea sectorului turistic provine din diversitatea și distribuția echilibrată a resurselor naturale și culturale, ce oferă o varietate largă de opțiuni turistice.

Regiunea beneficiază de un peisaj diversificat, incluzând arii protejate, parcuri naturale, munți, peșteri, zone rurale nealterate, resurse hidrominerale și termale, facilități pentru activități de pescuit și vânătoare, alături de atracții culturale. Aceste caracteristici susțin turismul montan, speologic, balnear, rural, cinegetic și piscicol, printre altele.

Sud-Vest Oltenia se distinge prin diversitatea profilurilor turistice: balnear, natural și cultural. Regiunea este dotată cu cele mai multe izvoare minerale din România, adecvate pentru o gamă largă de tratamente, în timp ce resursele naturale sprijină turismul de relaxare și activitățile sportive, iar patrimoniul cultural este valorificat prin mănăstiri istorice și arhitectură unică.

Sectorul balnear este perceput ca având un potențial enorm, în concordanță cu trendurile actuale orientate spre wellness. Totuși, infrastructura balneară necesită investiții semnificative pentru modernizare, fiind în mare parte depășită și sub nivelul standardelor europene. Predominant, investițiile private sunt direcționate către facilități de wellness, în timp ce turismul social, orientat către persoanele în vârstă și subvenționat de stat, rămâne preponderent. Principalele provocări pentru turismul balnear includ finanțarea insuficientă pentru modernizarea infrastructurii și serviciilor, precum și percepția limitativă că aceste servicii sunt destinate exclusiv persoanelor cu probleme de sănătate. Multe dintre resursele termale și minerale rămân nevalorificate.

În prezent, Sud-Vest Oltenia găzduiește 18 stațiuni turistice atestate, dintre care 5 sunt recunoscute la nivel național și 13 la nivel local, majoritatea situându-se în mediul rural, ceea ce subliniază potențialul turistic vast al regiunii.

Lista localităților atestate ca stațiuni turistice de interes național, respectiv local de la nivelul regiunii se prezintă în felul următor:

I. Stațiuni turistice de interes național:	
1. Oras Băile Govora (statiune balneara)	- județul Vâlcea
2. Oras Băile Olănești (statiune balneoclimatica)	- județul Vâlcea
3. Oras Călimănești-Căciulata (statiune balneoclimatica)	- județul Vâlcea
4. Oras Horezu	- județul Vâlcea
5. Comuna Voineasa (statiune balneara)	- județul Vâlcea
II. Stațiuni turistice de interes local:	
1. Oras Ocnele Mari	- județul Vâlcea

2. Oras Brezoi	- județul Vâlcea
3. Mălaia	- județul Vâlcea
4. Comuna Vaideeni	- județul Vâlcea
5.Zona turistică a comunei Costești	- județul Vâlcea
6. Oras Novaci	- județul Gorj
7. Comuna Polovragi	- județul Gorj
8. Comuna Săcelu	- județul Gorj
9. Comuna Baia de Fier	- județul Gorj
10. Comuna Peștișani	- județul Gorj
11. Runcu	- județul Gorj
12. Comuna Bala	- județul Mehedinți
13. Zona turistică a municipiului Caracal	- județul Olt

Deși regiunea Sud-Vest Oltenia este bogată în resurse turistice, contribuția turismului la economia locală rămâne modestă, reprezentând doar 1% din PIB-ul regional. Cu toate acestea, turismul are potențialul de a deveni un motor important pentru dezvoltarea regională și pentru creșterea ocupării forței de muncă, într-o zonă unde opțiunile economice alternative sunt limitate.

Regiunea se distinge printr- un potențial natural și turistic deosebit, în special în județele Gorj, Mehedinți și Vâlcea. La sfârșitul anului 2020, structura de primire turistică din regiune cuprindea 635 unități, cu o creștere de 0,6% față de 2019 și o creștere semnificativă de 50% comparativ cu anul 2013. La 31 decembrie 2020, oferta de cazare era formată din 118 hoteluri, 23 moteluri, 145 pensiuni turistice, 238 pensiuni agroturistice — în creștere cu aproximativ 14% față de anul anterior —, 52 vile turistice, 13 cabane, 27 hosteluri, 2 campinguri, 6 popasuri turistice, 4 bungalouri și un sat de vacanță. Categoria 'tabere de elevi și preșcolari' nu are date actualizate pentru anul 2020, menținându-se constant la patru unități până la ultimele date din 2019.

Evoluția infrastructurii turistice în perioada 2013-2020 indică o expansiune de 50%, crescând de la 421 la 635 de unități de primire turistică. Ponderea hotelurilor a crescut cu 21,64% în aceeași perioadă, subliniind un potențial investițional în creștere, deși între 2019 și 2020 s-a observat o scădere de aproximativ 5%, probabil ca efect al crizei generate de pandemia COVID-19. Pensiunile agroturistice reprezintă cea mai mare parte a ofertei de cazare, cu 238 de unități și aproximativ 37% din totalul structurilor de primire turistică, urmate de pensiunile turistice cu 22,8% și hotelurile cu aproximativ 19%. În perioada 2013-2020, pensiunile agroturistice din regiunea Sud-Vest Oltenia au înregistrat o creștere impresionantă de 131%, iar pensiunile turistice de 39%. Această expansiune reflectă intensificarea investițiilor în agroturism între 2014 și 2020, demonstrând eficacitatea acestuia ca formă sustenabilă de turism care sporește atractivitatea și activitatea turistică în zonă.

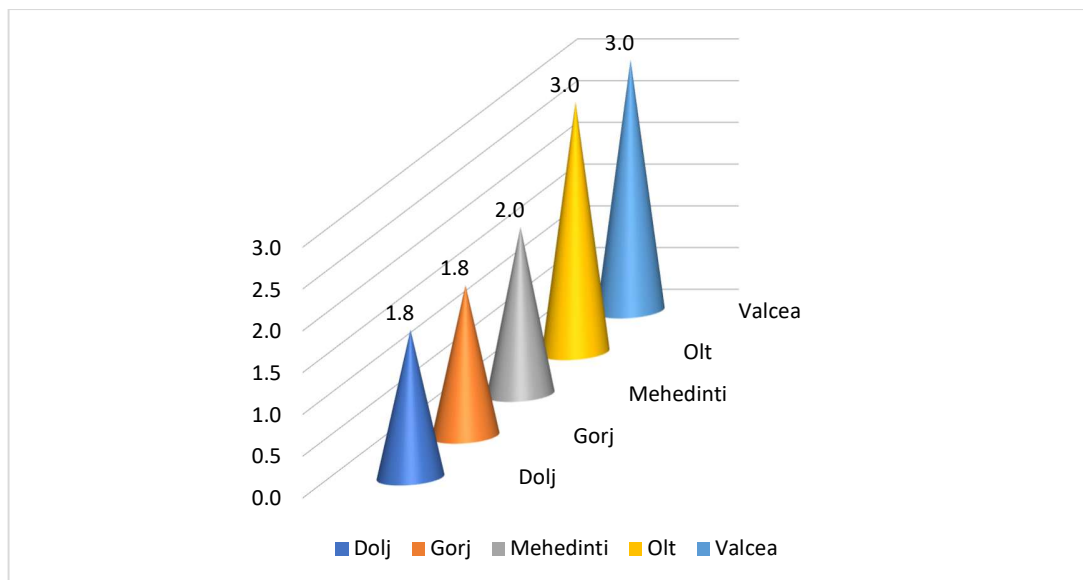
Calitatea unităților de cazare evidențiază absența hotelurilor de 5 stele în regiune, predominând unitățile de 3 și 4 stele, cu un progres notabil de modernizare și clasificare superioară din 2013. Spre exemplu, numărul hotelurilor de 3 stele în județul Dolj a crescut de la 14 în 2013 la 21 în 2021, iar unitățile de 4 stele de la 5 la 14. Similar, în Vâlcea, numărul hotelurilor de 3 stele s-a dublat, de la 22 în 2013 la 40 în 2021, subliniind tradiția județului în turism și capacitatea de adaptare la cerințele pieței.

Strategia de dezvoltare turistică ar trebui să accentueze crearea de facilități de cazare de clasă superioară, pentru a îmbunătăți confortul și calitatea serviciilor oferite turiștilor. La sfârșitul anului 2020, capacitatea de cazare a regiunii a atins 21.722 de locuri, cu o scădere de 5,62% față de 2019, dar totuși pe o traiectorie ascendentă din 2013, cu o creștere generală de 18% până în 2020.

În ceea ce privește distribuția locurilor de cazare pe județe în 2020, Vâlcea conduce cu 52% din total, urmat de Gorj cu 19%, Dolj cu 12,5%, Mehedinți cu 12,3% și Olt cu 4,4%, arătând o distribuție concentrată și diversificată a capacității de cazare.

Indicatorii turistici arată că durata medie a sejurului în regiune a fost constantă între 2 și 3 zile pe parcursul perioadei analizate, reflectând o corelație directă între numărul sosirilor și înnoptărilor, ceea ce indică un flux turistic stabil

Distribuția sejurului mediu din regiunea Sud-Vest Oltenia, pe județe, în 2020

Sursa: prelucrare date INS, 2021

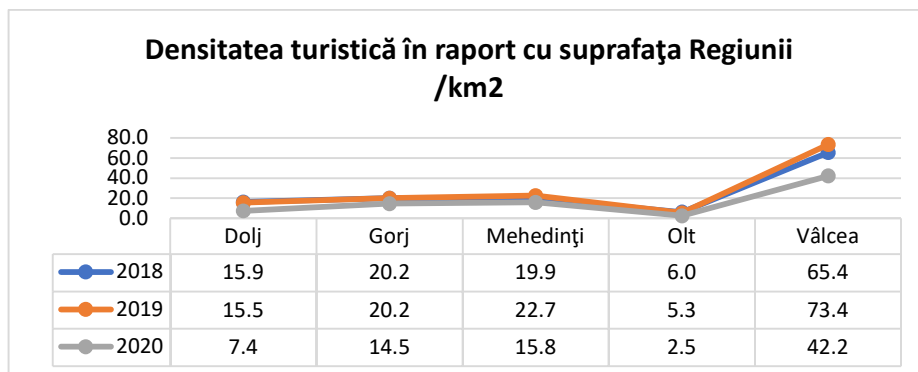
În ciuda creșterii anuale a numărului de sosiri turistice în regiunea Sud-Vest Oltenia, aceasta continuă să se claseze pe ultimul loc la nivel național. În 2020, regiunea a înregistrat 470.935 de sosiri turistice, reprezentând doar 7,4% din totalul național.

Unul dintre indicatorii cheie ai rentabilității în domeniul ospitalității este indicele de utilizare netă a capacității de cazare turistică, care măsoară raportul dintre capacitatea disponibilă și gradul efectiv de utilizare de către turiști într-o perioadă determinată. Analiza din perioada 2013-2020 arată o tendință generală descendentă a acestui indice, cu fluctuații notabile și o scădere accentuată în ultima parte a intervalului, reflectând problemele de infrastructură și calitatea serviciilor turistice. Acest declin poate fi atribuit și impactului crizei pandemice COVID-19, care a debutat la începutul anului 2019 și a avut un efect negativ semnificativ asupra turismului și activităților conexe.

În același timp, indicele de utilizare netă al capacității de cazare în regiune nu a atins 50% din capacitatea totală în funcțiune în acest interval. De asemenea, densitatea turistică în raport cu populația din fiecare județ al regiunii în 2020 a scăzut sub valoarea de 1 turist/locuitor din anul precedent, pe fondul restricțiilor de călătorie impuse de pandemie. Județul Vâlcea a înregistrat cel mai bun raport, cu aproximativ 0,70 turiști/locuitor, în timp ce Mehedinți și Gorj au avut 0,33, respectiv 0,26 turiști/locuitor. Dolj și Olt au raportat cele mai scăzute cifre, cu 0,09 și respectiv 0,04 turiști/locuitor.

Densitatea turistică în raport cu suprafața exprimă presiunea turistică pe km² și reflectă impactul social al circulației turistice asupra spațiului analizat, indicând provocările cu care se confruntă județele regiunii Sud-Vest Oltenia în gestionarea resurselor și atractivității lor turistice.

Densitatea turistică în raport cu suprafața Regiunii /km²

Sursa: prelucrare date statistice Tempo online, 2021

Graficul evidențiază o densitate turistică scăzută în județul Olt, cu o valoare de aproape 3 turiști pe kilometru pătrat în 2020, cel mai mic nivel înregistrat în regiunea Sud-Vest Oltenia. Contrastant, județul Vâlcea a înregistrat cea mai mare densitate, cu aproximativ 42 turiști pe kilometru pătrat, urmat de județele Mehedinți și Gorj, cu 16, respectiv 14 turiști pe kilometru pătrat. Dinamica dintre 2018 și

2019 arată o creștere în Vâlcea și Mehedinți, însă valorile au oscilat considerabil după 2019 în toate județele datorită impactului pandemiei de COVID-19.

În practica turistică, analiștii clasifică turiștii în trei categorii principale, fiecare având așteptări și comportamente distincte față de produsele turistice și destinațiile de vacanță:

1. **Turiștii de lux:** Aceștia nu sunt limitați de venituri și reprezintă clienții segmentului premium. Chiar dacă sunt profitabili pentru furnizorii de servicii turistice, monitorizarea lor este dificilă datorită personalizării produselor și serviciilor. Impactul lor asupra destinațiilor este mixt: pe de o parte, aduc beneficii economice semnificative, iar pe de altă parte, pot fi percepuți ca opulenți și extravagani de către populația locală. Recent, s-a observat că turiștii de lux își îndreaptă atenția către destinații mai exotice și mai puțin accesibile pentru a evita aglomerația.
2. **Turiștii activi:** Acest segment cuprinde persoane cu capacitate financiară adecvată sau cei care își gestionează bugetul pentru a echilibra resursele cu costurile călătoriilor de vacanță. Turiștii activi au o înțelegere socio-culturală avansată și preferă turismul care combină relaxarea, divertismentul și cultura. Ei participă la activități sportive, jocuri de societate, interacționează cu comunitățile locale și sunt în căutare de experiențe noi.
3. **Turiștii pasivi sau captivi:** Profilul acestui segment este definit de un buget limitat, care influențează direct opțiunile lor turistice. Turiștii pasivi preferă pachetele turistice all-inclusive, oferite la prețuri accesibile de agențiile de turism, și tind să aleagă vacanțe care nu depășesc capacitatea lor economică.

Statisticile arată că în 2018, județul Dolj a atras cea mai mare proporție de turiști străini în regiunea Sud-Vest Oltenia, reprezentând 31,14% din totalul sosirilor internaționale, urmat de județul Vâlcea cu 25,74%. În timp ce turismul în Vâlcea este predominant balnear, Dolj se distinge prin turismul de afaceri, care contribuie semnificativ la dezvoltarea economică locală și la atragerea unui număr crescut de vizitatori străini. Cu toate acestea, s-a observat o scădere de 37% a numărului de turiști străini în Dolj în 2018 față de anul anterior. Pe de altă parte, județul Gorj a înregistrat o creștere semnificativă de 35,4% a sosirilor internaționale în același an.

Analizele relevă că, deși regiunea Sud-Vest Oltenia are un potențial turistic remarcabil, suferă din cauza unei infrastructuri turistice insuficiente. Aceasta se reflectă în veniturile scăzute generate de sectorul hotelier și restaurante, precum și în numărul redus de locuri de muncă din turism comparativ cu alte regiuni ale țării.

În 2018, numărul de sosiri în cele cinci județe ale regiunii a crescut cu peste 60% față de 2013, însă, începând cu 2019, industria turistică a fost puternic afectată de restricțiile de călătorie impuse de pandemia COVID-19. La sfârșitul anului 2020, s-a consemnat o scădere cu 41% a sosirilor comparativ

cu anul precedent. Majoritatea capacităților de cazare din regiune sunt clasificate la 2 și 3 stele, iar facilitățile de cazare de nivel superior (4 stele) sunt limitate. Hotelurile de 5 stele lipsesc complet din Oltenia.

Regiunea Sud-Vest Oltenia se concentrează predominant pe turismul social, destinat persoanelor în vârstă și sprijinit de subvenții statale. Deși dispune de resurse ample pentru turismul montan, speologic, balnear, rural, de vânătoare și pescuit, infrastructura și facilitățile de tratament ale stațiunilor balneare sunt în mare parte depășite și sub standardele europene. Specifice sunt localitățile termale Bala și Săcelu, care necesită investiții urgente atât în infrastructură cât și în capacitatea de cazare, în timp ce alte patru localități au nevoie de îmbunătățiri similare.

Județul Vâlcea se remarcă prin prezența a trei din cele nouă stațiuni balneare recunoscute național și internațional — Călimănești-Căciulata, Băile Olănești și Băile Govora — fiecare cunoscută pentru valoarea curativă distinctă. În ciuda acestui fapt, turismul rămâne un sector subdezvoltat în regiune, cu un indice scăzut de utilizare a capacității de cazare și o durată medie de ședere redusă, reflectând un contrast între potențialul turistic și performanța actuală.

Fluviul Dunărea oferă oportunități semnificative pentru turism și industrie. Valorificarea acestui potențial ar putea atrage mai mulți turiști străini, care în prezent sunt în număr redus. De asemenea, creșterea numărului de pensiuni agroturistice susține expansiunea agroturismului în regiune.

Pentru a atrage mai mulți turiști străini, o strategie eficientă ar include îmbunătățirea cooperării între operatorii de transport aerian și agențiile de turism. Investițiile în dezvoltarea resurselor umane din turism, prin educație la nivel liceal, universitar și formare profesională continuă, vor contribui la îmbunătățirea serviciilor oferite și la creșterea calității personalului din sector.

Modernizarea stațiunilor și infrastructurii turistice poate revitaliza turismul în regiune, stimulând creșterea economică. Acest lucru este vital, mai ales că multe unități administrative teritoriale (UAT-uri) cu resurse turistice prezintă infrastructuri învechite și tehnice.

Valea Lotrului în Vâlcea, cu stațiunea Voineasa și domeniul schiabil Voineasa-Transalpina, oferă condiții excelente pentru sporturi de iarnă, vânătoare, pescuit, alpinism și drumeții, la fel ca și stațiunea Râncea în Gorj.

În plus, mediul rural din Oltenia promovează o ospitalitate autentică, caracterizată prin mediu nepoluat, calitatea vinului, gastronomia și tradițiile folclorice locale. Preservarea și valorificarea acestor caracteristici tradiționale, împreună cu promovarea meseriilor locale și produselor originale, vor adăuga valoare și vor face din Oltenia o destinație turistică competitivă.

Provocarea principală pentru Oltenia constă în identificarea și combinarea elementelor de atracție maximă în oferte turistice complexe, care să răspundă așteptărilor în creștere și sofisticate ale turiștilor potențiali.

Regiunea Sud-Vest Oltenia are nevoie să-și valorifice elementele definitorii pentru a-și consolida poziția ca destinație turistică de prim rang. În contextul economic actual, turismul este recunoscut ca un sector cu potențial semnificativ pentru stimularea creșterii și dezvoltării economice. Deși perspectiva pe termen scurt este incertă din cauza impactului pandemiei COVID-19 și a fenomenelor climatice extreme, pe termen lung se preconizează o creștere a turismului.

Cu toate acestea, exploatarea atracțiilor turistice din Sud-Vest Oltenia este adesea inhibată de infrastructura insuficient dezvoltată și calitatea serviciilor suboptimală. Multe dintre zonele cu potențial turistic remarcabil și localități cu resurse terapeutice nu sunt încă recunoscute ca stațiuni, ceea ce limitează utilizarea lor pentru odihnă, agrement, wellness și tratamente medicale. Aceste resurse ar putea fi valorificate prin investiții adecvate.

Există multiple oportunități pentru dezvoltarea turismului prin promovarea și valorificarea zonelor cu un nivel de dezvoltare incipient sau mediu, cum ar fi Bala, Baia de Aramă, Eșelnița, Dubova și multe altele, precum și a stațiunilor balneare consacrate, cum ar fi Călimănești-Căciulata, Ocnele Mari și Băile Govora. De asemenea, potențialul turistic transfrontalier oferit de Dunăre, ca graniță naturală cu Bulgaria și Serbia, oferă oportunități semnificative pentru turismul internațional.

Sectorul turistic în regiunea Sud-Vest Oltenia dispune de un potențial enorm de dezvoltare, încă insuficient exploatat, ce poate atrage atât investitori cât și turiști români și străini. Regiunea este bogată în resurse naturale și culturale diverse, care permit practicarea unei game variate de forme de turism, inclusiv turism montan, speologic, balnear, rural, de vânătoare și pescuit, și atracții culturale.

În ciuda acestui potențial, regiunea se confruntă cu deficiențe semnificative în infrastructura de turism, evidențiate de veniturile reduse în sectorul hotelier și restaurante, încasările scăzute din turism și un număr redus de locuri de muncă în turism comparativ cu alte regiuni. Majoritatea facilităților de cazare se încadrează la niveluri inferioare (2 și 3 stele), cu o capacitate limitată de cazare de nivel superior (4 stele) și o lipsă totală a hotelurilor de 5 stele.

Regiunea se sprijină pe turismul social, orientat către persoanele în vârstă, finanțat de stat, dar necesită urgent modernizarea infrastructurii turistice pentru a îmbunătăți standardul serviciilor și a face față concurenței europene. De exemplu, zonele montane cum ar fi Valea Lotrului, oferă condiții excelente pentru sporturi de iarnă și activități outdoor, reprezentând un punct de atracție major ce poate fi dezvoltat prin investiții adecvate.

În concluzie, pentru a realiza pe deplin potențialul turistic al regiunii, este esențială o abordare integrată care să combine resursele naturale și culturale cu investiții strategice în infrastructura turistică, promovând în același timp conservarea tradițiilor locale ca un avantaj competitiv.

Una dintre principalele provocări în dezvoltarea turismului în regiunea Oltenia constă în identificarea și integrarea elementelor de atractivitate maximă în pachete turistice complexe, astfel încât să corespundă așteptărilor și dorințelor tot mai sofisticate ale turiștilor. Aceasta presupune nu doar recunoașterea resurselor naturale și culturale, ci și combinarea lor creativă pentru a oferi experiențe turistice memorabile și variate.

În prezent, exploatarea atracțiilor turistice din regiunea Sud-Vest Oltenia este adesea constrânsă de calitatea suboptimală a infrastructurii și a serviciilor. Aceste deficiențe reprezintă bariere semnificative în calea dezvoltării turistice sustenabile în zonă. Pe lângă acestea, multe zone cu potențial turistic endogen, inclusiv localități cu resurse terapeutice valoroase precum ape minerale și nămol, nu sunt oficial recunoscute ca stațiuni, limitând astfel posibilitățile de dezvoltare. Aceste resurse naturale pot servi ca baze importante pentru relaxare, agrement, wellness și tratamente medicale, și pot fi transformate în atracții turistice de succes prin investiții strategice și promovare adecvată.

Astfel, pentru a transforma Oltenia într-o destinație turistică de top, este esențial să se îmbunătățească infrastructura și să se investească în servicii de calitate care să întâmpine cerințele vizitatorilor. De asemenea, este necesară o colaborare mai strânsă între autoritățile locale, investitori și comunitățile locale pentru a recunoaște și promova potențialul unic al fiecărei zone. Prin astfel de inițiative, regiunea Oltenia poate atrage un număr mai mare de vizitatori și poate stimula creșterea economică locală.

1.3.4. Contextul la nivelul județului

Județul Vâlcea, renumit pentru frumusețea naturală și diversitatea culturală, și-a propus o dezvoltare turistică ambicioasă pentru perioada 2023-2030. Strategia integrată de dezvoltare durabilă a județului subliniază importanța turismului, ca sector cheie, în creșterea economică și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor săi. Conform datelor economice recente, turismul contribuie cu aproximativ 8% la Produsul Intern Brut al județului, un procent care reflectă potențialul semnificativ al acestui sector.

Unul dintre pilonii principali ai strategiei este valorificarea și promovarea resurselor turistice naturale și antropice ale județului. Vâlcea este dotată cu o gamă variată de atracții turistice, de la stațiuni balneoclimaterice recunoscute, precum Călimănești-Căciulata, până la monumente istorice și peisaje naturale impresionante. Strategia propune dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice, pentru a

asigura accesibilitate și pentru a atrage un număr și mai mare de vizitatori. De exemplu, planurile includ îmbunătățirea accesului rutier și feroviar către aceste destinații, precum și modernizarea facilităților de cazare și recreere.

Promovarea turismului monahal și de agrement este văzută ca o oportunitate de a atrage turiști interesați de spiritualitate și relaxare. Județul Vâlcea este bogat în mănăstiri și situri religioase, cu o istorie și arhitectură deosebite, care pot oferi experiențe autentice vizitatorilor. Prin proiecte specifice, se dorește creșterea vizibilității acestor locuri sacre, în combinație cu promovarea practicilor sustenabile de turism. Un proiect emblematic în acest sens este „Drumul Mănăstirilor”, care propune un traseu cultural-religios ce leagă principalele așezăminte monahale din regiune, completat de aplicații digitale pentru ghidare și informare turistică.

În plus, strategia menționează dezvoltarea unor programe educative și culturale care să complementeze ofertele turistice și să promoveze patrimoniul cultural al județului. Astfel, turismul cultural devine un vector de conservare și valorificare a tradițiilor și meșteșugurilor locale, transformându-le în atracții turistice valoroase. Proiecte precum „Vâlcea, o poveste la fiecare pas” oferă turiștilor experiențe interactive în satele tradiționale, unde pot participa la ateliere de olărit, țesut sau alte meșteșuguri populare.

Creșterea competitivității economice prin turism este legată direct de îmbunătățirea serviciilor și facilităților oferite. Strategia prevede investiții în tehnologie și servicii digitale pentru a îmbunătăți experiența turistică și a simplifica procesele de rezervare și informare. De asemenea, se pune accent pe colaborarea cu diverse organizații publice și private pentru dezvoltarea integrată a ofertelor turistice.

Implementarea acestei strategii presupune un parteneriat strâns între administrația locală, comunitățile locale și sectorul privat, pentru a asigura o dezvoltare armonioasă și durabilă a turismului în județ. Aceasta abordare strategică vizează nu doar atragerea unui număr mai mare de turiști, ci și creșterea calității vieții pentru locuitori, transformând județul Vâlcea într-o destinație de top atât pentru vizitatori, cât și pentru cei ce îl numesc acasă.

Prin toate aceste inițiative, județul Vâlcea aspiră să devină nu doar o destinație turistică de preferință pe harta României, ci un model de dezvoltare durabilă care echilibrează creșterea economică cu conservarea resurselor naturale și culturale. Odată cu implementarea proiectelor propuse în strategie, se așteaptă o revitalizare a sectorului turistic care să contribuie semnificativ la prosperitatea regiunii. Aceste eforturi sunt sprijinite de date statistice care arată o creștere constantă a numărului de vizitatori în regiune, cu o procentaj de creștere anuală estimat la 5% până în 2030.

1.3.5. Strategii relevante la nivel local

Comuna Mălaia, situată într-un cadru natural pitoresc, este străbătută de râul Lotru și înconjurată de munții Lotrului și Căpățânii, oferind un potențial turistic semnificativ, în special pentru turismul montan și ecoturistic. Acest potențial este recunoscut și valorificat în diversele documente strategice locale, care subliniază inițiativele de dezvoltare turistică și conservarea mediului natural ca direcții principale de acțiune.

Conform **Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Mălaia 2021-2027**, comuna investește semnificativ în îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor publice, având ca scop principal stimularea și promovarea turismului local. În cadrul inițiativelor detaliate, se prevede modernizarea infrastructurii educaționale și culturale, prin renovarea școlilor și instituțiilor de cultură, și introducerea de programe interdisciplinare care să integreze patrimoniul cultural local în curriculumul școlar. Aceste acțiuni nu doar că vor îmbunătăți calitatea vieții rezidenților, dar vor și mări atractivitatea comunei pentru turiști.

În plus, strategia include măsuri concrete pentru dezvoltarea turismului, precum amenajarea de noi trasee turistice și puncte de interes eco-turistic care să pună în valoare peisajele naturale ale comunei, construirea și modernizarea facilităților de cazare care să respecte principiile turismului durabil, și organizarea de festivaluri și evenimente culturale ce să celebreze tradițiile locale. De asemenea, se propune dezvoltarea infrastructurii de sănătate pentru a asigura servicii medicale de calitate atât pentru rezidenți, cât și pentru vizitatori, inclusiv prin crearea de puncte medicale de prim ajutor în zonele turistice cheie. Toate aceste eforturi sunt direcționate spre crearea unei experiențe turistice integrate, care să atragă un număr crescut de vizitatori naționali și internaționali în Mălaia, transformând astfel comuna într-o destinație de top pe harta turistică a României.

Documentația pentru atestarea Comunei Mălaia ca stațiune turistică de interes local evidențiază nu doar capacitatea acestei zone de a oferi un mediu propice pentru dezvoltarea turismului de agrement și montan, ci și angajamentul localității de a valorifica caracteristicile geografice unice și resursele naturale abundente. Prin recunoașterea ca destinație turistică oficială, Mălaia aspiră să atragă investiții semnificative în sectorul turistic, inclusiv în amenajarea de trasee de drumeție și ciclism, construcția de cabane ecoturistice și dezvoltarea de centre de vizitare ce pot oferi informații despre biodiversitatea și geologia zonei.

În plus, comuna își propune să stimuleze crearea de noi locuri de muncă, nu doar direct în turism, ci și în activități conexe, cum ar fi gastronomia locală, artizanatul și conservarea patrimoniului cultural. Aceasta ar contribui substanțial la îmbunătățirea continuă a calității vieții pentru comunitatea locală, oferind oportunități economice diversificate și durabile.

Atestarea comunei Mălaia ca stațiune turistică de interes local, a reprezentat un pas crucial în direcția transformării durabile a economiei locale, plasând Mălaia pe harta turistică națională ca un nucleu de atracție pentru iubitorii de natură și aventură. Planurile de dezvoltare includ și inițiative de promovare la nivel național și internațional, colaborări cu agenții de turism și participări la târguri de turism pentru a crește vizibilitatea acestei destinații. Aceste eforturi sunt susținute de politici locale care vizează protecția mediului și promovarea unui turism responsabil și respectuos față de natură, asigurând astfel că frumusețea și unicitatea Mălaiei pot fi savurate de vizitatori fără a compromite resursele naturale pe care comunitatea locală se străduiește să le conserve.

Importanța unui mediu sănătos pentru susținerea și dezvoltarea turismului este recunoscută și subliniată în **Studiul Calității Aerului din Comuna Mălaia**, întocmit de un colectiv de specialiști din Cadrul Centrului de Cercetare în turism Bucovina în colaborare cu fundația Itco. La baza acestui studiu au stat buletinele de analiza efectuate de laboratorul Sc. Artoprod S.R.L., care deținea la acel moment autorizările și acreditările RENAR. Acest studiu evidențiază implicarea proactivă a administrației locale în monitorizarea și gestionarea factorilor de mediu, cu un accent deosebit pe calitatea aerului, care reprezintă un indicator vital pentru asigurarea unui habitat atractiv și sănătos, esențial atât pentru locuitorii comunei, cât și pentru vizitatorii acesteia.

Acest angajament față de un mediu curat contribuie la promovarea Mălaiei ca o destinație ecoturistică de top, atrăgând turiști ce sunt în căutarea unei escapade în natură, departe de poluarea urbană.

În plus, rezultatele pozitive ale acestui studiu sunt utilizate în campaniile de marketing turistic pentru a sublinia angajamentul comunei pentru sustenabilitate și turism responsabil. Prin menținerea unui mediu curat și sănătos, Mălaia își consolidează reputația de destinație verde, atrăgând grupuri demografice interesate de conservarea mediului și activități în aer liber, cum ar fi drumețiile, ciclismul montan și observarea faunei. Aceste inițiative, pe lângă beneficiile directe asupra sănătății și calității vieții, stimulează economia locală și sprijină dezvoltarea durabilă a comunei.

Datele statistice actualizate referitoare la demografia și infrastructura Comunei Mălaia ilustrează că localitatea este bine poziționată pentru a susține dezvoltarea turistică printr-o abordare integrată, care armonizează conservarea peisajelor naturale cu promovarea patrimoniului cultural și îmbunătățirea continuă a serviciilor locale. Conform ultimului recensământ, populația Comunei Mălaia numără aproximativ 4,000 de locuitori, ceea ce subliniază o comunitate mică, dar stabilă, capabilă să sprijine și să beneficieze de pe urma dezvoltării turistice.

Infrastructura comunei, inclusiv drumurile recent modernizate, facilitățile de cazare și serviciile publice, a fost semnificativ îmbunătățită în ultimii ani datorită investițiilor locale și regionale. Acest lucru

este reflectat în capacitatea crescută de a găzdui turiști și de a oferi acces la principalele atracții naturale și culturale, cum ar fi traseele montane, mănăstirile istorice și festivalurile tradiționale care atrag vizitatori din întreaga țară și din străinătate.

Această abordare strategică de dezvoltare turistică este susținută și de planurile de dezvoltare locală și regională care vizează nu doar creșterea economică, ci și sustenabilitatea pe termen lung. Planurile regionale, în concordanță cu Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Vâlcea 2023-2030, pun accent pe conservarea biodiversității, utilizarea responsabilă a resurselor naturale și valorificarea turismului ca motor de creștere economică, în timp ce se asigură protecția și promovarea patrimoniului cultural unic al regiunii.

Integrarea Mălaiei în contextul economic mai larg al județului Vâlcea este facilitată de proiecte infrastructurale majore, inclusiv îmbunătățirea conexiunilor de transport cu restul regiunii, ceea ce permite o mai bună accesibilitate pentru turiști și o distribuție mai eficientă a serviciilor și resurselor. Aceste inițiative sunt concepute pentru a maximiza beneficiile economice locale, îmbunătățind în același timp calitatea vieții pentru rezidenții permanenți și temporari ai comunei.

Prin urmare, strategiile locale actuale și viitoare sunt esențiale pentru a maximiza potențialul turistic al Comunei Mălaia, promovând-o ca destinație de interes în România, cu beneficii directe asupra comunității locale și economiei regionale.

1.4. Procesul de consultare și implicare a factorilor interesați

Obiectivele elaborării strategiei de dezvoltare turistică

Procesul de consultare și implicare a factorilor interesați în dezvoltarea Strategiei de Dezvoltare Turistică a Comunei Mălaia este un element crucial pentru asigurarea unei abordări cuprinzătoare și eficiente în planificarea și implementarea inițiativelor turistice. Această etapă strategică se bazează pe colaborarea activă între diferiți stakeholderi, inclusiv autorități locale, reprezentanți ai comunității, antreprenori din sectorul turistic, experți în conservare și dezvoltare, și cetățeni, pentru a identifica cele mai potrivite acțiuni și măsuri specifice care să răspundă nevoilor și aspirațiilor comunității.

Consultarea are ca scop principal colectarea de insight-uri valoroase și diverse perspective care să contribuie la o înțelegere profundă a contextului local, a resurselor disponibile și a provocărilor specifice. Procesul include o serie de întâlniri, ateliere de lucru și sondaje, care permit participanților să își exprime opinii, să propună soluții și să participe activ la formarea viziunii de dezvoltare turistică a

comunei. Această abordare participativă nu numai că sporește transparența și acceptabilitatea deciziilor luate, dar și crește șansele de succes ale strategiei prin alinierea acesteia la specificul și dinamica locală.

Prin stabilirea unor obiective clare și bine definite, procesul de consultare se asigură că toate părțile interesate sunt pe deplin informate despre scopurile strategiei și rolul pe care îl pot juca în atingerea acestora. Fiecare obiectiv este detaliat prin acțiuni și măsuri concrete, planificate să adreseze punctual diferitele aspecte ale dezvoltării turistice, de la infrastructură și servicii, la promovare și conservare. Această structurare a procesului permite o mai bună coordonare a resurselor și eforturilor, optimizând impactul fiecărei inițiative și contribuind la o dezvoltare armonioasă și durabilă a turismului în Comuna Mălaia.

În urma unei analize aprofundate a acestor aspecte, au fost stabilite următoarele obiective:

a) Diversificarea ofertei turistice:

Acest obiectiv implică extinderea și îmbogățirea serviciilor și produselor turistice disponibile. Si include introducerea de noi tipuri de cazare, experiențe culturale, activități recreative, tururi tematice sau evenimente care să atragă diferite segmente de vizitatori. Scopul este de a crește atractivitatea destinației pentru o gamă mai largă de turiști, de a îmbunătăți experiența vizitatorilor și de a stimula creșterea economică locală prin turism. Diversificarea poate ajuta și la distribuirea mai echilibrată a fluxurilor turistice pe tot parcursul anului, reducând efectele turismului sezonier.

b) Promovarea patrimoniului cultural și istoric

Strategia va include măsuri pentru conservarea, restaurarea și valorificarea patrimoniului cultural și istoric, cu scopul de a-l face mai accesibil și atractiv pentru turiști. Aceasta poate include proiecte de restaurare a monumentelor istorice, organizarea de evenimente culturale și festivaluri, și crearea de trasee turistice tematice.

c) Dezvoltarea turismului rural

Acest obiectiv va pune accent pe sprijinirea și promovarea turismului rural în Mălaia, prin susținerea inițiativelor locale, cum ar fi pensiunile turistice, activitățile de agroturism și turismul ecologic. Se vor promova practici de turism responsabil și sustenabil, care să contribuie la dezvoltarea economică a comunităților locale fără a afecta negativ mediul natural și cultural.

d) Îmbunătățirea infrastructurii turistice

Pentru a îmbunătăți accesul și experiența turiștilor, strategia va include proiecte de îmbunătățire a infrastructurii turistice, cum ar fi îmbunătățirea drumurilor de acces, dezvoltarea facilităților de cazare și recreere, și îmbunătățirea semnalizării turistice.

e) Promovarea și intensificarea colaborării cu sectorul privat

Se va încuraja colaborarea între sectorul public și cel privat pentru a dezvolta și promova turismul în Mălaia. Acest lucru poate include parteneriate pentru finanțarea și gestionarea atracțiilor turistice, dar și campanii de marketing și promovare realizate în colaborare.

f) Promovarea durabilă a turismului

Strategia va promova practici de turism sustenabil, care să respecte și să valorifice resursele naturale și culturale ale comunei fără a le degrada. Acest lucru include dezvoltarea de politici și practici care minimizează impactul turismului asupra mediului și asigurarea beneficiilor pe termen lung pentru comunitate.

Fiecare dintre aceste obiective va necesita un proces de consultare cu părțile interesate pentru a asigura că măsurile propuse sunt relevante și eficiente. Acest proces va include atât consultări publice, cât și întâlniri cu reprezentanții afacerilor locale, organizațiilor non-profit și autorităților locale, pentru a colecta feedback și a ajusta strategia conform nevoilor și dorințelor comunității.

1.4.1. Cercetarea sociologică

Pentru a se atinge obiectivele menționate anterior, în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare turistică a comunei Mălaia, s-a optat pentru o abordare metodologică amplă, specifică acestui tip de demers strategic. Procesul a cuprins următoarele etape principale:

1. Analiza situației actuale, care include:

- **Studiu de piață:** A fost efectuată o analiză a cererii și ofertei turistice la nivel local, regional și național, identificând segmentele de piață cu potențial și concurența existentă.
- **Evaluarea resurselor:** Au fost identificate și evaluate resursele turistice disponibile în Mălaia, incluzând patrimoniul cultural și natural, infrastructura existentă și capacitatea de cazare și alimentație publică.
- **Consultări tematice și implicarea partenerilor în elaborarea strategiei:** au fost organizate discuții tematice în perioada 4-5 noiembrie 2024, pentru a inventaria situația existentă și a identifica nevoile locale. Participanții au inclus reprezentanți ai autorității publice locale, societate

civilă, mediul de afaceri, asistență socială, infrastructură, mediu și altele. Aceste discuții au contribuit la elaborarea situației existente și la identificarea nevoilor în contextul oportunităților de dezvoltare actuale.

2. Analiza SWOT: În cadrul analizei SWOT au fost identificate punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și amenințările specifice dezvoltării turistice a comunei.

Scopul implicării tuturor actorilor relevanți a fost de a genera un dialog crescut și colaborare între cetățeni și administrația publică locală, de a crește gradul de implicare civică în procesul de dezvoltare urbană și de a ajusta politicile publice în concordanță cu nevoile și așteptările cetățenilor, identificând prioritățile acestora și stimulând democrația participativă.

1.4.2. Colectarea de provocări și soluții

Stabilirea obiectivelor strategice

Analiza detaliată a condițiilor actuale din Comuna Mălaia a scos în evidență necesitatea definirii unor obiective strategice adaptate caracteristicilor și nevoilor comunității. Aceste obiective includ amplificarea atractivității turistice a comunei prin diversificarea și îmbunătățirea ofertei turistice, conservarea și promovarea patrimoniului cultural și natural, dezvoltarea turismului verde și a turismului rural, modernizarea infrastructurii de suport pentru turism, și stimularea colaborărilor cu investitorii din sectorul privat pentru inițiative turistice durabile.

Definirea publicului țintă

Strategia vizează atragerea unui spectru larg de vizitatori, inclusiv turiști naționali și internaționali interesați de turismul ecologic, cultural, de aventură sau de relaxare. Fiecare segment de piață va fi analizat pentru a adapta ofertele la cerințele și așteptările specifice, îmbunătățind astfel experiența turistică și maximizând satisfacția vizitatorilor.

Planificarea acțiunilor și proiectelor

Strategia va cuprinde un portofoliu de proiecte prioritare, incluzând dezvoltarea infrastructurii turistice, campanii eficiente de marketing și publicitate, programe de formare profesională pentru a ridica standardele serviciilor turistice, și atragerea investițiilor strategice. Pentru fiecare proiect, vor fi definiți indicatori specifici de performanță pentru a măsura progresul și impactul acestora asupra dezvoltării turistice a comunei.

Buget și resurse necesare

Va fi realizată o estimare a bugetului necesar și a resurselor umane implicate, identificând surse de finanțare posibile, cum ar fi programe guvernamentale, fonduri europene, parteneriate public-private

și sponsorizări. Aceasta va include și crearea unui fond de rezervă pentru acoperirea eventualelor costuri neprevăzute.

Implementare și monitorizare

Implementarea va implica coordonarea efectivă și eficientă a proiectelor, cu o monitorizare continuă și evaluarea periodică a rezultatelor. Acest proces va permite ajustarea și recalibrarea strategiei în funcție de feedback-ul primit de la turiști și de la partenerii locali, asigurându-se astfel că strategia rămâne relevantă și eficientă.

Promovare și comunicare

Elaborarea unui plan robust de promovare și comunicare este esențială pentru a plasa Comuna Mălaia pe harta turistică națională și internațională. Acest plan va include strategii de marketing digital, participări la târguri de turism, colaborări cu influenceri și realizarea de materiale promotionale inovatoare. Prin aceste eforturi, se urmărește creșterea notorietății comunei ca destinație turistică preferată pentru iubitorii de natură, cultură și aventură.

Prin această abordare, Comuna Mălaia își propune să devină un model de dezvoltare turistică sustenabilă și inclusivă, atrăgând vizitatori din diverse colțuri ale lumii și stimulând economia locală.

1.4.3. Consultări tematice

În cadrul procesului de dezvoltare strategică pentru Comuna Mălaia, a fost adoptată o metodologie participativă care să implice toate părțile interesate în evaluarea și exploatarea potențialului turistic al comunei. În acest sens, propunem următoarele etape specifice:

- **Identificarea și angajarea actorilor locali relevanți:**

Autorități locale: Primarul, Consiliul Local, reprezentanți ai departamentelor de turism și dezvoltare, și alți funcționari publici.

Comunitatea locală: Lideri și membri ai asociațiilor de rezidenți, organizațiilor non-guvernamentale active în turism și dezvoltare, și alte grupuri de interes.

Sectorul privat: Proprietari de afaceri, inclusiv hotelieri, restauratori, și operatori de activități turistice, care pot oferi perspective valoroase asupra nevoilor și oportunităților din industria turistică.

Rezidenți: Reprezentanți ai diferitelor grupuri demografice și socio-economice, pentru a asigura că strategia răspunde nevoilor diverse ale comunității.

- **Planificarea și organizarea sesiunilor de consultare:**

Colaborare cu Primăria pentru organizarea unei întâlniri inițiale de lansare a procesului de consultare, unde să fie prezentate obiectivele strategiei de dezvoltare turistică.

Stabilirea unui calendar de întâlniri tematice, fiecare axată pe diferite aspecte ale dezvoltării turistice: patrimoniu cultural, atracții naturale, infrastructură turistică și servicii.

Utilizarea metodelor alternative de consultare, cum ar fi sondaje online și interviuri individuale, pentru a colecta opinii și sugestii suplimentare.

- **Desfășurarea efectivă a consultărilor:**

Prezentarea clară a datelor și informațiilor despre potențialul turistic al comunei în cadrul fiecărei sesiuni.

Încurajarea participării active a tuturor actorilor, facilitând un schimb deschis de idei și colectând feedback detaliat.

Documentarea riguroasă a tuturor discuțiilor și propunerilor emergente.

- **Analiza feedback-ului și formularea recomandărilor:**

Sinteza informațiilor colectate într-un raport comprehensiv, evidențiind temele majore, oportunitățile identificate și provocările specifice.

Formularea recomandărilor bazate pe consensul atins între participanți și alinierea acestora cu obiectivele strategice ale comunei.

- **Prezentarea și validarea rezultatelor:**

Organizarea unei întâlniri de prezentare a rezultatelor consultării, cu participarea tuturor actorilor implicați.

Solicitarea feedback-ului final și ajustarea strategiei de dezvoltare turistică în conformitate cu sugestiile primite.

- **Integrarea rezultatelor în strategia finală:**

Incorporarea viziunilor și priorităților comunității în documentul final al strategiei, asigurându-se că reflectă obiectivele de dezvoltare pe termen lung ale Comunei Mălaia.

Această metodologie detaliată va sprijini crearea unei strategii de dezvoltare turistică eficiente, care să promoveze Mălaia ca o destinație atractivă, valorificând resursele naturale și culturale într-un mod durabil și inclusiv.

1.4.4. Bugetare participativă

Principalele instituții locale implicate în elaborarea strategiei de dezvoltare turistică pentru Comuna Mălaia sunt:

- **Administrația publică locală – Primăria Comunei Mălaia și Consiliul Local Mălaia:** Această instituție joacă un rol crucial în inițierea și coordonarea activităților de dezvoltare turistică. Comuna Mălaia, având un potențial turistic natural și cultural semnificativ, a inițiat această strategie pentru a valorifica mai bine aceste resurse. Administrația locală este implicată direct în planificarea și implementarea măsurilor de dezvoltare, lucrând în strânsă colaborare cu comunitatea locală și antreprenorii din zonă pentru a identifica nevoile și oportunitățile specifice comunei.
- **Grupul de Acțiune Locală "Castra Traiana" (GAL Castra Traiana) zona Mălaia:** Acesta sprijină dezvoltarea prin facilitarea accesului la fonduri și resurse, și prin stimularea inovației și creativității în rândul comunităților locale. GAL-ul are un rol important în identificarea și implementarea proiectelor care pot diversifica și îmbunătăți oferta turistică a zonei, contribuind astfel la creșterea numărului de turiști și la dezvoltarea economică a regiunii.
- **Consiliul Județean Vâlcea:** Acesta sprijină dezvoltarea turistică la nivel regional prin proiecte de promovare a turismului și de conservare a patrimoniului natural și cultural. De asemenea, consiliul județean contribuie la îmbunătățirea infrastructurii de transport și de accesibilitate turistică, esențiale pentru dezvoltarea turismului în zonă.
- **Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia:** Prin planul său de dezvoltare regională, agenția recunoaște și sprijină potențialul turistic al regiunii ca motor de dezvoltare economică. Agenția este implicată în proiecte care vizează îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor turistice, precum și în promovarea durabilă a resurselor naturale și culturale ale regiunii.
- **Instituții educaționale și universitare:** Acestea contribuie prin cercetare și dezvoltare în domeniul turismului și prin formarea profesională a viitorilor specialiști în turism. Cooperarea cu aceste instituții permite comunei Mălaia să integreze cele mai noi tendințe și practici în strategia sa de dezvoltare turistică.

Alte instituții și asociații relevante la nivel local, național și internațional: Acestea pot include organizații non-guvernamentale și asociații profesionale care sprijină dezvoltarea turistică prin proiecte specifice, parteneriate și schimburi de bune practici.

1.5. Stadiul implementării documentațiilor existente

La momentul redactării Strategiei de dezvoltare turistică a comunei Mălaia pentru perioada 2025-2030, nu sunt în derulare proiecte.

Fisele proiectelor introduse în prezenta Strategie, au fost colectate printr-un proces transparent de depunere, anunțat pe site-ul Primăriei Mălaia, în perioada 20-27 ianuarie 2025. În următoarea perioadă se vor implementa următoarele proiecte:

OBIECTIV STRATEGIC	PROIECT	PLAN DE ACȚIUNI
OS 1: DIVERSIFICAREA OFERTEI TURISTICE ÎN COLABORARE CU SECTORUL PRIVAT	P1	Realizare punct gastronomic local
OS 1 DIVERSIFICAREA OFERTEI TURISTICE ÎN COLABORARE CU SECTORUL PRIVAT	P2	Înființare unui Montagnes Coaster
OS 2 ÎMBUNĂȚĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P3	Amenajare drum acces și trasee turistice la platforma monumentului istoric Crucea Brătienilor
OS 2 ÎMBUNĂȚĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P4	Amenajare Parc tematic - Dino Parc
OS 2 ÎMBUNĂȚĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P5	Amenajare pârtie de schi pe Varful Ursu – Curmătura Mălaia
OS 2 ÎMBUNĂȚĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P6	Amenajare teren de sport în Ciungetu
OS 2 ÎMBUNĂȚĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P7	Reabilitare drum strategic de accesibilitate la stâne
OS 2 ÎMBUNĂȚĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P8	Amenajare zonă camping
OS 2 ÎMBUNĂȚĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P9	Domeniu schiabil Transalpina-Râncea
OS 2 ÎMBUNĂȚĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P10	Realizare infrastructura Drum Ciungetu-Polovragi
OS 2 ÎMBUNĂȚĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P11	Realizare Infrastructura Drum Turistic Mălaia - VF. lui ROMANI (Valea Mălaiei- Vf.lui Romani)
OS 2 ÎMBUNĂȚĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P12	Realizare complex sportiv Mălaia
OS 2 ÎMBUNĂȚĂȚIREA	P13	Crearea unui debarcader cu vaporase electrice

INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL		
OS 2 ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P14	Renovare Dispensar medical Mălaia
OS 2 ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P15	Renovare și reabilitare clădire Primăria Comunei Mălaia
OS 3 PROMOVAREA PATRIMONIULUI CULTURAL ȘI ISTORIC	P16	Consolidare, restaurare și punere în valoare a bisericii de lemn "Sf. Împărați"
OS4. DEZVOLTAREA TURISMULUI RURAL ÎNTR-UN MOD SUSTENABIL	P17	Proiect amenajare piață agroalimentară în Comuna Mălaia
OS4. DEZVOLTAREA TURISMULUI RURAL ÎNTR-UN MOD SUSTENABIL	P18	Realizarea unei piste de bicicliști
OS4. DEZVOLTAREA TURISMULUI RURAL ÎNTR-UN MOD SUSTENABIL	P19	Proiect amenajare, renovare și reabilitare Cămin Cultural Mălaia
OS 3 PROMOVAREA PATRIMONIULUI CULTURAL ȘI ISTORIC	P20	Consolidare, restaurare și punere în valoare a bisericii de lemn "Sf. Nicolae" și "Cuvioasa Parascheva"

SECȚIUNEA 2: ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE

2.1. Profil socio-demografic

2.1 Profil socio-demografic

În perioada 2019-2024, județul Vâlcea a înregistrat o scădere constantă a populației, pe fondul fenomenului de migrație și îmbătrânire a populației. Populația totală a județului Vâlcea a scăzut de la 397.211 locuitori în 2019 la 384.827 în 2024, ceea ce reprezintă o pierdere de 12.384 de locuitori în această perioadă. Această tendință de declin continuu indică o reducere anuală a populației de aproximativ 2.500 de locuitori.

Populația totală în Județul Vâlcea în perioada 2019-2024						
Număr de locuitori	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	397211	394912	392157	389288	386693	<u>384827</u>

Sursa: (Fișa localității Mălaia 2019-2024, INS)

Scăderea populației poate avea un impact direct asupra economiei județului Vâlcea, având în vedere că o populație mai mică înseamnă mai puțină forță de muncă, o posibilă scădere a cererii interne pentru bunuri și servicii, dar și o presiune mai mare pe resursele locale pentru a sprijini vârstnicii.

Populația pe grupe de sexe în Județul Vâlcea între anii 2019 și 2025						
Sexe	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Masculin	194914	193763	192303	190841	189512	<u>188486</u>
Feminin	202297	201149	199854	198447	197181	<u>196341</u>

Sursa: (Fișa localității Mălaia 2019-2024, INS)

Conform datelor, populația masculină a scăzut de la 194.914 locuitori în 2019 la 188.486 în 2024, înregistrând o pierdere totală de 6.428 de bărbați în această perioadă. Aceasta reprezintă o scădere anuală medie de aproximativ 1.000 de bărbați pe an. De asemenea, populația feminină a evoluat similar, scăzând de la 202.297 în 2019 la 196.341 în 2024, ceea ce reflectă o pierdere de 5.956 femei în aceeași perioadă, cu o scădere anuală medie de aproximativ 1.000 de femei.

Scăderea anuală constantă înregistrată atât pentru bărbați, cât și pentru femei sugerează o tendință generală de reducere a populației județului Vâlcea. În ciuda faptului că numărul bărbaților și al femeilor scade într-un ritm similar, se menține un raport constant între sexe. Astfel, în 2019, raportul femei:bărbați era de aproximativ 1.04, ceea ce înseamnă că pentru fiecare bărbat existau mai mult de o femeie, iar această proporție se menține stabilă pe parcursul perioadei analizate.

Această diferență constantă între numărul bărbaților și femeilor poate fi explicată prin fenomenul de îmbătrânire a populației, având în vedere că femeile trăiesc, în general, mai mult decât bărbații, ceea ce conduce la o proporție mai mare de femei în rândul vârstnicilor. De asemenea, migrarea tinerilor către orașele mari sau în afacerea străină ar putea afecta mai mult bărbații, ceea ce ar explica o scădere mai semnificativă a populației masculine în județul Vâlcea.

În perioada 2019-2024, populația totală a comunei Mălaia a înregistrat o scădere constantă. Numărul de locuitori a scăzut de la 1.779 în 2019 la 1.721 în 2024, ceea ce reflectă o pierdere totală de 58 de persoane.

Populația totală în Comuna Mălaia, Județul Vâlcea în perioada 2019-2024						
Număr de locuitori	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	1779	1754	1759	1745	1730	<u>1721</u>

Sursa: (Fișa localității Mălaia 2019-2024, INS)

Aceasta indică o scădere medie anuală de aproximativ 12 locuitori pe an. Această tendință negativă sugerează o continuare a fenomenului de migrație a populației tinere către zone urbane sau în afacerea străină, un fenomen frecvent întâlnit în zonele rurale din România.

În ceea ce privește distribuția pe sexe, populația masculină și feminină a comunei Mălaia a evoluat într-un mod similar. În 2019, comuna avea 896 de bărbați și 883 de femei. În 2024, numărul bărbaților a scăzut la 860, iar numărul femeilor la 861. Astfel, scăderea populației masculine a fost de 36 de persoane, iar cea feminină de 22 de persoane, ceea ce reflectă o pierdere relativ echilibrată între cele două sexe.

Populația pe grupe de sexe în Comuna Mălaia, Județul Vâlcea în perioada 2019-2025						
Sexe	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Masculin	896	877	883	872	867	<u>860</u>
Feminin	883	877	876	873	863	<u>861</u>

Sursa: (Fișa localității Mălaia 2019-2024, INS)

Raportul de sexe în comuna Mălaia a fost aproape constant pe întreaga perioadă analizată. În 2019, raportul femei:bărbați era de 0,98, iar în 2024, acesta era de 1,00, ceea ce înseamnă că pentru fiecare bărbat există aproximativ o femeie. Această dinamică demografică are implicații importante asupra dezvoltării comunei Mălaia.

2.2. Profil economic

Comuna Mălaia din județul Vâlcea are o economie preponderent rurală, centrată pe activități agricole tradiționale, dar și cu un potențial de dezvoltare în domeniul turismului și al micii industrii. Poziționarea geografică și resursele naturale oferă oportunități pentru dezvoltare economică sustenabilă și creștere regională. Conform datelor regionale, județul are aproximativ 10.000 de firme active, majoritatea fiind IMM-uri care activează în industrie, producere de energie electrică, comerț, agricultură și turism.

Comuna Mălaia, situată de-a lungul râului Lotru, este recunoscută pentru economia sa orientată către resurse naturale, prelucrarea lemnului, silvicultură și turism. Bogăția naturală a pădurilor a jucat un rol esențial de-a lungul timpului în viața economică a comunității.

Totodată, pe teritoriul comunei Mălaia se află și cele trei hidrocentrale: CHE Brădișor din sat Săliște, CHE Mălaia din sat Mălaia și UHE din satul Ciunget.

Hidrocentrala Lotru – Ciunget este situată în perimetrul localității Ciunget și are o putere totală instalată de 510 MW. A fost pusă în funcțiune în anul 1972, este amplasată subteran, la 140 m sub talvegul raului Latorița și este centrala hidroelectrică cu cea mai mare putere instalată de pe râurile interioare ale României, având totodată și cea mai complexă schemă de amenajare.

Hidrocentrala Mălaia - este amplasată pe cursul inferior al râului Lotru, în perimetrul localității. Debitele turbinate în centrala Ciunget sunt reacumulate în lacul redresor Mălaia și valorificate energetic într-o centrală de mică putere. Această centrală cu o putere instalată 18 MW a fost pusă în exploatare în 1978 având ca scop pe lângă cel hidroenergetic și cel de agrement și are o producție de energie în an mediu hidrologic: 34 GWh.

Hidrocentrala Brădișor Barajul este amplasată în albia râului Lotru la 16 km aval de CHE Mălaia; el reține debitele defluente în aval de centrala Mălaia, precum și debitele derivației Păscoaia, creând acumularea Brădișor. Hidrocentrala Brădișor este o amenajare cu derivație sub presiune cu centrala subterană echipată cu 2 turbine Francis. Este ultima treaptă de cădere a amenajării raului Lotru. Debitul uzinat în centrala Bradisor este evacuat și dirijat în albia raului Olt, în aval de Gura Lotrului, prin galeria de fuga ce are o lungime de 13,2 km. Anul punerii în funcțiune: 1982.

Pe cursurile de apă Priboioasa și Repedea s-au recepționat 3(trei) microhidrocentrale (1 – Priboioasa și 2 pe Repedea).

Agricultura. Datorită condițiilor de relief, practicarea agriculturii se face pe suprafețe mici și răzlețe, numai pentru nevoi proprii. Prin construcția celor două lacuri de apă de la Brădișor și Mălaia foarte mult teren agricol a fost inundat, aproximativ 15, 2 ha. Azi, agricultura în Mălaia este practică pe 18,3 % din suprafața terenului administrat și este reprezentată de sectorul privat. Agricultura se practică pe suprafețe mici, pentru nevoile localnicilor, datorită reliefului. Alături de **agricultură**, în această comună sunt practicate **pomicultura** și **creșterea vitelor**. Păstoritul este o ocupație străveche, practică de locuitori datorită condițiilor geografice. Această ocupație a determinat apariția altelei și anume **cojocăritul**, practicat și astăzi în ateliere meșteșugărești. De asemenea o altă activitate desfășurată pe teritoriul comunei Mălaia este **piscicultura**. Creșterea păstravului și loștriței în captivitate are loc în cel mai mare

nucleu de salmonide din Romania, Complexul Salmonicol Brădișor dar și în păstrăvăria de pe pârâul Șasa din Săliște și păstrăvăria de la Cabana Petrimanu.

Silvicultura. Suprafețe mari de pământuri și de păduri au aparținut obștilor care le stăpâneau în devălmășie. Din acest motiv în prezent, obștile de moșneni au înființat un ocol privat al cărui sediu se află în comuna Mălaia și cuprinde trei localități Mălaia, Voineasa și Vaideeni.

Deoarece 90% din teren este împadurit există societăți de exploatare a lemului și prelucrare. Silvicultura și exploatarea lemnului reprezintă unul dintre cele mai puternice sectoare economice

Activități turistice. Peisajul extrem de frumos a atras totdeauna mulți turiști în zonă ceea ce a determinat dezvoltarea serviciilor în acest domeniu.

Comerțul

Comerțul local este în dezvoltare, iar firmele de prestări servicii oferă suport divers pentru locuitori și turiști. Structura actuală a comerțului include magazine locale mici, piețe, unități de comerț alimentar și produse specifice regiunii montane. Acestea deservesc atât nevoile zilnice ale locuitorilor, cât și pe cele ale turiștilor care vizitează zona.

2.3. Profil spațial și funcțional

2.3.1. Zona geografică vizată de strategie

Prezenta Strategie de dezvoltare turistică se va implementa **pe raza teritoriului comunei Mălaia din județul Vâlcea, Regiunea Sud-Vest Oltenia și vizează perioada 2025-2030.**

Comuna Mălaia este situată în județul Vâlcea, în regiunea sud-vestică a României, într-o zonă montană pitorească, caracterizată de peisaje naturale deosebite. Se află la nord-est de orașul Râmnicu Vâlcea și la o distanță relativ mică de stațiunea montană Călimănești, fiind astfel integrată într-o regiune cu un mare potențial turistic.

Veche vatră de moșneni, comuna Mălaia, este așezată de-a lungul râului Lotru, care desparte munții Lotrului de Munții Căpățâanii, având următoarele coordonate geografice: 45021'00"N și 24001'59"E.

Din punct de Vedere al structurii teritoriale, comuna Mălaia se compune din următoarele subunități (sat- reședință și sate componente): Mălaia, Săliștea și Ciungetul. Tot din cuprinsul comunei au făcut parte și alte două așezări care au dispărut în timp și anume: "Între Prejbi", mai sus de Săliște (înglobat în acest sat) și "Vătășel", aproape de Ciunget (înglobat în acest sat). Până în 1908 făcea parte din administrația comunei Mălaia și localitatea Voineasa, care din acel an, a devenit comună de sine stătătoare.

Localitatea Mălaia se află la o distanță de 23 km de Gura Lotrului (pe drumul european Rm. Vâlcea-Sibiu), respectiv la 60 km față de reședința județului Vâlcea - Rm. Vâlcea, iar satele ce o compun, Săliștea

situată pe Lotru, la 9 km mai jos de satul de centru și Ciunget, așezat mai sus de Mălaia la 13 km, la confluența apelor Latorița și Rudăreasa. Mai izolat se găsește un trup de 7 – 8 case în satul Ciunget, punctul Rudăreasa.

Comuna Mălaia se învecinează cu: la nord și vest comuna Voineasa; la est orasul Brezoi; la sud județul Gorj și comunele Vaideeni, Costesti, Barbatesti precum și orașele Horezu și Băile Olănești din județul Vâlcea.

Localitatea Mălaia îndeplinește condițiile tipice ale așezărilor de munte, fiind înconjurată de păduri masive și munții care îi îmbrățișează satele, ocrotindu-le.

Comuna Mălaia, alături de alte localități din ținuturile muntoase se află așezată într-o vatră de istorie și civilizație, care a oferit din cele mai vechi timpuri condiții prielnice de locuire a omului pe aceste meleaguri.

Munții înalți care străjuiesc comuna din toate părțile, ca niște ziduri ale unei fortărețe, în cea mai mare parte împăduriți, au favorizat aici, înfripirea unei locuiri statornice. Terasale râurilor, colinele și plaiurile, depresiunile, mai ales peșterile, atestă existența comunităților umane.

Unele descoperiri arheologice făcute pe teritoriul localității au scos la iveală urme de viață umană din perioada mijlocie a epocii pietrei, numită **mezolitic** (10 000 – 5 500 î. d. Hr.). Din acest timp, în peșterile din “*masivul Buila, s-au găsit fosile de ursus spaeleus*”, adică ursul peșterilor, care a trăit în apropierea omului preistoric și care se hrănea cu resturi rămase de la oameni. Muntele Buila se află în apropiere, în partea de sud a comunei Mălaia. De asemenea tot aici s-au găsit adăposturi pentru “*vânători tardenozieni*” care locuiau în peșteri. Culturile cu caracter tardenozian se caracterizează prin folosirea arcului și săgeții. Acum omul a domesticit câinele, folosit pentru vânat. Desigur că pădurea a oferit condiții omului pentru hrană necesară, pieile trebuitoare pentru îmbrăcăminte și încălțăminte. Evoluția comunei are loc din antichitate, fiind determinată de activitatea pastorală și agricolă.

În locurile cele mai favorabile s-au stabilit primele familii, mai ales pe versantul drept al Lotrului, unde clima este mai blândă. Se pare că atât Valea Latorița cât și Valea Rudăreasa au fost locuite neîntrerupt din cele mai vechi timpuri. Aceste locuri – bogate în vânat, oferind piatra munților și a pâraielor pentru unelte, izvoare cu apă, pășune din belșug au făcut ca pe aceste meleaguri să apară stabile așezări omenești.

În aceste locuri de pe Valea Lotrului, viața dacică a continuat și după cucerirea romană.

Întregul defileu al Oltului până la Turnu Roșu a fost sub controlul roman. Imperiul avea sub supraveghere văile din Carpații Meridionali, stăpânind căile principale de acces spre capitala lui Decebal, inclusiv Valea Lotrului.

Valea Oltului și drumuri de munte au legat cetățile din Subcarpații Vâlceni de cele ale Gorjului și Transilvaniei, însă “ele par să fi avut o viață istorică oarecum deosebită după dispariția marelui Burebista.”

Locuitorii acestei văi foloseau potecile munților din cele mai vechi timpuri. Oamenii locului știu foarte bine potecile, drumurile și plaiurile care străbat munții de prin jurul comunei Mălaia.

Potrivit noilor cercetări istorice se pare că Valea Lotrului a fost leagănul dacilor liberi. Această parte de țară a fost eclipsată de Imperiul Roman, mai puțin de două secole prin cetățile de la Gura Lotrului,

Arutela și Racovița. “Dacii liberi erau două treimi din Dacia nord-dunăreană la care trebuie adăugat bastionul din țara Lotrului, unde rezistența dacică a durat milenii.”

Valea Lotrului cu munții falnici și abrupti a reprezentat o adevărată fortăreață pentru rezistența dacilor.

Ceea ce este foarte interesant pentru aceste locuri, din perioada imediat următoare a războiului dintre daci și romani este faptul că dacii din munții Lotrului au participat la răscoala împotriva romanilor, din anul 117 d.Hr. în chiar anul morții lui Traian.

Cu toate că știrile despre localitatea Mălaia sunt foarte vechi, atestarea acestui toponim în documente este menționat începând cu anul 1515 septembrie 1. Prof. Gheorghe Surdu, suținea în 1967 că cel mai vechi sat de pe Valea Lotrului “pare a fi Mălaia, pe care îl aflăm menționat într-un rezumat slav din 1531, în care se vorbește despre o oarecare jupâniță Neaga, ce a vândut Mănăstirii Cozia o moșie pentru trei sute de aspri”. Desigur că multe informații oferite de renumitul profesor în legătură cu istoria acestor locuri, sunt de certă valoare, dar la acel timp nu a găsit în cercetarea sa decât documentul din 1531.

În lumina ultimelor cercetări făcute, putem afirma că numele localității Mălaia apare pentru prima dată—cel puțin la timpul aceasta al investigațiilor - în timpul domnitorului Neagoe Basarab care întărește Mănăstirii Cozia, la 1 septembrie 1515:

“Munții Scărișoara, Călugăru, Cozia și muntele dintre izvoare până la vârful Belițului, cu toate hotarele munților Lotrului de peste partea Bistriței.” vârful dealul Malăii, curmătura cea adâncă a Malăii, curmătura cărării Rudăreasa, Piatra Albă, Piatra Fetei, Pietrele Roșii, Obârșia Repedei, vârful Malăii, vârful Cocorii, vârful Beliților, vârful Terii, muntele Folii, muntele Foarfeca, muntele Cârlig și râul Olt”. La o atentă observație a documentului constatăm că multe din denumirile înregistrate la 1515 există și astăzi, sub aceeași formă. Apoi, actul demonstrează că cel puțin la data respectivă, consemnarea toponimelor menționate s-a făcut pe baza unei realități istorice, pe care autoritatea oficială a recunoscut-o și a consemnat-o în documente. Se știe că atestările documentare ale așezărilor românești, sate, târguri, orașe prezintă un inconvenient: ele nu reprezintă atestarea înființării comunității respective ci sunt emise fără a reprezenta un anume moment semnificativ din viața așezării ci anumite situații în care apăreau neînțelegeri în stăpânirea unor terenuri sau întărirea stăpânirii de terenuri, danii.

De la data de 1515, numele de Mălaia își continuă neîntrerupt existența, fiind menționat fără întrerupere în documente până astăzi.

Toponimul Mălaia este foarte vechi și își are originea în faptul că locuitorii în perioada dacică, cultivau cereale “și mai ales a meiului numit în vechime și azi mălai”. Numele localității, ca de altfel și unele denumiri de înălțimi din jurul acesteia, consemnate în documente, atestă această îndeletnicire tradițională cu rădăcini traco-dacice.

Comuna Mălaia este situată în partea de nord a județului Vâlcea, pe Valea Lotrului, într-o zonă montană de o frumusețe deosebită, fiind înconjurată de Munții Lotrului și Munții Căpățânii. Comuna este compusă din **trei sate principale:** Mălaia, Săliștea și Ciungetu, fiecare cu specificul său distinct, dar împărțind resursele naturale bogate și tradițiile locale:

1. **Satul Mălaia:** Este centrul administrativ al comunei și principalul punct de legătură pentru activitățile economice și culturale. Satul este situat pe malurile râului Lotru și este recunoscut pentru pensiunile agroturistice și tradițiile locale.
2. **Satul Săliștea:** Aflat la 9 km mai jos de centrul comunei, de-a lungul râului Lotru, acest sat se distinge prin păstrăvăriile locale și activitățile agricole tradiționale, fiind un punct de interes pentru turismul gastronomic.
3. **Satul Ciungetu:** Situat la 13 km mai sus de centrul comunei, la confluența râurilor Latorița și Rudăreasa, satul este cunoscut pentru hidrocentrala Lotru-Ciunget și activitățile legate de producția de energie hidroelectrică.

2.3.2 Relieful zonei

Relieful comunei Mălaia este specific zonei montane a județului Vâlcea și face parte din unitatea geografică a Carpaților Meridionali, în subzona Munților Făgăraș. Acest relief montan se distinge printr-o diversitate de forme de relief, ce reflectă procese geologice și geomorfologice complexe care au modelat peisajul de-a lungul timpului. Comuna Mălaia prezintă o structură geografică ce se caracterizează printr-un relief montan predominant, cu structuri variate, de la platouri și culmi montane până la văi adânci și formațiuni de eroziune.

Comuna Mălaia este așezată într-o zonă muntoasă, înconjurată de Munții Lotrului și Munții Căpățânii, despărțiți de apa Lotrului. Acești munți au înălțimi mari, mijlocii și sunt alcătuiți din șisturi cristaline, cu relief glaciar și cu intense suprafețe de denudație dispuse în trepte. Sunt bogăți în păduri și pășuni. În partea de nord de Valea Lotrului se află munții: Molidvișu-1510 m, Mălaia- 1128 m, Robu-1899 m, Mândra- 1952 m, iar în partea de sud se află munții: Negovanu-1963 m, Nedeia- 2130 m, Târnovu- 1879 m, Ursu-2134 m, Cocora- 1899 m, Zmeură- 1938 m, Preota- 1954 m, Gereia-1886 m, iar de aici culmea munților scade treptat până la Olt.

Se observă pe partea dreaptă a Lotrului, în Mălaia suprapunerea unor conuri de dejecție transportate din munte care au dus la apariția unor “veritabile câmpii piemontane, pe care s-au instalat așezări omenești, iar terenurile sunt cultivate de către locuitori”. Dintre aceste terase amintim: Podul Rogozului, Podul Ursului, Podul Prejbii, Podul Ronți, Podul Cărpănoasei, Podul Străchinii, Podul Cășii, Grinduri, Grot, Podul Vlaicului, Padină.

Pe Latorița și Repedea se pot întâlni roci granitice. Târnovu, Pietrile și Turcinu sunt munți calcaroși apăruiți în era mezozoică.

Relieful comunei este format dintr-o serie de culmi montane care ating altitudini medii de aproximativ 600-700 metri, cu vârfuri ce depășesc uneori 1.000 de metri. La marginea superioară a comunei, peisajul devine mai stâncos și mai abrupt, cu coline și vârfuri care se ridică brusc față de văile adânci, ceea ce

face ca unele zone să fie greu accesibile. Astfel, comuna Mălaia poate fi caracterizată drept o regiune de altitudine medie, dar cu porțiuni montane semnificative ce se află la altitudini ridicate.

Pe măsură ce urcăm spre culmile din jur, reliefurile devin mai accentuate, iar tranziția între zonele de câmpie și cele de munte devine evidentă. Aceste culmi sunt, de obicei, rotunjite și formează platouri montane care sunt adesea acoperite de păduri de conifere.

Comuna Mălaia este străbătută de mai multe văi montane formate de râurile și pârâiele care coboară din zonele de înălțime, cum este râul Mălaia, afluent al râului Olt. Aceste văi sunt adânci și înguste, având un caracter tipic de văi de eroziune, cu pante accentuate.

Râul Mălaia și afluenții săi au săpat văi adânci și abrupte, ce constituie o formă de relief specifică regiunilor montane. Văile sunt adesea adâncite, cu maluri abrupte și pot forma terase aluvionare, care pot susține activități agricole pe terenuri fertile în zonele de luncă.

În plus față de aceste văi, comuna Mălaia include și depresiuni montane, unele de mică întindere, care oferă terenuri favorabile pentru pășunat și agricultură montană. Aceste depresiuni sunt adesea înconjurate de culmi montane și formează un cadru natural propice pentru diverse activități economice.

Relieful comunei Mălaia este marcat de procese de eroziune montană care au creat un peisaj complex și variat. Printre cele mai evidente forme de eroziune, se numără văile adânci formate de acțiunea apei, care au săpat și modelat terenurile pe măsură ce râurile au tăiat prin straturile de rocă. Acestea sunt însoțite de versanți abrupti și creste montane care sunt acoperite de păduri de conifere, oferind o protecție naturală împotriva alunecărilor de teren și a altor procese eroziune.

În anumite zone, de-a lungul văilor și pe versanți, se pot observa formațiuni de alunecări de teren cauzate de panta mare și precipitațiile abundente, mai ales în timpul iernii. Aceste alunecări de teren pot afecta drumurile și infrastructura locală, dar ele reprezintă și o caracteristică a regiunilor montane, acoperite de soluri subțiri și fragile.

Relieful comunei Mălaia constituie o adevărată încântare prin peisajele unice pentru turiștii pasionați de drumeții și de peisajele montane. Împrejurimile comunei Mălaia reprezintă un tablou lucrat cu măiestrie de natură spre încântarea ochiului și bucurarea sufletului.

2.3.3 Geologia

Munții Lotrului, Căpățânii și Parâng, care sunt parte a Carpaților Meridionali, au fost submersi în mări spre sfârșitul erei paleozoice și pe parcursul erei mezozoice. În perioada cretacică, această zonă a fost scenariul unor intense activități tectonice ce au cauzat pliarea straturilor de depuneri și suprapunerea Pânzei Getice peste substratul autohton, dând naștere la o regiune muntoasă. Pe timpul Eocenului, sudul Munților Făgăraș a suferit o scufundare, formând depresiunea intramontană Lovișteea, umplută cu sedimente paleogene și miocene. Munții Lotrului și Căpățânii, ce aparțin atât Pânzei Getice cât și Autohtonului Danubian, sunt formați din roci metamorfice (micașisturi, gnaise micacee, amphibolite și pegmatite) ce se suprapun peste formațiunile native în cursul mării orogeneze mezocretacice. În Munții Căpățânii se găsesc roci metamorfice diverse, inclusiv șisturi cuarțito-sericite, șisturi sericito-claritice și sericito-grafitice, cu intercalații de lentile de calcare cenușii, aparținând paleozoicului inferior. În partea vestică a acestor munți și în centrul Munților Lotru se întâlnesc roci din cristalinul autohton sau danubian, care au scăpat influenței activităților tectonice din mezocretacic (șisturi filitoase, grafitoase, sericitoase, cloritoase, calcare cristaline). Din punct de vedere geologic, și în Munții Parâng se disting cele două unități structurale tipice Carpaților Meridionali: Pânza Getică și Autohtonul Danubian. Pânza Getică, mai puțin întâlnită în Munții Parâng, se găsește în nord-vest și nord-est, fiind alcătuită din roci puternic metamorfizate (micașisturi, gnaise micacee, amphibolite și pegmatite). Unitatea Danubiană, predominantă în cea mai mare parte a Munților Parâng, include șisturi cristaline de epizonă și formațiuni granitice. Relieful glaciare este bine reprezentat prin circuri glaciare și văi glaciare cu lacuri glaciare.

2.3.4 Hidrologie

Întreaga rețea de ape curgătoare existentă pe teritoriul comunei Mălaia aparține bazinului hidrografic al râului Olt. Constituția litologică a munților ca și evoluția geologică a teritoriului au favorizat în mare măsură dezvoltarea unei bogate rețele hidrografice. Prezența șisturilor face ca întreaga zonă muntoasă să fie un adevărat rezervor de apă. Numeroase izvoare, situate între 1700 și 1900 m, dau naștere la pîraie care sunt colectate de râurile Lotru și Latorița. Terenurile aflate permanent sub apă sunt cele ocupate de:

✓ **Râul Lotru** care izvorăște din Munții Lotrului (S=990km², L=83km) de la altitudinea de 2150m despărțind Munții Lotrului de Munții Căpățânii, se varsă în râul Olt la 290 m. Râul Lotru are debit de apă permanent și un debit de apă mediu multianual de cca 1,77 mc/s. Râul Lotru și mulți afluenți au suferit puternice modificări datorate amenajării hidrotehnice complexe, amenajare ce constă în executia acumularilor Vidra, Bradisor, Mălaia pe râul Lotru și acumularile Petrimanu și Galbenu pe Latorița, Jidoaia pe Jidoaia și captările pentru suplimentarea debitelor acumulate în lacuri.

Afluenți de stînga

Găuri, Groapa Seacă, Pravăț, Tunari, Valea Tâmpiei, Pârâul Balului, Sărăcinul Mare, Sărăcinul de Mijloc, Sărăcinul Mic, Goațele, Goața Mică, Șteaza, Haneș, Balindru, Furnica Mare, Stricatu, Hoteagu, Dobrun, Tumurel, Valea Pietrei, Pârâul Mare, Voineșița, Vătafu, Pârâul Carpenilor, Măceșu, Rudari, Pârâul Ursului, Păltinoasa, Luntrișoara, Valea Rea, Valea Priboilor, Teiu, Runcu, Păscoaia, Valea Caprei, Vasilatu, Dobra.

Afluenți de dreapta

Coasta, Valea Lacului, Izvorul cu Hotar, Cărbunele, Ștefanu, Mirăuțu, Mierul, Pârâul Stânei, Padina, Pârâul Scurt, Miru, Pârâul Sec, Pârâul Mioarelor, Bora, Vidra, Vidruța, Chioara, Valea cu Fagi, Trăznetu, Șteileu, Padina Ursului, Râmna, Runculeț, Buta, Mânăileasa, Moșu, Pârâul Căării, Lupul, Larga, Prejbuța, Latorița, Mălaia, Bucureasa Mare, Valea Satului, Grotu, Valea Izvorului, Pleștioara, Sturișori, Nicula, Sașa, Sila, Suhăioasa, Valea lui Stan, Mesteacănu, Valea Satului, Valea Seacă, Dăneasa

Conform Ordinului nr.161/2006 evaluarea încadrării cursurilor de apă din punct de vedere al stării ecologice/potential ecologic in cadrul celor 5 stari s - a realizat pe baza analizelor efectuate in sectiunile de control de catre Laboratorul Administratiei Bazinale Oltin anul 2012. Sistemul de Gospodarire a Apelor Valcea a stabilit pentru raul Lotru o singura sectiune de monitorizare tip program – operational, ihtiofauna si habitate si specii aval acumulare Bradisor – amonte confluenta Olt lungime 12 km.

✓ **Latorița** este afluent pe dreapta al râului Lotru. Izvorăște din Munții Parâng, de sub vârful Udrele (2165 m). Are o lungime de 29,1 km. Bazinul hidrografic ocupă o suprafață de 201 km. Debitul mediu este de 20mc/s.

Afluenți de stânga: Zănoğuța, Coasta Benghii, Pârâul Soimului, Petrimanu, Turcinu Mic, Turcinu Mare, Înșirata, Pârâul de sub Creasta Măricenilor, Lazul, Râul Feții, Râul Agului, Rudăreasa, Mogani, Cireșu.

Afluenți de dreapta: Latorița de Mijloc, Latorița de Jos, Galbenu, Galbenu, Izvorul Stânei, Igoiu, Pristos, Hoampa, Curmătura, Izvorul cu Hotar, Holuzu, Râul Crucii, Borogeană Răgăliei, Borogeană Mică, Borogeană Mare, Pârâul lui Duminecă, Benea din Gruiu, Râul Adânc, Vătălețu, Repedea.

Pe teritoriul administrativ al comunei Mălaia se întâlnesc lacuri naturale dar și artificiale ca urmare a amenajării hidroenergetice a râului Lotru. Lacurile naturale au dimensiuni mici și sunt de origine glaciară.

- **Lacul Iezerul Latoriței** este un lac glaciara situat la cea mai mica altitudine din țară (1530 m). Se află în rezervația naturală Iezerul Latoritei, are o suprafață de 0, 8 hectare și o adâncime maximă de 1,5m.
- **Lacul Violeta** este un lac glaciara situat tot în rezervatia naturală Iezerul Latoriței alături de Lacul Iezerul Latoriței– descoperit recent.
- **Lacurile Iezerul Muntinului** - sunt două ochiuri de apă de unde izvorăște Latorița , situate la altitudinea de 1890m, propuse pentru a fi declarate rezervații naturale.
- **Lacul Negru** (Lacul Vulturilor), situat pe versantul estic al vârfului Fratoșteanu Mare la izvoarele Văii Rudăreasa , situat la altitudinea de 1 870 m , lung de 33 m și lat de 16 m . Este cunoscut și sub denumirea de **Lacul Fratoșteanu**.

Lacurile atificiale apărute pe teritoriul comunei Mălaia ca urmare a amenajării hidroenergetice a râului Lotru sunt:

Pe râul Lotru: Lacul Mălaia și Lacul Brădișor

□ **Lacul Mălaia** este amplasat în perimetrul comunei Mălaia și strânge apele turbinate de Hidrocentala Ciunget și valorificate energetic într-o centrală de mică putere (putere instalată 18 MW).

Hidrocentrala a fost dată în exploatare în 1978 având ca scop pe lângă cel hidroenergetic și cel de agrement și are o producție de energie în an mediu hidrologic de 34 GWh.

□ **Lacul Brădișor** este amplasat în aval de CHE Mălaia la cca 16 km și reține debitele defluente în aval de centrala Mălaia precum și debitele derivației Păscoaia. Volumul de apă la NNR este de 39 mil.mc. Hidrocentrala Brădișor este o amenajare cu derivație sub presiune cu centrală subterană echipată cu 2 turbine Francis. Este ultima treaptă de cădere a amenajării râului Lotru. Debitul uzinat în centrala Brădișor este evacuat și dirijat în albia râului Olt, în aval de Gura Lotrului, prin galeria de fugă ce are o lungime de 13,2 km. Întrucât lacul Brădișor este sursa de alimentare cu apă potabilă pentru municipiul Râmnicu Vâlcea și pentru alte localități, calitatea apei este monitorizată atent.

Pe râul Latorița lacul Galbenu și lacul Petrimanu

□ **Lacul Galbenu** – se afla la 1304m altitudine, între Muntele Balescu și Muntele Galbenu, având o suprafață de 17 ha și o adâncime de 49m și un volum de apă la NNR de 2,0 mil.mc. Barajul Galbenu are o înălțime de 60 de metri iar apa se transportă către Lacul Vidra printr-o galerie subterană în Munții Latoriței prin cădere gravitațională.

□ **Lacul Petrimanu** - se afla la altitudinea de 1130 m, între Muntele Pristosul și Muntele Petrimanu, cu o suprafață de 17 ha și 48 m adâncime. , volum la NNR de 1,9 mil. mc apa. Barajul Petrimanu are înălțimea de 50m. și a fost construit în anul 1977. Transportul apei către Lacul Vidra (1300m) se face prin pomparea apei printr-o galerie subterană în Munții Latoriței.

2.3.5 Clima

Comuna Mălaia se încadrează într-un climat montan continental, cu influențe semnificative ale climei temperate de munte. Clima este caracterizată prin ierni reci și veri răcoroase, cu mari diferențe de temperatură între anotimpuri și o schimbare rapidă a vremii în funcție de altitudine.

Iernile sunt, de obicei, reci și cu multă zăpadă, în special în zonele mai înalte ale comunei. Temperaturile medii în timpul iernii sunt de obicei între -4°C și 2°C, iar cantitățile de precipitații sub formă de zăpadă sunt semnificative, favorizând formarea unui strat consistent de zăpadă care poate persista pentru câteva luni în regiunile montane.

Verile sunt răcoroase, cu temperaturi medii care variază între 16°C și 22°C în zonele de câmpie și până la 10°C - 15°C în regiunile montane superioare. Datorită altitudinii, comuna beneficiază de o temperatură mai scăzută față de regiunile de la poalele munților.

Temperatura în comuna Mălaia este influențată direct de altitudine, cu o scădere a acesteia pe măsură ce se urcă în teritoriu. Astfel, în zonele de munte, temperaturile sunt semnificativ mai scăzute față

de cele din văile adânci sau regiunile de câmpie. Media anuală a temperaturii în comună se situează în jurul valorii de 8°C, cu fluctuații considerabile între sezonul cald și cel rece.

Comuna Mălaia primește o cantitate semnificativă de precipitații pe parcursul anului, cu o tendință de umiditate ridicată. Cantitatea medie anuală de precipitații în zonă este de aproximativ 800 - 1.200 mm pe an, cu o distribuție neregulată pe parcursul celor patru anotimpuri. Regiunea se caracterizează printr-o umiditate relativă ridicată pe parcursul întregului an, datorită precipitațiilor abundente și a caracteristicilor terenului montan.

Umiditatea este mai mare în sezonul rece, când stratul de zăpadă se acumulează pe sol, și în sezonul de primăvară, când topirea zăpezii aduce un plus de umezeală în aer.

2.3.6 Fauna

Fauna comunei Mălaia este reprezentată de o gamă largă de specii, fiind un habitat favorabil pentru multe dintre animalele specifice regiunilor montane și pădurilor din Carpații Meridionali. Analizând fauna locală din perspectiva diversității speciilor, a habitatelor și a activităților economice, putem identifica câteva aspecte semnificative ale faunei din Mălaia.

În această zonă, se regăsesc specii protejate de mamifere mari, precum ursul brun, lupul și râsul, care trăiesc în pădurile din apropiere. De asemenea, specii de cerb, muflon, capră neagră și vulpe sunt frecvent întâlnite în zona montană, iar mamiferele mici, precum rozătoarele și diurnele, joacă un rol important în lanțul trofic local. Avifauna zonei include păsări de pradă rare, precum vulturul bărbos și șoimul peregrin, dar și specii comune de păsări cântătoare și ciocănitoare, care populează pădurile din Mălaia.

Zona adăpostește reptile și amfibieni, cum ar fi vipera și broasca râioasă, care trăiesc în apropierea apelor curgătoare și a terenurilor umede. Fauna insectelor este la fel de diversă, având un rol esențial în polenizarea plantelor și menținerea echilibrului ecologic al regiunii. În ansamblu, fauna comunei Mălaia joacă un rol crucial în menținerea biodiversității și sănătății ecosistemelor montane, fiind reglementată de legislația națională și internațională pentru protejarea speciilor vulnerabile.

2.3.7 Flora

Biodiversitatea reprezintă un element esențial al patrimoniului natural, fiind fundamentală pentru menținerea echilibrului ecologic și a funcționalității optime a ecosistemelor. În contextul dezvoltării

durabile, utilizarea resurselor naturale trebuie gestionată astfel încât să nu compromită posibilitatea generațiilor viitoare de a beneficia de aceleași condiții de mediu. Datorită rolului său esențial în stabilitatea biosferei, biodiversitatea poate fi considerată o „poliță de asigurare ecologică”, contribuind la adaptabilitatea ecosistemelor la schimbările generate de activitățile antropice.

Flora comunei Mălaia este caracterizată de o diversitate mare de specii vegetale, care sunt adaptate condițiilor montane ale regiunii. Pădurile din zonă, formate în principal din specii de conifere și foioase, constituie elementele cheie ale vegetației locale. În zonele joase, predomină pădurile de fag și stejar, care sunt însoțite de specii de arbori precum carpenul, frasinul și paltinul.

Pe lângă vegetația forestieră, pajiștile montane și fânețele din Mălaia sunt bogate în plante erbacee și flori sălbatice, inclusiv specii de iarbă de munte și flori rare, care contribuie la diversitatea faunistică a regiunii, fiind o sursă importantă de hrană pentru insecte și păsări.

În ansamblu, flora comunei Mălaia reflectă un peisaj montan tipic, cu o mare varietate de specii adaptate condițiilor locale, care contribuie la stabilitatea și sănătatea ecosistemului montan.

2.3.8 Rezervații Naturale

Comuna Mălaia adăpostește două arii protejate de interes național, esențiale pentru conservarea biodiversității: Rezervația Naturală Iezerul Latoriței și Rezervația Naturală Pădurea Latorița. Aceste zone oferă habitate diverse, de la păduri seculare și pajiști alpine, până la lacuri glaciare și formațiuni stâncoase, susținând un ecosistem bogat și variat.

Rezervația Naturală Iezerul Latoriței

Declarată arie protejată prin Legea Nr. 5/2000, această rezervație se întinde pe 51,61 hectare și reprezintă zona de obârșie a râului Latorița. Relieful său variat include circuri glaciare, grohotișuri, abrupturi stâncoase, văi adânci și cascade spectaculoase.

Este o rezervație complexă: geomorfologică, peisagistică, floristică și faunistică. Se situează în sectorul vestic al Munților Latoriței, în amonte de lacul de acumulare Galbenul, pe interfluviul dintre Latorița de Vest și Latorița de Mijloc, la altitudini cuprinse între 1500 - 1750 m.

Rezervația aparține de Comuna Mălaia, având drept administrator Ocolul silvic Voineasa și a luat ființă în anul 1983 prin decizia 348/1983.

Iezerul Latoriței este un lac de origine glaciară, situat în bazinul superior al Latoriței, în apropiere de confluența dintre Latorița de vest și Latorița de Mijloc (Muntinu). Este lacul glaciare situat la cea mai joasă altitudine din Carpații României (1530 m.). Iezerul Latoriței are forma aproximativ circulară cu un diametru de circa 100 m. și realizează o suprafață de aproape 0,8 ha.

Lacul Violeta adăpostește singura stațiune montană din județul Vâlcea în care crește trifoiștea (*Menyanthes trifoliata* - valoroasă plantă medicinală). De o mare importanță peisagistică este relieful glaciuar din regiune, deosebit de pitoresc.

Cele două lacuri sunt înconjurate de jnepeni și de mlaștini de turbă, în care predomină o vegetație specifică: mușchiul de turbă, *Sphagnum*, alături de care se mai întâlnesc: *Pinus mugo*, *Vaccinium gaulterioides*, *Vaccinium oxycoccos* și alte specii de molid și brad.

Substratul litologic pe care se află rezervația, aparține Autohtonului Danubian, situat la sudul limitei de încălecare de către Pânza Getica. Acesta este reprezentat prin șisturi cristaline epimetamorfice (șisturi sericito - cloritoase, cuarțite), asociat apărând roci eruptive reprezentate prin granitoide gnaissice și gabouri.

Potențialul turistic al rezervației se datorează în primul rând reliefului glaciuar: principala atracție a rezervației este Iezerul Latoriței și valea glaciuară a Muntinului, care prezintă un aspect tipic de uluc glaciuar. Gradul de atractivitate al rezervației este sporit de masele extinse de grohotișuri de origine morenică sau rezultate din modelarea glaciuară și periglaciuară. Se pare că în zona rezervației s-a produs joncțiunea ghețarului de pe Latorița de Sus cu ghețarul de pe Valea Muntinului. Cascada "Moara Dracilor" se află pe Latorița de Sus și reprezintă un obiectiv turistic interesant.

În cadrul rezervației, toate elementele floristice și geomorfologice se armonizează într-un peisaj de excepție.

Pentru a ajunge la rezervație se merge pe șoseaua DN 67 C (Brezoi-Voineasa) până la Gura Latoriței, apoi 6 km. până la intrarea în Ciunget și în continuare circa 24 km. până la Lacul Galbenul. Șoseaua care însoțește Valea Latoriței pe porțiunea Ciunget - Petrimanul este încă asfaltată, existând posibilitatea pătrunderii în zonă cu autoturismele. De la coada Lacului Galbenul, respectiv de la confluența celor două Latorițe, se merge pe poteca turistică de-a lungul Văii Muntinului până la lac.

Rezervația nu este marcată cu borne sau semne oficiale și ca urmare starea actuală a acesteia este bună. Principalul pericol îl constituie pășunatul care poate determina distrugerea covorului vegetal, având ca rezultat colmatarea și dispariția lacului.

Chiar dacă numărul turiștilor care vizitează rezervația în prezent este foarte mic, există propuneri privind dezvoltarea turismului și protecția rezervației: aceasta poate fi cuprinsă în circuitele de vizitare ale Văii Latoriței și ale Munților Latoriței. Zona prezintă interes atât pentru turiști, cât și din punct de vedere științific pentru geografi și biologi.

Pentru dezvoltarea durabilă a turismului și protecția ariei se propun:

- delimitarea rezervației cu semnele specifice;
- instalarea unor panouri de semnalare în zona Lacului Petrimanul și Galbenul, cu precizarea regulilor de comportare în interiorul rezervației;
- implicarea autorităților locale (Primăria Mălaia) și silvice (Ocolul Silvic Voineasa) în supravegherea rezervației;
- amenajarea unei cabane turistice sau a unui loc de campare la coada Lacului Galbenul;
- remarcarea și amenajarea potecii de acces în rezervație.

În interiorul rezervației se găsesc lacuri glaciare precum Iezerul Latoriței și Lacul Violeta, care susțin un ecosistem acvatic bine conservat.

Biodiversitatea acestei zone este caracterizată de:

- Flora montană specifică Munților Carpați Meridionali, incluzând specii alpine rare și adaptate la condiții extreme.
- Fauna diversă, cuprinzând specii de mamifere mari, păsări răpitoare și nevertebrate alpine endemice.

Această rezervație face parte integral din aria protejată ROSCI 0188 – Parâng, contribuind la conservarea habitatelor naturale și a faunei specifice.

Rezervația Naturală Pădurea Latorița

Situată în nord-vestul Munților Căpățânii, această rezervație, protejată prin Legea Nr. 5/2000, se întinde pe 23,3 hectare, la altitudini cuprinse între 800 și 1.350 metri. Pădurea Latorița conservă un genofond forestier valoros, fiind un habitat reprezentativ pentru pădurile alpine.

Elementele cheie ale biodiversității în această zonă includ:

- **Păduri seculare de larice (*Larix decidua*) și molid**, extrem de rare în peisajul forestier românesc.
- **Specii de plante rare și protejate prin lege**, precum:
  - Floarea de colț (*Leontopodium alpinum* Cass)
  - Bujorul de munte (*Rhododendron kotschy*)
  - Floarea-reginei
  - Angelica (*Angelica archangelica*)
  - Iedera albă (*Daphne blagayana*)
  - Clopoțelul de munte (*Campanula serrata*)
  - Albăstrița (*Centaurea coziensis*)
  - Cimbrișorul (*Thymus comosus*)

Această pădure este considerată un laborator natural pentru cercetări ecologice, fiind un punct de interes pentru studii ale Academiei Silvice. De asemenea, există propuneri pentru includerea întregii zone Latorița, alături de Lacul Muntinu, într-o rezervație naturală de interes național.

Pădurea Latorița este parte a ariei protejate ROSCI 0239 – Târnovu Mare - Latorița, asigurând protecția unor habitate forestiere esențiale pentru menținerea echilibrului ecologic din Munții Căpățânii.

Aceste rezervații contribuie la menținerea echilibrului ecologic, protejând specii vulnerabile și oferind un refugiu pentru biodiversitatea montană. Ele joacă un rol crucial în reglarea hidrologică a bazinului Latoriței, reducând riscul de eroziune și menținând calitatea apei. De asemenea, aceste ecosisteme reprezintă un punct de atracție turistică pentru iubitorii de natură și cercetătorii din domeniul ecologiei.

Prin menținerea statutului de arie protejată și implementarea unor strategii durabile de conservare, aceste zone pot continua să ofere servicii ecologice esențiale și să sprijine biodiversitatea locală pe termen lung.

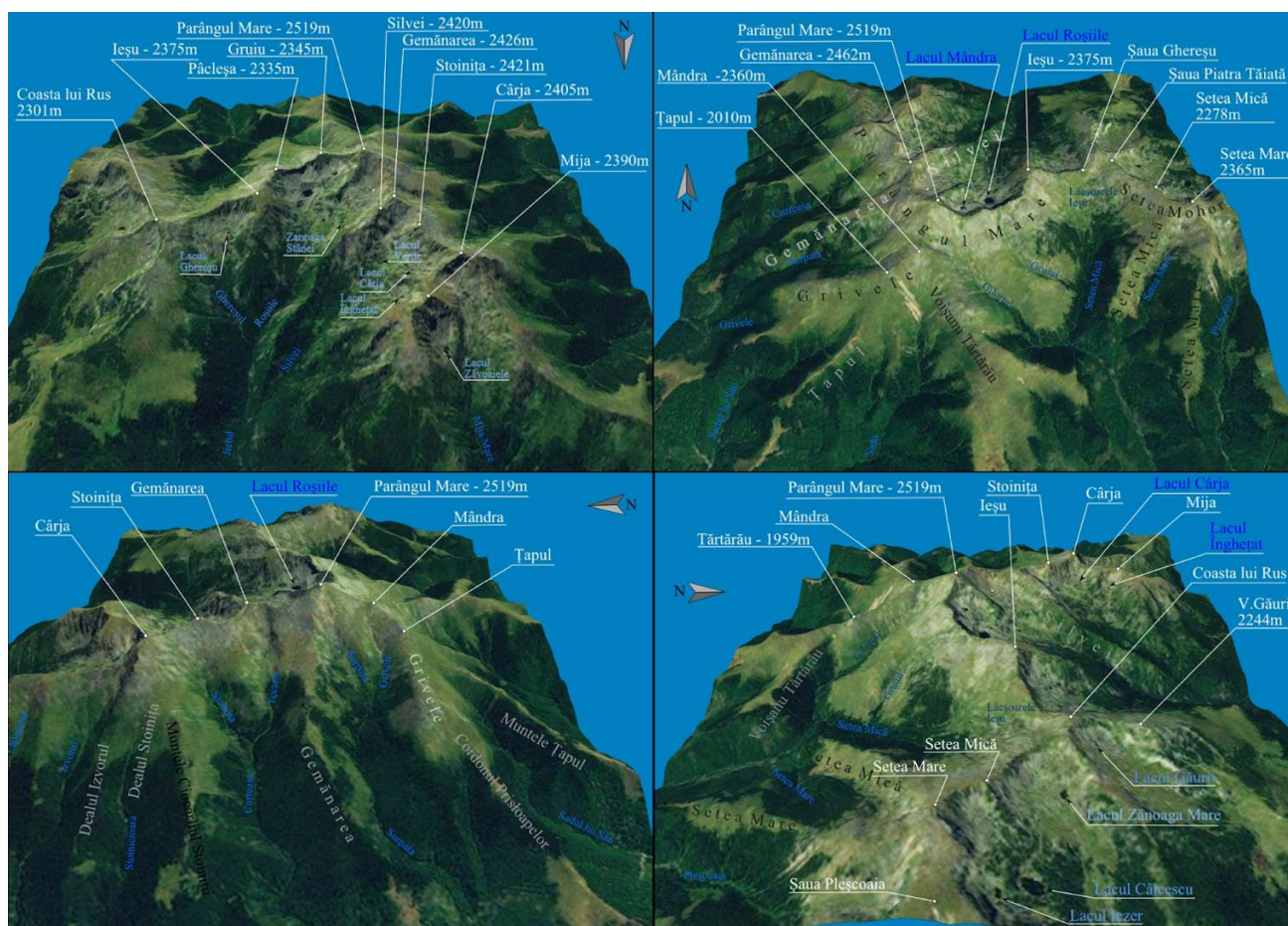
2.3.9 Resurse turistice

Comuna Mălaia beneficiază de un cadru natural excepțional, cu peisaje montane spectaculoase și o biodiversitate remarcabilă. Aflată în inima Munților Căpățâanii și Munților Parâng, comuna oferă o diversitate de atracții naturale care atrag turiștii iubitori de natură și aventură.

De la lacuri glaciare și păduri dense, până la formațiuni geologice impresionante, resursele naturale ale comunei sunt ideale pentru ecoturism, drumeții montane și explorarea biodiversității locale.

a. Resurse turistice naturale

Munții Lotrului și Parâng

Munții Lotrului și Munții Parâng sunt două lanțuri montane deosebit de importante din județul Vâlcea, care atrag turiști din întreaga țară datorită peisajelor spectaculoase și diversității naturale. Munții Lotrului se remarcă prin pajiștile alpine, pădurile dense și prin formațiunile stâncoase, fiind un loc ideal pentru drumeții, alpinism și observarea faunei sălbatice. De asemenea, Munții Parâng, mai înalți și cu vârfuri ce depășesc 2.000 de metri, oferă peisaje montane impresionante, fiind un loc preferat pentru iubitorii de sporturi de iarnă, drumeție și excursii montane.

Lacurile glaciare

Lacul Iezerul Latoriței și lacul Violeta sunt atracții naturale importante, având un peisaj pitoresc și fiind un loc de popas pentru turiști. Lacul Iezerul Latoriței și Lacul Violeta sunt două lacuri glaciare situate în Munții Parâng, la altitudini de aproximativ 1.500 de metri, într-o zonă montană deosebit de pitorescă. Lacul Iezerul Latoriței, mai mare și cunoscut, este înconjurat de stânci abrupte și păduri dense, fiind un loc ideal pentru drumeție și fotografii de peisaj.

În apropiere se află Lacul Violeta, mai mic, dar la fel de spectaculos, care adaugă farmec peisajului montan sălbatic și liniștit. Ambele lacuri fac parte din Rezervația Naturală Iezerul Latoritei și

sunt apreciate pentru biodiversitatea lor și pentru peisajele spectaculoase pe care le oferă, fiind destinații preferate de iubitorii de natură și aventură montană.

Cheile Latoriței

Cheile Latoriței reprezintă un fenomen natural spectaculos, situat în apropiere de comuna Mălaia, și sunt una dintre atracțiile turistice remarcabile ale zonei. Aceste chei se formează prin eroziunea puternică a apelor râului Latorița, creând un peisaj impresionant cu stânci abrupte și formațiuni geologice unice.

Zona oferă un cadru natural deosebit pentru drumeții și explorări, având trasee montane ce permit vizitatorilor să admire cascada Latorița și să se bucure de liniștea oferită de natura sălbatică. Cheile sunt un loc ideal pentru iubitorii de turism activ, fiind, de asemenea, un habitat important pentru diverse specii de floră și faună montană.

Valea Latoriței

Valea Latoriței este o regiune pitorească, traversată de râul Latorița, și un important punct de atracție turistică din comuna Mălaia. Această vale oferă un peisaj deosebit, cu păduri dense, pajiști verzi

și munți impunători care încadrează zona. De-a lungul văii, turiștii pot explora trasee montane ce duc la lacuri glaciare, cum ar fi lacul Iezerul Latoriței, și pot descoperi diverse specii de floră și faună montană. Valea Latoriței este un loc ideal pentru drumeții, camping și observarea naturii, fiind un refugiu natural unde liniștea și frumusețea peisajului domină atmosfera.

Rezervațiile naturale

Rezervația Naturală Iezerul Latoriței, cu o suprafață de 51,61 hectare, include zona de obârșie a râului Latorița, cu lacuri glaciare, cascade și păduri montane. Flora și fauna specifică Meridionalilor sunt protejate în acest habitat deosebit. În apropiere, Rezervația Naturală Pădurea Latorița, de 23,3 hectare, conservă un genofond forestier valoros, incluzând păduri de molid și larice, alături de specii rare și ocrotite, cum ar fi floarea de colț și bujorul de munte. Ambele rezervații fac parte din rețeaua europeană Natura 2000, având un rol important în protejarea biodiversității regionale.

b. Resurse turistice antropice

Pe lângă frumusețea naturală, comuna Mălaia este bogată și în resurse antropice care reflectă tradițiile și cultura zonei. Bisericile de lemn, meșteșugurile tradiționale și instituțiile culturale din localitate păstrează vie istoria și obiceiurile strămoșești.

Turiștii pot explora tradițiile locale, se pot caza în pensiuni tradiționale și pot participa la evenimente culturale, având astfel ocazia să trăiască o experiență autentică a vieții rurale din zona montană a Vălcii.

Biserica de lemn din Mălaia este o biserică tradițională din lemn, un exemplu de arhitectură religioasă veche, care atrage vizitatori interesați de istoria și cultura locală.

Căminul Cultural și Casa de Cultură găzduiesc evenimente culturale și activități recreative, promovând tradițiile și obiceiurile locale.

Tradițiile și obiceiurile locale – În comuna Mălaia sunt păstrate numeroase tradiții, inclusiv meșteșuguri precum cojocăritul și olăritul, care sunt adesea prezentate vizitatorilor în cadrul festivalurilor locale.

c. Trasee Turistice

Comuna Mălaia oferă numeroase trasee montane spectaculoase, potrivite pentru drumeții de o zi sau excursii mai lungi.

Mălaia – Vârful Bora (2.055 m) – Traseu marcat cu bandă roșie, durează aproximativ 5-6 ore și are dificultate medie. Urcă prin păduri de foioase și conifere, oferind priveliști impresionante asupra Munților Lotrului și Parâng.

Mălaia – Lacul Petrimanu – Curmătura Oltețului – Marcat cu cruce albastră, durează 6-7 ore și traversează Cheile Latoriței, Lacul Galbenu și ajunge la Curmătura Oltețului, deschizând accesul spre Munții Parâng.

Ciunget – Vârful Fratoșteanu (2.053 m) – Traseu cu triunghi albastru, durează 5 ore și urcă spre unul dintre cele mai frumoase puncte panoramice din Munții Căpățânii.

Lacul Galbenu – Vârful Târnovu Mare (1.840 m) – Marcat cu bandă albastră, durează 4-5 ore și oferă un peisaj spectaculos, traversând păduri și pajiști alpine.

Mălaia – Piatra Târnovului – Traseu cu cruce roșie, durează 4 ore și duce spre o zonă stâncoasă cu panorame impresionante asupra Văii Lotrului.

Aceste trasee sunt ideale pentru iubitorii de natură, oferind oportunități de explorare a unor peisaje diverse, de la păduri dese la vârfuri alpine cu panorame spectaculoase.

Activitatea culturală

Comuna Mălaia din județul Vâlcea are o agendă culturală activă, cu evenimente și proiecte menite să valorifice patrimoniul local și să dinamizeze comunitatea. Printre acestea, "Zilele Comunei Mălaia" sunt un punct culminant al calendarului cultural local, adunând artiști de renume și oferind diverse activități de divertisment. Evenimentul, care are loc anual în perioada 31 august - 1 septembrie, include spectacole folclorice, muzică ușoară de petrecere și alte activități recreative, precum și un spectaculos foc de artificii la încheierea festivităților.

De asemenea, comuna a derulat proiectul „Colind Mălaia! Explorare creativă pe Valea Lotrului”, axat pe cercetarea creativă a regiunii și implicarea comunității în activități culturale, cum ar fi sesiuni de documentare și creații artistice dedicate promovării patrimoniului cultural local. Acest proiect a fost cofinanțat de Primăria Mălaia și a inclus colaborări cu școli și centre sociale locale.

Recent, au fost finalizate lucrările de modernizare a căminului cultural din Săliștea, parte a unui angajament al administrației de a consolida infrastructura culturală locală. Investiția s-a ridicat la peste 593.755 lei, evidențiind importanța acordată de administrația locală dezvoltării culturale.

Aceste inițiative sunt sprijinite de administrația locală și de diverse surse de finanțare, inclusiv bugetul de stat, reflectând o strategie de dezvoltare culturală și comunitară pe termen lung pentru comuna Mălaia.

Infrastructură turistică

În perioada 2020-2024, Comuna Mălaia a înregistrat o serie de schimbări semnificative în ceea ce privește structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare, reflectând o adaptare continuă la cerințele pieței turistice și condițiile economice specifice zonei. Analiza numărului și tipurilor de structuri de cazare din comună ne oferă o imagine clară asupra modului în care turismul din Mălaia se dezvoltă, dar și asupra tendințelor care influențează sectorul turistic local. Deși Mălaia beneficiază de un potențial turistic natural deosebit, cu atracții montane și rezervații naturale, structurile de cazare au evoluat în mod diferit, în funcție de preferințele turiștilor și de contextul economic local.

Numărul de Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică pe tipuri de structuri în Comuna Mălaia					
Tipuri de structuri de primire turistica	2020	2021	2022	2023	2024
Apartamente si camere de inchiriat	0	1	1	3	3
Vile turistice	3	2	2	2	2
Cabane turistice	1	1	1	1	1
Tabere de elevi si prescolari	0	1	1	1	0
Pensiuni agroturistice	19	18	17	17	16

În Comuna Mălaia, numărul de **apartamente și camere de închiriat** a înregistrat o creștere semnificativă în ultimii ani, de la 0 în 2020 la 3 în 2024. Aceasta reflectă un interes tot mai mare pentru cazarea în regim de închiriere, posibil ca răspuns la cerințele turiștilor care preferă un tip de cazare mai intim și flexibil.

Vilele turistice au înregistrat o scădere ușoară, de la 3 structuri în 2020 la 2 în 2024. Aceasta sugerează o stagnare în acest segment al turismului, care poate fi influențată de factori economici sau de o cerere mai mică din partea turiștilor pentru acest tip de cazare.

Numărul **cabanelor turistice** a rămas constant pe întreaga perioadă, cu 1 cabană în fiecare an. Acest tip de cazare continuă să fie stabil, dar nu înregistrează o expansiune semnificativă, ceea ce poate indica o cerere constantă, dar limitată pentru acest tip de serviciu în zonă.

Taberele de elevi și preșcolari au avut o fluctuație, având 0 structuri în 2020, apoi ajungând la 1 structură în 2021 și 2022, dar scăzând în 2024 la 0. Această scădere poate fi atribuită probabil restricțiilor cauzate de pandemie sau unei cereri mai scăzute pentru acest tip de cazare.

Pensiunile agroturistice au fost cele mai prezente și constante structuri de cazare în Comuna Mălaia, cu 19 pensiuni în 2020, dar înregistrând o ușoară scădere în următorii ani (16 pensiuni în 2024). Această scădere poate reflecta o ușoară scădere a interesului pentru acest tip de cazare sau o adaptare a ofertei turistice în zonă.

În perioada 2019-2023, Comuna Mălaia a înregistrat fluctuații semnificative în ceea ce privește numărul de înnoptări pe structurile de primire turistică, reflectând evoluțiile sectorului turistic și preferințele vizitatorilor. Analiza acestor date ne oferă o imagine de ansamblu asupra impactului diverselor tipuri de unități de cazare și a tendințelor care au influențat comportamentul turiștilor în această perioadă.

Un trend remarcabil este cel al creșterii numărului de înnoptări în apartamentele și camerele de închiriat, care au început să devină o opțiune de cazare mai populară în 2023, cu un total de 555 înnoptări. Această schimbare sugerează o creștere a interesului pentru cazarea privată, probabil din cauza cerințelor tot mai mari pentru flexibilitate și intimitate, în special în contextul pandemiei și al schimbărilor în comportamentul turiștilor.

Vilele turistice au înregistrat o fluctuație considerabilă în numărul de înnoptări, cu un vârf în 2022 de 2.330 de înnoptări, urmat de o scădere semnificativă în 2023 la 1.390. Acest lucru poate fi explicat prin variabilitatea cererii pentru cazare în vile, poate influențată de factori sezonieri, dar și de concurența crescută din partea altor tipuri de cazare.

Cabanele turistice au avut o evoluție relativ constantă, cu un număr de înnoptări crescând de la 76 în 2019 la 150 în 2023. Această tendință sugerează o apreciere continuă a turismului montan și al turismului de natură, un trend specific zonelor montane, iar creșterea din 2023 poate indica o cerere tot mai mare pentru acest tip de cazare, care oferă turiștilor o experiență autentică în mijlocul naturii.

Taberele de elevi și preșcolari au fost foarte populare în 2019, cu 2.420 de înnoptări, dar ulterior au înregistrat o scădere drastică, atingând zero în 2023. Această scădere se poate datora diverselor factori, inclusiv măsurilor impuse de pandemie, care au afectat organizarea taberelor educaționale, dar și schimbărilor în preferințele pentru tipurile de cazare.

Pensiunile agroturistice au înregistrat cele mai mari valori ale înnoptărilor în întreaga perioadă, cu un maxim de 12.772 de înnoptări în 2021. În 2023, numărul acestora a fost de 12.110, ceea ce subliniază importanța turismului rural și a agroturismului în Comuna Mălaia. Chiar și cu fluctuațiile de

la an la an, pensiunile agroturistice rămân coloana vertebrală a turismului în zonă, având o cerere constantă și un impact semnificativ asupra economiei locale.

Numărul de Înnoptări Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică pe tipuri de structuri în Comuna Mălaia în perioada 2019-2023					
Tipuri de structuri de primire turistica	2019	2020	2021	2022	2023
Apartamente si camere de inchiriat	0	0	0	0	555
Vile turistice	1648	1757	1649	2330	1390
Cabane turistice	76	34	98	112	150
Tabere de elevi si prescolari	2420	0	44	0	0
Pensiuni agroturistice	7903	8540	12772	10035	12110

Analizând datele, se poate observa o tendință de creștere a preferinței pentru cazarea în apartamente și camere de închiriat în 2023, în timp ce pensiunile agroturistice și vilele turistice rămân în continuare cele mai populare opțiuni de cazare, dar cu fluctuații semnificative de la an la an. Taberele de elevi și preșcolari au fost cele mai afectate de crizele externe, iar cabanele turistice au înregistrat o creștere constantă, subliniind interesul continuu pentru turismul de natură.

2.4 Infrastructură de transport

Comuna Mălaia beneficiază de o rețea de drumuri care asigură accesul atât în interiorul localității, cât și spre zonele din apropiere, contribuind la dezvoltarea economică, turistică și socială a zonei.

Accesul principal se face prin drumul județean DJ703, care leagă comuna Mălaia de alte localități din județul Vâlcea. Acest drum asigură legătura cu orașul Călimănești (aflat la aproximativ 20 km distanță) și cu alte localități importante din județ, facilitând transportul de persoane și mărfuri. Drumul DJ703 este asfaltat și oferă acces în zonele montane, fiind utilizat pentru transportul de zi cu zi al locuitorilor, dar și pentru turiștii care doresc să exploreze zona.

Drumurile comunale și satești, deși mai puțin dezvoltate, conectează diversele localități din cadrul comunei, asigurând accesul la locuințele și fermele din Mălaia. Aceste drumuri sunt în general pietruite sau asfaltate parțial, iar întreținerea acestora variază în funcție de condițiile meteo și de resursele

disponibile la nivel local. Pe timp de iarnă, anumite drumuri pot deveni greu accesibile din cauza zăpezii și alunecărilor de teren, ceea ce poate crea dificultăți de circulație.

În principal, transportul public este asigurat de autobuze și microbuze care circulă pe ruta Călimănești-Mălaia și care permit locuitorilor să ajungă în zonele urbane pentru diverse activități economice, educaționale sau de sănătate.

Comuna Mălaia nu dispune de o stație feroviară propriu-zisă, dar este deservită de calea ferată care leagă Râmnicu Vâlcea de Vâlcea-Călimănești, localități aflate în apropiere. Cel mai apropiat punct feroviar major este în orașul Călimănești, de unde se poate face legătura cu rețeaua feroviară națională. Transportul feroviar nu este utilizat în mod frecvent de locuitorii comunei, dar poate fi o opțiune pentru cei care doresc să călătorească spre alte destinații importante din țară.

Comuna Mălaia fiind situată într-o zonă montană, există și drumuri secundare care duc către diferite zone de interes turistic sau locuri izolate din apropiere. Aceste drumuri sunt de obicei neasfaltate și pot fi greu accesibile, mai ales în perioadele de iarnă sau în urma precipitațiilor abundente.

2.5 Echiparea tehnico-edilitară

2.5.1 Canalizare

În Comuna Mălaia, planurile recente privind infrastructura de canalizare indică intenția de a moderniza și extinde sistemul actual, care se bazează predominant pe fose septice individuale. Această abordare este tipică pentru zonele rurale, dar prezintă limitări în ceea ce privește eficiența și impactul asupra mediului.

Proiectul de dezvoltare a unei rețele de canalizare în satele Mălaia și Ciungetu este esențial pentru îmbunătățirea condițiilor sanitare și pentru protecția mediului înconjurător. Implementarea unei astfel de infrastructuri va reduce riscurile de contaminare a solului și a apelor subterane, un aspect critic în zonele unde agricultura joacă un rol major în economia locală.

Extinderea rețelei de alimentare cu apă și includerea unei stații de clorinare sunt, de asemenea, pași importanți pentru asigurarea accesului la apă potabilă de calitate pentru rezidenți. Aceste îmbunătățiri nu numai că vor crește standardul de viață, dar vor și sprijini dezvoltarea durabilă a comunei prin creșterea atractivității acesteia pentru noi rezidenți și investiții.

În contextul mai larg al dezvoltării rurale, aceste proiecte de infrastructură sunt vitale pentru alinierea comunei Mălaia la standardele naționale și europene în domeniul gestionării eficiente a resurselor de apă și serviciilor de canalizare. Aceasta va facilita, de asemenea, posibilitatea de a accesa fonduri europene și guvernamentale destinate îmbunătățirii infrastructurii și serviciilor publice în zonele rurale.

2.5.2 Telecomunicații

Infrastructura de telecomunicații din comuna Mălaia a cunoscut o dezvoltare semnificativă în ultimii ani, în special în ceea ce privește accesul la Internet și telefonie mobilă. În prezent, aproximativ 10% dintre gospodăriile beneficiază de acces la Internet, iar mai mult de 80% dintre locuitorii comunei dețin telefoane mobile. Toți operatorii majori de telefonie mobilă sunt prezenți în localitate, asigurând o acoperire bună pentru comunicarea mobilă.

În comuna Mălaia, telefonie mobilă este asigurată de principalii furnizori de pe piața românească. Acești operatori de telefonie mobilă au rețele extinse care acoperă atât zonele urbane, cât și cele rurale, inclusiv localitățile din Mălaia.

Deși în multe zone din mediul rural, semnalul mobil poate fi uneori mai slab, operatorii de telefonie mobilă investesc continuu în extinderea și modernizarea infrastructurii lor pentru a îmbunătăți acoperirea, inclusiv în zone montane sau izolate, cum este cazul comunei Mălaia.

2.5.3 Gaze naturale

În ceea ce privește alimentarea cu gaze naturale, comuna nu dispune încă de o rețea de distribuție, iar locuitorii se bazează pe metode tradiționale pentru încălzire. Majoritatea gospodăriilor utilizează sobe pe lemne sau centrale termice individuale pentru asigurarea încălzirii, fiind o soluție adaptată la specificul zonei montane, dar și una mai puțin ecologică. Alimentarea cu energie termică rămâne astfel o provocare, iar dezvoltarea unor soluții alternative ar putea contribui la îmbunătățirea confortului locuitorilor.

2.5.4 Electricitate

Comuna Mălaia este traversată de rețele electrice de joasă tensiune (0,4 kV), medie tensiune (20 kV) și înaltă tensiune (110 kV, 220 kV), cu stațiile de transformare de 110 kV și 220 kV fiind gestionate de dispeceratul energetic din Ciunget. Electrificarea comunei este complet realizată, iar rețeaua are

posibilitatea de a fi extinsă în viitor. Iluminatul public este asigurat integral prin stâlpi de beton și linii de medie și joasă tensiune.

În ceea ce privește energia alternativă, amplasamentul geografic și condițiile climatice favorabile au permis dezvoltarea unor parcuri fotovoltaice în comuna Mălaia. De exemplu, SC Suntech Power SRL a implementat un parc fotovoltaic cu o putere de 0,09 MW, conectat la stația de transformare de la Ciunget – Mălaia, alimentat prin LEA 20 kV.

2.5.5 Gospodărire comunală

Comuna Mălaia nu dispune de o groapă de gunoi ecologică sau de o stație de transfer. În plus, rețeaua de colectare a apelor reziduale este într-o stare precară, ceea ce duce la un nivel ridicat de poluare a cursurilor de apă.

Anterior, au existat gropi de gunoi în localitățile Mălaia (La Bucureasa), Săliște (Pe Valea Runcului) și Ciunget (Pe Valea Repedea), dar acestea au fost închise și acoperite cu un strat vegetal. În prezent, colectarea gunoiului este realizată de o firmă specializată.

2.5.6 Zonarea

Comuna Mălaia dispune de diverse zone destinate dezvoltării economice și turistice, fiecare având un rol bine definit în cadrul strategiei de dezvoltare locală.

Zonă destinată turismului pastoral

Aceste terenuri sunt propuse pentru a fi incluse în intravilan, situate în apropierea stânelor și zonelor de pășunat. Ele oferă oportunități pentru dezvoltarea turismului pastoral, prin amenajarea de campinguri, refugii turistice și foișoare de observație, contribuind astfel la atragerea vizitatorilor și promovarea tradițiilor locale.

Zonă de unități agricole

Activitățile agricole din comuna Mălaia sunt predominant orientate spre creșterea animalelor, cu stâne amplasate pe munte, în goluri alpine. De asemenea, se practică și creșterea păstrăvilor, având păstrăvării situate în Satul Mălaia (barajul Brădișor) și în satul Săliște (pe pâraul Șasa).

Zonă destinată turismului și unităților de cazare

Strategia de dezvoltare turistică a zonei montane Voineasa - Mălaia prevede includerea unor zone destinate construcției de case de vacanță și pensiuni, pentru a sprijini turismul montan și a atrage vizitatori în această regiune pitorească.

Zonă industrială

Cea mai mare zonă industrială din comuna Mălaia este situată în satul Ciunget, unde sunt concentrate unități importante, precum Hidroelectrică S.A., Hidroserv S.A. și Energomontaj S.A. Pe Valea Repedea și Priboioasa funcționează, de asemenea, trei microhidrocentrale. De asemenea, există mici unități particulare, predominant pentru prelucrarea lemnului.

Zonă de sport și agrement – Comuna Mălaia dispune de spații verzi de-a lungul drumurilor principale și terenuri destinate sportului și agrementului, inclusiv baze sportive particulare (Tabăra Brădișor, Hidroelectrică) și o bază sportivă modernizată în localitatea Mălaia. De asemenea, există plantații de protecție, menite să îmbunătățească climatul în vecinătatea zonei agro-industriale.

Zona gospodăriei comunale – Gropile de gunoi din fiecare sat au fost închise, iar deșeurile sunt depozitate controlat pe platforme betonate, în containere special achiziționate. Fiecare sat dispune de cimitire, de obicei situate lângă biserici, iar zonele de gospodărie comună și cimitirele sunt clar delimitate și beneficiază de protecție sanitară.

Zona construcțiilor tehnico-edilitare – Toate dezvoltările turistice din arealul Mălaia – Voineasa vor fi asigurate cu utilități. Rețeaua de alimentare cu energie electrică este furnizată de linia de 110 kVA, iar energia electrică este distribuită printr-o rețea de aproximativ 12 km, care acoperă zonele Lacul Petrimanu, Lacul Galbenu și Vârful Mioarelebuclă.

Zonă de căi de comunicație rutieră și construcții aferente – Această zonă include atât drumurile existente, cât și propunerile de noi trasee de drumuri, necesare pentru sprijinirea dezvoltării turistice și a accesibilității în comuna Mălaia.

Astfel, comuna Mălaia are o diversitate de zone destinate diferitelor activități economice și turistice, care, printr-o gestionare adecvată, pot contribui semnificativ la dezvoltarea durabilă a localității și la atragerea unui număr mai mare de vizitatori.

2.6 Servicii publice

2.6.1 Învățământ

Comuna Mălaia are o tradiție veche în domeniul educației, cu primele școli înființându-se în secolul XIX. Prima școală din Mălaia a fost deschisă în 1844 și funcționa inițial în biserică sau în casele oamenilor.

Școala cu clasele I–VIII din satul Mălaia este situată în zona centrală a localității, pe drumul național, și dispune de un spațiu adecvat pentru activitățile educaționale. Grădinița Mălaia a fost construită în 1975 și oferă facilități moderne, incluzând săli pentru diferitele grupe și un grup sanitar. În Săliște și Ciunget, educația timpurie este asigurată de grădinițele existente, iar învățământul școlar este sprijinit de școli care acoperă clasele I-IV și I-VIII.

2.6.2 Sănătate

În comuna Mălaia, sănătatea locuitorilor este asigurată printr-un dispensar medical în satul Mălaia, care a fost recent reabilitat, incluzând schimbarea acoperișului și îmbunătățirea izolației termice. Dispensarul are un medic dedicat pentru satele Săliște și Mălaia, iar un alt medic deservește locuitorii din satul Ciunget. În apropierea dispensarului se află și o farmacie.

De asemenea, comuna dispune de un punct veterinar în satul Mălaia pentru îngrijirea animalelor.

2.6.3 Sport și recreere

Baza sportivă a comunei este bine echipată și se află în două locații importante: una în satul Mălaia, la Asociația Sportivă Energia Mălaia, unde s-au făcut investiții pentru modernizarea infrastructurii (vestiare, camere de cazare, pistă de atletism și tribună pentru 200 de persoane), și alta în Ciunget, lângă Hidroserv. De asemenea, instituțiile de învățământ din localitățile comunei sunt dotate cu terenuri de sport, iar locuitorii beneficiază de diverse facilități de agrement.

2.7 Mediu și schimbări climatice

2.7.1 Calitatea aerului

Având în vedere specificul localității Mălaia, în care activitățile economice predominante sunt creșterea animalelor, pomicultura și agricultura de mică amploare (cartofi și cereale), se poate aprecia că calitatea aerului este în general bună.

În ceea ce privește sursele de substanțe organice volatile, nu există astfel de emisii semnificative în localitate. În comuna Mălaia nu există o stație fixă de monitorizare a calității aerului. Totuși, având în vedere absența unor surse antropice majore de poluare, prezența pădurilor și apropierea de zone cu niveluri ridicate de ozon (zona Voineasa-Obârșia Lotrului), calitatea aerului poate fi apreciată ca fiind bună. Acest lucru este confirmat și de statutul localității ca zonă nepoluată, conform Ordinului Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor nr. 1267/2008, care stabilește că în această zonă nu există surse semnificative de poluare.

2.7.2 Calitatea apei

Albia râului Lotru și a afluentului Latorița prezintă semne de degradare, din cauza întreținerii necorespunzătoare a albiei minore și majore. Depozitele de terasit (deșeuri rezultate din exploatarea zăcămintelor de mică) reprezintă o amenințare nu doar pentru cursul natural al râului Lotru în zona Cataractelor, dar și pentru calitatea apei din lacurile situate în aval, în special lacul Brădișor, care furnizează apă potabilă municipiului Râmnicu Vâlcea.

Potrivit Ordinului nr. 161/2006, evaluarea stării ecologice și a potențialului ecologic al cursurilor de apă se realizează prin analiza efectuată în secțiunile de control de către Laboratorul Administrației Bazinale Olt.

În anul 2012, Sistemul de Gospodărire a Apelor Vâlcea a stabilit pentru râul Lotru o singură secțiune de monitorizare tip program operațional, care include analiza ihtiofaunei, habitatelor și speciilor, în zona aval de acumularea Brădișor, amonte de confluența cu Oltul, pe o lungime de 12 km, caracterizată ca având tipologia RO01 și un caracter natural.

2.7.3 Calitatea solurilor

Prin caracteristicile sale, solul determină productivitatea agricolă, sănătatea pădurilor și compoziția învelișului vegetal. De asemenea, joacă un rol fundamental în filtrarea și epurarea apei, influențând calitatea râurilor, lacurilor și apelor subterane. Funcția sa de geomembrană permite reglarea scurgerii lichide și solide în bazinele hidrografice, contribuind astfel la reducerea poluării prin absorbția, neutralizarea și reciclarea poluanților, precum pesticidele, îngrășămintele chimice și reziduurile organice.

În comuna Mălaia, nu există depozite de deșeuri industriale, iar depozitele de deșeuri menajere neconforme au fost închise începând cu 16 iulie 2009. Până în prezent, nu au fost identificate zone cu soluri poluate, ceea ce indică un mediu relativ neafectat de activități antropice majore.

2.8 Profil și capacitate administrativă

Organigrama administrației publice din comuna Mălaia reflectă structura de conducere și funcționare a instituției, fiind organizată pentru a asigura o bună gestionare a resurselor și implementarea eficientă a proiectelor locale.

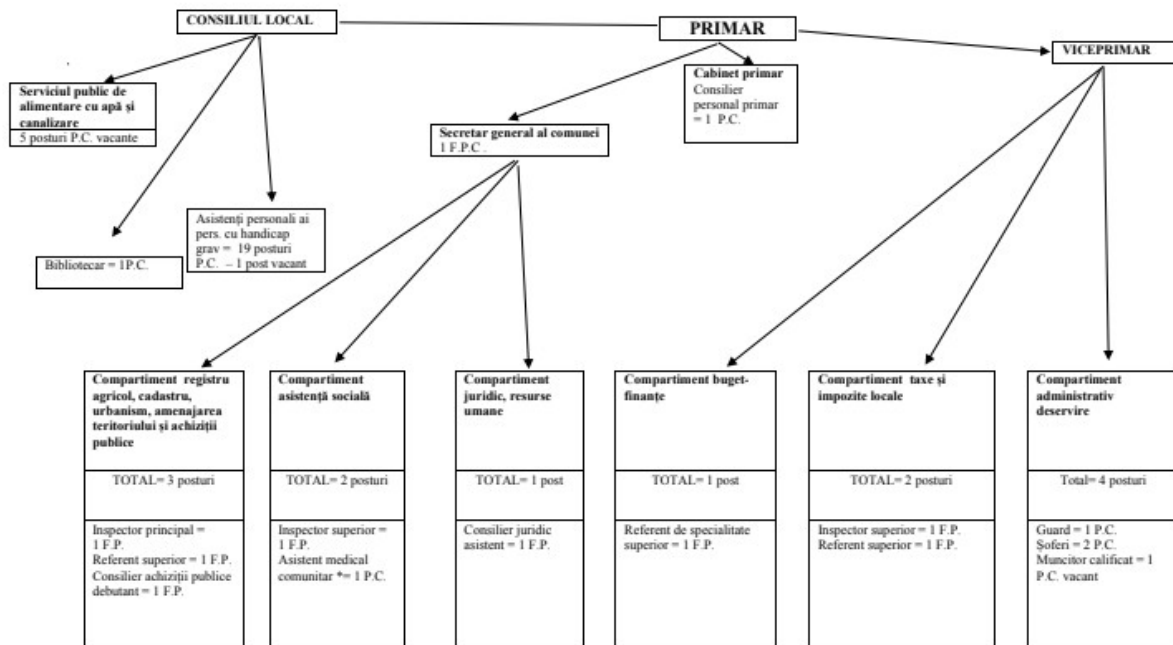
La conducere, se află Primarul, care coordonează activitatea generală a administrației și răspunde de aplicarea deciziilor Consiliului Local. Viceprimarul sprijină primarul și preia responsabilități în funcție de necesități.

Consiliul Local reprezintă organul decizional principal, având rolul de a adopta hotărâri și strategii pentru dezvoltarea comunei. Sub coordonarea primarului funcționează mai multe departamente specializate care se ocupă de aspecte cheie ale administrației. Acestea includ compartimente precum cel economic, de urbanism și tehnic, juridic, resurse umane și asistență socială.

În cadrul organigramei se regăsește Serviciul pentru situații de urgență, esențial pentru gestionarea eventualelor crize, și Compartimentul tehnic, responsabil de infrastructura locală.

ORGANIGRAMA APARATULUI DE SPECIALITATE
AL PRIMARULUI COMUNEI MALAIA, JUDEȚUL VÂLCEA

*Notă : postul de asistent medical comunitar nu face obiectul prevederilor din OUG nr.63/2010.
Plata drepturilor salariale se face de către Ministerul Sănătății prin Direcția de Sănătate Publică Vâlcea.

LEGENDA: -F.P.-funcionar public; P.C.-personal contractual

Președinte de ședință,
Chirculescu Nicolae-Remus

Contrasemnează pentru legalitate,
Secretar general comuna Malaia,
Lazea Maria

Această structură este gândită astfel încât să răspundă nevoilor comunității, să sprijine proiectele de dezvoltare și să asigure buna funcționare a activităților publice.

2.9 Analiza SWOT a Comunei Mălaia

Analiza SWOT reprezintă un element esențial al strategiei de dezvoltare turistică a comunei Mălaia, asigurând legătura între situația actuală a localității, evidențiată prin analiza diagnostic, și viziunea pe termen scurt și mediu exprimată prin direcții strategice și planuri de acțiune.

Această analiză sintetizează în mod clar avantajele și provocările comunității, oferind o bază solidă pentru luarea deciziilor strategice.

Elaborarea analizei SWOT se face prin gruparea informațiilor cheie în patru categorii: puncte tari (Strengths - S), puncte slabe (Weaknesses - W), oportunități (Opportunities - O) și amenințări (Threats -

T). Această metodologie permite o înțelegere coerentă a situației locale, evidențiind atât aspectele pozitive, cât și pe cele negative care influențează dezvoltarea turistică.

În continuare, sunt prezentate punctele tari, slabe, oportunitățile și provocările din Comuna Mălaia:

PUNCTE TARI	Descriere
Peisaj natural variat și spectaculos	Munții Lotrului, râul Lotru, lacul Vidra și pădurile dense creează oportunități multiple pentru drumeții, camping și ecoturism.
Biodiversitate și ecosisteme variate	Prezența faunei și florei specifice montane oferă oportunități pentru turismul ecologic și observarea naturii. Mai mult de atât, suprafața forestieră bogată contribuie la diversificarea activităților turistice, precum plimbările în natură și turismul educațional.
Deținerea statutului de stațiune turistică de interes local al comunei	Acesta poate aduce investiții suplimentare și creșterea notorietății.
Climat favorabil	Specificul montan al zonei permite activități turistice pe tot parcursul anului.
Ape curgătoare și păstrăvării locale	Râurile și păstrăvăriile susțin turismul gastronomic și pescuitul sportiv.
Tradiții locale și meșteșuguri	Prelucrarea lemnului și produsele artizanale pot atrage turiști interesați de cultură locală și tradiții.

PUNCTE SLABE	Descriere
Infrastructură rutieră și de transport deficitară	Drumurile și mijloacele de transport public limitate îngreunează accesul turiștilor.
Lipsa unor unități mari de cazare	Capacitatea de cazare este limitată la pensiuni și cabane mici, ceea ce poate reduce numărul turiștilor în perioade de vârf.

Promovare turistică insuficientă	Comuna nu este suficient de cunoscută pe plan național sau internațional.
Servicii limitate de agrement și activități turistice organizate	Lipsa unor activități structurate (tururi ghidate, evenimente tematice).
Resurse financiare limitate	Finanțarea proiectelor de dezvoltare turistică este insuficientă sau greu de accesat.

OPORTUNITĂȚI	Descriere
Accesarea fondurilor europene pentru turism	Programele pentru perioada 2021-2027 pot finanța proiectele locale.
Creșterea cererii pentru ecoturism și turism rural	Schimbarea preferințelor turiștilor către destinații naturale oferă un avantaj major.
Dezvoltarea turismului gastronomic și cultural	Promovarea produselor locale, festivaluri și târguri tradiționale pot atrage mai mulți vizitatori.
Parteneriate public-private pentru dezvoltare turistică	Colaborarea cu investitori și ONG-uri poate sprijini infrastructura turistică.
Creșterea interesului pentru sporturi montane și activități în aer liber	Traseele de drumeții și ciclism pot atrage turiști activi.

AMENINȚĂRI	Descriere
Migrația forței de muncă	Exodul tinerilor poate reduce disponibilitatea personalului calificat în turism.
Competitorii regionali	Alte destinații montane din județul Vâlcea (Băile Olănești, Călimănești-Căciulata) pot atrage o mare parte din turiști.

Schimbările climatice	Fenomenele extreme (inundații, alunecări de teren) pot afecta infrastructura și activitățile turistice.
Pandemii și crize sanitare	Crizele globale pot reduce numărul vizitatorilor și pot afecta economia turistică.
Dependența de finanțarea externă	Implementarea proiectelor de dezvoltare poate fi încetinită dacă fondurile europene sau alte surse externe nu sunt accesate sau gestionate eficient.

Analiza SWOT relevă un potențial turistic ridicat al comunei Mălaia, bazat pe valorificarea resurselor naturale spectaculoase, biodiversitate și tradiții locale, dar evidențiază și provocări semnificative legate de infrastructură și finanțare. Oportunitățile de creștere sunt multiple, mai ales prin atragerea de fonduri europene și promovarea ecoturismului și turismului rural. Cu toate acestea, amenințările, precum schimbările climatice și migrația forței de muncă, necesită o abordare strategică pentru a minimiza riscurile și a asigura dezvoltarea sustenabilă.

Peisajul natural variat, prezența lacurilor, păstrăvăriile, biodiversitatea și tradițiile locale sunt principalele atuuri ale comunei Mălaia. Specificul montan al zonei permite activități turistice pe tot parcursul anului, ceea ce reprezintă un avantaj major pentru dezvoltarea unui turism diversificat (ecoturism, turism de relaxare, turism cultural). Procesul de atestare ca stațiune turistică poate fi un motor al creșterii notorietății și al atragerii investițiilor. Aceste puncte tari oferă o bază solidă pentru proiecte viitoare. Resursele naturale și tradițiile locale oferă Mălaiei un potențial turistic unic, dar acest potențial este subexploatat din cauza limitărilor infrastructurale și de promovare.

Principalele puncte slabe identificate sunt legate de infrastructura rutieră deficitară, lipsa unor unități mari de cazare și promovarea turistică insuficientă. Accesul dificil și capacitatea de cazare limitată reduc numărul turiștilor care pot fi atrași în zonă, mai ales în perioadele de vârf. De asemenea, lipsa activităților structurate (tururi ghidate, evenimente tematice) afectează durata șederii turiștilor, limitând veniturile generate.

Resursele financiare insuficiente reprezintă o altă provocare majoră, necesitând strategii eficiente de atragere a fondurilor externe.

Oportunitățile sunt numeroase și bine corelate cu punctele tari ale comunei. Creșterea cererii pentru ecoturism și turism rural reprezintă o direcție clară de dezvoltare, care poate fi susținută de

accesarea fondurilor europene și parteneriatele public-private. Dezvoltarea turismului gastronomic și cultural, prin promovarea produselor locale și organizarea de festivaluri, poate atrage turiști interesați de experiențe autentice. Oportunitățile externe, cum sunt fondurile europene și creșterea cererii pentru ecoturism, trebuie exploatate strategic.

De asemenea, creșterea interesului pentru sporturi montane și activități în aer liber poate contribui la atragerea unui public tânăr și activ.

Amenințările includ factori externi care pot încetini sau chiar bloca dezvoltarea turistică. Migrația forței de muncă poate crea un deficit de personal calificat în sectorul turismului, afectând calitatea serviciilor. De asemenea, competitorii regionali, precum Băile Olănești și Călimănești-Căciulata, reprezintă o provocare în atragerea turiștilor.

Schimbările climatice și fenomenele extreme pot afecta infrastructura, iar crizele sanitare globale pot limita semnificativ numărul de vizitatori. În plus, dependența de finanțarea externă face ca implementarea proiectelor să fie vulnerabilă în cazul unei gestionări inadecvate a fondurilor. Pentru a minimiza riscurile financiare și cele legate de degradarea mediului, este necesară implementarea unei strategii de turism sustenabil.

SECȚIUNEA 3: VIZIUNEA ȘI OBIECTIVELE DE DEZVOLTARE

3.1. Fundamentarea formulării viziunii și obiectivelor strategice

Comuna Mălaia dispune de un potențial turistic semnificativ, datorită cadrului natural deosebit și patrimoniului cultural unic. Situată în apropierea munților Lotrului și beneficiind de peisaje pitorești, comuna are toate premisele pentru a deveni o destinație de interes turistic național și internațional. Cu toate acestea, pentru a putea valorifica această oportunitate, este necesară o strategie bine fundamentată care să înțeleagă și să abordeze punctele forte și punctele slabe actuale.

Formularea viziunii și obiectivelor strategice pentru dezvoltarea turistică a localității Mălaia implică o analiză a factorilor interni și externi ce influențează atractivitatea zonei, dar și stabilirea unor direcții clare de acțiune care să maximizeze potențialul local. Strategia se va concentra pe promovarea turismului sustenabil, dezvoltarea infrastructurii, creșterea implicării comunității locale și pe crearea de experiențe turistice autentice.

Viziunea pentru dezvoltarea turistică a comunei Mălaia se bazează pe crearea unei destinații de referință, care să atragă turiști interesați de natură, cultură locală și activități recreative. Această viziune presupune dezvoltarea unor facilități turistice de calitate, accesibile în toate sezoanele, într-un mod care respectă și conservă mediul natural și tradițiile locale.

Obiectivul pe termen lung este ca Mălaia să devină un exemplu de bună practică în turismul montan, cunoscută pentru unicitatea experiențelor oferite și pentru armonia dintre dezvoltarea turistică și conservarea patrimoniului natural.

Pentru atingerea acestei viziuni, strategia include următoarele obiective majore:

1. Îmbunătățirea infrastructurii turistice:

- Modernizarea drumurilor de acces către principalele atracții naturale (lacurile Brădișor și Vidra, cascadele din zonă);
- Crearea unor facilități de cazare și masă care să respecte standardele de sustenabilitate, incluzând soluții ecologice pentru energie și gestionarea deșeurilor;
- Extinderea rețelilor de trasee turistice marcate, adaptate pentru drumeții, ciclism montan și alte activități outdoor.

2. Promovarea identității culturale locale:

- Organizarea de evenimente tematice, precum festivaluri folclorice, târguri de produse locale și ateliere de meșteșuguri;
- Crearea de pachete turistice care includ experiențe autentice, precum vizite la stânele locale, degustări de produse tradiționale și demonstrații de artizanat;
- Colaborarea cu centre educaționale pentru promovarea patrimoniului local în rândul turiștilor tineri.

3. Creșterea implicării comunității locale:

- Dezvoltarea de programe de formare profesională pentru localnici în domeniul ospitalității și turismului;
- Sprijinirea antreprenoriatului local prin facilitarea accesului la finanțări și parteneriate;
- Încurajarea participării comunității la deciziile legate de dezvoltarea turistică.

4. Promovarea unui turism sustenabil:

- Implementarea de bune practici pentru protecția mediului, inclusiv programe de educație ecologică pentru turiști;
- Crearea de parteneriate cu organizații de mediu pentru monitorizarea și conservarea biodiversității locale;
- Integrarea conceptelor de ecoturism în activitățile turistice oferite.

5. Marketing și promovare:

- Dezvoltarea unei strategii de marketing care să valorifice canalele digitale, inclusiv rețelele de socializare și colaborările cu influenceri;
- Crearea unui brand turistic distinctiv pentru comuna Mălaia, care să evidențieze unicitatea ofertei locale;
- Participarea la târguri de turism naționale și internaționale pentru atragerea turiștilor străini.

Pentru fundamentarea strategiei turistice, se poate lua ca exemplu succesul altor regiuni montane din țări precum Elveția sau Austria. De exemplu, regiunea Tirol a reușit să atragă turiști tot timpul anului, datorită unei oferte diversificate care include atât activități de iarnă (schi, snowboarding), cât și activități estivale (drumeții, ciclism, vizite la obiective culturale).

Adaptarea acestor modele la contextul local din Mălaia va presupune dezvoltarea unor activități similare, dar personalizate în funcție de specificul cultural și natural al regiunii.

Formularea viziunii și obiectivelor strategice pentru dezvoltarea turistică a comunei Mălaia reprezintă un pas esențial pentru valorificarea potențialului existent. Prin implementarea unei strategii coerente, care să includă investiții în infrastructură, promovarea patrimoniului local și creșterea implicării comunității, Mălaia poate deveni o destinație turistică de top, contribuind la creșterea economică și la dezvoltarea sustenabilă a regiunii.

3.1.1. Principii de planificare integrată

Viziunea de dezvoltare

Strategia de dezvoltare turistică pentru Mălaia vizează transformarea comunei într-o destinație de referință atât la nivel național, cât și internațional. Prin valorificarea sustenabilă a resurselor naturale și culturale, Mălaia își propune să atragă vizitatori interesați de peisajele sale montane, patrimoniul cultural autentic și posibilitățile variate de recreere.

Conservarea și Valorificarea Patrimoniului Natural și Cultural

- Protejarea biodiversității și a ecosistemelor montane, esențiale pentru atracția turistică a zonei.
- Conservarea și promovarea monumentelor istorice și a siturilor arheologice.
- Susținerea și revitalizarea meșteșugurilor tradiționale, cum ar fi olăritul și țesătoria, oferind turiștilor șansa de a interacționa direct cu artizanii și meșterii populari locali.

Dezvoltarea Infrastructurii Turistice

- Modernizarea și extinderea rețelei de drumuri și trasee turistice pentru a facilita accesul la principalele puncte de interes.

- Construirea și modernizarea facilităților de cazare și alimentație publică, respectând principii ecologice.
- Implementarea soluțiilor tehnologice avansate pentru a asigura un turism responsabil și integrat digital.

Creșterea Implicării și Satisfacției Turiștilor

- Diversificarea ofertei de activități, incluzând sporturi de aventură și pachete de relaxare și wellness.
- Organizarea de evenimente culturale și sportive care să atragă vizitatori pe tot parcursul anului.
- Utilizarea tehnologiilor de marketing digital pentru a atinge segmente specifice de turiști, îmbinând experiența turistică cu storytelling-ul și narativa culturală.

Consolidarea Parteneriatelor Locale și Internaționale

- Colaborări strânse cu alte regiuni turistice pentru schimb de experiență și bune practici.
- Angajament în proiecte comune de dezvoltare turistică cu finanțare europeană și internațională.
- Promovarea Mălaiei în rețele de orașe și regiuni care valorifică turismul durabil și cultura.

Implementarea acestei viziuni strategice va plasa Mălaia pe harta destinațiilor turistice preferate, asigurând o dezvoltare durabilă, echilibrată și respectuoasă față de mediul înconjurător și patrimoniul cultural. Această strategie va contribui semnificativ la dezvoltarea economică și culturală a regiunii, stabilind Mălaia ca un model de bună practică în turismul montan și rural.

Planificarea strategică în Mălaia necesită o colaborare eficientă între toate părțile interesate pentru a asigura că dezvoltarea turistică este sustenabilă și inovativă. Aceasta include:

- **Implicarea autorităților locale** care trebuie să ofere un cadru regulativ clar și sprijin pentru inițiativele de turism. De asemenea, autoritățile pot facilita procesele de autorizare și pot oferi subvenții sau scutiri fiscale pentru proiecte eco-friendly sau care promovează patrimoniul cultural.
- **Colaborarea cu comunitatea** este esențială pentru a asigura că planurile de dezvoltare turistică sunt bine primite și sprijinite de localnici. Workshop-uri comunitare și consultări publice ar putea fi organizate pentru a colecta feedback și pentru a integra viziunile și preocupările locuitorilor în strategia turistică.
- **Atragerea investitorilor și experților în turism** pentru a aduce capital și know-how în regiune. Prin parteneriate cu experți în turism sustenabil și ecoturism, Mălaia ar putea implementa practici de vârf și inovații care să atragă un număr mai mare de turiști.

- **Evaluări periodice și ajustări ale strategiilor** sunt cruciale pentru a răspunde eficient la schimbările din mediu și din piață. Implementarea unui sistem de feedback continuu și adaptarea flexibilă a strategiilor pot ajuta la optimizarea continuă a impactului turismului asupra comunei.

Formarea de parteneriate este vitală pentru extinderea resurselor și accesarea de noi oportunități:

- **Colaborarea cu alte destinații turistice** poate permite schimbul de bune practici și poate deschide Mălaia către noi piețe de vizitatori. Aceste parteneriate pot include pachete turistice comune și campanii de marketing colaborative.
- **Parteneriate cu universități și centre de cercetare** pot aduce inovații în dezvoltarea produselor turistice și în managementul sustenabil al resurselor. Aceste instituții pot contribui la studii de impact și pot oferi consultanță academică pentru îmbunătățirea ofertelor turistice.
- **Organizații non-guvernamentale** pot juca un rol în promovarea practicilor de turism responsabil și în proiecte de conservare a naturii și culturii. De asemenea, pot fi parteneri în campanii de sensibilizare și educație pentru turiști și localnici.
- **Colaborarea cu sectorul privat** poate aduce investiții importante în infrastructura turistică și poate contribui la crearea de noi servicii și facilități pentru turiști, inclusiv tehnologii care îmbunătățesc experiența vizitatorilor și eficiența operațiunilor.

Implementarea unui sistem robust de monitorizare și evaluare este esențială pentru a asigura succesul și sustenabilitatea inițiativelor turistice:

- **Monitorizarea performanței** implică colectarea de date despre numărul de turiști, cheltuielile acestora, impactul asupra economiei locale și efectele asupra mediului. Aceste informații pot ajuta la ajustarea continuă a strategiilor și practicilor.
- **Evaluarea impactului social și de mediu** pentru a asigura că turismul contribuie pozitiv la comunitate și nu duce la degradarea resurselor naturale sau culturale. Astfel de evaluări pot include studii de biodiversitate, analize ale beneficiilor economice locale și sondaje de opinie publică.
- **Ajustări rapide și eficiente** trebuie făcute pe baza rezultatelor monitorizării pentru a răspunde provocărilor emergente și pentru a optimiza oportunitățile. Flexibilitatea în gestionarea și adaptarea planurilor este crucială pentru menținerea relevanței și eficacității strategiei de dezvoltare turistică.

Nevoile de dezvoltare, potentialul zonei, interconexiuni economice, sociale și de mediu. Abordare integrată.

Nevoile de dezvoltare

Modernizarea infrastructurii de transport și utilități este esențială pentru a asigura accesibilitatea și confortul turiștilor și locuitorilor. Îmbunătățirea drumurilor este primordială; aceasta ar include repavimentarea drumurilor existente și construirea de noi conexiuni pentru a facilita accesul facil la punctele turistice principale și la zonele izolate. De asemenea, este crucială modernizarea podurilor și tunelurilor pentru a asigura siguranța și eficiența transportului.

Punerea la punct a serviciilor de apă și electricitate trebuie să fie realizată prin modernizarea rețelelor de distribuție și prin implementarea unor sisteme care să minimizeze pierderile și să optimizeze consumul. Instalarea de stații de filtrare și purificare a apei în zonele turistice va asigura accesul la apă potabilă de calitate, în timp ce upgrade-ul la infrastructura electrică ar putea include soluții de energie regenerabilă, cum ar fi panourile solare și turbinele eoliene.

Gestionarea eficientă a deșeurilor necesită introducerea unor sisteme de colectare selectivă, reciclare și compostare, pentru a reduce impactul asupra mediului. Stații de sortare și reciclare, împreună cu programe de conștientizare a comunității, ar putea transforma gestionarea deșeurilor într-un proces sustenabil.

Investițiile în internet de înaltă viteză și în tehnologii de informare ar putea include extinderea rețelelor de fibră optică și îmbunătățirea acoperirii semnalului mobil. Acestea vor crește atractivitatea zonei pentru turiști și telelucrători, oferind totodată suport esențial pentru dezvoltarea și modernizarea afacerilor locale.

Facilități Turistice

Dezvoltarea de noi hoteluri, pensiuni, restaurante și alte facilități turistice trebuie să urmărească principii de construcție ecologică și eficiență energetică. Utilizarea materialelor locale și sustenabile în construcție și design nu doar că reduce amprenta de carbon, dar și promovează identitatea culturală a regiunii.

Creșterea numărului de locuri de cazare eco-friendly implică proiectarea acestora pentru a utiliza resursele naturale în mod eficient, inclusiv sisteme de încălzire geotermală și colectarea apei ploii pentru uz non-potabil. Restaurantelor li se poate încuraja oferirea de meniuri ce reflectă tradițiile culinare locale, utilizând ingrediente organice și sustenabile provenite de la producătorii locali, ceea ce ar putea transforma Mălaia într-un exemplu de turism sustenabil recunoscut.

Educația și Formarea Profesională

Crearea de programe de educație și formare profesională este esențială pentru a asigura că locuitorii comunei pot beneficia direct de pe urma creșterii turistice. Aceste programe ar trebui să includă cursuri de ospitalitate, management turistic, conservare culturală și naturală, precum și tehnici de ghid turistic.

Parteneriatele cu instituțiile educaționale și organizațiile profesionale pot juca un rol crucial în succesul acestor inițiative. Colaborarea cu universități și colegii tehnice poate facilita dezvoltarea de curricule adaptate nevoilor locale, în timp ce parteneriatele cu organizații profesionale pot oferi acces la certificări recunoscute și la cele mai bune practici în domeniu.

Prin aceste investiții și inițiative, Mălaia ar putea să își dezvolte capacitatea de a atrage și găzdui turiști într-un mod care să susțină dezvoltarea economică, să respecte și să promoveze patrimoniul cultural și natural al regiunii, și să contribuie la o comunitate mai robustă și rezilientă.

Potențialul zonei

Munții, pădurile, lacurile și râurile din Mălaia oferă o gamă largă de oportunități pentru turismul de aventură, drumeții, ciclism montan și sporturi nautice. Pentru a maximiza aceste resurse:

- **Dezvoltarea traseelor de drumeție** ar trebui să includă trasee de diferite grade de dificultate, de la cărări ușoare pentru familii și începători, până la trasee tehnice pentru drumeții experimentați. Traseele pot fi dotate cu panouri informative despre flora și fauna locală, puncte de belvedere și zone de picnic.
- **Traseele de ciclism montan** pot fi proiectate să conecteze principalele atracții naturale ale regiunii, inclusiv treceri prin păduri și lângă cursuri de apă, cu zone de odihnă și stații de reparații pentru biciclete.
- **Facilitățile pentru caiac sau rafting** ar beneficia de crearea de baze nautice la punctele principale de acces în râu, care să ofere închirieri de echipament, cursuri de inițiere și tururi ghidate.

Aceste inițiative nu numai că atrag un segment mai larg de vizitatori, dar ajută și la conservarea mediului, educând turiștii despre importanța protejării naturii.

Tradițiile culturale, meșteșugurile locale și siturile istorice constituie atracții cheie pentru Mălaia, și pot fi valorificate printr-o strategie de turism cultural integrat.

- **Tururile ghidate** ar putea include vizite la muzee locale, biserici istorice și ruine, cu ghizi care să povestească istoria și legendele zonei. Aceste tururi pot fi tematice, cum ar fi "Mălaia medievală" sau "Rutele transhumante".

- **Atelierele de meșteșugărit** pot oferi vizitatorilor oportunitatea de a învăța direct de la artizani cum se fac obiecte tradiționale, cum ar fi ceramică, țesături sau sculptura în lemn. Aceste ateliere pot include și sesiuni interactive, unde vizitatorii pot crea propriile suveniruri.
- **Festivalurile culturale** pot sărbători muzica, dansul, gastronomia și arta locală, oferind o platformă pentru artiști și meșteșugari de a-și expune talentul și produsele. Festivalurile pot avea loc în aer liber, în piețe sau la obiectivele turistice principale, și pot include concerte, spectacole de teatru și ateliere de artă.

Organizarea de evenimente culturale și sportive poate transforma Mălaia într-un punct de atracție pe tot parcursul anului.

- **Festivalurile de muzică** pot atrage atât publicul local, cât și pe cel internațional, cu scene dedicate diferitelor genuri muzicale, de la folk și jazz la rock și muzică electronică. Aceste festivaluri pot fi combinate cu târguri de artă și meșteșuguri, creând un eveniment amplu care să celebreze cultura diversă a zonei.
- **Competițiile sportive**, cum ar fi curse de mountain bike, maratoane de alergare montană sau turnee de pescuit, pot atrage participanți și spectatori, stimulând turismul și afacerile locale.
- **Târgurile de artă** oferă artiștilor locali o platformă de a-și expune și vinde lucrările, atrăgând colecționari și iubitori de artă, și pot include workshop-uri și demonstrații live, care să atragă un public mai larg.

Interconexiuni economice, sociale și de mediu

Turismul poate funcționa ca un catalizator pentru economia locală a comunei Mălaia, stimulând creșterea prin diverse canale:

- **Crearea de locuri de muncă:** Turismul poate genera noi oportunități de angajare în domenii precum ospitalitate, ghid turistic, conservarea patrimoniului, și managementul facilităților turistice. Aceasta ar putea reduce rata șomajului local și ar oferi locuitorilor competențe valoroase și experiență în sectoarele în creștere.
- **Dezvoltarea afacerilor locale:** Încurajarea antreprenoriatului prin facilitarea accesului la finanțare și mentorat pentru întreprinderile mici și mijlocii, inclusiv cele agricole și artizanale. De exemplu, producătorii locali de brânzeturi, miere și alte produse tradiționale ar putea beneficia de pe urma turismului, oferind produse autentice vizitatorilor și deschizând noi canale de distribuție.
- **Maximizarea beneficiilor economice:** Parteneriatele între afacerile locale și operatorii de turism pot crește vizibilitatea și vânzările. Pachetele turistice care includ vizite la ferme locale, ateliere artizanale sau experiențe culinare în restauranturile care folosesc ingrediente locale ar putea atrage turiști interesați de experiențe autentice și sustenabile.

Dezvoltarea turistică trebuie să fie inclusivă și să contribuie la coeziunea comunității din Mălaia:

- **Oportunități egale de angajare:** Asigurarea că toate segmentele comunității beneficiază de pe urma turismului, inclusiv tinerii, femeile și minoritățile. Inițiativele de formare profesională și programele de inserție pe piața muncii ar putea ajuta la integrarea acestor grupuri în economia locală.
- **Promovarea diversității și incluziunii:** Proiecte care să valorifice diversitatea culturală a Mălăiei, cum ar fi festivaluri care să celebreze diferitele tradiții etnice sau programe care încurajează participarea tuturor grupurilor comunitare la planificarea și implementarea deciziilor turistice.
- **Consolidarea legăturilor comunitare:** Inițiative care să încurajeze locuitorii să fie ambasadori ai regiunii lor, împărtășind cultura și istoria locală cu vizitatorii, ceea ce poate crește mândria locală și sentimentul de apartenență.

Protejarea și conservarea mediului natural este esențială pentru sustenabilitatea pe termen lung a turismului în Mălaia:

- **Practici de turism sustenabil:** Implementarea standardelor ecologice în toate aspectele dezvoltării turistice, de la construcția de hoteluri și pensiuni eco-friendly, până la organizarea de tururi care minimizează impactul asupra naturii.
- **Programe de ecoturism:** Dezvoltarea de trasee ecologice, ateliere de educație ambientală și programe de voluntariat pentru conservarea naturii. Acestea ar putea include activități precum plantarea de arbori, curățenia traseelor turistice și monitorizarea biodiversității.
- **Educația vizitatorilor:** Informarea turiștilor despre importanța protejării mediului prin materiale informative, semne pe trasee și ghizi instruiți. Sensibilizarea vizitatorilor cu privire la practicile responsabile, cum ar fi respectarea traseelor marcate și reducerea deșeurilor, este vitală pentru conservarea peisajelor naturale ale Mălăiei.

Prin aceste interconexiuni economice, sociale și de mediu bine planificate și implementate, Mălaia poate deveni un model de dezvoltare turistică durabilă și responsabilă, care aduce beneficii tangibile atât comunității locale, cât și mediului înconjurător.

Abordarea integrată

Planificarea strategică în Mălaia necesită o colaborare eficientă între toate părțile interesate pentru a asigura că dezvoltarea turistică este sustenabilă și inovativă. Aceasta include:

- **Implicarea autorităților locale** care trebuie să ofere un cadru regulativ clar și sprijin pentru inițiativele de turism. De asemenea, autoritățile pot facilita procesele de autorizare și pot oferi

subvenții sau scutiri fiscale pentru proiecte eco-friendly sau care promovează patrimoniul cultural.

- **Colaborarea cu comunitatea** este esențială pentru a asigura că planurile de dezvoltare turistică sunt bine primite și sprijinite de localnici. Workshop-uri comunitare și consultări publice ar putea fi organizate pentru a colecta feedback și pentru a integra viziunile și preocupările locuitorilor în strategia turistică.
- **Atragerea investitorilor și experților în turism** pentru a aduce capital și know-how în regiune. Prin parteneriate cu experți în turism sustenabil și ecoturism, Mălaia ar putea implementa practici de vârf și inovații care să atragă un număr mai mare de turiști.
- **Evaluări periodice și ajustări ale strategiilor** sunt cruciale pentru a răspunde eficient la schimbările din mediu și din piață. Implementarea unui sistem de feedback continuu și adaptarea flexibilă a strategiilor pot ajuta la optimizarea continuă a impactului turismului asupra comunei.

Formarea de parteneriate este vitală pentru extinderea resurselor și accesarea de noi

oportunități:

- **Colaborarea cu alte destinații turistice** poate permite schimbul de bune practici și poate deschide Mălaia către noi piețe de vizitatori. Aceste parteneriate pot include pachete turistice comune și campanii de marketing colaborative.
- **Parteneriate cu universități și centre de cercetare** pot aduce inovații în dezvoltarea produselor turistice și în managementul sustenabil al resurselor. Aceste instituții pot contribui la studii de impact și pot oferi consultanță academică pentru îmbunătățirea ofertelor turistice.
- **Organizații non-guvernamentale** pot juca un rol în promovarea practicilor de turism responsabil și în proiecte de conservare a naturii și culturii. De asemenea, pot fi parteneri în campanii de sensibilizare și educație pentru turiști și localnici.
- **Colaborarea cu sectorul privat** poate aduce investiții importante în infrastructura turistică și poate contribui la crearea de noi servicii și facilități pentru turiști, inclusiv tehnologii care îmbunătățesc experiența vizitatorilor și eficiența operațiunilor.

Implementarea unui sistem robust de monitorizare și evaluare este esențială pentru a asigura succesul și sustenabilitatea inițiativelor turistice:

- **Monitorizarea performanței** implică colectarea de date despre numărul de turiști, cheltuielile acestora, impactul asupra economiei locale și efectele asupra mediului. Aceste informații pot ajuta la ajustarea continuă a strategiilor și practicilor.
- **Evaluarea impactului social și de mediu** pentru a asigura că turismul contribuie pozitiv la comunitate și nu duce la degradarea resurselor naturale sau culturale. Astfel de evaluări pot

include studii de biodiversitate, analize ale beneficiilor economice locale și sondaje de opinie publică.

- **Ajustări rapide și eficiente** trebuie făcute pe baza rezultatelor monitorizării pentru a răspunde provocărilor emergente și pentru a optimiza oportunitățile. Flexibilitatea în gestionarea și adaptarea planurilor este crucială pentru menținerea relevanței și eficacității strategiei de dezvoltare turistică.

3.2. Concept de dezvoltare spațială

În contextul global, se recunoaște că localitățile bine planificate, regenerate și conectate constituie nu doar un mijloc, ci și un rezultat al dezvoltării durabile. Aceasta face ca principiile de compactare, regenerare și conectivitate să fie esențiale în planificarea spațială. Astfel de principii sunt aplicabile și în comuna Mălaia, atât pentru zonele în expansiune, cât și pentru cele care se confruntă cu declin demografic, economic sau spațial, adaptându-se la particularitățile locale.

Pentru a valorifica eficient resursele comunei Mălaia într-un mod inclusiv și sustenabil, este crucial să adoptăm o abordare triplă în amenajarea teritorială:

1. **Dezvoltare compactă:** Prin planificare pro-activă și echilibrată, trebuie identificate și promovate zone prioritare de dezvoltare, unde se vor implementa politici de densificare și diversificare.
2. **Regenerare locală:** Acest aspect vizează creșterea atractivității centrului comunei prin revitalizarea spațiilor publice, îmbunătățirea calității vieții în zonele rezidențiale și valorificarea resurselor locale, precum obiectivele de patrimoniu.
3. **Îmbunătățirea conectivității:** Este importantă atât în interiorul zonelor de dezvoltare, cât și între zonele centrale și periferice, având ca scop reducerea dependenței de automobile, facilitarea mobilității pietonale și cicliste, și îmbunătățirea accesului la servicii și facilități publice.

Prin aceste direcții strategice, Mălaia poate aspira la un model de dezvoltare care respectă și promovează sustenabilitatea spațială, având în vedere atât nevoile actuale, cât și pe cele viitoare ale comunității.

Pentru a promova principiile sustenabilității spațiale și a asigura un proces eficient de amenajare teritorială, este esențial să urmărim două direcții principale:

1. **Integrarea Amenajării Teritoriului cu Politicile Sectoriale:** Trebuie să sincronizăm planificarea teritorială cu politicile sectoriale și investițiile în infrastructura de transport, utilități, infrastructură socială și inițiativele de mediu. Acest lucru va permite concentrarea resurselor în zonele prioritare, stimulând investițiile private și maximizând impactul asupra calității vieții.

2. **Cooperarea Transcomunală:** Este crucial să cooperăm cu localitățile învecinate pentru a implementa principii de dezvoltare durabilă în mod echitabil, depășind granițele administrative teritoriale.

Pentru a încuraja dezvoltarea locală compactă, adaptată la configurația actuală a teritoriului, modelul de dezvoltare spațială ar trebui să adopte o abordare policentrică, care include:

- **Limitarea Expansiunii Urbane:** Dezvoltarea compactă ar trebui să se concentreze pe limitarea expansiunii intravilane și pe valorificarea eficientă a terenurilor bine conectate la rețeaua locală.
- **Planificare Echilibrată și Proactivă:** Zonele de expansiune peri-centrale ar trebui planificate în mod echilibrat și proactiv, transformându-le în centre secundare ale localității. Aceasta implică facilitarea mixității funcționale și accesului la servicii și spații publice, prin mijloace de transport nemotorizate, reducând astfel dependența de zona centrală.

Principiile menționate sunt realizabile prin regenerarea locală integrată a centrelor de dezvoltare, îmbunătățind calitatea vieții și accesibilitatea la servicii publice. Aceasta include îmbunătățirea conectivității cu infrastructura în noile zone de dezvoltare și eficientizarea mobilității între nucleul central și zonele peri-centrale. Aceste măsuri vor contribui la crearea unui mediu urban sustenabil și responsabil, adaptat nevoilor viitoare.

Pentru comuna Mălaia, procesul de regenerare este esențial pentru a spori calitatea vieții, atracția turistică și competitivitatea economică, valorificând resursele naturale și patrimoniul local printr-o abordare integrată. Iată câteva direcții de acțiune adaptate specificului comunal:

1. **Regenerarea Centrului Comunei și Spațiilor Publice:**
  - Îmbunătățirea calității și funcționalității centrului comunei pentru a deveni mai inovativ și accesibil pietonilor și bicicliștilor, încurajând astfel activitățile comunitare și turistice.
2. **Valorificarea și Extinderea Spațiilor Verzi:**
  - Creșterea suprafeței și calității zonelor verzi, facilitând accesul locuitorilor la aceste spații și integrând infrastructura verde în peisajul local pentru a îmbunătăți biodiversitatea și calitatea mediului.
3. **Conservarea și Integrarea Patrimoniului Cultural și Natural:**
  - Restaurarea și funcționalizarea clădirilor și siturilor istorice, convertindu-le în puncte de interes pentru comunitate și vizitatori, precum muzee, centre culturale sau spații pentru evenimente.
4. **Modernizarea Zonelor de Locuit:**
  - Modernizarea infrastructurii existente în zonele locuite, îmbunătățind accesul la facilități și servicii esențiale, precum apă, canalizare și iluminat public.

5. Integrarea și Suportul pentru Zonele Mai Izolate sau Neglijate:

- Îmbunătățirea accesului la servicii publice esențiale, cum ar fi sănătatea, educația și transportul, pentru toate segmentele populației.

În plus, armonizarea planurilor de regenerare cu inițiativele de îmbunătățire a mobilității și de extindere a serviciilor tehnico-edilitare este crucială:

- **Dezvoltarea Infrastructurii Rurale:**

- Îmbunătățirea și extinderea rețelilor de utilități în toate zonele comunei, asigurând servicii de bază eficiente și durabile.

- **Îmbunătățirea Mobilității Sustenabile:**

- Promovarea unor soluții de transport ecologic care să conecteze eficient și ecologic locuitorii din diferite părți ale comunei cu centrul acesteia și cu alte zone de interes.

Aceste măsuri sunt concepute să promoveze o regenerare durabilă și incluzivă, respectând tradițiile și contextul rural al comunei Mălaia, și să îmbunătățească viața comunității locale în armonie cu mediul natural.

3.3. Viziunea 2030

Viziunea privind dezvoltarea turistică a unei comunități, precum Mălaia, nu reprezintă doar un simplu plan de acțiune, ci un exercițiu de imaginație colectivă, în care autoritățile locale, cetățenii și actorii din mediul economic și cultural lucrează împreună pentru a contura viitorul dorit al localității. Această viziune oferă o imagine de ansamblu asupra rezultatelor ce se doresc a fi obținute prin implementarea unui set vast de măsuri strategice, menite să transforme Mălaia într-o destinație turistică de referință în județul Vâlcea și în întreaga regiune Sud-Vest Oltenia.

Formularea viziunii necesită răspunsuri la câteva întrebări fundamentale:

- **Cum va arăta Mălaia peste 10 ani?** Se dorește o comună prosperă, recunoscută pentru autenticitatea experiențelor oferite, unde dezvoltarea turismului va coexista armonios cu protecția mediului și cu tradițiile locale.
- **Ce își doresc locuitorii comunei?** Cetățenii își doresc locuri de muncă sigure și bine plătite, servicii publice moderne, oportunități pentru tineret și o comunitate dinamică, dar stabilă, în care identitatea culturală să fie respectată și promovată.
- **Cum se poate răspunde nevoilor acestora și cum poate fi îmbunătățită calitatea vieții?** Prin dezvoltarea infrastructurii turistice, prin sprijinirea întreprinderilor locale și a meșteșugarilor, și prin crearea unui mediu propice pentru inițiativele sustenabile.

Pe baza analizei situației actuale, dar și a perspectivelor de dezvoltare regională propuse în **Planul de Dezvoltare Regională (PDR)** al regiunii Sud-Vest Oltenia 2021-2027, comuna Mălaia beneficiază de multiple oportunități de dezvoltare din punct de vedere turistic pentru următorii 10 ani, care pot fi valorificate:

A. Conservarea, protecția și valorificarea patrimoniului cultural pentru a face din comuna Mălaia o destinație culturală și istorică

Operațiuni/activități indicative

- ✓ *Restaurarea, protecția și valorificarea turistică a patrimoniului arhitectural și cultural și dotarea acestora în mod corespunzător*

Restaurarea și conservarea monumentelor istorice și caselor tradiționale din Mălaia constituie un obiectiv strategic fundamental pentru dezvoltarea turistică durabilă. Comunei îi sunt specifice construcții vechi din lemn și piatră, decorate cu motive tradiționale specifice zonei montane, mărturii ale măiestriei artisanale locale. Printr-un program integrat de restaurare, aceste clădiri pot fi readuse la viață, devenind obiective turistice importante și contribuind la păstrarea identității culturale.

Se propune **realizarea de investiții semnificative pentru restaurarea monumentelor istorice clasificate** pe teritoriul comunei, incluzând biserici vechi, troițe sculptate în lemn, poduri tradiționale și alte elemente arhitecturale unice. De asemenea, un program amplu de identificare și restaurare a caselor tradiționale vechi, construite din lemn masiv și decorate manual de meșteșugarii locali, poate deveni un factor de atracție major pentru turiștii pasionați de arhitectura tradițională.

Punerea în valoare a siturilor arheologice puțin cunoscute din comuna Mălaia poate reprezenta o altă direcție strategică. Aceste situri, care reflectă istoria bogată a regiunii, ar putea fi integrate în trasee turistice tematice și promovate prin materiale informative și ghiduri specializate.

Pentru a susține accesul publicului larg și al turiștilor, este esențială **adaptarea și modernizarea obiectivelor de patrimoniu** în conformitate cu cerințele de confort și siguranță, păstrând totodată specificul local. Printre măsurile propuse se numără:

- **Amenajarea de spații pentru parcare**, în special în apropierea obiectivelor de patrimoniu importante, pentru a facilita accesul turiștilor.
- **Echipamente de sprijin turistic**: instalarea de bănci, coșuri de gunoi, panouri informative și puncte de belvedere.
- **Semnalizare și informare turistică**: indicatoare vizibile și panouri cu informații istorice și culturale detaliate, disponibile în mai multe limbi.

- **Amenajarea peisagistică a spațiilor adiacente monumentelor**, pentru a oferi vizitatorilor un mediu atractiv și relaxant.

Toate aceste intervenții vor fi realizate **în conformitate cu legislația în vigoare** și pe baza studiilor de fundamentare specifice, asigurând respectarea patrimoniului cultural și integrarea armonioasă în peisajul local.

✓ Organizarea de evenimente culturale și tradiționale

Comuna Mălaia, cu bogatul său patrimoniu cultural și tradițional, are un potențial imens pentru organizarea de festivaluri, târguri și evenimente tematice care să promoveze autenticitatea locului și să atragă vizitatori din regiune și nu numai. **Astfel de evenimente pot deveni elemente centrale în strategia de dezvoltare turistică a comunei**, contribuind la păstrarea și promovarea tradițiilor locale și la crearea unor oportunități economice și sociale pentru comunitate.

Festivaluri și sărbători locale:

- **Festivalul Tradițiilor Montane din Mălaia:** Un eveniment anual ce poate sărbători cultura locală prin muzică populară, dansuri tradiționale și expoziții de meșteșuguri, precum olăritul, sculptura în lemn și țesutul manual. Acest festival poate deveni un punct de atracție major pentru turiștii interesați de tradițiile autentice ale zonei.
- **Sărbători religioase și laice:** Sărbătorile religioase, precum hramurile bisericilor locale, pot fi completate cu târguri de produse tradiționale, spectacole folclorice și demonstrații culinare. De asemenea, sărbătorile laice pot include evenimente precum „Ziua Comunei Mălaia” sau competiții sportive montane.

Târguri și piețe tradiționale:^{[1][2][SEP]} Organizarea de târguri tematice, unde producătorii locali să poată expune și vinde produse autentice, cum ar fi brânzeturi, miere, păstrăv proaspăt și suveniruri artizanale. Aceste târguri pot fi organizate lunar sau sezonier și pot include demonstrații de meșteșugărit și ateliere pentru turiști.

Evenimente gastronomice:^{[1][2][SEP]} Crearea unui „Festival al Bucatelor Tradiționale din Mălaia”, care să promoveze preparatele locale, cum ar fi tocănițele de munte, plăcintele tradiționale și mâncărurile pe bază de păstrăv. Acest eveniment poate include concursuri culinare și demonstrații live, în care turiștii să învețe secretele bucătăriei locale.

Beneficii pentru comunitate:

- Revitalizarea tradițiilor și implicarea tinerilor în păstrarea acestora.
- Generarea de venituri suplimentare pentru meșteșugari, producători locali și antreprenori din domeniul ospitalității.

- Creșterea vizibilității comunei Mălaia pe harta destinațiilor turistice culturale.

✓ Promovarea circuitelor turistice culturale si creșterea accesului la obiectivele de patrimoniu cultural și arhitectural

Comuna Mălaia, situată într-o zonă montană cu peisaje deosebite și tradiții bine păstrate, dispune de un patrimoniu cultural și arhitectural ce poate fi valorificat prin **crearea și promovarea unor circuite turistice culturale bine structurate și accesibile**. Aceste circuite ar oferi turiștilor oportunitatea de a explora atât monumentele istorice locale, cât și locurile de interes cultural și natural, contribuind la dezvoltarea turismului sustenabil și la creșterea vizibilității comunei.

Dezvoltarea traseelor turistice tematice

Un prim pas în acest sens îl reprezintă **dezvoltarea unor trasee tematice care să includă obiective precum bisericile tradiționale, casele vechi din lemn, troițele sculptate manual și siturile arheologice locale**. Aceste trasee pot fi concepute pentru a satisface diverse tipuri de turiști:

- **Traseul Patrimoniului Religios:** Vizite la bisericile vechi și troițele din Mălaia, unde turiștii pot afla povești despre credința și tradițiile locale.
- **Traseul Meșteșugarilor:** Un circuit prin atelierele locale de olărit, sculptură și țesătorie, unde vizitatorii pot participa la demonstrații interactive.
- **Traseul Natură și Cultură:** Combinarea explorării peisajelor naturale (lacul Brădișor, pădurile montane) cu opriri la obiectivele de patrimoniu istoric și cultural.

Promovarea circuitelor turistice

Pentru a asigura o promovare eficientă a acestor trasee, comuna Mălaia poate dezvolta:

- **Platforme digitale de promovare:** Crearea unui site web dedicat traseelor turistice și a aplicațiilor mobile care să includă hărți interactive, ghiduri audio și informații despre fiecare obiectiv.
- **Colaborări cu agenții de turism:** Integrarea circuitelor turistice în ofertele operatorilor de turism din regiune.
- **Materiale promoționale:** Broșuri tipărite, pliante și panouri informative amplasate la punctele de intrare în comună și în alte locații turistice importante.

Planuri de management al vizitatorilor și protecția patrimoniului

Pentru a preveni deteriorarea obiectivelor de patrimoniu și pentru a gestiona eficient fluxul de vizitatori, este esențială **elaborarea unor planuri de management al vizitatorilor**, care să includă:

- **Măsuri de protecție și conservare:** Stabilirea unui număr limitat de vizitatori pentru anumite situri sensibile și implementarea unor reguli stricte privind comportamentul în zonele de patrimoniu.
- **Educație ecologică și culturală:** Programe de informare a turiștilor cu privire la importanța protejării patrimoniului și a mediului înconjurător.
- **Infrastructură de suport:** Crearea de facilități adecvate, cum ar fi zone de parcare, puncte de informare turistică, locuri de odihnă și toalete ecologice, pentru a oferi turiștilor o experiență plăcută și organizată.

✓ Agenda culturala locala

Crearea unei agende culturale anuale pentru comuna Mălaia reprezintă un pas esențial în promovarea turismului local și în atragerea vizitatorilor din diverse regiuni, inclusiv din străinătate. Această agendă poate include o serie de evenimente diversificate, menite să reflecte bogăția tradițiilor locale, frumusețea naturală a zonei și creativitatea comunității.

Evenimente principale și diversificate pentru toate gusturile

Agenda poate fi structurată pe diferite categorii, oferind turiștilor o varietate de motive de vizitare pe tot parcursul anului:

- **Festivaluri culturale și tradiționale:** Evenimente precum „Festivalul Obiceiurilor de Iarnă din Mălaia” sau „Zilele Meșteșugurilor Tradiționale” pot aduce în prim-plan dansurile, muzica, bucatele și meșteșugurile specifice zonei.
- **Evenimente de nișă:** Organizarea unor evenimente tematice, precum „Festivalul Păstrăvului și Bucatelor de Munte” sau competiții de artizanat local, poate atrage turiști interesați de experiențe autentice și interactive.
- **Evenimente sportive și de aventură:** Maratoane montane, competiții de ciclism sau drumeții organizate pot diversifica oferta turistică și pot atrage iubitorii de natură și sport.

Promovarea internațională și accesibilitatea evenimentelor

Pentru a crește atractivitatea și vizibilitatea acestor evenimente, este esențială o strategie de promovare internațională:

- **Website multilingv și aplicații mobile:** Crearea unui site web dedicat agendei culturale, cu informații în mai multe limbi și actualizări constante privind evenimentele viitoare.
- **Colaborări cu agenții de turism internaționale:** Integrarea evenimentelor din Mălaia în pachetele de călătorie oferite de agenții de turism din țară și din străinătate.

- **Opțiuni de ticketing online și pachete de călătorie:** Posibilitatea de a rezerva bilete online, pachete care includ transport, cazare și acces la evenimente, astfel încât experiența turiștilor să fie cât mai confortabilă și bine organizată.

Beneficiile unei agende culturale locale bine structurate

Implementarea acestei agende va contribui la:

- **Creșterea vizibilității comunei Mălaia** pe plan național și internațional.
- **Revitalizarea vieții culturale locale** și stimularea implicării comunității în organizarea evenimentelor.
- **Generarea de venituri suplimentare** pentru afacerile locale, inclusiv pensiuni, restaurante, meșteșugari și producători locali.
- **Promovarea turismului sustenabil**, prin organizarea de evenimente care respectă specificul cultural și natural al zonei.

Astfel, agenda culturală locală a comunei Mălaia poate deveni un instrument-cheie în atragerea turiștilor și în consolidarea poziției regiunii ca destinație turistică de top.

Soluții de finanțare:

- ✓ Finanțări nerambursabile atrase de autoritatea locală;
- ✓ diferite instrumente financiare, ca de exemplu, micro-granturi, crowdfunding sau împrumuturi, ca soluții posibile pentru a stimula participarea actorilor privați, în principal antreprenori tineri și inovatori, ONG-uri, în parteneriate public-private;
- ✓ creșterea digitalizării locale a patrimoniului cultural.

B. Conservarea, protecția și valorificarea patrimoniului natural pentru a face din comuna Mălaia o destinație turistică rurală, ecologică

Obiectivul are în vedere **promovarea unui turism rural sustenabil și ecoturistic**, care să valorifice peisajul natural impresionant, biodiversitatea locală și specificul autentic al zonei. Prin implementarea unor măsuri strategice de protecție și valorificare a patrimoniului natural, Mălaia poate deveni o destinație atractivă pentru turiștii interesați de natură, tradiții și activități ecologice.

Operațiuni/activități indicative

- ✓ Valorificarea economică a resurselor naturale

Valorificarea Economică a Resurselor Naturale ale Comunei Mălaia

Comuna Mălaia, amplasată într-un cadru natural montan de o frumusețe remarcabilă, beneficiază de condiții deosebit de favorabile pentru dezvoltarea unor activități turistice variate, în special a celor legate de **drumeții, ciclism montan și turism de aventură. Lipsa poluării, aerul curat și biodiversitatea bogată** transformă această zonă într-o destinație atractivă pentru turiști pe tot parcursul anului, oferind oportunități pentru practicarea turismului sustenabil și a ecoturismului.

Exploatarea potențialului natural prin activități variate

- **Drumeții pe trasee montane:** Se pot amenaja și extinde traseele de drumeții existente, conectând principalele atracții naturale, precum lacul Brădișor, lacul Vidra, cascadele și pădurile seculare. Aceste trasee vor fi echipate cu indicatoare, locuri de odihnă și panouri informative care să prezinte flora și fauna locală.
- **Trasee de ciclism montan:** Crearea unor trasee dedicate cicliștilor montani, cu diferite grade de dificultate, poate transforma comuna Mălaia într-un punct de atracție pentru pasionații acestui sport. Aceste trasee pot traversa zone împădurite și pot oferi puncte de belvedere spectaculoase, atrăgând atât turiști amatori, cât și cicliști profesioniști.
- **Activități în aer liber:**

Plimbări cu barca sau caiacul pe lacurile din zonă, pentru turiștii care doresc să exploreze natura de pe apă.

Observarea faunei și florei prin programe de ecoturism ghidat, care pot include identificarea speciilor rare de păsări sau vizite la pădurile virgine din proximitate.

Tururi de fotografie în natură, care să atragă fotografi amatori și profesioniști în căutarea cadrului perfect.

Avantaje economice și impact asupra comunității

- **Crearea de noi locuri de muncă:** Dezvoltarea activităților turistice legate de valorificarea resurselor naturale va genera locuri de muncă pentru localnici, inclusiv în domeniul ghidării turistice, ospitalității și întreținerii traseelor turistice.
- **Sprijinirea micilor afaceri locale:** Producătorii de alimente tradiționale, meșteșugarii și antreprenorii din domeniul turismului vor putea beneficia de pe urma fluxului constant de turiști, prin vânzarea produselor locale și prestarea de servicii turistice.
- **Venituri suplimentare din taxele turistice:** Prin introducerea unor taxe moderate pentru accesul la trasee și activități speciale, comuna poate obține fonduri suplimentare care să fie reinvestite în dezvoltarea infrastructurii și în protecția mediului.

Turism pe tot parcursul anului

Comuna Mălaia dispune de condiții favorabile pentru turism atât în sezonul cald, cât și în sezonul rece. În timpul verii, turiștii pot practica drumeții, ciclism și sporturi nautice, iar iarna, potențialul montan poate fi valorificat prin activități precum drumeții pe zăpadă și plimbări cu sania trasă de cai.

✓ Dezvoltarea pensiunilor agroturistice

Comuna Mălaia deține un potențial deosebit pentru dezvoltarea agroturismului, datorită peisajelor naturale impresionante, a biodiversității bogate și a tradițiilor bine păstrate. **Pensiunile agroturistice** reprezintă o oportunitate excelentă de a valorifica acest potențial, oferind turiștilor o experiență autentică a vieții rurale și contribuind la dezvoltarea economică a comunității.

Promovarea cazării în pensiuni agroturistice

Se va încuraja construcția și modernizarea pensiunilor agroturistice care să reflecte specificul arhitectural local, utilizând materiale tradiționale precum lemnul și piatra. **Aceste pensiuni vor oferi turiștilor cazare în camere confortabile și amenajate tradițional**, dar dotate cu facilități moderne pentru a asigura o experiență plăcută.

Turiștii vor putea experimenta:

- **Viața rurală autentică:** Participarea la activități specifice gospodăriilor locale, cum ar fi hrănirea animalelor, mulsul vacilor sau colectarea fructelor și legumelor proaspete.
- **Gastronomia tradițională:** Mese bazate pe rețete tradiționale din Mălaia, pregătite cu ingrediente proaspete și ecologice provenite din gospodăriile locale. Preparatele, precum tocnița de păstrăv, brânzeturile de casă și plăcintele tradiționale, vor deveni o parte importantă a ofertei turistice.

Activități complementare pentru turiști

Pensiunile agroturistice din Mălaia nu vor oferi doar cazare și mese tradiționale, ci și **activități recreative și educative** pentru turiști, inclusiv:

- **Ateliere de meșteșugărit:** Demonstrații de olărit, țesut sau sculptură în lemn, în cadrul cărora turiștii pot învăța să creeze propriile suveniruri.
- **Tururi ghidate în natură:** Drumeții organizate pe traseele montane din jurul comunei sau plimbări cu căruța trasă de cai.
- **Observarea faunei și florei:** Vizite în păduri pentru observarea speciilor sălbatice sau culegerea plantelor medicinale.

Sprijin pentru dezvoltarea pensiunilor

Pentru a stimula dezvoltarea agroturismului, administrația locală poate oferi:

- **Subvenții și facilități fiscale** pentru micii antreprenori care doresc să investească în construcția sau modernizarea pensiunilor.
- **Formare profesională și consultanță** pentru proprietarii de pensiuni, în domenii precum managementul ospitalității, marketingul turistic și dezvoltarea de produse locale.
- **Crearea unei rețele de pensiuni agroturistice** care să faciliteze colaborarea între proprietari, împărtășirea bunelor practici și promovarea comună a Mălăiei ca destinație agroturistică.

Beneficii pentru comunitate

Dezvoltarea pensiunilor agroturistice în Mălăia va aduce multiple beneficii, inclusiv:

- **Creșterea veniturilor gospodăriilor locale** prin implicarea în activități turistice.
- **Revitalizarea și păstrarea tradițiilor locale**, prin promovarea stilului de viață rural și a obiceiurilor locale.
- **Dezvoltarea durabilă a turismului**, cu un impact redus asupra mediului și o integrare armonioasă în peisajul natural al comunei.

✓ Promovarea produselor și serviciilor locale

Comercializarea și promovarea produselor agricole, alimentare și artizanale locale vor juca un rol esențial în dezvoltarea turismului sustenabil și în creșterea economică a comunității din comuna Mălăia. Turiștii care vizitează această zonă montană vor avea ocazia să descopere și să achiziționeze produse autentice, susținând astfel producătorii locali și păstrând vii tradițiile regiunii.

Târguri și piețe locale permanente sau sezoniere

- **Organizarea de târguri tematice și piețe locale:**

Se pot desfășura periodic târguri de produse locale, cum ar fi „**Târgul Produselor din Munte**”, unde fermierii, artizanii și micii producători să-și expună și să-și vândă produsele.

Piețele sezoniere pot fi organizate în funcție de sărbători sau evenimente importante, precum „Târgul de Crăciun” sau „Festivalul Recoltei”.

- **Produse disponibile:**

Produse agricole proaspete: legume, fructe, miere, brânzeturi, produse din lapte, ouă ecologice.

Produse artizanale și meșteșugărești: obiecte sculptate în lemn, țesături tradiționale, ceramică, suveniruri realizate manual.

- **Colaborări între producători locali și pensiuni agroturistice:** ^[11]_[SEP] Pensiunile din Mălăia pot încheia parteneriate cu producătorii locali pentru a oferi oaspeților mese tradiționale pregătite cu produse locale, susținând astfel economia locală și promovând gastronomia specifică.

Experiențe interactive pentru turiști

- **Ateliere de creație și demonstrații:** Turiștii pot participa la ateliere de meșteșugărit, unde să învețe să modeleze ceramică, să țese la război sau să sculpteze în lemn.
- **Degustări de produse tradiționale:** Organizarea de tururi gastronomice unde turiștii pot degusta produse locale direct de la producători, cum ar fi brânzeturile de munte, plăcintele tradiționale sau mierea de albine.

Promovarea produselor locale prin canale digitale și fizice

- **Magazine online:** Se poate crea o platformă online care să promoveze și să vândă produsele locale și să faciliteze livrarea acestora către turiștii care doresc să continue să sprijine economia locală după ce au părăsit zona.
- **Centre de informare turistică:** La intrarea în comună sau în punctele de interes, se pot amenaja puncte de informare unde turiștii pot afla detalii despre produsele și serviciile disponibile în zonă.

Beneficii pentru comunitate

- **Creșterea veniturilor micilor producători:** Prin accesul la o piață largă de turiști, aceștia pot obține venituri suplimentare.
- **Păstrarea tradițiilor locale:** Promovarea produselor realizate manual va contribui la conservarea meșteșugurilor tradiționale.
- **Dezvoltarea durabilă a economiei locale:** Sprijinirea întreprinderilor mici va contribui la menținerea unei economii locale dinamice și reziliente.

✓ *Protejarea și conservarea mediului înconjurător*

Pentru a sprijini dezvoltarea turismului ecologic și a menține frumusețea naturală a zonei, comuna Mălaia va implementa **măsuri integrate de protejare și conservare a mediului înconjurător**. Aceste măsuri vor contribui la reducerea impactului activităților turistice asupra ecosistemelor locale și vor asigura o dezvoltare sustenabilă pe termen lung.

Măsuri de protecție a resurselor naturale

- **Conservarea habitatelor naturale:** Ariile protejate, precum pădurile seculare, lacurile și pajiștile montane, vor beneficia de măsuri stricte de conservare prin limitarea accesului în zonele sensibile și monitorizarea biodiversității locale.
- **Gestionarea sustenabilă a deșeurilor:** Se vor implementa sisteme de colectare selectivă a deșeurilor, atât pentru localnici, cât și pentru turiști, alături de programe de reciclare. Punctele de colectare vor fi amplasate în zonele turistice și pe traseele de drumeție.

- **Utilizarea energiilor regenerabile:** Se va încuraja utilizarea panourilor solare, sistemelor de încălzire geotermală și a altor surse de energie regenerabilă pentru pensiuni, cabane și alte facilități turistice, contribuind astfel la reducerea amprente de carbon.

Programe de educație ecologică

- **Ateliere pentru localnici și turiști:** Vor fi organizate ateliere de educație ecologică în cadrul școlilor și în centrele comunitare, precum și sesiuni speciale pentru turiști. Acestea vor include informații despre biodiversitatea locală și despre practicile responsabile de vizitare a naturii.
- **Tururi ecologice ghidate:** Tururile ghidate vor avea un rol educativ, explicând turiștilor importanța conservării ecosistemelor și prezentând specii protejate de plante și animale specifice zonei Mălăiei.
- **Campanii de conștientizare:** Se vor desfășura campanii de informare prin afișe și panouri amplasate în zonele turistice, care să încurajeze turiștii să respecte natura, să nu lase deșeuri și să urmeze traseele marcate.

Parteneriate pentru protecția mediului

Comuna Mălăia va colabora cu organizații non-guvernamentale de mediu și instituții de cercetare pentru a dezvolta programe de monitorizare a biodiversității și pentru a identifica soluții inovatoare de protecție a mediului. Aceste parteneriate vor permite și accesarea de fonduri europene destinate proiectelor ecologice.

Beneficii pe termen lung

- **Menținerea ecosistemelor locale:** Prin măsuri de protecție, se va păstra echilibrul natural și se va asigura habitatul speciilor protejate.
- **Dezvoltarea unui turism responsabil:** Turiștii vor fi implicați activ în protejarea mediului, ceea ce va adăuga valoare experienței turistice.
- **Creșterea gradului de conștientizare ecologică în comunitate:** Localnicii vor fi motivați să adopte practici sustenabile, contribuind la menținerea durabilă a resurselor naturale.

✓ Îmbunătățirea calității peisajelor

Peisajele naturale ale comunei Mălăia reprezintă o **resursă esențială atât pentru conservarea patrimoniului local, cât și pentru dezvoltarea turistică durabilă**. Prin îmbunătățirea și valorificarea acestora, comuna poate deveni un exemplu de echilibru între protecția mediului și dezvoltarea economică, oferind locuitorilor și turiștilor un mediu sănătos și atractiv.

Valorificarea peisajului ca resursă socio-culturală și ecologică

- **Definirea și protejarea specificului local:**

Peisajele montane, pădurile dese, râurile și lacurile din zonă trebuie integrate în traseele turistice și în planurile de dezvoltare, fiind considerate parte integrantă a identității locale.

Se vor proteja și pune în valoare punctele de belvedere naturale, cum ar fi cele situate deasupra lacului Brădișor sau Vidra, oferind turiștilor ocazia de a admira frumusețea zonei.

- **Promovarea peisajului ca element al bunăstării comunității:**

Spațiile verzi din interiorul comunei vor fi amenajate pentru a oferi locuri de relaxare și interacțiune socială, contribuind la calitatea vieții localnicilor.

Se vor organiza activități educative și recreative pentru copii și tineri, axate pe explorarea și înțelegerea importanței mediului natural.

Îmbunătățirea spațiilor publice și integrarea utilităților turistice

- **Modernizarea și amenajarea spațiilor publice:** Se vor reamenaja piețele și parcurile centrale din comună, cu accent pe integrarea unor elemente naturale (plante locale, copaci umbroși) și echipamente moderne (bănci, foișoare, locuri de joacă). Se vor amplasa fântâni publice și panouri informative care să promoveze obiectivele turistice din zonă.
- **Dezvoltarea de utilități turistice:** Se vor crea locuri de campare ecologice, dotate cu facilități moderne, în apropierea punctelor de interes natural, cum ar fi lacurile sau traseele de drumeție.

Instalarea toaletelor ecologice și a punctelor de hidratare pe traseele turistice va contribui la crearea unui mediu confortabil pentru vizitatori.

- **Echipamente turistice inovative:** Se va încuraja utilizarea de tehnologii sustenabile pentru iluminat public, cum ar fi lămpi solare de-a lungul traseelor turistice și în spațiile publice. Platformele de observare și turnurile de belvedere vor fi construite din materiale ecologice, integrându-se armonios în peisaj.

Măsuri de conservare a peisajului natural

- **Protejarea zonelor sensibile:** Se va limita accesul motorizat în anumite arii naturale sensibile și se vor marca traseele turistice pentru a proteja habitatele locale. Programele de reîmpădurire vor contribui la refacerea zonelor afectate de defrișări sau eroziune.
- **Implicarea comunității:** Localnicii vor fi implicați activ în proiectele de îmbunătățire a peisajului, prin participarea la programe de voluntariat pentru curățarea și întreținerea spațiilor publice.

Beneficii pe termen lung

- **Creșterea atractivității turistice:** Un peisaj bine întreținut și armonios va atrage un număr mai mare de vizitatori, interesați de activități în aer liber.

- **Dezvoltarea economică locală:** Turismul sustenabil va genera venituri și va sprijini micii întreprinzători din domeniul ospitalității și al serviciilor conexe.
- **Protejarea patrimoniului natural:** Prin conservarea peisajului, comuna Mălaia își va menține specificul local și va putea transmite generațiilor viitoare un mediu natural valoros.

✓ Valorificarea produselor autentice

Sprijinirea și stimularea creării de produse autentice, promovarea gastronomiei locale și a producției meșteșugărești prin organizarea de evenimente și activități speciale de promovare (expoziții, festivaluri, ateliere cu demonstrații și cursuri pentru turiști etc.).

Soluții de finanțare:

- ✓ Finanțări nerambursabile atrase de autoritatea locală;
- ✓ diferite instrumente financiare, ca de exemplu, micro-granturi, crowdfunding sau împrumuturi, ca soluții posibile pentru a stimula participarea actorilor privați, în principal antreprenori tineri și inovatori, ONG-uri, în parteneriate public-private;
- ✓ creșterea digitalizării locale a patrimoniului cultural.

C. Crearea / modernizarea infrastructurii de turism în vederea creșterii atractivității localității

Mălaia

Operațiuni/activități indicative:

✓ Îmbunătățirea calității spațiilor publice

Comuna Mălaia va beneficia de un proces amplu de modernizare și amenajare a spațiilor publice, prin investiții în **crearea de spații verzi, parcuri și zone de recreere**, care să contribuie la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor și să ofere turiștilor un mediu plăcut și primitor.

Crearea și modernizarea spațiilor verzi și a zonelor de recreere

- **Parcuri comunitare adaptate specificului local:**

Se vor amenaja noi parcuri și se vor moderniza cele existente, utilizând elemente naturale locale precum piatra și lemnul.

Vegetația din parcuri va include plante și flori autohtone, păstrând specificul montan al zonei și contribuind la menținerea biodiversității locale.

- **Zone de relaxare și agrement:**

Se vor crea zone de recreere pentru familii, cu foișoare, locuri de joacă pentru copii și spații de picnic.

Se vor amenaja alei pietonale, piste pentru biciclete și zone destinate activităților sportive în aer liber, cum ar fi terenuri de tenis sau mini-fotbal.

- **Spații de socializare în aer liber:**

Se vor amenaja piețe publice unde localnicii și turiștii pot socializa și participa la evenimente comunitare, precum târguri sau festivaluri locale.

Infrastructură sustenabilă și estetică locală

- **Integrarea soluțiilor ecologice:**

Se vor folosi materiale naturale și tehnici de construcție sustenabile pentru a menține armonia cu peisajul natural.

Vor fi implementate sisteme de irigare ecologice și soluții de iluminat public bazate pe energie regenerabilă (lămpi solare).

- **Mobilier urban personalizat:**

Băncile, foișoarele și alte structuri vor fi realizate din lemn local sau piatră, reflectând stilul tradițional al zonei.

Vor fi amplasate coșuri de gunoi ecologice și panouri informative despre patrimoniul natural și cultural al Malăiei.

- **Accesibilitate îmbunătățită:**

Se vor amenaja trotuare și alei accesibile pentru persoane cu mobilitate redusă.

În zonele turistice importante se vor crea puncte de odihnă și puncte de informare.

Beneficii pentru comunitate și turism

- **Creșterea calității vieții:** Locuitorii vor beneficia de mai multe spații verzi și zone de recreere, contribuind la sănătatea fizică și mentală a comunității.
- **Atragerea turiștilor:** Un mediu urban plăcut, cu spații publice moderne și bine întreținute, va spori atractivitatea Malăiei ca destinație turistică.
- **Dezvoltarea economică locală:** Evenimentele și activitățile organizate în piețele și parcurile nou create vor sprijini micile afaceri și vor genera venituri suplimentare.

✓ *Dezvoltarea infrastructurii de turism de utilitate publică*

Comuna Mălaia, situată în inima unei zone montane cu un potențial turistic semnificativ, va beneficia de **investiții strategice în dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice**, pentru a

sprijini atât turismul de vară, cât și cel de iarnă. Aceste investiții vor îmbunătăți accesul la atracțiile naturale și culturale din zonă și vor crea oportunități pentru dezvoltarea activităților recreative și sportive.

Infrastructură turistică montană

- **Cabane, refugii montane și spații de cazare temporară:** Se vor construi sau moderniza cabane și refugii în puncte cheie de pe traseele turistice, oferind opțiuni de cazare pentru turiștii care explorează pe jos sau pe bicicletă zonele montane. De asemenea, se vor crea spații de cazare temporară și campinguri ecologice pentru turiștii care preferă aventurile în natură.
- **Trasee turistice marcate și modernizate:** Vor fi extinse și întreținute traseele turistice existente, asigurând marcaje clare, puncte de informare și locuri de odihnă. Noile trasee vor conecta principalele atracții naturale, cum ar fi lacurile Vidra și Brădișor, pădurile de conifere și punctele de belvedere.
- **Foișoare și zone de picnic:** Se vor amenaja spații de odihnă și picnic în puncte strategice, cu foișoare, mese și bănci din materiale naturale, care să permită turiștilor să se bucure de peisajele montane într-un mod confortabil.

Infrastructură pentru sporturi de iarnă și agrement

- **Pârții de schi și instalații de transport pe cablu:** Se vor dezvolta pârții de schi pentru diferite nivele de dificultate, dotate cu instalații de transport pe cablu (teleschiuri și telescaune). Aceste facilități vor permite practicarea sporturilor de iarnă și atragerea turiștilor pe durata întregului sezon rece.
- **Bob alpin și alte activități de aventură:** Instalarea unui traseu de bob alpin pe timp de vară va diversifica oferta turistică, oferind o experiență palpitantă pentru familii și tineri. Se vor dezvolta, de asemenea, alte activități de aventură, cum ar fi tiroliene și parcuri de escaladă.
- **Bazine de înot acoperite și spații pentru activități indoor:** Construirea unor bazine de înot acoperite va completa oferta de activități recreative, fiind disponibile atât pe timpul iernii, cât și în zilele ploioase din timpul verii.

Spații comerciale și utilități publice

- **Magazine și puncte de vânzare:** Se vor construi spații comerciale mici, unde turiștii pot achiziționa produse locale, echipamente sportive sau suveniruri. Aceste magazine vor fi amplasate în apropierea cabanelor și a principalelor atracții.
- **Stâne turistice:** Se vor dezvolta stâne turistice unde vizitatorii pot experimenta viața tradițională de munte, participa la activități agricole și gusta produse locale autentice.

- **Zone de parcare și transport:** Se vor amenaja parări moderne, inclusiv la intrarea în traseele turistice, pentru a facilita accesul turiștilor. De asemenea, vor fi create servicii de transport local către principalele puncte de interes.

Beneficii economice și turistice

- **Creșterea numărului de turiști:** Infrastructura modernizată va atrage atât turiști naționali, cât și internaționali, oferindu-le o gamă variată de activități și experiențe.
- **Dezvoltarea economiei locale:** Investițiile în infrastructură vor stimula dezvoltarea afacerilor locale, inclusiv pensiuni, restaurante și producători de produse locale.
- **Conservarea resurselor naturale:** Toate construcțiile vor respecta standardele de mediu, contribuind la protejarea peisajului natural și a biodiversității din zonă.

✓ Investiții publice locale pentru infrastructura de acces și servicii publice

Comuna Mălaia, cu bogăția sa naturală și culturală, va beneficia de **modernizarea și înființarea unor centre de informare turistică dotate cu tehnologie digitală avansată**, menite să ofere vizitatorilor informații relevante și să îmbunătățească experiența turistică. Aceste centre vor funcționa ca hub-uri de comunicare moderne, integrând servicii de planificare digitală și promovare interactivă.

Centre de informare turistică moderne și digitale

- **Centre de informare dotate cu hotspot-uri Wi-Fi gratuite:**

Aceste centre vor fi amplasate în locații strategice, cum ar fi intrarea pe traseele turistice, centrul comunei și în apropierea principalelor obiective turistice.

Vor oferi turiștilor acces gratuit la internet pentru a descărca hărți digitale, ghiduri audio și alte informații utile.

- **Hub-uri de comunicare și centre comunitare digitale:**

Vor integra panouri interactive touchscreen, unde turiștii pot găsi informații despre trasee, evenimente locale, restaurante și pensiuni.

Centrele vor avea și funcția de puncte de întâlnire pentru ghizi turistici, organizatori de excursii și comunitatea locală.

- **Asistență multilingvă:**

Centrele vor oferi informații în mai multe limbi, atât prin personal instruit, cât și prin materiale digitale disponibile pentru descărcare.

Digitalizarea obiectivelor turistice și a traseelor

- **Crearea de hărți digitale interactive:**

Hărțile vor cuprinde trasee marcate, puncte de interes natural și cultural, și informații detaliate despre fiecare obiectiv.

Vor fi disponibile pentru descărcare pe telefoane mobile sau prin scanarea unor coduri QR amplasate la intrarea pe trasee.

- **Realitatea augmentată și tururi virtuale:**

Obiectivele turistice majore din Mălaia, cum ar fi lacul Vidra, cascadele sau bisericile vechi, vor beneficia de conținut digital augmentat, care va permite turiștilor să acceseze informații suplimentare prin dispozitive mobile.

Tururile virtuale vor permite promovarea destinațiilor locale pe platforme internaționale și vor atrage turiști interesați de explorare digitală.

- **Planificarea călătoriilor prin aplicații mobile:**

Dezvoltarea unei aplicații dedicate comunei Mălaia, care să ofere itinerarii personalizate, sugestii de cazare și informații în timp real despre evenimentele locale.

Aplicația va permite, de asemenea, rezervări directe la pensiuni și restaurante sau achiziționarea de bilete pentru activități locale.

Beneficii ale modernizării infrastructurii digitale turistice

- **Creșterea atractivității turistice:** Accesul facil la informații digitale va atrage turiști tineri și familii care doresc o experiență interactivă și modernă.
- **Promovarea internațională:** Prin digitalizarea obiectivelor turistice și integrarea lor în platforme globale, comuna Mălaia va deveni mai vizibilă și mai accesibilă pentru turiștii străini.
- **Dezvoltarea sustenabilă a turismului:** Utilizarea tehnologiei digitale va reduce utilizarea materialelor fizice (broșuri, pliante), contribuind la protejarea mediului.

Soluții de finanțare:

- ✓ Finanțări nerambursabile atrase de autoritatea locală;
- ✓ diferite instrumente financiare, ca de exemplu, micro-granturi, crowdfunding sau împrumuturi, ca soluții posibile pentru a stimula participarea actorilor privați, în principal antreprenori tineri și inovatori, ONG-uri, în parteneriate public-private;
- ✓ creșterea digitalizării locale a patrimoniului cultural.

3.4 Obiective strategice și specifice de dezvoltare

Elaborarea strategiei de dezvoltare turistică a comunei Mălaia s-a bazat pe **identificarea unor obiective și măsuri adaptate specificului local** și resurselor naturale și culturale ale zonei. Aceste

obiective au fost conturate având în vedere **analiza situației actuale, dialogul cu membrii comunității locale și consultările cu reprezentanți ai societății civile și ai sectorului privat.**

Rezultatele obținute au fost integrate în **planul strategic de dezvoltare turistică** al comunei, pentru a răspunde nevoilor de creștere economică sustenabilă, protecție a mediului și valorificare a patrimoniului cultural. Prin colaborarea dintre administrația locală și partenerii săi, s-au stabilit priorități clare, care vor ghida dezvoltarea sectorului turistic în următorii 10 ani.

a) Diversificarea ofertei turistice:

Acest obiectiv implică extinderea și îmbogățirea serviciilor și produselor turistice disponibile. si include introducerea de noi tipuri de cazare, experiențe culturale, activități recreative, tururi tematice sau evenimente care să atragă diferite segmente de vizitatori. Scopul este de a crește atractivitatea destinației pentru o gamă mai largă de turiști, de a îmbunătăți experiența vizitatorilor și de a stimula creșterea economică locală prin turism. Diversificarea poate ajuta și la distribuirea mai echilibrată a fluxurilor turistice pe tot parcursul anului, reducând efectele turismului sezonier.

b) Promovarea patrimoniului cultural și istoric

Strategia va include măsuri pentru conservarea, restaurarea și valorificarea patrimoniului cultural și istoric, cu scopul de a-l face mai accesibil și atractiv pentru turiști. Aceasta poate include proiecte de restaurare a monumentelor istorice, organizarea de evenimente culturale și festivaluri, și crearea de trasee turistice tematice..

c) Dezvoltarea turismului rural

Acest obiectiv va pune accent pe sprijinirea și promovarea turismului rural în Mălaia, prin susținerea inițiativelor locale, cum ar fi pensiunile turistice, activitățile de agroturism și turismul ecologic. Se vor promova practici de turism responsabil și sustenabil, care să contribuie la dezvoltarea economică a comunităților locale fără a afecta negativ mediul natural și cultural.

d) Îmbunătățirea infrastructurii turistice

Pentru a îmbunătăți accesul și experiența turiștilor, strategia va include proiecte de îmbunătățire a infrastructurii turistice, cum ar fi îmbunătățirea drumurilor de acces, dezvoltarea facilităților de cazare și recreere, și îmbunătățirea semnalizării turistice.

e) Promovarea și intensificarea colaborării cu sectorul privat

Se va încuraja colaborarea între sectorul public și cel privat pentru a dezvolta și promova turismul în Mălaia. Acest lucru poate include parteneriate pentru finanțarea și gestionarea atracțiilor turistice, dar și campanii de marketing și promovare realizate în colaborare.

f) Promovarea durabilă a turismului

Strategia va promova practici de turism sustenabil, care să respecte și să valorifice resursele naturale și culturale ale comunei fără a le degrada. Acest lucru include dezvoltarea de politici și practici care minimizează impactul turismului asupra mediului și asigurarea beneficiilor pe termen lung pentru comunitate.

Prin implementarea acestei viziuni de dezvoltare turistică, comuna Mălaia va deveni o destinație recunoscută la nivel național și internațional, oferind turiștilor posibilitatea de a experimenta autenticitatea tradițiilor locale și frumusețea naturală a zonei montane. Vizitatorii vor putea descoperi peisaje pitorești, produse locale autentice și activități recreative diversificate, toate integrate într-un mediu prietenos și sustenabil. Această dezvoltare va aduce beneficii economice și sociale pe termen lung pentru comunitatea locală, prin crearea de locuri de muncă, sprijinirea micilor afaceri și revitalizarea meșteșugurilor tradiționale. Totodată, patrimoniul natural și cultural va fi protejat și conservat, asigurând astfel continuitatea moștenirii locale pentru generațiile viitoare. Mălaia va deveni un exemplu de dezvoltare turistică responsabilă, unde creșterea economică este echilibrată cu protecția mediului, iar comunitatea locală joacă un rol activ în modelarea viitorului său turistic.

Public țintă extern: posibili turiști

Publicul țintă principal pentru dezvoltarea turismului în comuna Mălaia este format din **turiștii care provin din sfera locală, regională sau națională**, dar și din vizitatori internaționali interesați de experiențe autentice. Pentru a atrage eficient acest public, este esențială **definirea principalelor categorii de turiști** care ar putea fi interesați de oferta turistică variată și specifică zonei. Pe baza caracteristicilor naturale și culturale ale comunei Mălaia, se conturează următoarele tipuri de potențiali turiști:

a) Turistul cultural

Turistul cultural este atras de **experiențele care dezvăluie esența unei comunități prin tradițiile sale, patrimoniul cultural și istoric, precum și prin poveștile locale transmise din generație în generație**. În comuna Mălaia, această categorie de vizitatori va avea ocazia să exploreze atât aspectele

tangibile, cum ar fi obiectele de artizanat și monumentele istorice, cât și elementele imateriale, cum sunt dansurile, cântecele și obiceiurile locale.

Acest tip de turist caută mai mult decât peisaje pitorești. El este interesat să înțeleagă trecutul unei comunități, să experimenteze modul de viață tradițional și să participe activ la evenimente culturale care reflectă moștenirea locală. Mălaia, prin diversitatea resurselor sale, poate deveni un punct de atracție major pentru acest segment de vizitatori.

Experiențe personalizate pentru turistul cultural:

- **Explorarea tradițiilor locale și participarea la evenimente autentice:** Comuna Mălaia poate deveni gazda unor **festivaluri culturale anuale** în cadrul cărora tradițiile locale să fie puse în valoare. De exemplu, festivaluri precum „**Sărbătoarea Tradițiilor de Munte**” pot include demonstrații de dansuri populare, recitaluri de cântece vechi din regiune și expoziții de costume populare cusute manual.^[1] Un alt eveniment important poate fi **Festivalul Meșteșugarilor Malăieni**, unde vizitatorii vor avea ocazia să observe cum sunt create obiecte artizanale din lemn, ceramică sau textile. Atelierele interactive organizate în cadrul acestor evenimente vor oferi turiștilor posibilitatea să încerce chiar ei să realizeze mici suveniruri.
- **Vizite la monumentele istorice și locașurile de cult:** Comuna Mălaia păstrează vestigii valoroase ale trecutului său, printre care se numără **bisericile vechi din lemn și troițele sculptate manual**. Acestea pot fi integrate în trasee turistice tematice, oferind vizitatorilor ocazia de a descoperi arhitectura tradițională și semnificația simbolurilor religioase locale.^[1] Tururile ghidate la bisericile din zonă pot include povești despre evenimentele istorice și despre contribuția localnicilor la conservarea acestor comori culturale.
- **Imersiune în viața rurală și experiențe gastronomice autentice:** O componentă esențială pentru turistul cultural este **posibilitatea de a experimenta viața rurală autentică**. Pensiunile agroturistice din Mălaia pot oferi oaspeților șansa de a participa la activitățile zilnice din gospodăriile tradiționale, cum ar fi prepararea brânzei de munte, mulsul vacilor sau coacerea pâinii la cuptor.^[1] Turiștii vor putea degusta mâncăruri tradiționale precum tocănița de păstrăv, plăcintele cu brânză și mărar, sau deserturile preparate cu fructe de pădure culese din zonă. Atelierele gastronomice, unde vizitatorii învață să gătească alături de localnici, pot deveni o atracție majoră.
- **Descoperirea meșteșugurilor tradiționale și a artei populare:** Meșteșugurile locale sunt o **componentă centrală a culturii malăiene**. Vizitatorii pot participa la demonstrații de țesut la război, olărit sau sculptură în lemn, învățând despre tehnicile tradiționale care au fost transmise

de-a lungul generațiilor. Se pot organiza **atelier de creație**, unde turiștii să poată realiza mici obiecte decorative sau suveniruri personalizate pe care să le ia acasă. Aceste activități nu doar că oferă o experiență memorabilă, dar contribuie și la păstrarea și transmiterea tradițiilor locale.

- **Tururi tematice ghidate:** Ghidurile locale pot organiza tururi tematice care să includă vizite la **gospodăriile tradiționale, bisericile vechi, troițele și stânele montane**. Aceste tururi pot fi personalizate pentru a răspunde nevoilor fiecărui grup de vizitatori, de la turiști individuali până la familii sau grupuri organizate.
- **Expoziții și muzee locale:** Crearea unui **muzeu al satului în Mălaia**, care să expună costume populare, obiecte casnice vechi, unelte agricole și fotografii istorice, ar oferi oaspeților o privire asupra trecutului comunității. De asemenea, expozițiile temporare despre folclorul local sau despre tradițiile culinare pot completa oferta turistică pentru acest segment.

b) Turistul - pelerin

Turistul - Pelerin: Redescoperirea Spiritualității în Comuna Mălaia

O categorie semnificativă de turiști pe care comuna Mălaia îi poate atrage este reprezentată de **pelerinii dornici să exploreze lăcașurile de cult și să se conecteze la valorile spirituale și culturale locale**. Turismul religios, cunoscut drept unul dintre cele mai vechi tipuri de călătorii, continuă să joace un rol esențial în dezvoltarea comunităților rurale, oferind o combinație unică între reflecție spirituală și descoperirea patrimoniului religios.

Importanța turismului religios în contextul comunei Mălaia

De-a lungul timpului, pelerinajele au fost considerate **călătorii ale sufletului**, având drept scop nu doar vizitarea unor lăcașuri sfinte, ci și regăsirea liniștii interioare prin participarea la ritualuri religioase. În comuna Mălaia, acest tip de turism poate contribui semnificativ la **dezvoltarea turismului rural** prin valorificarea potențialului spiritual al bisericilor vechi, troițelor sculptate manual și mănăstirilor din proximitate. Aceste locuri de închinare, unele dintre ele amplasate în peisaje montane spectaculoase, oferă turiștilor nu doar o experiență religioasă, ci și una culturală.

În ultimii ani, **în România s-a observat o creștere a interesului pentru turismul religios**, fenomen care poate fi valorificat la nivel local prin organizarea de **trasee de pelerinaj prestabilite**, integrate într-o rețea regională ce conectează mai multe obiective religioase importante.

Lăcașuri de cult și experiențe spirituale în Mălaia

- **Bisericile vechi și troițele tradiționale:** Comuna Mălaia găzduiește biserici de lemn sau piatră, cu arhitecturi unice, icoane vechi și fresce valoroase, care reprezintă simboluri ale tradițiilor locale. Turistul-pelerin poate explora aceste edificii, participând la slujbe religioase sau ghidaje

tematice despre istoria acestor lăcașuri. Troițele amplasate la marginea drumurilor sau în zone izolate de munte sunt adevărate simboluri ale spiritualității locale, fiecare dintre ele purtând o poveste. Vizitele la aceste troițe, însoțite de povești relatate de ghizi locali sau de preoții parohi, vor oferi o experiență spirituală profundă.

- **Pelerinaje organizate către locuri de importanță spirituală:** Comuna poate organiza pelerinaje către lăcașuri de cult locale, dar și spre mănăstirile din regiune, situate în zone de o frumusețe naturală deosebită. Aceste pelerinaje pot avea atât o componentă religioasă, cât și una educativă, punând accent pe istoria și tradițiile regiunii.^[1] Exemple de trasee posibile includ vizite la bisericile din satele învecinate, combinând plimbări pe jos sau cu căruța prin peisaje naturale. Acest tip de pelerinaj va fi atractiv pentru cei care își doresc nu doar o experiență religioasă, ci și una de conectare cu natura.
- **Tabere religioase pentru tineri:** Taberele organizate în comuna Mălaia pot fi destinate tinerilor care doresc să îmbine participarea la activități spirituale cu cele educative și recreative. Aceste tabere pot include activități precum cursuri de meditație, ateliere de lucru despre tradițiile creștine sau excursii ghidate către obiective naturale și religioase.

c) Turistul care dorește să “evadeze” din oraș

Turistul care dorește să evadeze din agitația urbană reprezintă un segment tot mai important în contextul turismului rural și montan. Acest tip de vizitator caută **liniște, aer curat, spațiu deschis și activități relaxante**, care să îi permită să se deconecteze de stresul cotidian și să își regăsească echilibrul interior. Comuna Mălaia, cu peisajele sale pitorești, pădurile de munte și satele tradiționale, este locul ideal pentru astfel de experiențe.

Experiențe turistice oferite în Mălaia pentru acest segment

- **Cazare în pensiuni agroturistice sau cabane montane:** Pensiunile locale din Mălaia pot oferi camere spațioase și confortabile, cu vedere la munți sau păduri. Mobilierul tradițional, realizat din lemn local, și preparatele culinare gătite cu ingrediente proaspete din gospodărie completează experiența de reconectare cu mediul rural. Unele pensiuni pot include facilități speciale, cum ar fi zone de relaxare în aer liber, hamace sau foișoare, ideale pentru citit sau meditație.
- **Drumeții și plimbări ușoare în natură:** Pentru turiștii care vor să se bucure de natură fără a depune prea mult efort fizic, Mălaia oferă **trasee de drumeție accesibile și plimbări prin păduri sau de-a lungul râurilor locale**. Traseele pot duce către puncte de belvedere sau către lacurile montane, oferindu-le vizitatorilor priveliști impresionante și momente de liniște.^[2] De asemenea,

plimbările ghidate pot include opriri la stânele locale, unde turiștii pot interacționa cu ciobanii și pot gusta produse tradiționale, precum brânza de munte sau laptele proaspăt.

- **Activități recreative și de relaxare:**

Pescuit la lacurile din zonă: Lacul Vidra și lacul Brădișor sunt locații ideale pentru pescuit sau plimbări pe malurile lor.

Plimbări cu bicicleta: Turiștii pot închiria biciclete și pot explora trasee rurale care traversează satele din Mălaia.

Plimbări cu căruța sau sania trasă de cai: O activitate relaxantă care le oferă turiștilor șansa de a explora împrejurimile într-un ritm lent și tradițional.

- **Gastronomie tradițională și sănătoasă:** O parte importantă a experienței pentru turistul care evadează din oraș o reprezintă **mesele bazate pe produse locale**. Pensiunile din Mălaia pot oferi preparate gătite în casă, precum plăcinte tradiționale, tocăniță de păstrăv, brânză proaspătă și deserturi cu fructe de pădure. De asemenea, turiștii pot vizita ferme locale sau piețe sătești pentru a cumpăra produse autentice, precum miere, gemuri sau legume proaspete.

- **Momente de relaxare în natură:**

Observarea cerului înstelat: Datorită lipsei poluării luminoase, nopțile în Mălaia oferă condiții ideale pentru observarea stelelor, o activitate care oferă liniște și introspecție.

Picnicuri la marginea pădurii sau pe malul râului: Aceste momente oferă turiștilor ocazia să savureze un prânz simplu, înconjurați de natură.

- **Deconectare digitală și wellness:** Unele pensiuni pot oferi pachete speciale pentru **detoxifiere digitală**, în care oaspeții sunt încurajați să lase telefoanele și laptopurile deoparte și să se concentreze pe activități relaxante. Yoga, meditația și sesiunile de masaj în aer liber pot completa această experiență.

d) Turistul sportiv

Turistul sportiv este o categorie dinamică de vizitatori, motivați de dorința de a explora natura prin intermediul activităților fizice și aventurilor în aer liber. Pentru acești turiști, comuna Mălaia reprezintă **o destinație ideală**, datorită peisajului montan spectaculos, traseelor de drumeție și ciclism, lacurilor pitorești și oportunităților pentru sporturi extreme. Acești vizitatori vin în Mălaia nu doar pentru relaxare, ci pentru **a-și testa limitele fizice și a trăi experiențe intense în natură**. Fie că vorbim despre o drumeție de anduranță, o sesiune de escaladă sau o plimbare cu bicicleta pe trasee montane, turistul sportiv caută provocarea și adrenalina, dar și recompensele naturale oferite de peisajele impresionante.

Activități și experiențe pentru turistul sportiv în Mălaia

- **Drumeții pe trasee montane:**Mălaia oferă trasee variate, potrivite atât pentru începători, cât și pentru cei experimentați. Turistul sportiv poate explora rute care trec prin păduri de conifere, ajungând la puncte de belvedere spectaculoase sau la lacuri alpine. Traseele mai lungi, care pot dura între câteva ore și o zi întreagă, reprezintă adevărate provocări pentru iubitorii de trekking.
- **Trasee pe drumuri strategic de accesibilitate la stâne:**Aventurierii pot explora **traseele din pădurile montane sau drumurile care leagă satele tradiționale** . Aceste trasee pot fi integrate într-un circuit care să includă popasuri la pensiuni agroturistice sau stâne locale pentru reîncărcarea energiei.
- **Escaladă și alpinism:**Pereții de stâncă din zona montană a comunei oferă oportunități excelente pentru escaladă, atât pentru începători, cât și pentru alpiniști experimentați. Se pot organiza **cursuri de escaladă** sau ghidaje personalizate pentru cei care doresc să învețe sau să își perfecționeze tehnica.
- **Sporturi nautice pe lacurile Vidra și Brădișor:**Lacurile din apropierea comunei oferă posibilități de **caiac, canotaj și pescuit sportiv**, activități care combină adrenalina cu liniștea specifică naturii. Turistul sportiv poate experimenta senzații intense vâslind prin ape cristaline sau participând la competiții locale de caiac.
- **Sporturi de iarnă:**În sezonul rece, Mălaia devine o destinație ideală pentru **schi, snowboarding și drumeții pe zăpadă**. Pârțiile de schi și traseele pentru schi de tură pot atrage pasionații de sporturi de iarnă, oferindu-le un mediu natural spectaculos și liniștit. De asemenea, excursiile cu rachete de zăpadă reprezintă o activitate deosebită pentru cei care vor să exploreze pădurile acoperite de omăt.
- **Aventuri extreme:**Pentru cei care își doresc o doză suplimentară de adrenalină, se pot organiza **tiroliene, parcuri de aventură și curse de tip off-road** pentru mașini sau ATV-uri. Bobul alpin, instalat în apropierea unei pârții naturale, ar putea fi un punct de atracție important pentru turiștii dornici de aventură.

e) Public țintă proximal: publicul intern

Pe lângă turiștii care vizitează comuna Mălaia, **un rol esențial în susținerea și dezvoltarea turistică** îl joacă **publicul intern**, format din persoanele și organizațiile locale implicate direct sau indirect în promovarea și valorificarea potențialului turistic. Acești actori locali contribuie la consolidarea imaginii comunei ca destinație turistică, dar și la implementarea inițiativelor de dezvoltare sustenabilă.

Categorii principale ale publicului intern din Mălaia:

- **Locuitorii comunei:** Comunitatea locală este un factor-cheie în crearea unei **atmosfere autentice și prietenoase pentru turiști**. Prin implicarea lor activă în organizarea evenimentelor tradiționale, în păstrarea curățeniei și în menținerea tradițiilor locale, locuitorii pot contribui la îmbunătățirea experienței turistice.
- **Proprietarii de pensiuni și afaceri locale** Gospodăriile agroturistice, restaurantele, magazinele de suveniruri și producătorii locali de alimente și artizanat sunt parteneri importanți în susținerea economiei turistice. Oferindu-le vizitatorilor produse și servicii de calitate, aceștia pot crește atractivitatea comunei și pot genera venituri constante.
- **Autoritățile locale:** Primăria și consiliul local joacă un rol crucial în dezvoltarea infrastructurii și în atragerea investițiilor necesare pentru modernizarea facilităților turistice. De asemenea, acestea pot sprijini inițiativele de formare profesională în domeniul ospitalității și pot coordona campanii de promovare a comunei Mălaia.
- **Ghiduri locale și organizații turistice:** Ghidurile turistice care oferă tururi tematice și organizațiile locale implicate în promovarea ecoturismului sunt esențiale pentru **crearea unor experiențe turistice autentice** și pentru asigurarea unei legături directe între turiști și atracțiile comunei.
- **Meșteșugarii și artizanii locali:** Prin păstrarea și transmiterea tradițiilor de prelucrare a lemnului, țesut, olărit sau realizarea de costume populare, aceștia contribuie la **păstrarea identității culturale** a comunei și la oferirea de produse locale unice.

Rolul publicului intern în promovarea comunei Mălaia:

- **Crearea unei imagini atractive și autentice:** Publicul intern are o contribuție directă în modelarea percepției vizitatorilor asupra comunei. O comunitate ospitalieră, tradiții bine păstrate și un peisaj bine întreținut sunt elemente-cheie pentru succesul turistic.
- **Comunicarea eficientă:** Colaborarea dintre locuitori, autorități și afaceri locale este esențială pentru implementarea strategiilor de marketing și promovarea destinației pe diferite platforme.
- **Organizarea de evenimente și activități:** Publicul intern poate sprijini organizarea de festivaluri, târguri și evenimente sportive sau culturale, care să devină puncte de atracție pentru turiști.

f) Instituțiile publice

Dezvoltarea turismului în comuna Mălaia depinde în mare măsură de **implicarea activă a instituțiilor publice și a autorităților locale**, care au responsabilitatea de a coordona inițiativele și

proiectele destinate valorificării resurselor naturale și culturale ale zonei. Acești actori locali, în colaborare cu instituțiile regionale și naționale, trebuie să contribuie la implementarea unui model de **turism durabil și sustenabil**, care să respecte specificul local și să genereze beneficii economice și sociale pe termen lung.

Coordonarea instituțională pentru dezvoltarea turistică

Pentru a maximiza potențialul turistic al comunei Mălaia, este esențială **crearea unui instrument de lucru comun între diferitele instituții publice**, care să le ghideze în procesul de planificare și implementare a proiectelor turistice. Astfel, fiecare instituție poate contribui la dezvoltarea infrastructurii de turism, la promovarea atracțiilor locale și la crearea unui mediu favorabil pentru investitori și antreprenori locali.

Instituțiile publice de la nivel local, cum sunt **primăria și consiliul local**, joacă un rol central în **dezvoltarea infrastructurii de transport, modernizarea spațiilor publice și amenajarea zonelor de recreere**. De asemenea, ele sunt responsabile de organizarea și susținerea evenimentelor culturale și de promovarea produselor locale, elemente care contribuie semnificativ la diversificarea ofertei turistice.

g) Operatorii economici

Operatorii economici locali reprezintă un pilon esențial în dezvoltarea turismului din comuna Mălaia, deoarece contribuie direct la crearea, diversificarea și furnizarea serviciilor turistice care definesc experiența vizitatorilor. Aceștia includ **pensiunile agroturistice, restaurantele cu specific local, producătorii de produse artizanale, agențiile de turism, meșteșugarii și companiile de transport local**. Prin activitatea lor, operatorii economici nu doar că susțin economia locală prin crearea de locuri de muncă și plata taxelor, dar joacă și un rol crucial în îmbunătățirea infrastructurii turistice și în promovarea comunei ca destinație de referință.

Contribuția operatorilor economici la turismul local:

- **Crearea unor experiențe turistice autentice și de calitate:** Pensiunile și restaurantele din Mălaia, prin oferirea de mâncăruri tradiționale preparate cu ingrediente locale, asigură o experiență culinară autentică. De asemenea, meșteșugarii locali pot crea suveniruri personalizate, care să reflecte specificul regiunii, oferind turiștilor amintiri memorabile.
- **Generarea de locuri de muncă și susținerea economiei locale:** Prin implicarea în activități de cazare, gastronomie și agrement, operatorii economici contribuie la dezvoltarea comunității prin crearea de noi locuri de muncă pentru locuitori. Afacerile locale sprijină, de asemenea, producătorii de materii prime, cum ar fi fermele de lapte, apicultorii și crescătorii de animale.

- **Dezvoltarea infrastructurii turistice:** Pensiunile și agențiile de turism pot investi în modernizarea unităților de cazare, în crearea de noi trasee turistice sau în dezvoltarea zonelor de agrement. Colaborarea lor cu autoritățile locale poate duce la implementarea unor proiecte de infrastructură care să crească accesibilitatea și atractivitatea zonei.

h) Locuitorii comunei

Comunitatea locală din Mălaia reprezintă un element esențial al dezvoltării turismului, având potențialul de a îmbogăți experiența turiștilor prin **povestiri autentice, obiceiuri și tradiții transmise din generație în generație**. Prin interacțiunea directă cu localnicii, turiștii pot descoperi specificul cultural al regiunii, participând la activități tradiționale sau gustând din preparatele autentice ale locului. Implicarea activă a locuitorilor în activitățile turistice nu doar că oferă vizitatorilor o experiență autentică și memorabilă, dar asigură și **dezvoltarea durabilă a turismului în comună**, cu beneficii pentru întreaga comunitate.

Rolul locuitorilor în crearea experiențelor autentice pentru turiști

Locuitorii comunei sunt purtători de **istorie locală, tradiții și obiceiuri** care pot face diferența între o vizită obișnuită și una cu adevărat specială. Ei pot participa activ în organizarea evenimentelor și festivalurilor locale, cum ar fi **festivalurile de folclor, târgurile de produse tradiționale și demonstrațiile de meșteșugărit**, oferindu-le turiștilor ocazia să ia parte la obiceiuri vechi sau să încerce diverse activități, cum ar fi țesutul, olăritul sau prepararea mâncărilor specifice zonei.

Un exemplu de implicare poate fi oferirea de **tururi ghidate neoficiale**, în care localnicii să împărtășească povești despre viața de zi cu zi, despre legendele locului sau despre modul în care natura a modelat activitatea din sat. Aceste povești pot lăsa o impresie puternică asupra vizitatorilor, contribuind la **construirea unei imagini pozitive și autentice** a comunei.

Beneficiile directe și responsabilitatea locuitorilor în dezvoltarea turistică

Implicarea comunității locale în dezvoltarea turismului este esențială nu doar pentru îmbunătățirea experienței vizitatorilor, ci și pentru **maximizarea beneficiilor economice și sociale**. Prin crearea și vânzarea produselor artizanale, prin activitățile agroturistice sau prin serviciile de cazare oferite în gospodărie, localnicii pot obține **venituri suplimentare** care să contribuie la creșterea nivelului lor de trai.

Cu toate acestea, dezvoltarea turismului poate veni și cu provocări, precum **presiunea asupra mediului sau riscul degradării culturii locale**. Din acest motiv, este important ca locuitorii să fie implicați constant în procesul de planificare și să participe la **deciziile privind protecția resurselor naturale și a tradițiilor locale**. Această implicare activă le oferă oportunitatea de a semnaliza problemele

și de a contribui la identificarea soluțiilor, prevenind eventualele efecte negative ale unei dezvoltări necontrolate.

SECȚIUNEA 4: DIRECȚII DE ACȚIUNE. POLITICI ȘI PROGRAME DE DEZVOLTARE

4.1 Aspecte cheie în formularea politicilor și programelor

Următoarele secțiuni vor detalia obiectivele esențiale pentru dezvoltarea turismului sustenabil în comuna Mălaia, având la bază analiza SWOT și evaluările realizate în cadrul diagnozei locale, prezentate anterior în strategia de față.

Planul de dezvoltare se bazează pe o evaluare atentă a potențialului turistic al zonei, identificat în primele capitole ale documentului, iar obiectivele sunt structurate pentru a răspunde acestui potențial. Astfel, sunt formulate obiective secundare care vor ghida implementarea strategiei, alături de activitățile specifice necesare pentru realizarea acestora.

O componentă esențială a acestei strategii este monitorizarea progresului și evaluarea rezultatelor. În acest sens, vor fi stabilite indicatori de performanță care vor permite autorităților locale și investitorilor să măsoare impactul activităților implementate. Aceasta va include, printre altele, evaluarea succesului infrastructurii turistice, a calității serviciilor și a impactului asupra mediului și comunității locale. Monitorizarea continuă va ajuta la ajustarea măsurilor și la identificarea oportunităților de îmbunătățire.

O componentă centrală a procesului de dezvoltare turistică este identificarea nevoilor grupurilor țintă, care constituie fundamentul pentru stabilirea priorităților locale. Aceste grupuri includ atât cetățenii comunei, care trebuie să beneficieze de dezvoltarea turistică, cât și sectorul privat, care joacă un rol esențial în furnizarea de servicii și produse turistice, și turiștii, care reprezintă motorul activităților economice din domeniu. Astfel, autoritățile locale trebuie să înțeleagă și să răspundă corect nevoilor acestor grupuri, pentru a asigura o dezvoltare echilibrată și sustenabilă a turismului.

Pentru a atinge aceste obiective și pentru a sprijini dezvoltarea unui turism de calitate, autoritățile locale vor colabora strâns cu operatorii economici din sectorul turistic, cu organizațiile locale și cu comunitățile din zonă. Colaborarea între sectorul public și cel privat este esențială pentru crearea unui mediu propice dezvoltării turistice. De asemenea, este important ca dezvoltarea turismului să fie integrată în cadrul unui plan de dezvoltare locală care să țină cont de resursele naturale, de tradițiile și de cultura locală, pentru a asigura o experiență autentică pentru vizitatori și un impact pozitiv pentru comunitatea locală.

Prin urmare, strategia de dezvoltare turistică a comunei Mălaia nu doar că vizează crearea unei destinații atractive pentru turiști, dar și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor și sprijinirea economiei locale. Implementarea acestei strategii va adresa atât nevoile actuale ale comunității, cât și provocările viitoare, și va permite comuna Mălaia să devină un exemplu de turism sustenabil în regiune.

4.1.1 Obiective Strategice și de comunicare

Comuna Mălaia, situată în județul Vâlcea, reprezintă un important punct de interes în regiunea montană a României, având un potențial turistic considerabil, bazat pe peisaje naturale spectaculoase, tradiții culturale autentice și o bogată istorie locală. În contextul dezvoltării economice regionale, turismul joacă un rol esențial în atragerea de investiții, stimularea economiei locale și crearea unor oportunități durabile pentru locuitorii comunei. Prin urmare, elaborarea unei strategii de dezvoltare turistică sustenabilă este esențială pentru a valorifica resursele existente și a atrage turiști din diferite colțuri ale lumii, oferindu-le o experiență autentică și de calitate.

Comuna Mălaia se află la confluența unor elemente naturale și culturale care o fac deosebit de atractivă pentru turismul rural și montan. De la peisaje montane deosebite, păduri virgine, pajiști alpine și ape curgătoare, până la tradițiile populare și meșteșugurile locale, Mălaia are toate ingredientele necesare pentru a deveni o destinație turistică de top. În acest context, este esențial ca dezvoltarea turismului să fie realizată într-un mod sustenabil, care să protejeze mediul înconjurător și să sprijine comunitatea locală.

Strategia de dezvoltare turistică a comunei Mălaia se fundamentează pe un set de principii clare: diversificarea ofertei turistice, promovarea patrimoniului cultural și istoric, îmbunătățirea infrastructurii locale și dezvoltarea turismului rural. Aceste obiective sunt în strânsă corelație cu analiza SWOT realizată în cadrul strategiei, care evidențiază atât punctele forte ale zonei, cum ar fi resursele naturale, cât și provocările cu care se confruntă, cum ar fi infrastructura insuficient dezvoltată sau accesibilitatea limitată.

Pentru a atinge aceste obiective și pentru a transforma comuna Mălaia într-o destinație turistică de succes, este necesară implicarea activă a autorităților locale, a sectorului privat și a comunității în ansamblu. Această abordare integrată va contribui nu doar la creșterea numărului de turiști, dar și la dezvoltarea economică a regiunii, prin crearea de locuri de muncă, sprijinirea micilor afaceri locale și promovarea tradițiilor autentice ale zonei.

În acest context, obiectivele strategice definite în cadrul primei runde de consultare a partenerilor implicați în realizarea Strategiei, organizată în perioada 4-5 noiembrie 2024, și propuse în cadrul acestei strategii de dezvoltare turistică vor urmări să răspundă nevoilor și cerințelor atât ale vizitatorilor, cât și ale comunității locale, creând un cadru propice pentru dezvoltarea unui turism responsabil, sustenabil și de calitate. Aceste obiective vor ghida procesul de implementare al strategiei și vor contribui la transformarea comunei Mălaia într-o destinație turistică apreciată la nivel național și internațional.

1. Diversificarea ofertei turistice în parteneriate cu sectorul privat

Scopul acestui obiectiv este de a crea o varietate largă de atracții și facilități turistice care să atragă un public divers, din diferite colțuri ale lumii. În acest sens, colaborarea strânsă cu sectorul privat local și încurajarea unor noi investiții din partea investitorilor cu experiență în turism reprezintă o prioritate. Obiectivul principal constă în atragerea investitorilor și încheierea de parteneriate cu operatorii locali, pentru a contribui la îmbunătățirea calității și diversificarea serviciilor turistice, ceea ce va ajuta la dezvoltarea unui turism sustenabil și de calitate.

2. Modernizarea infrastructurii turistice

Pentru a garanta o experiență plăcută vizitatorilor, este imperios necesar ca infrastructura turistică să fie îmbunătățită și extinsă. Aceasta include dezvoltarea infrastructurii de agrement, amenajarea unor trasee de drumeție, ciclism și cabane de refugiu, crearea unor zone de picnic, camping și spații de cazare temporară. De asemenea, se va avea în vedere amenajarea de pârtii de schi, instalații de transport pe cablu, bazine de înot acoperite și construcții ușoare pentru recreere, cum ar fi foișoare și spații de odihnă. Aceste facilități vor contribui semnificativ la atragerea turiștilor și vor îmbogăți oferta turistică a zonei.

3. Promovarea patrimoniului cultural și istoric al comunei

Comuna Mălaia dispune de un patrimoniu cultural și istoric valoros, care trebuie conservat și promovat. Un obiectiv important este restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice și a altor obiective de interes local.

Pe lângă acestea, va fi încurajată organizarea de evenimente culturale și tradiționale, pentru a atrage turiști și pentru a conserva tradițiile autentice ale zonei. Totodată, se va crea un muzeu local dedicat istoriei și tradițiilor comunei, care va contribui la educarea vizitatorilor și la consolidarea identității culturale a regiunii.

4. Dezvoltarea turismului rural într-un mod sustenabil

Comuna Mălaia, cu peisajele sale pitorești și viața rurală autentică, reprezintă o destinație ideală pentru turismul rural. Scopul acestui obiectiv este de a promova turismul rural, oferind turiștilor oportunitatea de a trăi experiențe autentice, precum cazarea în pensiuni agroturistice, participarea la activități agricole sau la evenimente tradiționale. În același timp, se va pune un accent deosebit pe dezvoltarea unui turism sustenabil, care să protejeze mediul înconjurător și să aducă beneficii durabile comunității locale.

Obiectivul concret este promovarea unui turism responsabil, educarea vizitatorilor cu privire la importanța protejării mediului și implicarea activă a comunității în gestionarea și conservarea resurselor naturale.

Aceste obiective vor fi transpuse într-un plan de acțiune clar și detaliat, care va asigura o implementare eficientă a strategiei. De asemenea, va fi stabilit un sistem de monitorizare și evaluare continuă, pentru a verifica progresul și a ajusta planurile de acțiune în funcție de rezultatele obținute.

Implementarea acestor măsuri va contribui semnificativ la dezvoltarea turismului sustenabil în comuna Mălaia, promovând în același timp dezvoltarea economică și protecția patrimoniului natural și cultural.

4.2 Lista politicilor și programelor de dezvoltare

4.2.1 Finanțări Europene

Pentru a asigura implementarea cu succes a strategiei de dezvoltare turistică a comunei Mălaia, este esențial ca aceasta să fie susținută printr-o serie de investiții bine direcționate. Aceste investiții trebuie să provină atât din partea autorităților publice locale, cât și din partea altor actori publici sau privați. În contextul actual al economiei românești, unde investițiile în infrastructura și serviciile de interes public au o rentabilitate mai scăzută, există posibilitatea de a accesa surse de finanțare nerambursabilă care să sprijine aceste inițiative. Astfel, în continuare vor fi prezentate principalele oportunități de finanțare disponibile, care ar putea sprijini demersurile autorităților locale și ale actorilor locali implicați în implementarea acțiunilor prevăzute în această strategie.

Fondurile europene reprezintă în continuare una dintre cele mai importante surse de finanțare pentru susținerea dezvoltării regionale și locale. Acestea sunt esențiale pentru reducerea disparităților între regiunile României, dar și pentru stimularea creșterii economice la nivel local, consolidarea

competitivității și promovarea ocupării forței de muncă. Obiectivele-cheie la nivelul Uniunii Europene sunt de a asigura un mediu favorabil investițiilor, de a sprijini înființarea de noi afaceri și de a stimula dezvoltarea celor deja existente. Aceste acțiuni vor contribui semnificativ la crearea de locuri de muncă și la generarea de valoare adăugată în economiile locale.

În perioada 2021-2027, implementarea fondurilor europene va fi mult mai eficientă decât în exercițiile financiare anterioare, datorită simplificării procedurilor administrative și a structurii instituționale mai clare. Aceste îmbunătățiri vor facilita accesul la finanțare pentru proiectele de dezvoltare turistică și de infrastructură, permițându-le actorilor locali să implementeze cu succes proiectele propuse în cadrul strategiei de dezvoltare. Prin urmare, accesarea fondurilor europene va fi un factor determinant în realizarea obiectivelor strategice ale comunei Mălaia, contribuind astfel la transformarea acesteia într-o destinație turistică sustenabilă și prosperă.

I. Programul Operațional Regional 2021 - 2027 pentru Regiunea Sud-Vest Oltenia

Programul Operațional Regional 2021-2027 pentru Regiunea Sud-Vest Oltenia este un document strategic care vizează domenii-cheie precum: specializare inteligentă și inovare, IMM-uri, digitalizare, eficiență energetică, dezvoltare urbană, mobilitate, biodiversitate, infrastructura educațională și turism, inclusiv protecția patrimoniului cultural.

PRIORITATEA REGIONALĂ 1: Creșterea competitivității economice a regiunii

Sustenabilitatea economică și îmbunătățirea standardului de viață depind de creșterea competitivității economice, având în vedere provocările globale, cum ar fi globalizarea și schimbările tehnologice rapide. În acest context, IMM-urile vor beneficia de sprijin pentru a îmbunătăți accesul la noile tehnologii și inovații, iar cercetătorii vor avea oportunități mai bune de valorificare a invențiilor lor.

În Regiunea Sud-Vest Oltenia, activitățile de cercetare-dezvoltare-inovare trebuie consolidate pentru a crește capacitatea de inovare și performanța întreprinderilor. Digitalizarea va juca un rol esențial, oferind noi produse și servicii, iar IMM-urile vor fi susținute în adoptarea tehnologiilor digitale, care vor facilita accesul la piețe internaționale.

Obiectiv specific: *RSO1.3. Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMMurilor, inclusiv prin investiții productive (FEDR)*

Aceste intervenții au scopul de a sprijini dezvoltarea microîntreprinderilor și a IMM-urilor prin modernizarea capacităților de producție și tehnologice, susținând în același timp tranziția industrială. Se

pune un accent deosebit pe dezvoltarea structurilor de afaceri pentru a sprijini creșterea și reziliența întreprinderilor din regiune.

Sprijinul va fi acordat întreprinderilor din sectoarele considerate prioritare conform Strategiei Regionale de Inovare pentru Specializare Inteligentă (RIS3 SV) și Strategiei Naționale pentru Competitivitate și Inovare Strategică (SNCISI). Prioritate vor avea microîntreprinderile și IMM-urile cu o vechime de peste un an, pentru îmbunătățirea dezvoltării produselor și serviciilor oferite. Pe lângă acestea, obiectivul specific urmărește și menținerea, precum și crearea de noi locuri de muncă, contribuind astfel la consolidarea economiei regionale.

1. Îmbunătățirea competitivității și inovației în microîntreprinderi și IMM-uri:

A. Intreprinderi mici și mijlocii:

Tipuri de acțiuni orientative:

- **Dezvoltarea infrastructurii:** Activități de construcție, modernizare sau extindere a spațiilor de producție sau servicii, care îmbunătățesc și măresc capacitatea de dezvoltare a produselor și serviciilor pentru IMM-uri.
- **Dotarea tehnologică:** Investiții în echipamente, instalații industriale, mașini și utilaje esențiale pentru dezvoltarea produselor și serviciilor. Focusul este pe inovare și accesul la piețele internaționale, incluzând măsuri de internaționalizare mai extinse decât participarea la târguri și misiuni comerciale, cum ar fi analiza piețelor externe și adaptarea produselor/serviciilor pentru acestea.
- **Eficiență energetică:** Implementarea măsurilor de creștere a eficienței energetice în cadrul investițiilor productive ca acțiuni complementare, cu alocări financiare limitate.

2. Dezvoltarea antreprenoriatului prin structuri de afaceri cu impact regional:

A. Incubatoare de afaceri:

- **Împulsionarea antreprenoriatului:** Crearea și dezvoltarea de structuri ce susțin IMM-urile în diverse etape ale creșterii lor, oferind servicii esențiale pentru funcționarea optimă. Sprijinul acordat incubatoarelor de afaceri are ca scop crearea unui ecosistem sustenabil, care stimulează dezvoltarea și viabilitatea IMM-urilor.

Tipuri de acțiuni orientative:

- **Investiții în infrastructura de sprijin:** Crearea, modernizarea și extinderea facilităților de incubare și accelerare.
- **Suport operațional:** Funcționarea și furnizarea de servicii pentru firmele incubate, cum ar fi coaching și mentoring.

Grupuri țintă:

- Antreprenori, microîntreprinderi, IMM-uri, structuri de afaceri, consumatorii finali ai produselor și serviciilor noi, utilizatorii infrastructurilor pentru afaceri, administratorii de instrumente financiare.

Obiectiv specific: RSO1.4. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat (FEDR)

Acest obiectiv va finanța următoarele tipuri de operațiuni:

- **Dezvoltarea competențelor avansate în domeniile Strategiei de Specializare Inteligentă (RIS3) pentru angajații din IMM-uri:** Acest demers vizează îmbunătățirea abilităților și cunoștințelor necesare angajaților pentru a contribui la progresul și inovarea în cadrul întreprinderilor mici și mijlocii.
- **Consolidarea capacității și competențelor angajaților din entitățile publice de cercetare pentru colaborarea cu mediul de afaceri:** Acesta include organizații publice de cercetare și entități de transfer tehnologic, având ca scop furnizarea de sprijin adecvat IMM-urilor pentru transformarea ideilor de cercetare în soluții comerciale viabile, creșterea relevanței pe piață a proiectelor și participarea activă la procese de inovare interactive și deschise.
- **Suport pentru mecanismul de descoperire antreprenorială (Entrepreneurial Discovery Process - EDP):** Această inițiativă este destinată să stimuleze identificarea oportunităților de inovare și de afaceri prin implicarea directă a actorilor din diverse sectoare.

Grupuri țintă:

- Angajații din IMM-uri, inclusiv cei din microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii, care sunt actorii cheie în procesul de descoperire antreprenorială.
- Angajați din entitățile de cercetare, inclusiv organizații publice de cercetare și entități de transfer tehnologic, precum și membrii mediului academic și de cercetare, care colaborează în dezvoltarea și transferul tehnologic.

Prioritate: P2. Digitalizare în beneficiul cetățenilor și al firmelor

Obiectiv specific: RSO1.2. Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice (FEDR)

1. Digitalizarea pentru cetățeni:

Tipuri de activități orientative:

- **Inovare digitală:** Dezvoltarea, testarea și pilotarea de soluții digitale, aplicații, produse și procese inovative.
- **Servicii digitale pentru cetățeni:** Implementarea de aplicații și soluții care îmbunătățesc calitatea vieții în zone urbane și zone funcționale urbane.

Acțiuni specifice:

- **E-guvernare:** Aplicații și soluții pentru administrația locală și județeană.
- **Gestiunea integrată:** Platforme pentru accesul la date și documente de la diverse instituții locale sau departamente.
- **Servicii publice digitale:** Sisteme pentru plata online a taxelor, programări online, funcționari virtuali, puncte de contact și de plată locale.
- **Tehnologii de limbaj:** Dezvoltarea de instrumente bazate pe inteligență artificială, cum ar fi traduceri automate, sisteme vocale, chatbots.
- **GIS și management documentar:** Platforme pentru gestionarea documentelor, arhivelor și interacțiunea cu cetățenii.
- **Suport pentru grupuri vulnerabile:** Aplicații pentru screening și monitorizare, sisteme de alarmă pentru urgențe, afișarea datelor de mediu în timp real, digitalizarea patrimoniului.

2. Digitalizarea pentru IMM-uri:

Tipuri de activități orientative:

- **Inovarea afacerilor:** Adoptarea tehnologiilor digitale pentru revizuirea modelului de afaceri.
- **Investiții TIC:** Achiziționarea de echipamente TIC, software, licențe, resurse de stocare și procesare, tehnologii AI, securitate cibernetică.
- **E-commerce:** Soluții IT pentru e-shop, eProcurement, eMall, marketplace-uri terțe, furnizori de servicii în lanțul valoric.

Grupuri țintă:

- Cetățeni, în special cei din zone urbane și zone funcționale urbane.
- Mediul de afaceri, în special IMM-urile.
- Autorități și instituții publice, locale și centrale.
- Societatea civilă și consumatorii finali ai produselor și serviciilor noi.

Prioritate: P3. Eficienta energetica si infrastructura verde

Obiectiv specific: RSO2.1. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (FEDR)

A. Investiții în clădirile publice pentru eficiență energetică și utilizarea energiei regenerabile

Tipuri de activități orientative:

- **Îmbunătățirea izolației termice:** Acțiuni de modernizare a izolației termice ale clădirilor (pereți, ferestre, tâmplărie, planșee), îmbunătățirea șarpantelor și acoperișurilor, inclusiv consolidarea clădirilor și reabilitarea sistemelor de încălzire și instalațiilor, respectând regulamentele specifice FEDR.
- **Suport pentru autorități:** Asistență în elaborarea documentației de proiect și a documentelor strategice, îmbunătățind capacitatea administrativă în domeniul eficienței energetice.
- **Sisteme alternative de energie:** Implementarea sistemelor de producere a energiei electrice și termice pentru consum propriu, cum ar fi pompe de căldură, panouri solare și fotovoltaice, excluzând biomasa.

- **Sisteme de climatizare și ventilare:** Instalarea sistemelor de climatizare și ventilare pentru a asigura calitatea aerului interior.
- **Modernizarea iluminatului și sisteme de management energetic:** Upgradarea instalațiilor de iluminat și implementarea sistemelor de management energetic integrat pentru monitorizarea eficienței energetice.

B. Investiții în eficiența energetică a clădirilor rezidențiale

Tipuri de activități orientative:

- **Eficientizare energetică rezidențială:** Investiții în izolație termică și alte măsuri de eficientizare pentru clădirile rezidențiale, inclusiv locuințele individuale și multifamiliale, cu activități conexe de consolidare și prevenție a incendiilor, limitate la 15% din valoarea proiectului.
- **Utilizarea energiilor alternative:** Implementarea soluțiilor de energie regenerabilă, cu excepția biomasei.
- **Suport administrativ:** Asistență pentru autoritățile publice în elaborarea documentației necesare proiectului și creșterea capacității administrative în domeniul eficienței energetice.

Grupuri țintă:

- Cetățeni, incluzând proprietarii și utilizatorii de clădiri reabilite, din zonele urbane și rurale.
- Asociații de proprietari și locatari ai clădirilor rezidențiale colective.
- Proprietarii de locuințe individuale.
- Utilizatorii clădirilor publice din mediul urban și rural.
- Entități și instituții publice, locale și centrale.

Obiectiv specific: RSO2.7. Intensificare acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare (FEDR)

Tipuri de activități orientative:

- Dezvoltarea spațiilor verzi: Modernizarea și extinderea spațiilor verzi existente, transformarea terenurilor urbane abandonate sau degradate în noi zone verzi, și crearea sau extinderea coridoarelor verzi în zone urbane.

- Îmbunătățirea infrastructurii verzi: Implementarea de acțiuni precum împăduririle și înierbările pentru creșterea și îmbunătățirea infrastructurii verzi.
- Amenajarea infrastructurii albastre: Crearea și protecția zonelor umede, lacurilor și cursurilor de apă, inclusiv protejarea zonelor de mal și a zonelor deasupra malurilor, în contextul proiectelor ce includ componente de infrastructură verde.

Grupuri țintă:

- Populația locală din teritoriile vizate: Îmbunătățirea calității vieții și a mediului înconjurător pentru rezidenți.
- Turiști: Creșterea atractivității turistice a regiunilor prin îmbunătățirea și conservarea peisajelor naturale și a biodiversității.

Prioritate: P7. Dezvoltare teritorială sustenabilă

Obiectiv specific: RSO5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane (FEDR)

Tipuri de activități orientative:

- **Conservarea patrimoniului cultural:** Restaurarea, consolidarea și dotarea monumentelor istorice de categoria A, B și UNESCO, inclusiv digitalizarea pentru scopuri educative și promovarea turistică a patrimoniului.
- **Dezvoltarea turismului:** Construirea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii turistice și de agrement, precum și dotarea acestora pentru a sprijini turismul și activitățile recreative publice.
- **Regenerarea urbană:** Îmbunătățirea mediului urban prin proiecte de regenerare a spațiilor publice, inclusiv parcuri, piețe și spații recreative.
- **Investiții în facilități culturale și recreative:** Modernizarea și extinderea clădirilor publice destinate activităților culturale și socioculturale pentru a îmbunătăți și extinde serviciile publice de bază.
- **Funcționalitatea spațiilor publice:** Integrarea tehnologiilor moderne, cum ar fi Wi-Fi, iluminatul public și supravegherea video, mobilier urban și infrastructura conexă cum ar fi alei pietonale, trotuare, piste de biciclete și parcuri.

- **Sustenabilitate și reziliență economică:** Digitalizare, promovarea inițiativelor educative și civice ca parte a proiectelor de investiții pentru creșterea competitivității și atractivității zonelor urbane.
- **Sprijin administrativ:** Acordarea de suport financiar pentru îmbunătățirea capacității administrative a autorităților publice locale, elaborarea de documente strategice și organizarea de traininguri pentru consolidarea abilităților necesare regenerării urbane și valorificării patrimoniului cultural.

Grupuri țintă:

- **Populația locală** din zonele unde se vor efectua intervențiile.
- **Turiștii** care vizitează aceste regiuni.

Obiectiv specific: RSO5.2. Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în alte zone decât cele urbane (FEDR)

Tipuri de activități orientative:

- **Conservarea și valorificarea patrimoniului cultural în zonele rurale:**

Restaurarea, consolidarea și conservarea monumentelor istorice din patrimoniul UNESCO și național (categoria A) din mediul rural.

Dezvoltarea infrastructurilor publice asociate monumentelor, precum centre de informare și spații de expunere.

Dotări interioare pentru climatizare, securitate la incendii și antiefracție, precum și pentru protecția și expunerea patrimoniului mobil și imobil.

Activități de marketing și promovare turistică, inclusiv digitalizarea patrimoniului și crearea infrastructurii digitale interactive pentru vizitatori.

Modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică.

- **Dezvoltarea infrastructurii publice de turism în zonele rurale:**

Amenajarea obiectivelor turistice naturale și modernizarea infrastructurii conexe.

Dezvoltarea infrastructurilor publice la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice.

Extinderea infrastructurii publice de agrement și a utilităților aferente.

Promovarea turistică a obiectivelor finanțate.

Reabilitarea și modernizarea aleilor pietonale, pistelor pentru biciclete și străzilor locale.

Amenajarea și modernizarea spațiilor verzi, inclusiv instalarea sistemelor de irigații.

Construirea sau modernizarea căilor de acces la principalele obiective turistice, justificabilă dacă infrastructura existentă afectează valorificarea turistică.

Grupuri țintă:

- Turistii din zonele în care au fost realizate intervențiile.
- Populația locală din aceste zone.

II. Programul Comunitar LIFE 2021 - 2027

Obiectivul general al programului

Programul comunitar LIFE este unica inițiativă a Uniunii Europene, gestionată direct de Comisia Europeană, dedicată exclusiv protecției mediului și combaterea schimbărilor climatice. Scopul principal al programului este de a facilita tranziția spre o economie circulară, care să fie eficientă din punct de vedere energetic, să genereze emisii reduse de dioxid de carbon și să fie adaptată la schimbările climatice. Acest obiectiv include trecerea la energii curate și se extinde la protejarea și îmbunătățirea calității mediului, precum și la stoparea și inversarea declinului biodiversității, contribuind în mod esențial la dezvoltarea durabilă.

Obiective Specifice

a) Inovație și tranziție energetică: Dezvoltarea, demonstrarea și promovarea de tehnici și abordări inovatoare care să susțină obiectivele legislative și politice ale Uniunii în domeniul mediului și climei. Aceasta include tranziția către energie curată și aplicarea celor mai bune practici în conservarea naturii și biodiversității, cu un accent special pe suportul pentru rețeaua Natura 2000.

b) Suport legislativ și politic: Sprijinirea elaborării, implementării, monitorizării și respectării legislației și politicilor relevante ale Uniunii. Acest obiectiv se concentrează pe îmbunătățirea guvernanței prin consolidarea capacităților actorilor din sectoarele public și privat și prin implicarea activă a societății civile.

c) Replicare și integrare: Catalizarea utilizării pe scară largă a soluțiilor tehnice și de strategie politică eficiente. Aceasta vizează replicarea rezultatelor și integrarea obiectivelor în alte politici și practici ale sectoarelor public și privat, stimulând mobilizarea investițiilor și îmbunătățirea accesului la finanțare.

Activități și cheltuieli eligibile:

- **Proiecte strategice în domeniul Mediului:** Acestea includ proiecte de protejare a naturii din subprogramul "Natură și biodiversitate", care sprijină integrarea obiectivelor Uniunii privind natura și biodiversitatea în politici și instrumente de finanțare naționale, conform Directivei 92/43/CEE.
- **Proiecte strategice integrate:** Proiecte în subprogramul "Economia circulară și calitatea vieții" și în domeniul "Politicilor climatice".
- **Proiecte de asistență tehnică și acțiuni standard:** Acestea urmăresc obiectivele specifice ale programului, fiind deschise pentru diverse tipuri de acțiuni necesare atingerii obiectivului general.
- **Co-finanțare:** Rata de co-finanțare poate ajunge la maximum 60% din costurile eligibile și până la 75% pentru proiectele din subprogramul "Natură și biodiversitate".

Informații suplimentare:

- Detalii despre legislație, reguli de participare, șabloane pentru propuneri, evaluări și raportarea proiectelor sunt disponibile pe portalul de finanțare și licitații al Uniunii Europene, accesibil la [Funding & Tenders Portal](#).

III. Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare

Prioritate: 3. Transformarea digitală și furnizarea de servicii îmbunătățite în sectorul cultural

Obiectiv specific: Creșterea rolului culturii și al turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială

Digitalizarea aduce beneficii semnificative în domeniile social, cultural și economic, facilitând accesul la cultură garantat de Constituție, conservarea patrimoniului cultural și dezvoltarea de servicii culturale și sociale inovative. Acest segment se concentrează pe digitalizarea și interoperabilitatea în

domeniul culturii, pentru a amplifica impactul culturii asupra dezvoltării economice, incluziunii sociale și inovării sociale în România.

Intervenții principale:

1. Dezvoltarea unui punct unic de acces pentru patrimoniul cultural:

- Crearea unei baze de date centralizate care să includă informații de înaltă calitate, relevante și actualizate despre patrimoniul cultural din România. Aceasta va integra informații anterior disponibile doar pe hârtie sau dispersate în diverse instituții, precum și date obținute din documentația digitală recentă.
- Dezvoltarea unor instrumente inovatoare pentru a crește vizibilitatea patrimoniului, inclusiv hărți turistice interactive, etichete cu coduri QR plasate pe monumente și utilizarea realității virtuale pentru a oferi noi moduri de prezentare și interacțiune.

2. Creșterea accesului la cultură:

- Digitizarea arhivelor pentru a crea noi servicii accesibile publicului de toate vârstele, contribuind la dezvoltarea unei atitudini apreciative față de o gamă largă de producții culturale.
- Continuarea digitalizării patrimoniului cultural național, asigurând accesul la operele culturale prin platforme digitale și aplicații, și sprijinind valorificarea comercială a patrimoniului.

3. Reducerea analfabetismului funcțional și stimularea consumului de carte:

- Digitalizarea sistemului de distribuție a cărților pentru a facilita accesul la literatură și a încuraja lectura.

Activități eligibile/Cheltuieli eligibile:

- Digitalizarea în sectorul cultural și administrația publică centrală.
- Stimularea accesului la finanțare pentru IMM-uri prin utilizarea instrumentelor financiare adecvate.

Grup țintă:

- Operatori culturali organizați ca ONG-uri sau societăți comerciale, instituții publice din sectorul cultural, instituții de cult conform Legii 486/2006, Academia Română, și publicul larg care beneficiază de produsele culturale digitizate și de servicii îmbunătățite.

IV. Planul Național Strategic

În cadrul ședinței din 28 decembrie 2022, Guvernul a aprobat Hotărârea privind stabilirea cadrului general pentru implementarea intervențiilor dedicate dezvoltării rurale, incluse în Planul Național

Strategic (PNS) 2023-2027. Aceste intervenții sunt cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și fac parte din Politica Agricolă Comună a Uniunii Europene.

Fonduri alocate:

- Prin PNS 2023-2027, fermierii români și sectorul agricol din România vor beneficia de 15,8 miliarde de euro.

Sprijin pentru turismul rural:

- PNS include finanțări pentru microîntreprinderi orientate spre dezvoltarea turismului rural și a activităților de agrement.
- Prin programul LEADER se acordă sprijin start-up-urilor din mediul rural pentru dezvoltarea turismului local în funcție de specificul regional, cum ar fi turismul cultural, gastronomic, deltaic, ecumenic, agroturismul sau ecoturismul. Proiectele eligibile sunt cele cu valori de până la 200.000 de euro.

Sprijin pentru patrimoniul cultural:

- PNS vizează finanțarea proiectelor de reabilitare, restaurare și conservare a obiectivelor de patrimoniu cultural local din categoria B și a patrimoniului neclasificat (mobil, imobil și imaterial) aflate în teritoriile LEADER.
- Aceste intervenții sunt adaptate nevoilor locale și vizează proiecte cu valori de până la 200.000 de euro.

Intervenții și activități din PNS:

1. DR - 29 Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole

Valoare totală: 150 milioane euro

Obiectiv principal: Această intervenție are ca scop stimularea dezvoltării economice durabile, reziliente și digitalizate în zonele rurale din România, prin sprijinirea activităților neagricole noi sau existente. Intervenția urmărește crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor locuitorilor din mediul rural și reducerea diferențelor economice dintre zonele rurale și urbane.

Priorități ale intervenției:

- Susținerea proiectelor care promovează diversificarea activităților agricole către activități neagricole de producție.
- Dezvoltarea activităților digitale, ecologice, a bioeconomiei și a economiei circulare pentru eficientizarea proceselor economice.
- Promovarea turismului cu tematică agricolă, meșteșugărească, a activităților de agrement și a unităților de alimentație publică.

Obiectiv specific aferent: SO8 Promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii economice, a egalității de gen, incluzând participarea femeilor la agricultură, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei circulare și a silviculturii sustenabile.

Acest obiectiv vizează implementarea unor intervenții strategice care să îmbunătățească calitatea vieții în zonele rurale, sprijinind tinerii fermieri, dezvoltarea infrastructurii și modernizarea activităților economice locale. Obiectivul contribuie la reducerea sărăciei, combaterea depopulării mediului rural și stimularea creșterii economice prin măsuri integrate.

Intervenții propuse prin PNS:

- **Sprijinirea tinerilor fermieri:** Facilitarea instalării tinerilor ca șefi/manageri de exploatații agricole, promovând schimbul generațional și crearea de noi locuri de muncă în mediul rural.
- **Investiții în infrastructura de bază:** Construirea, extinderea și modernizarea rețelei de drumuri de interes local și a drumurilor de acces agricole pentru îmbunătățirea conectivității și a calității vieții.
- **Investiții majore în sectorul agroalimentar:** Dezvoltarea capacităților de producție și depozitare a produselor agricole pentru creșterea competitivității sectorului agricol.
- **Dezvoltarea activităților economice neagricole:** Sprijin pentru inițiativele din domeniul producției, serviciilor și turismului, având un rol esențial în diversificarea economiei rurale și în crearea de locuri de muncă.
- **Implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală LEADER:** Finanțarea unor intervenții diverse și adaptate la nevoile locale, cum ar fi cooperarea, inovarea, diversificarea economică și proiectele comunitare în domeniul social, cultural, economic și de mediu.

Domenii eligibile pentru sprijin:

- Producție
- Servicii
- Turism

Valoarea sprijinului financiar:

- Valoarea maximă a sprijinului public pe proiect: 200.000 euro
- Intensitatea sprijinului public nerambursabil: 65% din costurile eligibile

Beneficiari eligibili:

- Microîntreprinderi din zonele rurale

2. DR-36 - LEADER - Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

Valoare totală: 500 milioane euro

Descriere generală: Intervenția LEADER este o inițiativă colectivă destinată sprijinirii comunităților rurale prin implementarea unor Strategii de Dezvoltare Locală (SDL). Scopul acesteia este de a construi o identitate locală puternică și de a valorifica resursele locale în mod sustenabil, adaptat nevoilor specifice ale fiecărui teritoriu.

Domenii de intervenție prioritare: Această intervenție va continua să finanțeze:

- Crearea și dezvoltarea microîntreprinderilor;
- Investiții în infrastructura locală la scară mică;
- Valorificarea potențialului istoric și cultural;
- Sprijin pentru locuitorii zonelor acoperite de SDL-uri.

Alte direcții cheie:

- **Intervenții colective în agricultură și industria agroalimentară.**
- **Investiții în activități neagricole** pentru diversificarea economiei rurale.
- **Economia circulară, gestionarea deșeurilor și ecologizarea:** Sprijin pentru inițiative de reciclare, reducerea deșeurilor și unități de ecarisaj.
- **Activități de protecție a mediului și promovarea energiei regenerabile.**
- **Aderarea la scheme de calitate:** Acțiuni pregătitoare și sprijin pentru participarea la aceste scheme.
- **Activități educative și de formare:** Programe de instruire adaptate nevoilor specifice ale comunităților rurale.
- **Susținerea patrimoniului local:** Protejarea și promovarea patrimoniului material și imaterial, fie că este clasificat sau neclasificat.
- **Infrastructura socială și de sănătate:** Investiții pentru îmbunătățirea condițiilor de viață în comunități.
- **Infrastructura locală și servicii comunitare:** Proiecte menite să îmbunătățească accesul la utilități și servicii publice.
- **Start-up-uri neagricole:** Sprijin pentru afaceri noi în baza unor planuri de afaceri solide.
- **Măsuri de combatere a depopulării rurale:** Intervenții care vizează reținerea și atragerea locuitorilor în comunitățile rurale.

Impact: Acest program contribuie semnificativ la dezvoltarea durabilă și incluzivă a comunităților rurale, stimulând creșterea economică, inovarea locală și coeziunea socială.

Finanțări naționale și regionale

1. Administrația Fondului Cultural Național (AFCN)

Administrația Fondului Cultural Național (AFCN) este o instituție publică autonomă, subordonată Ministerului Culturii, care reprezintă principalul finanțator public al proiectelor culturale din România. Printr-un proces transparent de evaluare și selecție, AFCN susține dezvoltarea diverselor forme de expresie artistică și accesul publicului la cultură.

Misiunea AFCN este de a sprijini creația contemporană, conservarea și valorificarea patrimoniului cultural, contribuind la înțelegerea fenomenelor artistice și la implicarea publicului într-o diversitate de activități culturale.

Obiective generale:

- Gestionarea Fondului Cultural Național.
- Finanțarea programelor, proiectelor și acțiunilor culturale, atât la nivel național, cât și internațional.
- Susținerea relațiilor culturale internaționale ale României.

Sesiuni de finanțare: AFCN organizează două sesiuni anuale de finanțare nerambursabilă a proiectelor culturale:

- **Sesiunea I:** începând cu 1 septembrie.
- **Sesiunea II:** începând cu 1 martie.

Arii tematice principale: Proiectele se înscriu în 12 arii tematice, dintre care menționăm câteva exemple:

1. Arte vizuale

- Sprijinirea producției și cercetării artistice.
- Adaptarea proiectelor la platforme digitale și alternative de prezentare.
- Promovarea artei în spații neconvenționale.
- Abordări colaborative și coproducții.
- Creșterea accesului în zonele defavorizate.

2. Muzică

- Producție și cercetare muzicologică.
- Difuzarea proiectelor prin platforme digitale.
- Soluții inovatoare pentru participarea publicului.
- Proiecte dedicate tinerilor și zonelor cu acces limitat la cultură.

3. Intervenție culturală

- Promovarea peisajului cultural prin abordări interdisciplinare.
- Dezvoltarea incluziunii, diversității și sustenabilității.
- Activarea comunităților prin inițiative culturale în spații alternative.

4. Educație prin cultură

- Proiecte adresate zonelor defavorizate.
- Promovarea gândirii critice și educației continue.
- Integrarea proiectelor în platforme digitale.

5. Promovarea culturii scrise

- Susținerea lecturii și a accesului la carte.
- Proiecte pentru tineri și sprijin editorial.
- Dialog între autori, traducători și diverse comunități culturale.

6. Patrimoniul cultural material

- Cercetarea și protejarea patrimoniului construit.
- Integrarea patrimoniului în procese de regenerare urbană/rurală.
- Digitalizarea arhivelor și promovarea patrimoniului.

7. Patrimoniul cultural imaterial

- Valorificarea tradițiilor și expresiilor locale.
- Promovarea elementelor incluse în patrimoniul UNESCO.
- Documentare și arhivare inovatoare, inclusiv digitalizarea moștenirilor culturale.

8. Proiecte repetitiv relevante

- Activități interdisciplinare și colaborative.
- Promovarea artiștilor români și a produselor culturale locale.
- Creșterea accesului publicului la diversitatea culturală.

Beneficiari principali:

- ONG-uri și societăți comerciale din domeniul cultural.
- Instituții publice de cultură.
- Instituții de cult conform Legii 486/2006.
- Academia Română.
- Publicul larg, beneficiarul final al activităților culturale finanțate.

2. Timbrul Monumentelor Istorice

Descriere generală: Timbrul Monumentelor Istorice este un program național de finanțare

dedicat protejării, restaurării și valorificării monumentelor istorice. Prin intermediul acestui program, sunt finanțate intervenții de urgență, lucrări de restaurare, amenajări pentru vizitare gratuită, precum și investigații și elaborarea de reglementări, norme sau metodologii privind monumentele istorice.

Beneficiari eligibili: Programul este deschis monumentelor aflate în proprietatea statului, a unităților administrativ-teritoriale (UAT-uri), a cultelor religioase, dar și în proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice.

Condiții de eligibilitate: Finanțările sunt acordate prin selecția proiectelor depuse de persoane fizice sau juridice de drept public sau privat care îndeplinesc una dintre următoarele condiții:

- Proprietari sau deținători ai unui drept de suprafață, concesiune sau folosință asupra monumentului istoric pentru o perioadă de cel puțin 25 de ani.
- Titulari ai dreptului de administrare asupra monumentului istoric.

Subprograme finanțate:

- Cercetare aplicată, studii și investigații pentru restaurare.
- Reparații curente și întreținere.
- Intervenții de urgență (ante și post-dezastru).
- Punerea în valoare a monumentelor istorice prin interpretare și prezentare.
- Acțiuni tematice.
- Restaurare.
- Elaborarea documentației tehnice pentru intervenții.
- Educație și formare în domeniul protejării patrimoniului.

Tipuri de finanțări nerambursabile:

- **Elaborarea de reglementări tehnico-economice, norme și metodologii** privind documentația tehnică, achizițiile, execuția și decontarea lucrărilor.
- **Amenajări pentru vizitare gratuită** a monumentelor istorice și dezvoltarea de proiecte culturale asociate acestora.

Priorități pentru anul 2025: Stabilite de Consiliul de administrație al Institutului Național al Patrimoniului:

- Asigurarea punerii în siguranță a monumentelor aflate în pericol.
- Implicarea comunităților locale în protejarea patrimoniului.
- Contribuția la programe naționale și internaționale de protejare a patrimoniului cultural.

Cadrul legislativ: Selecția proiectelor se face în conformitate cu Normele metodologice aprobate prin HG nr. 1502/2007 și actualizate prin HG nr. 691/2019. Beneficiarii pot include persoane fizice și

juridice de drept public sau privat care dețin drepturi asupra monumentelor istorice pentru o perioadă minimă de 25 de ani.

3. Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social derulat prin intermediul Companiei Naționale de Investiții "C.N.I."-S.A.

Descriere generală: Timbrul Monumentelor Istorice este un program național de finanțare dedicat protejării, restaurării și valorificării monumentelor istorice. Prin intermediul acestui program, sunt finanțate intervenții de urgență, lucrări de restaurare, amenajări pentru vizitare gratuită, precum și investigații și elaborarea de reglementări, norme sau metodologii privind monumentele istorice.

Beneficiari eligibili: Programul este deschis monumentelor aflate în proprietatea statului, a unităților administrativ-teritoriale (UAT-uri), a cultelor religioase, dar și în proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice.

Condiții de eligibilitate: Finanțările sunt acordate prin selecția proiectelor depuse de persoane fizice sau juridice de drept public sau privat care îndeplinesc una dintre următoarele condiții:

- Proprietari sau deținători ai unui drept de suprafață, concesiune sau folosință asupra monumentului istoric pentru o perioadă de cel puțin 25 de ani.
- Titulari ai dreptului de administrare asupra monumentului istoric.

Subprograme finanțate:

- Cercetare aplicată, studii și investigații pentru restaurare.
- Reparații curente și întreținere.
- Intervenții de urgență (ante și post-dezastru).
- Punerea în valoare a monumentelor istorice prin interpretare și prezentare.
- Acțiuni tematice.
- Restaurare.
- Elaborarea documentației tehnice pentru intervenții.
- Educație și formare în domeniul protejării patrimoniului.

Tipuri de finanțări nerambursabile:

- **Elaborarea de reglementări tehnico-economice, norme și metodologii** privind documentația tehnică, achizițiile, execuția și decontarea lucrărilor.
- **Amenajări pentru vizitare gratuită** a monumentelor istorice și dezvoltarea de proiecte culturale asociate acestora.

Priorități pentru anul 2025: Stabilite de Consiliul de administrație al Institutului Național al Patrimoniului:

- Asigurarea punerii în siguranță a monumentelor aflate în pericol.
- Implicarea comunităților locale în protejarea patrimoniului.
- Contribuția la programe naționale și internaționale de protejare a patrimoniului cultural.

Cadrul legislativ: Selecția proiectelor se face în conformitate cu Normele metodologice aprobate prin HG nr. 1502/2007 și actualizate prin HG nr. 691/2019. Beneficiarii pot include persoane fizice și juridice de drept public sau privat care dețin drepturi asupra monumentelor istorice pentru o perioadă minimă de 25 de ani.

4. Subprograme relevante în domeniul turismului

Subprogramele relevante în domeniul turismului sunt concepute pentru a sprijini dezvoltarea culturală, sportivă și socială prin investiții strategice în infrastructură.

Așezăminte culturale

Unul dintre principalele subprograme este cel dedicat așezămintelor culturale, având ca scop îmbunătățirea vieții culturale în comunitățile mici urbane și rurale. Programul vizează extinderea și modernizarea infrastructurii existente, diversificarea ofertei culturale și transformarea așezămintelor în centre comunitare de acces la informație și de coeziune socială. Aceste intervenții includ reabilitarea, modernizarea și dotarea centrelor culturale existente, precum și construirea de noi centre multifuncționale pentru tineri, care să servească drept spații de desfășurare a evenimentelor culturale locale.

Sălilor de sport

Programul de construire a sălilor de sport vizează dezvoltarea unor facilități moderne în proximitatea instituțiilor de învățământ, atât în mediul urban, cât și în cel rural. Scopul acestuia este de a asigura condiții optime de confort și siguranță pentru activitățile sportive.

Bazinele de înot

De asemenea, programul pentru bazinele de înot urmărește construcția de noi bazine, finalizarea structurilor începute și reabilitarea celor existente, cu scopul de a sprijini dezvoltarea acestei discipline sportive la nivel național.

Patinoarelor artificiale

Programul dedicat patinoarelor artificiale se concentrează pe construcția de noi facilități, finalizarea celor aflate în lucru și reabilitarea patinoarelor existente, contribuind astfel la extinderea accesului la sporturile de iarnă.

Conform Art. 1, alin. 2, lit. k din Anexa 3 la OG 25/2001, beneficiarii acestor subprograme includ statul, prin autoritățile administrației publice centrale și locale, instituții publice, persoane juridice de utilitate publică și entități religioase recunoscute prin lege.

Pentru mai multe detalii despre Programul național de construcții de interes public sau social, puteți accesa următorul ghid: Ghidul de depunere CNI - iulie 2022.

5. Programul Național de Restaurare a Monumentelor Istorice (PNR)

PNR finanțează proiectele de cercetare, restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice din proprietatea publică și privată. În fiecare an, INP stabilește priorități de restaurare bazate pe starea de degradare, valoarea culturală și alte criterii specifice. Procedurile de selecție și evaluare sunt publicate anual, iar fondurile sunt distribuite în funcție de necesarul de restaurare și disponibilitatea bugetară.

Subprograme relevante în domeniul turismului

Prin intermediul Programului Național de Restaurare a Monumentelor Istorice (PNR), se administrează fondurile destinate cercetării, consolidării, restaurării și valorizării monumentelor istorice, în conformitate cu reglementările legale.

În PNR pot fi incluse următoarele categorii de monumente istorice:

- Monumente istorice înscrise în Lista Monumentelor Istorice, actualizată, aflate în proprietatea publică sau privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale;
- Monumente istorice înscrise în Lista Monumentelor Istorice, actualizată, conform articolului 14 alin. (1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 76/2018 privind aprobarea Programului de investiții în domeniul culturii, aprobată prin Legea nr. 86/2019, cu modificările ulterioare.

În fiecare an, Institutul Național al Patrimoniului (INP) publică anunțul privind demararea procedurii de evaluare a monumentelor istorice pentru includerea în PNR pentru anul următor. Acesta va include informații detaliate despre:

- Procedura de selecție, condițiile de participare și modul de evaluare al solicitărilor, conform normelor metodologice în vigoare;
- Termenele limită pentru depunerea documentațiilor pentru solicitarea finanțării și pentru contestarea rezultatelor;
- Detalii utile privind procesul de depunere a documentației.

Numărul de obiective noi incluse anual în PNR este stabilit în funcție de alocarea bugetară anuală, corelată cu necesarul de fonduri pentru contractele aflate în derulare.

Criteriile de prioritate pentru includerea monumentelor istorice în PNR includ:

- Starea de degradare a monumentului;
- Valoarea culturală și istorică excepțională;
- Statutul juridic de protecție;
- Compatibilitatea funcțională cu intervențiile propuse;
- Sustenabilitatea intervențiilor;
- Cofinanțarea proiectului;
- Prioritățile stabilite de Comisia Națională a Monumentelor Istorice.

Programe de finanțare ale Ministerului Culturii

1. ACCES

Programul ACCES este un instrument de finanțare dedicat susținerii proiectelor culturale din domenii precum: arte vizuale/arhitectură, cultură scrisă, cinematografie/audiovizual, artele spectacolului, dialog intercultural și patrimoniu imaterial/patrimoniu cultural mobil.

Inițiat în 2016 de Ministerul Culturii, programul are ca scop valorificarea potențialului cultural și creativ din România, integrându-l în circuitul valorilor culturale universale.

Obiectivele principale ale programului includ: promovarea valorilor culturale contemporane din România, sprijinirea acțiunilor culturale în domenii diverse (arte vizuale, arhitectură, cultură scrisă, etc.), stimularea dialogului intercultural și a cooperării între comunitățile etnice, promovarea contribuției tinerelor generații la patrimoniul cultural național și integrarea acestora în patrimoniul cultural universal.

2. Programul Prioritar și Programul Nevoi Culturale de Urgență

Programul Prioritar de finanțare este dedicat proiectelor culturale a căror realizare, însoțită de finanțarea corespunzătoare, este atribuită persoanelor juridice de drept public sau privat, conform criteriilor stabilite pentru a conferi caracterul prioritar.

Programul de Nevoi Culturale de Urgență finanțează proiecte care previn prejudiciile asupra intereselor culturale imediate ale unei comunități.

Aceste programe, implementate de Ministerul Culturii, contribuie la dezvoltarea culturală locală și regională, promovând creșterea consumului cultural, ocuparea forței de muncă și dezvoltarea antreprenoriatului cultural. Bugetul acestora provine integral de la bugetul de stat, prin Ministerul Culturii.

Finanțarea nerambursabilă este destinată proiectelor culturale incluzând festivaluri (arte spectacolului, cinematografie, arte vizuale, etc.), promovarea excelenței culturale (gale, premii, participări la festivaluri), ateliere (patrimoniu imaterial, digitalizare) și inițiative în artă contemporană, cercetare, educație culturală.

Activitățile eligibile includ: inițiative de artă contemporană, producții artistice legate de istoria minorităților, proiecte inovative în patrimoniu cultural, dezvoltarea competențelor artistice, introducerea de noi produse culturale pe piață și promovarea diversității culturale.

3. Ziua Culturii Naționale

Ziua Culturii Naționale este un eveniment deosebit de important în calendarul cultural al României, având ca scop celebrarea și promovarea valorilor culturale naționale. Instituită prin Legea nr. 238 din 7 decembrie 2010, această zi se marchează anual pe 15 ianuarie, dată în care se sărbătorește nașterea marelui poet național Mihai Eminescu. Alegerea acestei date nu este întâmplătoare, având în vedere impactul semnificativ al operei eminesciene asupra identității culturale și literare a României.

Ziua Culturii Naționale are un scop multiplu:

Celebrarea valorilor culturale românești

Acesta este un moment dedicat recunoașterii și promovării culturii românești în toate formele sale, de la literatură și muzică, până la arte vizuale, teatru și dans. Evenimentul se concentrează pe celebrarea celor care au contribuit și continuă să contribuie la dezvoltarea patrimoniului cultural național.

Întărirea identității culturale naționale

Ziua Culturii Naționale este o oportunitate de a reflecta asupra diversității culturale a României, de a înțelege profund legătura între istorie și cultură, și de a promova unitatea prin patrimoniul cultural comun.

Sprijinirea proiectelor culturale și educaționale

Această zi servește și ca o platformă pentru promovarea inițiativelor care pun în valoare tradițiile și creațiile culturale românești. Ministerul Culturii alocă fonduri pentru finanțarea diverselor evenimente culturale care se desfășoară de Ziua Culturii Naționale.

Ministerul Culturii oferă în fiecare an sprijin financiar pentru derularea proiectelor culturale dedicate Zilei Culturii Naționale. Finanțarea se face printr-un program special dedicat acestei zile și este reglementată printr-un ordin al ministrului Culturii, care stabilește regulile, condițiile și tipurile de activități eligibile.

Anual, sumele alocate de Ministerul Culturii sunt construite pe baza unui buget specific care provine din fondurile bugetului de stat, cu scopul de a sprijini organizarea de manifestări cultural-artistice și social-culturale. În 2025, pentru acest program a fost stabilită o alocare totală de 500.000 lei, cu un sprijin financiar maxim pe proiect de 50.000 lei. Aceste fonduri sunt destinate atât organizațiilor publice, cât și celor private, care doresc să contribuie la celebrarea acestei zile.

În cadrul programului de finanțare, pot fi susținute o gamă largă de activități culturale, printre care:

- **Manifestări cultural-artistice:** Evenimente muzicale, de teatru, dans, artă vizuală, expoziții, festivaluri etc. Acestea pot include spectacole, concerte, lansări de cărți sau filme, și multe altele, toate având ca temă centrală **cultura română**.
- **Acțiuni social-culturale:** Proiecte care implică comunitățile locale, școlile sau instituțiile de învățământ superior, având scopul de a educa publicul larg cu privire la importanța patrimoniului cultural și istoric al României.
- **Promovarea tradițiilor și obiceiurilor naționale:** Evenimente care pun în valoare folclorul, meșteșugurile tradiționale sau alte elemente ale patrimoniului cultural imaterial.
- **Proiecte educaționale:** Workshop-uri, sesiuni de formare sau conferințe despre importanța culturii și educației culturale în viața societății.

Pentru a beneficia de finanțare, orice **persoană juridică de drept public sau privat**, autorizată conform legislației române, poate depune proiecte culturale destinate Zilei Culturii Naționale. Aceasta poate include instituții de cultură, asociații și fundații culturale, muzee, galerii de artă, teatre, case de cultură, universități, școli sau alte organizații care organizează evenimente culturale.

SECȚIUNEA 5: PORTOFOLIUL DE PROIECTE

5.1. Lista completă a proiectelor (pe baza politicilor și programelor elaborate)

OBIECTIV STRATEGIC	PROIECT	PLAN DE ACȚIUNI
OS 1: DIVERSIFICAREA OFERTEI TURISTICE ÎN COLABORARE CU SECTORUL PRIVAT	P1	Realizare punct gastronomic local
OS 1 DIVERSIFICAREA OFERTEI TURISTICE ÎN COLABORARE CU SECTORUL PRIVAT	P2	Înființare unui Montagnes Coaster
OS 2 ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P3	Amenajare Parc tematic - Dino Parc
OS 2 ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P4	Amenajare pârtie de schi pe Varful Ursu – Curmătura Mălaia
OS 2 ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P5	Proiect amenajare piață agroalimentară în Comuna Mălaia
OS 2 ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P6	Amenajare teren de sport în Ciungetu
OS 2 ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P7	Reabilitare drum strategic de accesibilitate la stâne
OS 2 ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P8	Amenajare zonă camping
OS 2 ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P9	Domeniu schiabil Transalpina-Râncea
OS 2 ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P10	Realizare infrastructura Drum Ciungetu-Polovragi

OS 2 ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P11	Realizare Infrastructura Drum Turistic Mălaia - VF. lui ROMANI (Valea Mălaiei- Vf.lui Romani)
OS 2 ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P12	Realizare complex sportiv Mălaia
OS 2 ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P13	Crearea unui debarcader cu vaporase electrice
OS 2 ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P14	Renovare Dispensar medical Mălaia
OS 2 ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII TURISTICE LA NIVEL LOCAL	P15	Renovare și reabilitare clădire Primăria Comunei Mălaia
OS 3 PROMOVAREA PATRIMONIULUI CULTURAL ȘI ISTORIC	P16	Consolidare, restaurare și punere în valoare a bisericii de lemn "Sf. Împărați"
OS4. DEZVOLTAREA TURISMULUI RURAL ÎNTR-UN MOD SUSTENABIL	P17	Proiect amenajare piață agroalimentară în Comuna Mălaia
OS4. DEZVOLTAREA TURISMULUI RURAL ÎNTR-UN MOD SUSTENABIL	P18	Realizarea unei piste de bicicliști
OS4. DEZVOLTAREA TURISMULUI RURAL ÎNTR-UN MOD SUSTENABIL	P19	Proiect amenajare, renovare și reabilitare Cămin Cultural Mălaia
OS 3 PROMOVAREA PATRIMONIULUI CULTURAL ȘI ISTORIC	P20	Consolidare, restaurare și punere în valoare a bisericii de lemn "Sf. Nicolae" și "Cuvioasa Parascheva"

Analizând necesitățile comunității locale din Mălaia și informațiile privind oportunitățile de dezvoltare, este clar că implicarea sectorului privat prin parteneriate, concesiuni, închirieri ale bunurilor din domeniul public sau privat al comunei poate juca un rol esențial în creșterea eficienței economice. În acest sens, se propun următoarele direcții de acțiune:

- Crearea unei platforme dedicate pentru promovarea oportunităților de dezvoltare din Mălaia, cu accent pe turism și rezidențial, care să funcționeze sub egida Primăriei Mălaia sau în parteneriat cu entități private.
- Stimularea investițiilor private în activități economice care să sprijine serviciile publice, acolo unde comuna Mălaia nu poate accesa direct fonduri de finanțare.

- Valorificarea patrimoniului local prin inițiative de parteneriat public-privat care să pună în valoare resursele neutilizate, cum ar fi terenuri sau clădiri neocupate.
- Atragerea investitorilor strategici pentru a susține dezvoltarea durabilă și integrată a comunei Mălaia, asigurând astfel progresul socio-economic pe termen lung.

Fișe de proiecte detaliate

Corespunzător priorităților și măsurilor definite, au fost stabilite următoarele idei de proiecte, pentru perioada 2025-2030, în vederea dezvoltării comunei Mălaia.

1	Titlu proiectului 1	Realizare punct gastronomic local
2	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	COMUNA MĂLAIA
3	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	NU E CAZUL
4	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	<i>Realizarea acestui punct gastronomic este util în zonă pentru a promova împrejurimile și prin delicatese culinare specifice acestei zone; acest punct gastronomic vine în întâmpinarea turiștilor oferindu-le posibilitatea de a mânca o masă caldă cât și mâncăruri specifice zonei pregătite cu ingrediente proaspete și bio procurate pe cât posibil din zona localității Mălaia.</i>
5	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	Activități economice diversificate din comună; Activități turistice sporturi extreme și diversificarea activităților de recreere. Gradul de satisfacție al locuitorilor .
6	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul uneia din următoarele priorități ale PR SV Oltenia 2021-2027: P3 - Eficiența energetică și infrastructura verde P4 - Mobilitate urbană sustenabilă P7 - Dezvoltare teritorială sustenabilă	P7 -DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ

7	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	NU E CAZUL
8	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	DURATĂ PROIECT: 24 luni PERIOADĂ ESTIMATĂ DE PUNERE ÎN APLICARE: aprilie 2027 – aprilie 2029
9	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară a proiectului	850 000 euro Perioada de durabilitate: 5 ani.
10	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabilă	<i>Pentru a asigura sustenabilitatea intervențiilor urmaresc dezvoltarea de investiții care vor promova reducerea consumului de resurse și impactul asupra mediului.</i>
11	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	Se urmărește aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea unui spațiu special amenajat pentru servirea mâncărilor tradiționale de către turiștii ajunși în zonă.
12	Ideea de proiect are caracter integrat?	Nu e cazul
13	Modul de îndeplinire al condiționalităților specifice fiecărei priorități, după caz (Plan de mobilitate urbană durabilă, Registrul spațiilor verzi, Plan de marketing, etc)	Se vor respecta toate prevederile legale în domeniu.
14	Alte informații relevante	

1	Titlu proiectului 2	Înființare unui Montagnes Coaster
2	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	COMUNA MĂLAIA

3	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	NU E CAZUL
4	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	Prin montagnes coaster vrem să aducem un tip popular de distracție dezvoltată pentru parcuri de distracție și parcuri tematice cu un ski-snowboard pe iarbă, o tiroliană în tandem 500 metrii, escaladă și rapel – cățărare la pământ 5-7 metrii, mountain carturi și spații de joacă pentru copii.
5	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	Activități economice diversificate din comună; Activități turistice sporturi extreme și diversificarea activităților de recreere. Gradul de satisfacție al locuitorilor.
6	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul uneia din următoarele priorități ale PR SV Oltenia 2021-2027: P3 - Eficiența energetică și infrastructura verde P4 - Mobilitate urbană sustenabilă P7 - Dezvoltare teritorială sustenabilă	P7 -DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
7	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	<i>NU E CAZUL</i>
8	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	DURATĂ PROIECT: 24 luni PERIOADĂ ESTIMATĂ DE PUNERE ÎN APLICARE: mai 2028 – mai 2030
9	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară a proiectului	2 000 000 euro Perioada de durabilitate: 3 ani.
10	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabilă	<i>Pentru a asigura sustenabilitatea intervențiilor urmaresc dezvoltarea de investiții care vor promova</i>

		<i>impactul asupra mediului și asupra economiei din zonă pentru dezvoltarea turistică a acesteia..</i>
11	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	Se urmărește aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă ,accesibilitatea Creșterea interesului pentru localitatea Mălaia , dezvoltarea turismului in zona.
12	Ideea de proiect are caracter integrat?	Nu e cazul
13	Modul de îndeplinire al condiționalităților specifice fiecărei priorități, după caz (Plan de mobilitate urbană durabilă, Registrul spațiilor verzi, Plan de marketing, etc)	Se vor respecta toate prevederile legale în domeniu.
14	Alte informații relevante	

1	Titlu proiectului 3	Amenajare drum acces si trasee turistice la platforma monumentului istoric Crucea Brătienilor
2	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	COMUNA MĂLAIA
3	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	NU E CAZUL
4	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, in câteva fraze)	<i>Amenajarea drumului de acces către monumentul istoric Crucea Brătienilor este un plus pentru turismul în zonă, Crucea Brătienilor reprezentând un alt traseu spre dezvoltarea frumuseților și atracțiilor mirifice ale comunei Mălaia, acest monument istoric aflându-se într-o zonă pitorească de munte, mai exact pe o platformă de pe a cărei înălțime se poate admira întreg satul Mălaia.</i>
5	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	Gradul de satisfacție al locuitorilor și turiștilor din zonă .

6	<p>Sursele de finanțare identificate</p> <p>Încadrarea ideii de proiect în cadrul uneia din următoarele priorități ale PR SV Oltenia 2021-2027:</p> <p>P3 - Eficienta energetica si infrastructura verde</p> <p>P4 - Mobilitate urbană sustenabilă P7 - Dezvoltare teritoriala sustenabila</p>	P7 -DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
7	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	<i>NU E CAZUL</i>
8	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	<p>DURATĂ PROIECT: 6 luni</p> <p>PERIOADĂ ESTIMATĂ DE PUNERE ÎN APLICARE: iunie 2029 – decembrie 2029</p>
9	Bugetul estimat al investiției si sustenabilitatea financiara a proiectului	<p>50 000 euro</p> <p>Perioada de durabilitate: 5 ani.</p>
10	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabila	<i>Pentru a asigura sustenabilitatea intervențiile urmaresc dezvoltarea de investiții care vor promova reducerea consumului de resurse și impactul asupra mediului, diversificarea traseelor și activităților de interes turistic ale localității.</i>
11	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	Se urmărește aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse și nediscriminarea cât și noi atracții pentru turiștii veniți în zonă.
12	Ideea de proiect are caracter integrat?	Nu e cazul
13	Modul de îndeplinire al condiționalităților specifice fiecărei priorități, după caz (Plan de mobilitate urbană	Se vor respecta toate prevederile legale în domeniu.

	durabilă, Registrul spațiilor verzi, Plan de marketing, etc)	
14	Alte informații relevante	
1	Titlu proiectului 4	<i>Amenajare Parc tematic - Dino Parc</i>
2	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	<i>COMUNA MĂLAIA</i>
3	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	<i>NU E CAZUL</i>
4	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	<i>Amenajarea acestui parc oferă turiștilor din zonă un spațiu de joacă pentru copii și un loc de recreere pentru cei mari oferind astfel posibilitatea de a merge prin natura și de a face cunoștință cu lumea dinozaurilor. parcul fiind astfel și o modalitate de a oferi informații despre diferitele specii de dinozauri expusi în acest parc.</i>
5	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	<i>Activități economice diversificate din comună; Activități turistice sporturi și diversificarea activităților de recreere. Locuri de joacă. Gradul de satisfacție al locuitorilor.</i>
6	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul uneia din următoarele priorități ale PR SV Oltenia 2021-2027: P3 - Eficiența energetică și infrastructura verde P4 - Mobilitate urbană sustenabilă P7 - Dezvoltare teritorială sustenabilă	<i>P7 -DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ</i>
7	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de	<i>Documentații SF, DALI, PROPUNERI TEHNICE</i>

	trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	
8	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	<i>DURATĂ PROIECT: 18 luni</i> <i>PERIOADĂ ESTIMATĂ DE PUNERE ÎN APLICARE: mai 2025 – NOIEMBRIE 2026</i>
	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară a proiectului	<i>1 000 000 euro</i> <i>Perioada de durabilitate: 5 ani.</i>
9	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabilă	<i>Pentru a asigura sustenabilitatea intervențiile urmăresc dezvoltarea de investiții care vor promova reducerea consumului de resurse și impactul asupra mediului.</i>
10	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	<i>Se urmărește aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, satisfacția locuitorilor prin creerea unor noi locuri de muncă, egalitatea de șanse.</i>
11	Ideea de proiect are caracter integrat?	<i>Nu e cazul</i>
12	Modul de îndeplinire al condiționalităților specifice fiecărei priorități, după caz (Plan de mobilitate urbană durabilă, Registrul spațiilor verzi, Plan de marketing, etc)	<i>Se vor respecta toate prevederile legale în domeniu.</i>
13	Alte informații relevante	

1	Titlu proiectului 5	REALIZARE INFRASTRUCTURĂ Amenajare pârtie de schi pe Varful Ursu – Curmătura Mălaia
2	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	COMUNA MĂLAIA
3	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	NU E CAZUL

4	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	<i>Realizarea infrastructurii pârtie de schi și introducerea acesteia într-un ghid turistic, conform Legii 526 din anul 2023. Măsura 9</i>
5	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	Activități economice diversificate din comună; Activități turistice sporturi de iarnă și diversificarea activităților de recreere. Reducerea migrării locuitorilor prin creerea de locuri de muncă Gradul de satisfacție al locuitorilor.
6	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul uneia din următoarele priorități ale PR SV Oltenia 2021-2027: P3 - Eficienta energetica si infrastructura verde P4 - Mobilitate urbană sustenabilă P7 - Dezvoltare teritoriala sustenabila	P7 -DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ GAL
7	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	<i>NU E CAZUL</i>
8	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	DURATĂ PROIECT: 18 luni PERIOADĂ ESTIMATĂ DE PUNERE ÎN APLICARE: mai 2028 – noiembrie 2029
9	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară a proiectului	1 000 000 euro Perioada de durabilitate: 3 ani.
10	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabilă	<i>Pentru a asigura sustenabilitatea intervențiile urmaresc dezvoltarea de investiții care vor promova reducerea consumului de resurse și impactul asupra mediului.</i>

		Reducerea migrării populației.
11	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	Se urmărește aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea.
12	Ideea de proiect are caracter integrat?	Nu e cazul
13	Modul de îndeplinire al condiționalităților specifice fiecărei priorități, după caz (Plan de mobilitate urbană durabilă, Registrul spațiilor verzi, Plan de marketing, etc)	Se vor respecta toate prevederile legale în domeniu.
14	Alte informații relevante	Conform prevederilor Legii 526/2003, cu modificările și completările ulterioare: “Lista zonelor identificate pentru dezvoltarea domeniului schiabil și practicarea altor sporturi de iarnă, cuprinse în cadrul Programului național de dezvoltare a turismului "Schi în România": Județul Vâlcea: orașul Horezu, Munții Căpățânii (muntele Ursu, muntele Pietrele Roșii, muntele Pludeasa, muntele Bolca, muntele Piscul lui Țigan, muntele Pietricea, muntele Marginea, muntele Piscul Lung), comuna Voineasa (Munții Latoriței, Mioarele, Puru, Miru, Obârșia Lotrului, Cărbunele Ștefanu, Vidra, Pietrimanu, Bora), comuna Vaideeni (Dealul Mare, Ursulețu, Ursu, Dârjalea, Căpățâna, Balota, Cășerie, Milescu, Brădățeua Mare, Brădățeua Mică, Corșoru), <u>comuna Malaia (muntele Muntinu, Groapa Mălăii, Cocora, Funicelu, Gropița, Târnovu Mare, Târnovu Mic, Coșana, Petrimanu, Igoiu-Micaia, Fratoșteanu, Coasta Benghii, Urdele, Igoiu, cracul Curmătura), comuna Perișani (Dalia, Lazul lui Man)</u> ”

1	Titlu proiectului 6	AMENAJARE TEREN SPORT CIUNGETU
2	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	COMUNA MĂLAIA

3	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	NU E CAZUL
4	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	<i>Amenajarea unui teren de sport pentru locuitorii din satul Ciungetu este pentru creerea condițiilor necesare desfășurării unor activități recreative pentru aceștia.</i>
5	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	Activități economice diversificate din comună; Activități turistice sporturi extreme și diversificarea activităților de recreere. Gradul de satisfacție al locuitorilor.
6	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul uneia din următoarele priorități ale PR SV Oltenia 2021-2027: P3 - Eficienta energetica si infrastructura verde P4 - Mobilitate urbană sustenabilă P7 - Dezvoltare teritoriala sustenabila	P7 -DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
7	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	NU E CAZUL
8	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	DURATĂ PROIECT: 12 luni PERIOADĂ ESTIMATĂ DE PUNERE ÎN APLICARE: mai 2028 – mai 2029
9	Bugetul estimat al investiției si sustenabilitatea financiara a proiectului	450 000 euro Perioada de durabilitate: 2 ani.
10	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabila	<i>Pentru a asigura sustenabilitatea intervențiile urmaresc dezvoltarea de investiții care vor promova reducerea consumului de resurse și impactul asupra mediului.</i>

11	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	Se urmărește aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea prin creerea egalității șanselor și reducerea discriminării, creându-se astfel interesul pentru această zonă turistică și pentru a diminua gradul de migrare a populației.
12	Ideea de proiect are caracter integrat?	Nu e cazul
13	Modul de îndeplinire al condiționalităților specifice fiecărei priorități, după caz (Plan de mobilitate urbană durabilă, Registrul spațiilor verzi, Plan de marketing, etc)	Se vor respecta toate prevederile legale în domeniu.
14	Alte informații relevante	

1	Titlu proiectului 7	REALIZARE INFRASTRUCTURĂ Reabilitare drum strategic de accesibilitate la stâne
2	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	COMUNA MĂLAIA
3	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	NU E CAZUL
4	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	<i>Reabilitare drum strategic de accesibilitate la stâne astfel:</i> a) <i>Sașa -Transalpina</i> b) <i>Ciungetu – Transalpina , pe drumul Strategic</i> c) <i>Săliștea – Tălmăciu(Muntele Dealul Negru)</i> d) <i>Saliștea -Voineasa pe Muntele Dealul Negru</i>

		<i>Pentru iubitorii de drumeții aceste trasee ofera posibilitatea descoperirii unor experiente inedite și autentice.</i>
5	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	Activități economice diversificate din comună; Activități turistice sporturi extreme și diversificarea activităților de recreere. Gradul de satisfacție al locuitorilor.
6	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul uneia din următoarele priorități ale PR SV Oltenia 2021-2027: P3 - Eficienta energetica si infrastructura verde P4 - Mobilitate urbană sustenabilă P7 - Dezvoltare teritoriala sustenabila	P7 -DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
7	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	NU E CAZUL
8	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	DURATĂ PROIECT: 12 luni PERIOADĂ ESTIMATĂ DE PUNERE ÎN APLICARE: mai 2026 – mai 2027
	Bugetul estimat al investiției si sustenabilitatea financiara a proiectului	450 000 euro Perioada de durabilitate: 3 ani.
9	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabila	<i>Pentru a asigura sustenabilitatea intervențiile urmaresc dezvoltarea de investiții care vor promova reducerea consumului de resurse și impactul asupra mediului.</i>
10	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă,	Se urmărește aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă ,accesibilitatea.

	accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	
11	Ideea de proiect are caracter integrat?	Nu e cazul
12	Modul de îndeplinire al condiționalităților specifice fiecărei priorități, după caz (Plan de mobilitate urbană durabilă, Registrul spațiilor verzi, Plan de marketing, etc)	Se vor respecta toate prevederile legale în domeniu.
13	Alte informații relevante	

1	Titlu proiectului 8	Amenajare zonă camping
2	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	COMUNA MĂLAIA
3	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	NU E CAZUL
4	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	<i>Realizarea unei zone de camping în imediata apropiere a satului Mălaia, respectiv Punctul Rogoz, zonă limitrofă situată pe marginea râului Lotru. Amenajarea acestui spațiu este special pentru turiștii care vin în zonă cu rulote sau auto-rulote și care vor să se bucure pe deplin de natura și aerul curat din zonă. Zona de camping este prevăzută cu apă curentă și electricitate dar și cu spații special amenajate pentru zone de dușuri, toalete, bucătării și zone de grătar, foc de tabără etc.</i>
5	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	Activități economice diversificate din comună; Activități turistice sporturi extreme și diversificarea activităților de recreere. Gradul de satisfacție al locuitorilor.
6	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul uneia din următoarele priorități ale PR SV Oltenia 2021-2027:	P7 -DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ

	<p>P3 - Eficienta energetica si infrastructura verde</p> <p>P4 - Mobilitate urbană sustenabilă P7 - Dezvoltare teritoriala sustenabila</p>	
7	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	NU E CAZUL
8	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	<p>DURATĂ PROIECT: 12 luni</p> <p>PERIOADĂ ESTIMATĂ DE PUNERE ÎN APLICARE: mai 2029 – mai 2030</p>
9	Bugetul estimat al investiției si sustenabilitatea financiara a proiectului	<p>500 000 euro</p> <p>Perioada de durabilitate: 5 ani.</p>
10	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabila	<i>Pentru a asigura sustenabilitatea intervențiile urmaresc dezvoltarea de investiții care vor promova reducerea consumului de resurse și impactul asupra mediului.r</i>
11	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	Se urmărește aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, creșterea turismului în zonă și creșterea interesului pentru localitatea Mălaia, prin creerea unor spații amenajate în mijlocul naturii lângă Râul Lotru dar pe lângă toate aceste si accesibilitatea prin crearea condițiilor necesare unei bune desfășurări a unui concediu petrecut în natură.
12	Ideea de proiect are caracter integrat?	Nu e cazul
13	Modul de îndeplinire al condiționalităților specifice fiecărei priorități, după caz (Plan de mobilitate urbană durabilă, Registrul spațiilor verzi, Plan de marketing, etc)	Se vor respecta toate prevederile legale în domeniu.
14	Alte informații relevante	

1	Titlu proiectului 9	REALIZARE INFRASTRUCTURĂ DOMENIU SCHIABIL TRANSALPINA-RÎNCA
2	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	COMUNA MĂLAIA
3	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	NU E CAZUL
4	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	<i>Realizarea infrastructurii domeniului schiabil și introducerea lui într-un ghid turistic, conform Legii 526 din anul 2023. Măsura 9</i> <i>Realizarea unui complex de stațiuni turistice cu posibilitatea ca cele doua pârtii de schi(Transalpina și Rînca) să comunice și să devină cea mai mare , cea mai accesibilă și practicabilă pârtie de schi din Romania.</i>
5	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	Activități economice diversificate din comună; Activități turistice sporturi de iarnă și diversificarea activităților de recreere. Gradul de satisfacție al locuitorilor.
6	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul uneia din următoarele priorități ale PR SV Oltenia 2021-2027: P3 - Eficienta energetica si infrastructura verde P4 - Mobilitate urbană sustenabilă P7 - Dezvoltare teritoriala sustenabila	P7 -DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
7	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de prefzabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	<i>NU E CAZUL</i>

8	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	DURATĂ PROIECT: 18 luni PERIOADĂ ESTIMATĂ DE PUNERE ÎN APLICARE: mai 2027 – noiembrie 2028
9	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară a proiectului	2 500 000 euro Perioada de durabilitate: 3 ani.
10	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabilă	<i>Pentru a asigura sustenabilitatea intervențiile urmăresc dezvoltarea de investiții care vor promova reducerea consumului de resurse și impactul asupra mediului.</i>
11	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	Se urmărește aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, accesibilitate. Mărirea zonei de agrement atrăgând după sine și mărirea capitalului financiar realizat la nivelul acestei zone de tranzit.
12	Ideea de proiect are caracter integrat?	Nu e cazul
13	Modul de îndeplinire al condiționalităților specifice fiecărei priorități, după caz (Plan de mobilitate urbană durabilă, Registrul spațiilor verzi, Plan de marketing, etc)	Se vor respecta toate prevederile legale în domeniu.
14	Alte informații relevante	<i>Conform prevederilor Legii 526/2003, cu modificările și completările ulterioare:</i> “Lista zonelor identificate pentru dezvoltarea domeniului schiabil și practicarea altor sporturi de iarnă, cuprinse în cadrul Programului național de dezvoltare a turismului "Schi în România": <i>Județul Vâlcea:</i> orașul Horezu, Munții Căpățânii (muntele Ursu, muntele Pietrele Roșii, muntele Pludeasa, muntele Bolca, muntele Piscul lui Țigan, muntele Pietricea, muntele Marginea, muntele Piscul Lung), comuna Voineasa (Munții Latoriței, Mioarele, Puru, Miru, Obârșia Lotrului, Cărbunele Ștefanu, Vidra, Pietrimanu, Bora), comuna Vaideeni (Dealul Mare, Ursulețu, Ursu, Dârjale, Căpățâna, Balota, Cășerie, Milescu, Brădățeaua Mare, Brădățeaua Mică, Corșoru), <i>comuna Malaia (muntele Muntinu, Groapa Mălăii, Cocora, Funicelu, Gropița, Târnovu Mare, Târnovu Mic, Coșana, Petrimanu, Igoiu-Micaia, Fratoșteanu, Coasta Benghii, Urdele, Igoiu, cracul Curmătura), comuna Perișani (Dalia, Lazul lui Man)</i> ”

		<i>Realizarea acestu domeniu schiabil este posibil prin unirea acestor domenii schiabile în Muntele Galbenu.</i>
--	--	--

1	Titlu proiectului 10	REALIZARE INFRASTRUCTURĂ DRUM CIUNGETU - POLOVRAGI
2	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	COMUNA MĂLAIA
3	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	
4	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	<i>Realizarea infrastructurii drumului în zona obiectivelor turistice și introducerea lui într-un ghid turistic, conform Legii 526 din anul 2023. Măsura 9</i>
5	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	Activități economice diversificate din comună; Gradul de satisfacție al locuitorilor.
6	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul uneia din următoarele priorități ale PR SV Oltenia 2021-2027: P3 - Eficienta energetica si infrastructura verde P4 - Mobilitate urbană sustenabilă P7 - Dezvoltare teritoriala sustenabila	P7 -DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
7	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	NU E CAZUL
8	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	DURATĂ PROIECT: 18 luni PERIOADĂ ESTIMATĂ DE PUNERE ÎN APLICARE: iunie 2025 – decembrie 2026

9	Bugetul estimat al investiției si sustenabilitatea financiara a proiectului	3 000 000 euro Perioada de durabilitate: 5 ani.
10	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabila	<i>Pentru a asigura sustenabilitatea intervențiile urmaresc dezvoltarea de investiții care vor promova reducerea consumului de resurse și impactul asupra mediului.</i>
11	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	Se urmărește aplicarea principiilor orizontale privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea și facilitarea tranzitării cu ușurință între cele două localități puternic dezvoltate turistic, atragând astfel un numar mult mai mare pentru turiștii interesați să viziteze aceste locuri mirifice.
12	Ideea de proiect are caracter integrat?	Nu e cazul
13	Modul de îndeplinire al condiționalităților specifice fiecărei priorități, după caz (Plan de mobilitate urbană durabilă, Registrul spațiilor verzi, Plan de marketing, etc)	Se vor respecta toate prevederile legale în domeniu si crearea spațiilor de popas special amenajate pentru cei ce tranzitează zona.
14	Alte informații relevante	

1	Titlu proiectului 11	REALIZARE INFRASTRUCTURĂ DRUM TURISTIC Mălaia - VF. lui ROMANI (Valea Mălaii- Vf.lui Romani)
2	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	COMUNA MĂLAIA
3	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	
4	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, in câteva fraze)	<i>Realizarea infrastructurii drumului în zona obiectivelor turistice, creerea unui drum care să conducă turiștii spre locuri cu un puternic impact vizual in ceea ce privește natura si frumusețile acestuia,cu posibilitatea dezvoltării zonei prin crearea unor locur speciale de înnoptare și petrecere a timpului liber și introducerea lui într-un ghid turistic.</i>

5	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	Activități economice diversificate din comună, cu zone de popas special amenajate pentru turistii care tranzitează aceste zone. Gradul de satisfacție al locuitorilor .
6	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul uneia din următoarele priorități ale PR SV Oltenia 2021-2027: P3 - Eficienta energetica si infrastructura verde P4 - Mobilitate urbană sustenabilă P7 - Dezvoltare teritoriala sustenabila	P7 -DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
7	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	<i>NU E CAZUL</i>
8	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	DURATĂ PROIECT: 10 luni PERIOADĂ ESTIMATĂ DE PUNERE ÎN APLICARE: iunie2026 – aprilie 2027
9	Bugetul estimat al investiției si sustenabilitatea financiară a proiectului	800 000 euro Perioada de durabilitate: 3 ani.
10	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabilă	<i>Pentru a asigura sustenabilitatea intervențiile urmaresc dezvoltarea de investiții care vor promova reducerea consumului de resurse și impactul asupra mediului.</i>
11	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	Se urmărește aplicarea principiilor orizontale privind dezvoltarea durabilă ,accesibilitatea spre zone peisagiste mirifice care atrag turiști dornici de a descoperi astfel de zone.
12	Ideea de proiect are caracter integrat?	Nu e cazul

13	Modul de îndeplinire al condiționalităților specifice fiecărei priorități, după caz (Plan de mobilitate urbană durabilă, Registrul spațiilor verzi, Plan de marketing, etc)	Se vor respecta toate prevederile legale în domeniu.
14	Alte informații relevante	

1	Titlu proiectului 12	Realizare complex sportiv Mălaia
2	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	COMUNA MĂLAIA
3	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	NU E CAZUL
4	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	<i>Realizarea unui complex sportiv este un proiect ce vine în completarea bazei sportive din satul Mălaia. Acest spațiu din imediata apropiere a bazei sportive prevede o sală de forță cu aparatură de fitness și gimnastică, un bazin de inot, spații pentru diferite activități de gimnastică ritmată cât și pentru tenis de masă, baza sportivă pentru jocurile de fotbal.</i>
5	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	Gradul de satisfacție al locuitorilor și turiștilor din zonă.
6	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul uneia din următoarele priorități ale PR SV Oltenia 2021-2027: P3 - Eficienta energetica si infrastructura verde P4 - Mobilitate urbană sustenabilă P7 - Dezvoltare teritoriala sustenabila	P7 -DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
7	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de	<i>NU E CAZUL</i>

	prefezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	
8	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	DURATĂ PROIECT: 24luni PERIOADĂ ESTIMATĂ DE PUNERE ÎN APLICARE: iunie 2027 – iunie2029
9	Bugetul estimat al investiției si sustenabilitatea financiara a proiectului	1 000 000 euro Perioada de durabilitate: 5 ani.
10	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabila	<i>Pentru a asigura sustenabilitatea intervențiile urmaresc dezvoltarea de investiții care vor promova reducerea consumului de resurse și impactul asupra mediului .</i>
11	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	Se urmărește aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă ,accesibilitatea ,egalitatea de șanse și nediscriminarea , reducerea migrării populației tinere către zone mai dezvoltate prin dezvoltarea comunei și diversificarea timpului liber, dar și a turiștilor oferindu-le o varietate de activități pentru cei ce se cazează în zonă .
12	Ideea de proiect are caracter integrat?	Nu e cazul
13	Modul de îndeplinire al condiționalităților specifice fiecărei priorități, după caz (Plan de mobilitate urbană durabilă, Registrul spațiilor verzi, Plan de marketing, etc)	Se vor respecta toate prevederile legale în domeniu.
14	Alte informații relevante	

1	Titlu proiectului 13	Crearea unui debarcader cu vaporase electrice
2	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	COMUNA MĂLAIA
3	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	NU E CAZUL

4	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	<i>Realizarea debarcaderului în coada Lacului Bradișor ofera o altă posibilitate de a vedea frumusețile zonei dar de data aceasta la bordul unor vapoare electrice simțind briza lacului pentru turiștii care tranzitează stațiunea de interes Mălaia pentru a descoperi pitorescul zonei.</i>
5	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	Activități economice diversificate din comună; Activități turistice sporturi extreme și diversificarea activităților de recreere. Gradul de satisfacție al locuitorilor.
6	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul uneia din următoarele priorități ale PR SV Oltenia 2021-2027: P3 - Eficienta energetica si infrastructura verde P4 - Mobilitate urbană sustenabilă P7 - Dezvoltare teritoriala sustenabila	P7 -DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
7	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	NU E CAZUL
8	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	DURATĂ PROIECT: 18 luni PERIOADĂ ESTIMATĂ DE PUNERE ÎN APLICARE: mai 2029 – noiembrie 2030
9	Bugetul estimat al investiției si sustenabilitatea financiara a proiectului	4 000 000 euro Perioada de durabilitate: 5 ani.
10	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabila	<i>Pentru a asigura sustenabilitatea intervențiile urmaresc dezvoltarea de investiții care vor promova reducerea consumului de resurse și impactul asupra mediului.</i>

11	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	Se urmărește aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă ,accesibilitatea creșterea turismului în zonă și creșterea interesului pentru localitatea Mălaia .
12	Ideea de proiect are caracter integrat?	Nu e cazul
13	Modul de îndeplinire al condiționalităților specifice fiecărei priorități, după caz (Plan de mobilitate urbană durabilă, Registrul spațiilor verzi, Plan de marketing, etc)	Se vor respecta toate prevederile legale în domeniu.
14	Alte informații relevante	

1	Titlu proiectului 14	Renovare Dispensar medical Mălaia
2	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	COMUNA MĂLAIA
3	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	NU E CAZUL
4	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	<i>Renovarea Dispensarului medical din satul Mălaia este un proiect benefic pentru cetățenii comunei dar nu numai acestora cât și turiștilor care vin în zonă. Renovarea acestuia implică și dotarea acestuia cu aparatura necesară pentru a putea desfășura o activitate medicală zilnică dar și în cazuri de urgență și dechiderea unui cabinet stomatologic util tuturor locuitorilor din zonă.</i>
5	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	Activități economice diversificate din comună; Activități turistice sporturi extreme și diversificarea activităților de recreere. Gradul de satisfacție al locuitorilor.
6	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul uneia din următoarele	P7 -DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ

	<p>priorități ale PR SV Oltenia 2021-2027:</p> <p>P3 - Eficienta energetica si infrastructura verde</p> <p>P4 - Mobilitate urbană sustenabilă P7 - Dezvoltare teritoriala sustenabila</p>	
	<p>Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)</p>	NU E CAZUL
	<p>Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)</p>	<p>DURATĂ PROIECT: 8 luni</p> <p>PERIOADĂ ESTIMATĂ DE PUNERE ÎN APLICARE: aprilie 2025 – decembrie 2025</p>
	<p>Bugetul estimat al investiției si sustenabilitatea financiara a proiectului</p>	<p>150 000 euro</p> <p>Perioada de durabilitate: 5 ani.</p>
	<p>Contribuția proiectului la dezvoltarea durabila</p>	<p><i>Pentru a asigura sustenabilitatea intervențiile urmaresc dezvoltarea de investiții care vor promova reducerea consumului de resurse și impactul asupra mediului reducerea migrațiilor populației spre zone unde au acces la unități medicale precum medic de familie si medic stomatologic.</i></p>
	<p>Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea</p>	<p>Se urmărește aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă ,accesibilitatea unui spațiu medical special amenajat pentru rezolvarea problemelor medicale,egalitatea de șanse și nediscriminarea .</p>
	<p>Ideea de proiect are caracter integrat?</p>	<p>Nu e cazul</p>
	<p>Modul de îndeplinire al condiționalităților specifice fiecărei priorități, după caz (Plan de mobilitate urbană durabilă, Registrul spațiilor verzi, Plan de marketing, etc)</p>	<p>Se vor respecta toate prevederile legale în domeniu.</p>

	Alte informații relevante	
--	---------------------------	--

1	Titlu proiectului 15	Renovare și reabilitare clădire Primăria Comunei Mălaia
2	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	COMUNA MĂLAIA
3	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	NU E CAZUL
4	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	<p><i>Renovarea și reabilitarea Primăriei Comunei Mălaia este un proiect care vine în sprijinul angajaților dar și a cetățenilor comunei. Digitalizarea serviciilor primăriei pot facilita buna funcționare a demersurilor rezolvărilor solicitărilor cetățenilor și o mai bună colaborare a primăriei cu aceștia .</i></p> <p><i>Pentru turiștii care vin în zonă creerea unui punct informativ digitalizat pentru traseele turistice , în incinta instituției este benefică pentru dezvoltarea turistică a zonei.</i></p>
5	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	Gradul de satisfacție al locuitorilor și turiștilor din zonă .
6	<p>Sursele de finanțare identificate</p> <p>Încadrarea ideii de proiect în cadrul uneia din următoarele priorități ale PR SV Oltenia 2021-2027:</p> <p>P3 - Eficienta energetica si infrastructura verde</p> <p>P4 - Mobilitate urbană sustenabilă P7 - Dezvoltare teritoriala sustenabila</p>	P7 -DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și	NU E CAZUL

	detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	
	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	DURATĂ PROIECT: 6 luni PERIOADĂ ESTIMATĂ DE PUNERE ÎN APLICARE: iunie 2027 – decembrie 2027
	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară a proiectului	200 000 euro Perioada de durabilitate: 5 ani.
	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabilă	<i>Pentru a asigura sustenabilitatea intervențiilor urmaresc dezvoltarea de investiții care vor promova reducerea consumului de resurse și impactul asupra mediului.</i>
	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	Se urmărește aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse și nediscriminarea.
	Ideea de proiect are caracter integrat?	Nu e cazul
	Modul de îndeplinire al condiționalităților specifice fiecărei priorități, după caz (Plan de mobilitate urbană durabilă, Registrul spațiilor verzi, Plan de marketing, etc)	Se vor respecta toate prevederile legale în domeniu.
	Alte informații relevante	

1.	Titlul proiectului 16	Consolidare, restaurare și punere în valoare a bisericii de lemn "Sf. Împărați"
2.	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	Parohia Ciunget din comuna Mălaia, sat Ciungetu, nr. 116, jud. Vâlcea Preot Brabete Bogdan-Nicolae Email: brabete_bogdan@yahoo.com , tel: 0761262873

3.	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	Conform informațiilor din cartea funciară nr. 36654, Parohia Ciunget deține dreptul de proprietate asupra terenurilor și clădirilor.
4.	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	<p>Biserica este înscrisă în Lista Monumentelor Istorice 2015, a județului Vâlcea, cod VL-II-m-B-09722, cu denumirea Biserica de lemn "Sf. Împărați", datare sec. 1861 - monument istoric de interes local.</p> <p><i>Biserica se află în curs de reclasare la Ministerul Culturii, în monument de importanță națională.</i></p> <p>Proiectul Consolidare, restaurare și punere în valoare a bisericii de lemn "Sf. Împărați", va avea în vedere următoarele activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice din patrimoniul cultural din mediul rural; - Restaurarea, protecția, conservarea a plasticii fațadelor, picturilor interioare, frescelor, picturilor murale exterioare, stucaturilor, iconostas etc.; - dotări interioare (instalații, echipamente și dotări pentru asigurarea condițiilor de climatizare, siguranță la foc, antiefracție); - Restaurarea, protecția, conservarea unor dotări specifice, cu valoare de patrimoniu (de ex. mobilier specific, icoane, elemente de orfevrărie, fond carte veche etc.); - Asigurarea iluminatului interior și exterior și a celui arhitectural, ca parte a activității de bază; - Reabilitarea rețelelor de utilități ca parte a activității de bază; - dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil; - activități de marketing și promovare turistică a obiectivului restaurat, inclusiv digitalizarea acestuia; - infrastructura digitală interactivă pentru vizitatori;
5.	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	Proiectul are în vedere realizarea, urmărind o abordare integrată, a unor lucrări pentru consolidarea, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural a monumentului istoric de

		importanță Biserica de lemn "Sf. Împărați", datare sec. 1861.
6.	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul priorității P7- Dezvoltare teritorială sustenabilă a PR SV Oltenia 2021-2027	Programul Regional Sud-Vest Oltenia 2021-2027 Obiectiv de politică 5 - O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării sustenabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și a inițiativelor locale Obiectiv Specific 5.2: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în alte zone decât cele urbane Prioritatea 7 - Dezvoltare Teritorială Sustenabilă
7.	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	Proiectul se află în faza de proiectare D.A.L.I. Biserica se află în curs de reclasare la Ministerul Culturii, în monument de importanță națională.
8.	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	Durata estimată de execuție a lucrărilor este de 36 luni.
9.	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară a proiectului	3.500.000 Euro
10.	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabilă	Toate intervențiile realizate prin proiect au un impact minim asupra mediului înconjurător și prevăd măsuri prietenoase cu mediul, folosirea eficientă a resurselor (utilizarea de materiale ecologice, fiabile și durabile, reciclabile, care nu întrețin arderea, prevenirea și controlul poluării aerului, apei, solului, materiale sustenabile etc.). Proiectul se implementează prin acțiuni prietenoase cu mediul înconjurător, respectiv: -utilizarea de materiale ecologice, sustenabile, reciclabile; - măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice în limita în care nu sunt afectate elementele cu valoare de patrimoniu ale construcției;

		<p>-Iluminat interior/exterior cu LED-uri – acolo unde este posibil.</p> <p>- Pompă de căldură</p> <p>-Echipamentele tehnice specifice vor îndeplini cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic stabilite în conformitate cu Directiva 2009/125/CE (cu modificările aduse prin Directiva 2012/27/UE).</p>
1	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	<p>Proiectul respectă principiile privind dezvoltarea durabilă, protecției mediului, eficienței energetice, prevăzute de legislația națională și comunitară, accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități, egalitatea de șanse și gen și nediscriminarea.</p> <p>Pentru vizitatorii cu deficiențe auditive și/sau vizuale, se prevăd: ghiduri virtuale audio/video, plăcuțe și indicatoare pentru marcarea tactilă, cu indicarea spațiilor de vizitare, scrise în alfabet Braille.</p>
11	Ideea de proiect are caracter integrat ?	<p>Proiectul de investiție al Parohiei Ciunget reflectă caracterul integrat (proiectul implică mai multe tipuri de părți interesate/ implică diferite sectoare) cu investițiile prioritare în cadrul Priorității 7 vizate de către Comuna Mălaia, și proiectele vizate Parohia Mălaia, în Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2021-2027, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Consolidare, restaurare si punere în valoare Biserica de lemn "Sf. Nicolae" și "Cuvioasa Parascheva" cod LMI VL-II-m-B-09801 – Consolidare, restaurare și punere în valoare a bisericii de lemn "Sf. Împărați" cod LMI VL-II-m-B-09722 <p>Proiectul implică:</p> <p>Colaborare între autoritatea locală, unități de cult în vederea punerii în valoare și conservarea patrimoniului cultural din localitate.</p> <p>Sprijină atât comunitatea locală prin dezvoltare turistică și economică, cât și pelerinii prin îmbunătățirea condițiilor de vizitare și rugăciune.</p> <p>Contribuie la Prioritatea 7 axată pe valorificarea patrimoniului cultural și religios.</p>

1.	Alte informații relevante	<p>Proiectul are în vedere realizarea, urmărind o abordare integrată, a unor lucrări pentru consolidarea, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural din comuna Mălaia, jud. Vâlcea.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice din patrimoniul cultural din mediul rural; • Activități complementare ca parte a unui proiect integrat - măsuri de sustenabilitate și reziliență economică: activități de marketing și promovare turistică a obiectivului restaurat, inclusiv digitalizarea acestuia, ca parte componentă a unui proiect de investiții
----	---------------------------	--

1	Titlu proiectului 17	Proiect amenajare piață agroalimentară Mălaia
2	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	COMUNA MĂLAIA
3	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	NU E CAZUL
4	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	<p><i>Amenajarea unei piețe agroalimentare în satul Mălaia este un proiect cu beneficii economice aduse zonei și aduce în prim plan pe micii producători locali și nu numai.</i></p> <p><i>De asemenea promovarea produselor naturale și proaspete aduse și prezentate în piața de către micii întreprinzători ai zonei aduce un atuu dezvoltării turistice.</i></p>
5	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	Gradul de satisfacție al locuitorilor și turiștilor din zonă .
6	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul uneia din următoarele	P7 -DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ

	<p>priorități ale PR SV Oltenia 2021-2027:</p> <p>P3 - Eficienta energetica si infrastructura verde</p> <p>P4 - Mobilitate urbană sustenabilă P7 - Dezvoltare teritoriala sustenabila</p>	
	<p>Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)</p>	NU E CAZUL
	<p>Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)</p>	<p>DURATĂ PROIECT: 6 luni</p> <p>PERIOADĂ ESTIMATĂ DE PUNERE ÎN APLICARE: iunie 2028 – decembrie 2029</p>
	<p>Bugetul estimat al investiției si sustenabilitatea financiara a proiectului</p>	<p>100 000 euro</p> <p>Perioada de durabilitate: 5 ani .</p>
	<p>Contribuția proiectului la dezvoltarea durabila</p>	<p><i>Pentru a asigura sustenabilitatea intervențiile urmaresc dezvoltarea de investiții care vor promova reducerea consumului de resurse și impactul asupra mediului și reducerea gradului de migrare spre alte zone.</i></p>
	<p>Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea</p>	<p>Se urmărește aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă ,accesibilitatea ,egalitatea de șanse și nediscriminarea prin crearea unei piețe unde localnicii ,cât și turiștii au posibilitatea de a cumpara produse și legume proaspete naturale.</p>
	<p>Ideea de proiect are caracter integrat?</p>	<p>Nu e cazul</p>
	<p>Modul de îndeplinire al condiționalităților specifice fiecărei priorități, după caz (Plan de mobilitate urbană durabilă, Registrul spațiilor verzi, Plan de marketing, etc)</p>	<p>Se vor respecta toate prevederile legale în domeniu.</p>

	Alte informații relevante	
--	---------------------------	--

1	Titlu proiectului 18	REALIZARE INFRASTRUCTURĂ Realizarea unei piste de bicicliști
2	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	COMUNA MĂLAIA
3	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	NU E CAZUL
4	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	<i>Realizarea infrastructurii pistei de bicicliști în zona Bucureasa din satul Mălaia. Acesta începe de la DN7A și se va întinde pe Valea Bucuresii , o vale cu un puternic impact visual turistic ,vale pe care se afla și Cascada Scoruș o altă atracție turistică a zonei.</i>
5	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	Activități economice diversificate din comună; Activități turistice sporturi extreme și diversificarea activităților de recreere. Gradul de satisfacție al locuitorilor .
6	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul uneia din următoarele priorități ale PR SV Oltenia 2021-2027: P3 - Eficienta energetica si infrastructura verde P4 - Mobilitate urbană sustenabilă P7 - Dezvoltare teritoriala sustenabila	P7 -DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
7	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de prefzabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	<i>NU E CAZUL</i>

8	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	DURATĂ PROIECT: 12 luni PERIOADĂ ESTIMATĂ DE PUNERE ÎN APLICARE: mai 2026 – mai 2026
9	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară a proiectului	550 000 euro Perioada de durabilitate: 3 ani .
10	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabilă	<i>Pentru a asigura sustenabilitatea intervențiile urmăresc dezvoltarea de investiții care vor promova reducerea consumului de resurse și impactul asupra mediului.</i>
11	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	Se urmărește aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea și diversificarea activităților de recreere din zona.
	Ideea de proiect are caracter integrat?	Nu e cazul
12	Modul de îndeplinire al condiționalităților specifice fiecărei priorități, după caz (Plan de mobilitate urbană durabilă, Registrul spațiilor verzi, Plan de marketing, etc)	Se vor respecta toate prevederile legale în domeniu.
13	Alte informații relevante	

1	Titlu proiectului 19	Proiect amenajare,renovare și reabilitare Cămin Cultural Mălaia
2	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	COMUNA MĂLAIA
3	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	NU E CAZUL
4	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	<i>Amenajarea ,reabilitarea și renovarea Căminului Cultural Mălaia este un proiect cu mari așteptări pentru locuitorii comunei dat fiind faptul că se dorește transformarea sălii de spectacol într-o sală amfiteatru unde se pot desfășura activități artistice, unde poate rula un film și aceste lucruri sunt și pentru interesul</i>

		<i>turiștilor .De asemenea se dorește transformarea sălii mari într-o sală pentru evenimente cu bucătărie dotată și cu spații speciale de depozitare.Proiectul prevede de asemenea și o bibliotecă pentru locuitori cât și o parcare special amenajată .</i>
5	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	Gradul de satisfacție al locuitorilor și turiștilor din zonă .
6	Sursele de finanțare identificate Încadrarea ideii de proiect în cadrul uneia din următoarele priorități ale PR SV Oltenia 2021-2027: P3 - Eficienta energetica si infrastructura verde P4 - Mobilitate urbană sustenabilă P7 - Dezvoltare teritoriala sustenabila	P7 -DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
7	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	<i>NU E CAZUL</i>
8	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	DURATĂ PROIECT: 12 luni PERIOADĂ ESTIMATĂ DE PUNERE ÎN APLICARE: iunie 2025 – iunie 2026
9	Bugetul estimat al investiției si sustenabilitatea financiara a proiectului	14 000 000 euro Perioada de durabilitate: 5 ani .
10	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabila	<i>Pentru a asigura sustenabilitatea intervențiile urmaresc dezvoltarea de investiții care vor promova reducerea consumului de resurse și impactul asupra mediului și reducerea gradului de migrare spe alte zone.</i>

11	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	Se urmărește aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă ,accesibilitatea ,egalitatea de șanse și nediscriminarea prin crearea unui spațiu de divertisment .respectiv sală de teatru și film, un alt punct adus la dezvoltarea aceste zone .
12	Ideea de proiect are caracter integrat?	Nu e cazul
13	Modul de îndeplinire al condiționalităților specifice fiecărei priorități, după caz (Plan de mobilitate urbană durabilă, Registrul spațiilor verzi, Plan de marketing, etc)	Se vor respecta toate prevederile legale în domeniu.
14	Alte informații relevante	

1	Titlul proiectului 20	Consolidare, restaurare și punere în valoare a bisericii de lemn "Sf. Nicolae" și "Cuvioasa Parascheva"
2	Beneficiarul proiectului/ Parteneri	Parohia Mălaia din satul Mălaia, comuna Mălaia, jud. Vâlcea Preot paroh Rogoz Marius-Vasile
3	Dreptul de proprietate asupra terenurilor sau clădirilor (dacă este cazul)	Conform informațiilor din cartea funciară nr. 36458, Parohia Mălaia deține dreptul de proprietate asupra terenurilor și clădirilor.
4	Descriere proiect (Principalele lucrări și activități, în câteva fraze)	Biserica este înscrisă în Lista Monumentelor Istorice 2015, a județului Vâlcea, cod VL-II-m-B-09801, cu denumirea Biserica de lemn "Sf. Nicolae" și "Cuvioasa Parascheva", datare sec. 1807 - monument istoric de interes local. <i>Biserica se află în curs de reclasare la Ministerul Culturii, în momument de importanță națională.</i>

		<p>Proiectul Consolidare, restaurare și punere în valoare a bisericii de lemn "Sf. Nicolae" și "Cuvioasa Parascheva", va avea în vedere următoarele activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice din patrimoniul cultural din mediul rural; - Restaurarea, protecția, conservarea a plasticii fațadelor, picturilor interioare, frescelor, picturilor murale exterioare, stucaturilor, iconostas etc.; - dotări interioare (instalații, echipamente și dotări pentru asigurarea condițiilor de climatizare, siguranță la foc, antiefracție); - Restaurarea, protecția, conservarea unor dotări specifice, cu valoare de patrimoniu (de ex. mobilier specific, icoane, elemente de orfevrărie, fond carte veche etc.); - Asigurarea iluminatului interior și exterior și a celui arhitectural, ca parte a activității de bază; - Reabilitarea rețelelor de utilități ca parte a activității de bază; - dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil;
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - activități de marketing și promovare turistică a obiectivului restaurat, inclusiv digitalizarea acestuia; - infrastructura digitală interactivă pentru vizitatori;
5	Rezultate estimate (Se vor corela cu activitățile și cu indicatorii priorității la care se aplică)	Proiectul are în vedere realizarea, urmărind o abordare integrată, a unor lucrări pentru consolidarea, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural a monumentului istoric de importanță Biserica de lemn "Sf. Nicolae" și "Cuvioasa Parascheva", datare sec. 1807.
6	<p>Sursele de finanțare identificate</p> <p>Încadrarea ideii de proiect în cadrul priorității P7- Dezvoltare teritorială sustenabilă a PR SV Oltenia 2021-2027</p>	<p>Programul Regional Sud-Vest Oltenia 2021-2027</p> <p>Obiectiv de politică 5 - O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării sustenabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și a inițiativelor locale</p> <p>Obiectiv Specific 5.2: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în alte zone decât cele urbane</p> <p>Prioritatea 7 - Dezvoltare Teritorială Sustenabilă</p>
7	Gradul de maturitate al proiectului (Studiu de fezabilitate/ Studiu de fezabilitate/ Proiect tehnic și detalii de execuție/ Studii de trafic/ Studii de marketing/ Sondaje/ Alte studii)	<p>Proiectul se află în faza de proiectare D.A.L.I.</p> <p>Biserica se află în curs de reclasare la Ministerul Culturii, în monument de importanță națională.</p>

8	Calendar orientativ (durata proiectului și perioada estimată de punere în aplicare)	Durata estimată de execuție a lucrărilor este de 36 luni.
9	Bugetul estimat al investiției și sustenabilitatea financiară a proiectului	3.500.000 Euro
10	Contribuția proiectului la dezvoltarea durabilă	<p>Toate intervențiile realizate prin proiect au un impact minim asupra mediului înconjurător și prevăd măsuri prietenoase cu mediul, folosirea eficientă a resurselor (utilizarea de materiale ecologice, fiabile și durabile, reciclabile, care nu întrețin arderea, prevenirea și controlul poluării aerului, apei, solului, materiale sustenabile etc.).</p> <p>Proiectul se implementează prin acțiuni prietenoase cu mediul înconjurător, respectiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> -utilizarea de materiale ecologice, sustenabile, reciclabile; - măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice în limita în care nu sunt afectate elementele cu valoare de patrimoniu ale construcției; -Iluminat interior/exterior cu LED-uri – acolo unde este posibil. - Pompă de căldură -Echipamentele tehnice specifice vor îndeplini cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic stabilite în conformitate cu Directiva 2009/125/CE (cu modificările aduse prin Directiva 2012/27/UE).

11	Ideea de proiect permite aspecte legate de principiile privind dezvoltarea durabilă, accesibilitatea, egalitatea de șanse, gen și nediscriminarea	<p>Proiectul respectă principiile privind dezvoltarea durabilă, protecției mediului, eficienței energetice, prevăzute de legislația națională și comunitară, accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități, egalitatea de șanse și gen și nediscriminarea.</p> <p>Pentru vizitatorii cu deficiențe auditive și/sau vizuale, se prevăd: ghiduri virtuale audio/video, plăcuțe și indicatoare pentru marcarea tactilă, cu indicarea spațiilor de vizitare, scrise în alfabet Braille.</p>
12	Ideea de proiect are caracter integrat ?	<p>Proiectul de investiție al unității de cult reflectă caracterul integrat (proiectul implică mai multe tipuri de părți interesate/ implică diferite sectoare) cu investițiile prioritare în cadrul Priorității 7 vizate de către Comuna Mălaia, și proiectele vizate Parohia Ciunget, în Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2021-2027, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Consolidare, restaurare și punere în valoare Biserica de lemn "Sf. Nicolae" și "Cuvioasa Parascheva" cod LMI VL-II-m-B-09801 – Consolidare, restaurare și punere în valoare a bisericii de lemn "Sf. Împărați" cod LMI VL-II-m-B-09722 <p>Proiectul implică:</p> <p>Colaborare între autoritatea locală, unități de cult în vederea punerii în valoare și conservarea patrimoniului cultural din localitate.</p>

		<p>Sprrijină atât comunitatea locală prin dezvoltare turistică și economică, cât și pelerinii prin îmbunătățirea condițiilor de vizitare și rugăciune.</p> <p>Contribuie la Prioritatea 7 axată pe valorificarea patrimoniului cultural și religios.</p>
13	Alte informații relevante	<p>Proiectul are în vedere realizarea, urmărind o abordare integrată, a unor lucrări pentru consolidarea, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural din comuna Mălaia, jud. Vâlcea.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice din patrimoniul cultural din mediul rural; • Activități complementare ca parte a unui proiect integrat - măsuri de sustenabilitate și reziliență economică: activități de marketing și promovare turistică a obiectivului restaurat, inclusiv digitalizarea acestuia, ca parte componentă a unui proiect de investiții

5.2. Mecanismul de prioritizare

Strategia de dezvoltare turistică a Comunei Mălaia pentru perioada 2025-2030 a fost elaborată cu un angajament ferm către utilizarea responsabilă și eficientă a resurselor bugetare disponibile. Aceasta a fost structurată pe baza unui cadru de prioritizare clar al intervențiilor, asigurându-se alinierea cu ciclurile de finanțare disponibile, precum Fondurile Structurale și de Investiții Europene (FESI) pentru perioada de programare 2021-2027, și resursele de la bugetul de stat și cel local. Intervențiile au fost programate astfel:

- Pe termen scurt (2025), pentru a corespunde cu începutul perioadei de programare FESI, accentuându-se proiectele care pot fi demarate și finalizate rapid pentru un impact imediat.

- Pe termen mediu (2026-2027), continuând cu proiecte care extind și consolidează inițiativele începute în primii ani, asigurând o tranziție fluidă și sustenabilă între fazele de implementare.
- Pe termen lung (2027-2030), concentrându-se pe proiecte de amploare care necesită o perioadă mai lungă de pregătire și implementare, proiecte care vor consolida baza de dezvoltare turistică a comunei pentru viitor

Bugetul operațional aferent Strategiei de Dezvoltare pentru perioada 2025-2030

Bugetul operațional dedicat Strategiei de Dezvoltare a Comunei Mălaia pentru perioada 2025-2030 a fost elaborat pe baza unei analize amănunțite a nevoilor teritoriale și a eligibilității diferitelor intervenții propuse. Acesta cuprinde toate acțiunile necesare identificate în faza de planificare a strategiei, structurat pe sursele de finanțare disponibile și prevăzute. Detaliat, bugetul pentru intervențiile de investiții în cadrul strategiei se desfășoară astfel:

- Fonduri Structurale și de Investiții Europene (FESI) pentru ciclul 2021-2027, care vor susține majoritatea proiectelor de dezvoltare;
- Bugetul de stat, incluzând alocări directe și alte surse atrase, cum ar fi creditele și finanțările nerambursabile;
- Bugetul local, care va include atât contribuții directe, cât și fonduri suplimentare atrase pentru susținerea inițiativelor locale.

Ultima etapă de prioritizare în cadrul Strategiei de Dezvoltare Turistică a Comunei Mălaia pentru perioada 2025-2030 a inclus o analiză multicriterială detaliată, fundamentată pe criterii precise, ce au fost stabilite de către Structura de Guvernanță ședința din 27.01.2025, fiecare având un sistem specific de punctaj pentru departajare, după cum urmează:

a) C1 Contribuția proiectului la atingerea obiectivelor și indicatorilor strategici (impactul asupra mediului, eficiență economică, calitatea mediului, incluziune socială etc.):

- Punctaj de departajare: 1 pentru contribuție minoră, 2÷3 pentru contribuție medie, 4÷5 pentru contribuție maximă.

b) C2 Importanța proiectului în implementarea globală a Strategiei:

- Punctaj de departajare: 1 pentru importanță minoră, 2÷3 pentru importanță medie, 4÷5 pentru importanță maximă.

c) C3 Impactul proiectului asupra dezvoltării durabile și accesibilitatea pentru turiști:

- Punctaj de departajare: 1 pentru impact minor, 2÷3 pentru impact mediu, 4÷5 pentru impact maxim.

d) C4 Importanța proiectului în opinia populației:

- Punctaj de departajare: 1 pentru percepție minoră, 2÷3 pentru percepție medie, 4÷5 pentru percepție maximă.

e) **C5 Disponibilitatea surselor de finanțare:**

- Punctaj de departajare: 1 pentru disponibilitate scăzută, 2÷3 pentru disponibilitate medie, 4÷5 pentru disponibilitate maximă.

f) **C6 Accesibilitate, egalitate de șanse, gen și nediscriminare:**

- Punctaj de departajare: 1 pentru corelație slabă cu politica europeană, 2÷3 pentru corelație medie, 4÷5 pentru corelație maximă.

g) **C7 Restricții de implementare:**

- Punctaj de departajare invers: 1 pentru restricții majore, 2÷3 pentru restricții medii, 4÷5 pentru restricții minore.

h) **C8 Eligibilitatea în contextul perioadei de finanțare 2021-2027:**

- Punctaj de departajare: 1 pentru eligibilitate minoră, 2÷3 pentru eligibilitate medie, 4÷5 pentru eligibilitate maximă.

i) **C9 Sustenabilitatea financiară a proiectului:**

- Punctaj de departajare: 1 pentru sustenabilitate scăzută, 2÷3 pentru sustenabilitate medie, 4÷5 pentru sustenabilitate maximă.

Această metodologie riguroasă asigură o evaluare obiectivă și echitabilă a tuturor proiectelor propuse, cu o distribuție a resurselor aliniate la prioritățile tematice ale Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027, după cum urmează:

- 35% din FEDR pentru 'O Europă mai inteligentă';
- 30% din FEDR pentru 'O Europă mai verde';
- 25% din FSE pentru incluziune socială;
- 10% din FSE pentru sprijinul tinerilor fără loc de muncă.

PROIECT	PLAN DE ACȚIUNI	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9
P1	Realizare punct gastronomic local	5	5	5	5	5	5	5	5	5
P2	Înființare unui Montagnes Coaster	5	5	5	5	5	5	5	5	5
P3	Amenajare drum acces și trasee turistice la platforma monumentului istoric Crucea Brătienilor	5	5	5	5	5	5	5	5	5
P4	Amenajare Parc tematic - Dino Parc	5	5	5	5	5	5	5	5	5

P5	Amenajare pârtie de schi pe Varful Ursu – Curmătura Mălaia	5	5	5	5	5	5	5	5	5
P6	Amenajare teren de sport în Ciungetu	5	5	5	5	5	5	5	5	5
P7	Reabilitare drum strategic de accesibilitate la stâne	5	5	5	5	5	5	5	5	5
P8	Amenajare zonă camping	5	5	5	5	5	5	5	5	5
P9	Domeniu schiabil Transalpina-Rânca	5	5	5	5	5	5	5	5	5
P10	Realizare infrastructura Drum Ciungetu-Polovragi	5	5	5	5	5	5	5	5	5
P11	Realizare Infrastructura Drum Turistic Mălaia - VF. lui ROMANI (Valea Mălăii- Vf.lui Romani)	5	5	5	5	5	5	5	5	5
P12	Realizare complex sportiv Mălaia	5	5	5	5	5	5	5	5	5
P13	Crearea unui debarcader cu vaporase electrice	5	5	5	5	5	5	5	5	5
P14	Renovare Dispensar medical Mălaia	5	5	5	5	5	5	5	5	5
P15	Renovare și reabilitare clădire Primăria Comunei Mălaia	5	5	5	5	5	5	5	5	5
P16	Consolidare, restaurare și punere în valoare a bisericii de lemn "Sf. Împărați"	5	5	5	5	5	5	5	5	5
P17	Proiect amenajare piață agroalimentară în Comuna Mălaia	5	5	5	5	5	5	5	5	5
P18	Realizarea unei piste de bicicliști	5	5	5	5	5	5	5	5	5
P19	Proiect amenajare, renovare și reabilitare Cămin Cultural Mălaia	5	5	5	5	5	5	5	5	5
P20	Consolidare, restaurare și punere în valoare a bisericii de lemn "Sf. Nicolae" și "Cuvioasa Parascheva"	5	5	5	5	5	5	5	5	5

5.3. Lista de proiecte prioritare și sursele de finanțare

PROIECT	Denumire	Buget - euro -	Calendar de implementare	Sursa de finantare
P1	Realizare punct gastronomic local	850 000,00	aprilie 2027 – aprilie 2029	PR Sud-Vest Oltenia P7 - DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ

P2	Înființare unui Montagnes Coaster	2 000 000,00	mai 2028 – mai 2030	PR Sud Vest Oltenia P7 - DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
P3	Amenajare drum acces si trasee turistice la platforma monumentului istoric Crucea Brătienilor	50 000,00	iunie 2029 – decembrie 2029	PR Sud Vest Oltenia P7 - DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
P4	Amenajare Parc tematic - Dino Parc	1 000 000,00	mai 2025 – noiembrie 2026	PR Sud Vest Oltenia P7 - DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
P5	Amenajare pârtie de schi pe Varful Ursu – Curmătura Mălaia	1 000 000,00	mai 2028 – noiembrie 2029	PR Sud Vest Oltenia P7 - DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ GAL
P6	Amenajare teren de sport în Ciungetu	450 000,00	mai 2028 – mai 2029	PR Sud Vest Oltenia P7 - DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
P7	Reabilitare drum strategic de accesibilitate la stâne	450 000,00	mai 2026 – mai 2027	PR Sud Vest Oltenia P7 - DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
P8	Amenajare zonă camping	500 000,00	mai 2029 – mai 2030	PR Sud Vest Oltenia P7 - DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
P9	Domeniu schiabil Transalpina-Rânca	2 500 000,00	mai 2027 – noiembrie 2028	PR Sud Vest Oltenia

				P7 - DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
P10	Realizare infrastructura Drum Ciungetu-Polovragi	3 000 000,00	iunie 2025 – decembrie 2026	PR Sud Vest Oltenia P7 - DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
P11	Realizare Infrastructura Drum Turistic Mălaia - VF. lui ROMANI (Valea Mălăii- Vf.lui Romani)	800 000,00	iunie2026 – aprilie 2027	PR Sud Vest Oltenia Prioritatea 7
P12	Realizare complex sportiv Mălaia	1 000 000,00	iunie 2027 – iunie2029	PR Sud Vest Oltenia P7 - DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
P13	Crearea unui debarcader cu vaporase electrice	4 000 000,00	mai 2029 – noiembrie 2030	PR Sud Vest Oltenia P7 - DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
P14	Renovare Dispensar medical Mălaia	150 000,00	aprilie 2025 – decembrie 2025	PR Sud Vest Oltenia P7 - DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
P15	Renovare și reabilitare clădire Primăria Comunei Mălaia	200 000,00	iunie 2027 – decembrie 2027	PR Sud Vest Oltenia P7 - DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
P16	Consolidare, restaurare și punere în valoare a bisericii de lemn "Sf. Împărați"	3.500.000,00	36 luni	PR Sud Vest Oltenia Prioritatea 7 - Dezvoltare Teritorială Sustenabilă

P17	Proiect amenajare piață agroalimentară în Comuna Mălaia	100 000,00	iunie 2028 – decembrie 2029	PR Sud Vest Oltenia P7 - DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
P18	Realizarea unei piste de bicicliști	550 000,00	mai 2026 – mai 2026	PR Sud Vest Oltenia P7 - DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
P19	Proiect amenajare,renovare și reabilitare Cămin Cultural Mălaia	14 000 000,00	iunie 2025 – iunie 2026	PR Sud Vest Oltenia P7 - DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUSTENABILĂ
P20	Consolidare, restaurare și punere în valoare a bisericii de lemn "Sf. Nicolae" și "Cuvioasa Parascheva"	3.500.000,00	36 luni	PR Sud Vest Oltenia Prioritatea 7 - Dezvoltare Teritorială Sustenabilă

SECȚIUNEA 6: IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI

6.1. Responsabilitățile și planul de acțiune pentru implementarea strategiei

Planul Local de Acțiune pentru Dezvoltarea Turistică a Comunei Mălaia reprezintă un instrument esențial pentru implementarea unei strategii de dezvoltare sustenabilă a turismului în comună, având scopul de a transforma Mălaia într-o destinație turistică apreciată pe plan național și internațional. Acest plan va valorifica resursele naturale, istorice și culturale ale zonei într-un mod care să aducă beneficii economice și sociale comunității locale, asigurându-se totodată că dezvoltarea este realizată într-o manieră responsabilă și sustenabilă.

Obiectivele Planului Local de Acțiune

Obiectivul principal al **Planului Local de Acțiune** pentru dezvoltarea turistică a comunei Mălăia este integrarea eficientă a comunei în circuitul turistic național și internațional, având ca scop stimularea dezvoltării economice prin atragerea turiștilor și crearea unor oportunități de afaceri pentru locuitori. Acest obiectiv va fi atins prin implementarea unor măsuri și proiecte specifice, care vor fi derulate pe termen scurt, mediu și lung.

În cadrul planului, se vor pune în aplicare politici ce vizează:

- **Valorificarea potențialului turistic local:** Promovarea atracțiilor naturale și culturale din comuna Mălăia, cum ar fi peisajele montane, tradițiile și meșteșugurile locale, precum și promovarea obiectivelor istorice, arhitecturale și religioase, care pot atrage turiști din diferite colțuri ale lumii.
- **Crearea unui mediu favorabil pentru investiții turistice:** Facilitarea accesului la fonduri pentru dezvoltarea infrastructurii turistice și a serviciilor conexe, incluzând construirea și renovarea unităților de cazare, îmbunătățirea drumurilor și a facilităților publice și dezvoltarea unui sector de gastronomie și agrement care să îmbogățească experiența turiștilor.
- **Sustenabilitatea turismului:** Promovarea unui turism ecologic și responsabil, care să protejeze mediul înconjurător și să păstreze autenticitatea tradițiilor și culturii locale. Se vor implementa măsuri pentru protecția resurselor naturale, managementul deșeurilor și educarea vizitatorilor și a comunității locale în privința importanței conservării patrimoniului natural și cultural.
- **Consolidarea implicării comunității:** Implicarea activă a cetățenilor din comuna Mălăia în procesul de dezvoltare turistică, prin organizarea de ateliere, sesiuni de informare și evenimente care să sensibilizeze locuitorii asupra oportunităților de dezvoltare economică prin turism și beneficiile aduse acestuia. Participarea activă a comunității va contribui nu doar la implementarea proiectelor, dar și la menținerea unui climat pozitiv în relațiile dintre autoritățile locale, investitori și cetățeni.
- **Promovarea brandingului turistic al comunei:** Crearea și promovarea unui brand turistic unic pentru Mălăia, care să reflecte tradițiile, cultura și frumusețea naturală a zonei, având ca scop atragerea unui număr cât mai mare de turiști și consolidarea imaginii comunei pe harta turistică a României și a lumii.

2. Implementarea și Monitorizarea Planului

Implementarea **Planului Local de Acțiune** presupune parcurgerea unei serii de pași, definirea termenelor precise și utilizarea unor instrumente manageriale care să asigure atingerea obiectivelor

propușe. În acest sens, este esențială colaborarea strânsă între autoritățile locale, comunitatea, mediul de afaceri și organizațiile non-guvernamentale.

- **Mecanisme de monitorizare și evaluare:** Planul va include o procedură clară de monitorizare a progresului implementării strategiei, având în vedere indicatori cheie precum numărul de turiști atrași, impactul economic generat, gradul de satisfacție al vizitatorilor și gradul de implicare al comunității. Revizuirea periodică a planului va permite ajustarea acestuia în funcție de evoluțiile economice și sociale ale regiunii și de feedback-ul primit din partea comunității.

3. Rolul Actorilor Cheie în Dezvoltarea Turistică a Comunei Mălăia

Pentru ca acest plan să fie un succes, este necesar suportul continuu al actorilor locali și regionali. Astfel, implicarea activă a următoarelor entități este esențială:

- **Administrația locală (Primăria Mălăia) și Consiliul Local:** Aceste instituții trebuie să joace un rol central în coordonarea și implementarea proiectelor turistice, oferind sprijin logistic, asigurând resursele necesare și facilitând interacțiunea între autoritățile publice și actorii economici locali.
- **Comunitatea locală:** Cetățenii și organizațiile locale trebuie să fie implicați activ în promovarea turismului, prin participarea la activități educaționale, formarea în domeniul turismului și susținerea inițiativelor economice locale care pot sprijini dezvoltarea turistică.
- **Mediul de afaceri:** Investitorii locali, hoteluri, pensiuni, restaurante, agenții de turism și alte firme din sectorul turistic vor fi esențiali în crearea infrastructurii necesare și în dezvoltarea unui sector turistic vibrant și sustenabil.

Prin colaborarea eficientă între acești actori, comuna Mălăia va putea să devină o destinație turistică de succes, beneficiind atât de dezvoltare economică, cât și de un impact pozitiv asupra comunității locale, protejând în același timp patrimoniul natural și cultural.

Strategia de comunicare, informare și marketing

Scopul și obiectivele strategiei de comunicare, informare și marketing

Comuna Mălăia are un potențial turistic considerabil datorită peisajelor naturale deosebite, tradițiilor autentice și patrimoniului cultural, iar o **strategia de comunicare, informare și marketing** bine implementată va juca un rol crucial în dezvoltarea turismului local. Scopul principal al acestei strategii este de a promova comuna ca destinație turistică de top, atrăgând turiști și stimulând dezvoltarea economică și socială a comunității.

1. Creșterea vizibilității comunei Mălăia ca destinație turistică

- **Promovarea atracțiilor turistice ale comunei:** Încurajarea turiștilor să descopere frumusețile naturale ale zonei, cum ar fi Munții Căpățânii și Parâng și pădurile din jur, precum și tradițiile și meșteșugurile locale unice.
- **Crearea unei imagini autentice și distincte a comunei:** Vom pune accent pe specificul cultural al Mălăiei, cu tradițiile sale, obiceiurile din satele locale și meșteșugurile care dau viață locului, creând o imagine pozitivă și unică a destinației.

2. Informarea și educarea turiștilor despre oferta turistică

- **Furnizarea de informații complete și clare:** Vom pune la dispoziție ghiduri online și fizice, site-uri web, pliante și aplicații mobile ce vor oferi turiștilor informații esențiale despre atracțiile comunei, cazare, restaurante, activități recreative și evenimente importante.
- **Educarea turiștilor cu privire la patrimoniul cultural și natural:** Prin activități educative și tururi ghidate, vom învăța vizitatorii despre importanța protejării resurselor naturale și a tradițiilor locale, asigurându-ne că aceștia înțeleg și respectă valorile comunei.

3. Atragerea și fidelizarea turiștilor

- **Campanii de marketing eficiente:** Vom lansa campanii de marketing care să evidențieze unicitatea Mălăiei, cu mesaje atractive ce vor atrage turiști din diferite colțuri ale țării și din afaceri internaționale. Acestea vor include publicitate pe platforme online și offline, în colaborare cu agenții de turism și influenceri din domeniul călătoriilor.
- **Crearea unei experiențe memorabile pentru turiști:** Vom pune accent pe experiențe autentice, în care turiștii vor interacționa cu localnicii, vor participa la ateliere tradiționale și vor explora zone naturale remarcabile. Aceste experiențe vor contribui la loialitatea turiștilor și la promovarea locală a destinației.

4. Dezvoltarea parteneriatelor și colaborărilor

- **Colaborarea cu agenții de turism și touroperatori:** Vom construi parteneriate strategice cu agenții de turism și touroperatori pentru a crea pachete turistice atractive ce includ vizite în Mălăia, aducând astfel turiști în comunitate.
- **Cooperarea cu parteneri locali și regionali:** Colaborarea strânsă cu restaurante, pensiuni, meșteșugari și producători locali va contribui la crearea unei experiențe integrale, care va încuraja turiștii să exploreze și să susțină afaceri locale, întărind impactul economic al turismului.

5. Evaluarea și măsurarea impactului strategiei

- **Monitorizarea performanței strategiei:** Vom urmări indicatori cheie de succes, precum numărul de vizitatori, numărul de rezervări la unitățile de cazare, feedback-ul turiștilor și impactul economic generat de turism. Aceste date vor fi folosite pentru a ajusta continuu strategia și pentru a îmbunătăți ofertele turistice.
- **Ajustarea și optimizarea continuă:** Pe baza rezultatelor monitorizării, strategia va fi ajustată anual pentru a răspunde nevoilor turiștilor și pentru a se adapta schimbărilor din piața turistică.

Prin atingerea acestor obiective, strategia de comunicare, informare și marketing va asigura o dezvoltare sustenabilă a turismului în comuna Mălăia. Aceasta va aduce beneficii economice și sociale pentru întreaga comunitate, va promova cultura locală și va proteja în același timp resursele naturale și patrimoniul cultural al zonei.

Identificarea Publicului Țintă pentru Strategia de Comunicare, Informare și Marketing în Comuna Mălăia

Pentru o implementare eficientă a unui Plan de comunicare, informare și marketing în scopul promovării turismului în comuna Mălăia, este esențială identificarea și înțelegerea publicului țintă. Acest demers presupune o cercetare amănunțită care să răspundă la întrebări precum: Cine sunt turiștii care ar putea să viziteze comuna? Ce îi atrage? Ce nevoi și așteptări au? În acest context, procesul de identificare a publicului țintă va include următoarele etape:

1. Analiza Demografică

În prezent, activitatea turistică în comuna Mălăia se limitează în mare parte la vizitatori de tranzit, majoritatea venind din zonele urbane apropiate sau din afaceri internaționale. Profilul acestor turiști nu diferă semnificativ de cel întâlnit în alte destinații turistice de interes cultural sau religios din România, deși caracteristicile demografice exacte nu sunt încă bine documentate, având în vedere infrastructura turistică limitată a localității. Astfel, pentru a putea crea un profil detaliat al vizitatorilor, va fi necesar să dezvoltăm infrastructura turistică locală (cazare, restaurante, centre de informare turistică), care va facilita colectarea de date relevante precum vârsta, sexul, venitul, locația geografică a vizitatorilor și alte informații demografice. Totodată, se va urmări atragerea unui mix de vizitatori din diverse categorii demografice (familii, tineri, seniori, grupuri organizate, turiști internaționali), pentru a diversifica oferta turistică.

2. Studiul Comportamentului de Călătorie

Pentru a înțelege mai bine nevoile și dorințele turiștilor, se vor folosi instrumente sociologice precum chestionare și interviuri, care vor viza obiceiurile și preferințele de călătorie ale acestora. Vom cerceta detalii despre tipurile de experiențe dorite (ex. ecoturism, turism cultural, turism de aventură), durata medie a șederii, activitățile preferate (drumeții, vizite la monumente istorice, tururi ale tradițiilor locale) și opțiunile de cazare (unități de cazare tradiționale, pensiuni, camping). Aceste informații vor ajuta la ajustarea ofertelor locale de servicii și activități, astfel încât acestea să fie în concordanță cu așteptările turiștilor.

3. Evaluarea Intereselor și Motivațiilor Turiștilor

Un alt aspect important este analiza intereselor și motivațiilor care stau la baza alegerii Mălăieii ca destinație turistică. Vom investiga care sunt principalele motive pentru care turiștii aleg să viziteze comuna – poate fi vorba despre dorința de a explora tradițiile locale, de a se relaxa în natură sau de a participa la evenimente culturale sau religioase. De asemenea, va fi important să înțelegem cât de mult contează peisajele montane, activitățile de ecoturism, precum și oportunitățile de învățare despre meșteșugurile și cultura locală. Această evaluare va permite definirea unui set de mesaje de marketing care să se potrivească perfect cu preferințele și motivațiile acestui public țintă.

4. Cercetarea Concurenței

O parte importantă în strategia de promovare turistică este analiza altor destinații similare care atrag publicuri țintă asemănătoare. Vom studia comune sau localități din România care au un profil turistic similar, pentru a înțelege ce anume le face atractive și ce factori contribuie la succesul acestora. De asemenea, este necesar să identificăm punctele forte ale acestor destinații și să le comparăm cu resursele și oferta turistică a Mălăieii, astfel încât să putem găsi oportunități de diferențiere și de atragere a unui public țintă interesat de Mălăia, subliniind unicitatea localității și specificul său.

5. Feedback de la Turiști

Pentru a înțelege mai bine cum sunt percepute serviciile și atracțiile din Mălăia, se va colecta feedback direct de la turiștii care au vizitat deja comuna. Acesta poate fi obținut prin interviuri, chestionare de satisfacție, sondaje online sau prin analizarea recenziilor de pe platformele de turism. Acest feedback va oferi o imagine clară a punctelor forte ale destinației, dar și a aspectelor care necesită îmbunătățiri. În plus, recenziile turiștilor vor ajuta la ajustarea strategiilor de marketing, astfel încât să răspundă mai bine nevoilor și așteptărilor acestora.

6. Crearea Profilurilor de Public Țintă

Pe baza tuturor datelor și cercetărilor adunate în etapele anterioare, se vor crea profiluri detaliate ale diverselor segmente de public țintă care pot fi atrași către comuna Mălăia. Fiecare profil va include caracteristici demografice, comportamentale, precum și interesele și motivațiile specifice ale celui segment. De exemplu, un profil de turist ar putea include tineri dornici de aventură, care preferă drumețiile montane și experiențele de ecoturism, în timp ce un alt profil ar putea include familii care doresc să descopere tradițiile locale și să participe la evenimente culturale. Aceste profiluri vor ghida elaborarea strategiilor de marketing și alegerea canalelor de comunicare cele mai potrivite pentru fiecare grup.

Prin analiza și identificarea detaliată a publicului țintă, comuna Mălăia va putea să își dezvolte o strategie de marketing turistic bine fundamentată și personalizată, care să răspundă în mod eficient nevoilor și preferințelor vizitatorilor. Acest demers va contribui la creșterea numărului de turiști, îmbunătățirea experienței lor și stimularea dezvoltării economice și culturale a localității, pe termen lung.

Crearea și Consolidarea unui Brand Local pentru Comuna Mălăia

Brandul reprezintă esența unei destinații turistice, fiind imaginea percepută de public și impactul emoțional pe care aceasta îl provoacă vizitatorilor. În cazul comunei Mălăia, crearea unui brand local puternic presupune construirea unei identități care să reflecte specificitatea locului și să atragă turiști din diverse colțuri ale lumii. Identitatea brandului Planului de comunicare, informare și marketing al comunei Mălăia va include o serie de componente vizuale și mesaje care vor defini și vor pune în valoare unicitatea

comunei. Aceste elemente vizuale – cum ar fi logo-ul, sloganul, materialele promoționale (broșuri, pliante, afișe, bannere, etc.) – sunt esențiale pentru crearea unei imagini coerente și de impact.

1. Construirea unui Brand Local pentru Mălăia

Brandul local al comunei Mălăia ar putea fi centrat pe sintagma „Mălăia - Tradiție și Natură în Inima Munților”, care va funcționa drept slogan. Acest brand reflectă esența și caracteristicile unice ale comunei, punând în evidență două aspecte fundamentale: tradițiile străvechi și peisajele naturale spectaculoase ale zonei. Astfel, comuna Mălăia se va poziționa ca o destinație turistică autentică, unde vizitatorii pot experimenta legătura strânsă dintre cultura locală și natura nealterată.

Atributul „Autenticitate”

Prin utilizarea cuvântului „autenticitate”, brandul subliniază legătura puternică dintre localnici și tradițiile lor, păstrate cu sfințenie de-a lungul generațiilor. Mălăia este un loc unde tradițiile, meșteșugurile și obiceiurile se îmbină armonios cu viața cotidiană, iar turiștii pot trăi experiențe care îi conectează cu istoria și cultura locului. Aceasta este o oportunitate pentru tineretul din comună de a redescoperi tradițiile și de a le adapta prezentului, creând o punte între trecut și viitor.

„Tradiție și Natură”

Mălăia se remarcă prin peisaje montane de o frumusețe rar întâlnită, oferind oportunități ideale pentru iubitorii de natură și aventură. Munții, pădurile și râurile care străbat zona reprezintă un cadru natural perfect pentru drumeții, ciclism și alte activități în aer liber. Aceste caracteristici atrag turiști care doresc să se reconecteze cu natura, să se bucure de aerul curat al muntelui și să trăiască momente de relaxare departe de agitația cotidiană.

2. Crearea Elementelor Vizuale ale Brandului

Logo-ul este elementul central al brandului Mălăia și va avea rolul de a facilita recunoașterea imediată a comunei ca destinație turistică. Logo-ul trebuie să fie simplu, memorabil, versatil și ușor de înțeles, iar culorile și fonturile utilizate vor trebui să reflecte valorile naturale și culturale ale zonei. Designul logo-ului va fi în armonie cu tema tradițională și naturală a brandului, astfel încât să reflecte autenticitatea și frumusețea zonei.

Sloganul „Mălăia - Tradiție și Natură în Inima Munților” va fi folosit pentru a adânci înțelegerea brandului și pentru a sublinia ceea ce face comuna specială. Acesta va transmite esența

experienței turistice, combinând tradițiile locale cu frumusețile naturale. Sloganul va fi scurt, ușor de reținut și va comunica direct valorile comunei.

Instrucțiunile stilistice vor asigura coerența vizuală a brandului, definind tipografia, culorile și dimensiunile necesare pentru toate materialele de promovare (pliante, afișe, site-uri web, etc.). Aceste elemente vizuale vor contribui la consolidarea imaginii de unitate și profesionalism a brandului.

3. Mesaje Cheie pentru Promovarea Brandului

Pentru a promova brandul Mălăia și pentru a atrage turiști, se vor utiliza mesaje esențiale care subliniază caracteristicile unice ale comunei și experiențele pe care aceasta le oferă. Aceste mesaje vor fi incluse în campaniile de promovare și vor ajuta la crearea unui sentiment de dorință și curiozitate în rândul publicului țintă.

Tradițiile Autentice

„Experimentează autenticitatea tradiției și meșteșugurilor din comuna Mălăia! Descoperă cum viața cotidiană se îmbină cu obiceiurile și tradițiile vechi de sute de ani, bucură-te de preparatele tradiționale și învață de la localnici despre istoria locului.”

Frumusețea Naturii

„Mălăia este un loc unde natura și liniștea se întâlnesc. Te invităm să te pierzi pe traseele montane, să respiri aerul curat al pădurii și să te relaxezi în mijlocul unor peisaje ce îți vor tăia răsuflarea.”

Activități în Aer Liber

„Descoperă activitățile în aer liber din Mălăia! De la drumeții și ciclism pe traseele montane până la pescuit și călărie, vei găsi mereu ceva interesant de făcut, într-un cadru natural deosebit.”

Ospitalitatea Locală

„Ospitalitatea locală te va face să te simți ca acasă. La Mălăia, vei fi întâmpinat cu brațele deschise de oameni calzi și primitori, gata să îți împărtășească poveștile și tradițiile lor.”

Aceste mesaje vor transmite publicului țintă valoarea unei experiențe autentice, axată pe tradiție, natură și ospitalitate. Vor evidenția, totodată, unicitatea comunei Mălăia și vor încuraja turiștii să viziteze și să exploreze acest loc încărcat de istorie și frumusețe naturală.

4. Impactul Brandului

Prin consolidarea unui brand autentic și coerent, comuna Mălăia va deveni o destinație turistică deosebită, ușor de recunoscut și apreciată de vizitatori din toată lumea. Brandul va ajuta la promovarea resurselor naturale și culturale ale comunei, va crea o identitate puternică și va contribui la dezvoltarea turismului în zonă. De asemenea, un brand bine definit va atrage turiști în căutare de autenticitate, tradiție și natură, aducând beneficii economice și sociale importante pentru întreaga comunitate.

Activități de Informare și Publicitate pentru Promovarea Brandului Local al Comunei Mălăia

Pentru a facilita promovarea eficientă a brandului local al comunei Mălăia și pentru a transmite mesajele esențiale către publicul țintă, se propun o serie de activități de informare și publicitate ce vor contribui la creșterea vizibilității și atragerea turiștilor. Aceste activități vor fi adaptate specificului local și vor reflecta valorile autentice ale comunei.

1. Crearea unui Website și Platformă Online

Un website dedicat comunei Mălăia va fi un instrument esențial pentru promovarea destinației. Acesta va include informații detaliate despre tradițiile locale, atracțiile turistice, activitățile de aer liber și evenimentele culturale, toate prezentate într-un mod vizual atrăgător și ușor de navigat. În plus, site-ul va fi optimizat pentru motoarele de căutare (SEO), pentru a asigura o vizibilitate maximă și pentru a facilita accesul rapid al potențialilor turiști. Utilizarea rețelelor sociale și a platformelor de rezervări online va sprijini promovarea constantă și interacțiunea directă cu vizitatorii, consolidând legătura cu publicul.

2. Materiale Promoționale

Pentru o promovare offline eficientă, comuna Mălăia va distribui materiale promoționale de calitate, cum ar fi broșuri, pliante, hărți turistice și ghiduri ale zonei. Aceste materiale vor evidenția principalele atracții, traseele de drumeție și evenimentele culturale, fiind disponibile în punctele de informare turistică, dar și în locațiile relevante, cum ar fi hoteluri, restaurante și centre de vizitare. Astfel, vizitatorii vor putea să obțină informațiile necesare chiar în momentul în care ajung în comună.

3. Campanii de Promovare Online

Pentru a ajunge la publicul țintă identificat, se vor desfășura campanii de promovare online prin platforme de social media și motoare de căutare. Se vor utiliza anunțuri plătite, postări organice și conținut vizual captivant (fotografii, clipuri video, testimoniale ale turiștilor) pentru a atrage atenția și a încuraja interacțiunea cu potențialii vizitatori. Mesajele vor fi personalizate în funcție de interesele și comportamentele turistice ale publicului țintă, asigurându-se astfel că informațiile sunt transmise eficient.

4. Participare la Târguri și Evenimente Turistice

Oportunitățile de promovare pot fi amplificate prin participarea la târguri și expoziții turistice, atât naționale, cât și internaționale. Aici, comuna Mălaia va putea să își prezinte brandul printr-un stand atractiv, care să includă materiale promoționale și informații relevante. Personalul standului, bine pregătit și entuziast, va răspunde întrebărilor vizitatorilor și va comunica mesajele cheie ale brandului, contribuind la crearea unei impresii de durată asupra celor care sunt interesați să exploreze comuna.

5. Colaborări cu Influenceri și Blogeri de Călătorie

Parteneriatele cu influenceri și blogeri de călătorie vor oferi o expunere semnificativă brandului local. Acești parteneri vor fi invitați să exploreze comuna Mălaia și să împărtășească experiențele lor autentice cu urmăritorii lor, prin articole, postări pe blog și pe rețelele sociale. Se pot organiza tururi personalizate, în care aceștia vor avea ocazia să experimenteze tradițiile locale și să se bucure de peisajele naturale. Astfel, Mălaia va atrage o audiență diversificată și va construi un renume în rândul turiștilor din diverse colțuri ale lumii.

6. Organizarea Evenimentelor Culturale și Sportive

Pentru a spori atractivitatea comunei Mălaia, se vor organiza evenimente culturale și sportive care să celebreze tradițiile locale și să ofere oportunități recreative pentru turiști. Aceste evenimente pot include festivaluri tradiționale, competiții sportive în aer liber, expoziții de artizanat și concerte. Campaniile de promovare vor fi desfășurate prin intermediul canalelor online și prin parteneriate cu mass-media locală și regională, pentru a atrage atenția asupra activităților din comună și a încuraja vizitatorii să participe la evenimente.

Impactul Activităților de Informare și Publicitate

Prin implementarea acestor activități de informare și publicitate, comuna Mălaia va reuși să își construiască o prezență puternică în fața publicului țintă, să sporească gradul de conștientizare și să atragă turiști din diverse colțuri ale lumii. Este important ca mesajele transmise prin aceste activități să fie consistente cu identitatea brandului și să reflecte autenticitatea și frumusețea comunei. În acest fel, Mălaia va deveni o destinație turistică recunoscută pentru tradițiile sale autentice, natura sălbatică și ospitalitatea localnicilor.

Buget pentru Implementarea Planului de Comunicare al Comunei Mălaia

Pentru realizarea și implementarea unui plan de comunicare eficient pentru comuna Mălaia, se pot analiza două direcții principale: una care presupune implicarea unor agenții specializate pentru servicii profesionale de înaltă calitate, dar costisitoare, și cealaltă care se bazează pe resursele interne ale comunității, prin implicarea localnicilor și tinerelor talente.

Dacă se va opta pentru resursele interne ale comunității, se pot implica voluntari și tineri din localitate în activități de promovare, precum:

- Crearea și actualizarea conținutului pentru website
- Designul materialelor promoționale
- Realizarea și gestionarea campaniilor online
- Participarea la târguri și evenimente turistice.

Alocarea Bugetului

Pentru estimarea costurilor activităților de promovare, este important să ținem cont de specificitatea fiecărei acțiuni și de resursele disponibile. În continuare, sunt propuse câteva orientări pentru alocarea bugetului:

1. Website și Platforme Online

Un buget adecvat pentru crearea și întreținerea unui site web dedicat comunei Mălaia este esențial. Acesta va include:

- Costuri de dezvoltare și design web
- Găzduirea și optimizarea pentru motoarele de căutare (SEO)
- Promovare online prin campanii plătite pe rețelele sociale și motoare de căutare (Google Ads, Facebook Ads etc.).

2. Materiale Promoționale

Costurile pentru crearea și distribuirea materialelor promoționale vor depinde de numărul și tipul acestora. Bugetul ar putea include:

- Design grafic
- Tipărirea materialelor (broșuri, pliante, hărți)
- Distribuția acestora în locațiile de interes (centre de informare, hoteluri, restaurante etc.)
- Actualizarea periodică a materialelor promoționale.

3. Campanii de Promovare Online

Bugetul pentru campaniile online va depinde de obiectivele specifice ale comunei. Se recomandă o abordare flexibilă, astfel încât să se poată ajusta campaniile în funcție de performanță. Bugetul va acoperi:

- Campanii plătite pentru atragerea de trafic pe website
- Campanii de brand awareness pe rețelele sociale.

4. Participare la Târguri și Evenimente Turistice

Pentru participarea la târguri și expoziții turistice, bugetul va include:

- Costuri de închiriere a standurilor
- Design și producție materialelor promoționale
- Cheltuieli de transport și cazare
- Alte costuri asociate participării la aceste evenimente.

5. Colaborări cu Influenceri și Blogeri de Călătorie

Bugetul pentru colaborarea cu influenceri și blogeri va depinde de:

- Popularitatea acestora și natura colaborării (tururi personalizate, postări pe rețele sociale)
- Cheltuieli suplimentare (cazare, masă, transport).

6. Organizarea Evenimentelor Culturale și Sportive

Organizarea evenimentelor culturale și sportive pentru promovarea comunei Mălaia va presupune alocarea unui buget care să acopere:

- Costurile logistice (echipamente, organizare)
- Promovarea și publicitatea evenimentului
- Personalul necesar și alte cheltuieli asociate.

Gestionarea Bugetului

Pentru o gestionare eficientă a bugetului, este important ca acesta să fie alocat în funcție de obiectivele strategice și de resursele disponibile ale comunei Mălaia. Astfel, planificarea atentă și alocarea judicioasă a resurselor vor asigura un impact maxim al activităților de promovare.

Întrucât comuna Mălaia este o destinație turistică aflată într-un stadiu de dezvoltare, o combinație între abordările propuse ar putea fi o alegere eficientă. De exemplu, se poate opta pentru colaborarea cu o agenție de marketing care să implice resursele comunității locale (tineri, voluntari) în procesul de promovare a comunei.

Management și Implementare

Comuna Mălaia va coordona activitățile de informare, comunicare și publicitate, având o echipă dedicată acestui proiect. Printre activitățile de management se numără:

- Coordonarea continuă a campaniilor de promovare
- Colaborarea cu partenerii locali și mass-media
- Distribuirea periodică a buletinelor informative.

Pentru implementarea eficientă, va fi necesar un set de echipamente, precum:

- Reportofon
- Proiector multimedia
- Aparat foto digital
- Televizor
- Imprimantă și scanner
- Laptopuri și computere cu acces la internet
- Telefoane mobile.

Monitorizare și Evaluare

Monitorizarea și evaluarea activităților sunt esențiale pentru succesul planului de promovare. Se va implementa un sistem de monitorizare a rezultatelor pentru a evalua eficiența strategiilor și pentru a lua măsuri corective, dacă este necesar. Se va colecta feedback de la turiști și vor fi monitorizați indicatori precum numărul de vizitatori, durata șederii și gradul de satisfacție.

Pentru gestionarea eficientă a acestui plan de dezvoltare turistică, comuna Mălaia va avea nevoie de o echipă dedicată, care să depună un efort constant pentru a atrage turiști și a crea o identitate puternică pentru destinația turistică.

6.2 Sistemul de monitorizare și evaluare

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Turistică pentru Comuna Mălaia

Pentru transpunerea eficientă a Strategiei de dezvoltare turistică în comuna Mălaia, este necesar să se implementeze o serie de măsuri și instrumente concrete, care vor structura procesul, mobiliza resursele disponibile și vor asigura succesul pe termen lung al strategiei. În acest sens, coordonarea implementării Strategiei va fi asigurată de către autoritățile locale, în colaborare cu partenerii relevanți din comunitate, fiind esențial ca toate etapele să fie gestionate cu atenție și responsabilitate.

Coordonarea Implementării Strategiei

Coordonarea implementării Strategiei va fi realizată de Consiliul Local și Primarul comunei Mălaia. Pentru a sprijini acest proces complex, se va înființa o structură dedicată, autonomă, care va gestiona întreaga implementare a planului de dezvoltare turistică. Această structură va fi compusă din funcționari publici cu expertiză în domenii tehnice, financiare și administrative, ale căror cunoștințe și experiență sunt necesare pentru gestionarea proiectelor pe termen lung.

Primarul va avea rolul de lider al acestei structuri, iar, în funcție de necesități, se poate apela la un consultant extern care să aducă expertiză suplimentară, mai ales în domenii specifice sau în cazul unor provocări majore.

Responsabilitățile Structurii de Coordonare a Strategiei

Pentru a asigura o implementare eficientă a Strategiei de dezvoltare turistică, structura dedicată va avea următoarele responsabilități fundamentale:

Coordonarea și Monitorizarea Implementării:

Asigurarea unei implementări corecte și eficiente a tuturor acțiunilor prevăzute în Strategie, prin gestionarea resurselor umane și financiare. Acest lucru presupune urmărirea îndeaproape a progresului în implementarea proiectelor și obiectivelor stabilite.

Managementul Financiar:

Oferirea unui management financiar corect, care să asigure utilizarea rațională a fondurilor alocate implementării strategiei. Acesta va include gestionarea bugetelor pentru fiecare proiect, precum și identificarea surselor de finanțare adiționale, cum ar fi fonduri europene sau parteneriate public-private.

Monitorizarea Indicatorilor de Progres:

Stabilirea și urmărirea indicatorilor de performanță pentru fiecare obiectiv din Strategie. Aceasta va implica măsurarea impactului acțiunilor întreprinse și realizarea unui raport de progres periodic, care va ajuta la identificarea eventualelor ajustări necesare.

Asigurarea Resurselor Tehnice și Administrative:

Furnizarea tuturor resurselor tehnice și administrative necesare pentru implementarea strategiilor de dezvoltare, inclusiv echipamentele și infrastructura necesare pentru organizarea și desfășurarea activităților.

Evaluare și Revizuire Periodică:

Organizarea unor sesiuni de evaluare periodică a progresului implementării Strategiei și ajustarea acestora acolo unde este necesar. Aceasta poate include, de asemenea, sesiuni de feedback cu comunitatea și grupurile de interese pentru a evalua percepția asupra progresului făcut.

Elaborarea Rapoartelor de Progres:

Crearea rapoartelor detaliate cu privire la stadiul implementării, care să fie distribuite către autoritățile competente și partenerii implicați, pentru a asigura transparența și o bună informare a tuturor părților.

Urmărirea Planului de Comunicare:

Coordonarea și monitorizarea implementării Planului de comunicare și promovare, pentru a garanta o vizibilitate maximă a Strategiei și pentru a sprijini promovarea comunei Mălaia ca destinație turistică.

Instrumente de Implementare

Implementarea Strategiei necesită un cadru organizatoric clar, precum și instrumente care să ajute la concretizarea planurilor propuse. Printre acestea se numără:

Planul de Acțiuni:

Un plan detaliat care va include toate proiectele și acțiunile din Strategie. Fiecare proiect va fi descris în detaliu, incluzând informații despre resursele necesare, sursele de finanțare, legislația aplicabilă și indicatorii de rezultat pentru evaluarea succesului. Acest plan va fi structurat pe etape, cu termene precise de implementare și va ține cont de prioritățile stabilite în urma consultărilor cu comunitatea locală.

Planificarea în Timp:

Planificarea activităților pe termen scurt, mediu și lung este esențială pentru a urmări evoluția proiectelor. Fiecare acțiune va fi împărțită în etape clare, iar termenii limită vor fi ajustați în funcție de prioritățile stabilite în cadrul consultărilor locale.

Parteneriate Locale:

Continuarea și extinderea parteneriatelor cu diferite grupuri de interes local, organizații nonguvernamentale, instituții educaționale și alți actori din comunitate va asigura implicarea activă și sprijinul necesar în derularea proiectelor. Aceste parteneriate vor contribui direct la succesul strategiei prin implicarea comunității în activitățile de promovare și dezvoltare.

Asumarea Responsabilităților

Pentru succesul implementării, Strategia de dezvoltare turistică trebuie să fie considerată un document de lucru nu doar pentru autoritățile locale (Consiliul Local și Primar), ci și pentru toate entitățile din parteneriatele locale. Astfel, fiecare entitate va avea responsabilități clare și măsurabile în cadrul implementării.

De asemenea, pentru a asigura implicarea activă a întregii comunități, se va organiza un Plan de Comunicare și Promovare. Acesta va viza informarea și educarea populației și grupurilor de inițiativă, pentru a încuraja susținerea și participarea activă în implementarea Strategiei. Planul va include o varietate de acțiuni, precum campanii de informare, evenimente locale, sesiuni de formare și workshopuri pentru comunitate.

Planul de Comunicare și Promovare a Strategiei

Un aspect esențial al implementării Strategiei va fi realizarea unui Plan de Comunicare și Promovare eficient, care să asigure vizibilitatea și înțelegerea importanței acesteia în rândul locuitorilor și al grupurilor de interes din Mălaia. Acesta va include:

Campanii de sensibilizare și informare: Desfășurate atât la nivel local, cât și regional, pentru a crește gradul de conștientizare a obiectivelor strategice și a impactului lor asupra comunității.

Evenimente de promovare: Organizarea de evenimente care să atragă atenția asupra potențialului turistic al comunei, incluzând târguri, expoziții și festivaluri locale.

Canale de comunicare diversificate: Utilizarea platformelor digitale, rețelelor sociale, dar și a mijloacelor tradiționale (afise, pliante, evenimente de pe teren) pentru a ajunge la un public cât mai larg.

Aceste activități vor contribui la implicarea activă a cetățenilor și la creșterea sprijinului local pentru realizarea obiectivelor Strategiei de dezvoltare turistică a comunei Mălaia.

Sistemul de Monitorizare și Evaluare pentru Implementarea Strategiei în Comuna Mălaia

Implementarea Strategiei de dezvoltare turistică a comunei Mălaia presupune un sistem riguros de monitorizare și evaluare, care să asigure eficiența și calitatea procesului, să urmărească progresul implementării și realizarea obiectivelor stabilite. Acest sistem are rolul de a identifica posibilele devieri de la planificare, de a ajusta acțiunile acolo unde este necesar și de a garanta atingerea impactului dorit.

Activitățile de monitorizare și evaluare vor urmări realizarea obiectivelor strategiei în contextul resurselor umane, materiale și financiare alocate, respectarea termenelor de implementare și buna desfășurare a parteneriatelor. În cazul în care apar devieri de la planificare, situații de criză sau alte evenimente neprevăzute, activitățile de monitorizare vor interveni pentru a ajusta și redirecționa acțiunile, asigurându-se că strategia rămâne pe drumul corect și impactul dorit este atins.

Monitorizarea implementării Strategiei se va desfășura pe mai multe nivele și în diferite etape ale procesului:

1. Monitorizarea Imediată

- Realizată în timpul implementării strategiei, pentru a urmări progresul zilnic și a interveni prompt în caz de abateri.

2. Monitorizarea Finală

- Realizată la finalul perioadei de implementare a strategiei, pentru a evalua succesul global al acesteia.

3. Monitorizarea Ex-Post

- Realizată după finalizarea implementării planului de acțiuni, pentru a analiza rezultatele pe termen lung și a învăța din procesul de implementare.

Monitorizarea va fi realizată pe două nivele:

1. Monitorizarea Generală

- Se va efectua la nivelul Consiliului Local, care va urmări implementarea întregii strategii și va coordona procesul de planificare și evaluare.

2. Monitorizarea Sectorială

- Se va desfășura la nivelul unor grupuri specifice, formate din persoane desemnate ca lideri pentru fiecare domeniu tematic sau de către serviciile specializate din cadrul Primăriei (ex: Compartimentul de Urbanism, Amenajarea Teritoriului etc.). Aceste grupuri vor monitoriza acțiunile și proiectele specifice și vor raporta progresul la Consiliul Local.

Indicatorii de Monitorizare și Evaluare

În vederea evaluării progresului implementării strategiei și a succesului acesteia, se vor urmări cu atenție o serie de indicatori relevanți. Fiecare dintre aceștia va contribui la analiza impactului turismului asupra comunei și la adaptarea acțiunilor pentru a asigura o dezvoltare turistică sustenabilă și benefică atât pentru vizitatori, cât și pentru comunitate.

1. Numărul de Turiști

Unul dintre cei mai importanți indicatori este numărul de turiști care vizitează comuna Mălaia. Acest indicator va fi monitorizat constant pentru a urmări evoluția turismului în comună și pentru a analiza tendințele de creștere sau scădere în fiecare sezon turistic. Se vor colecta date din surse oficiale, cum ar fi cazările locale sau din sondaje efectuate în rândul turiștilor. O creștere constantă a numărului de turiști ar putea indica succesul strategiilor de promovare și atractivitatea destinației. Pe de altă parte, o scădere ar putea semnala necesitatea unor ajustări în planurile de marketing și infrastructură turistică.

- **Exemple de date colectate:**

- Numărul de turiști sosiți anual
- Procentajul de creștere anuală
- Distribuția turiștilor pe sezoane (vară, iarnă, etc.)

2. Gradul de Satisfacție a Turiștilor

Pentru a evalua calitatea experienței turistice, feedback-ul turiștilor va fi esențial. Se vor utiliza sondaje de satisfacție, atât online cât și la fața locului, pentru a colecta opinii privind atracțiile locale, facilitățile oferite (cazare, restaurante, ghizi turistici etc.) și serviciile comunității. Evaluarea satisfacției va permite identificarea punctelor forte, dar și a domeniilor care necesită îmbunătățiri. De asemenea, acest indicator poate ajuta la ajustarea ofertelor turistice pentru a se potrivi mai bine așteptărilor vizitatorilor.

- **Exemple de întrebări pentru sondaje:**

- Cum ați evalua nivelul de curățenie în locațiile vizitate?
- Care este gradul dumneavoastră de satisfacție față de ospitalitatea locală?
- Ați recomanda comuna Mălaia altor turiști? De ce?

3. Durata Medie a Șederii

Durata medie a șederii turiștilor în comuna Mălaia este un alt indicator important. Aceasta va fi măsurată prin datele furnizate de unitățile de cazare. O durată mai mare a șederii sugerează că turiștii sunt mulțumiți de destinație și doresc să petreacă mai mult timp pentru a explora atracțiile oferite. Dacă se observă o scădere a acestei durate, ar putea fi necesar să se investească în noi atracții sau activități care să motiveze vizitatorii să rămână mai mult timp.

- **Exemple de date colectate:**

- Durata medie a șederii pe perioadă sezonieră
- Compararea duratei șederii între turiștii locali și cei internaționali

4. Gradul de Utilizare a Infrastructurii Turistice

Monitorizarea utilizării facilităților turistice, cum ar fi unitățile de cazare, restaurantele, traseele turistice, centrele de informare turistică și altele, va ajuta la evaluarea atractivității și eficienței infrastructurii existente. Acești indicatori pot include numărul de turiști care folosesc aceste servicii, precum și gradul de ocupare al acestora. O infrastructură turistică bine folosită este un semn al unui turism de succes, iar datele obținute vor ajuta la planificarea extinderii sau îmbunătățirii facilităților pentru a satisface cerințele turiștilor.

- **Exemple de date colectate:**

- Gradul de ocupare al unităților de cazare
- Numărul de turiști care utilizează traseele turistice
- Procentul de utilizare a restaurantelor și locurilor de relaxare

5. Studii de Piață și Cercetări

Pentru a înțelege mai bine profilul turiștilor care vizitează comuna Mălaia și pentru a evalua evoluția preferințelor acestora, vor fi realizate periodic studii de piață și cercetări. Acestea vor include analize detaliate ale tipurilor de turiști care vizitează localitatea, cum ar fi vârsta, venitul, interesele și comportamentele de consum. De asemenea, vor fi efectuate comparații cu alte destinații din regiune

pentru a determina poziționarea comunei Mălaia pe piața turistică. Aceste informații vor ghida dezvoltarea unor oferte turistice mai adaptate nevoilor vizitatorilor.

- **Exemple de studii realizate:**

- Analiza profilului demografic al turiștilor
- Identificarea tendințelor de consum în turism
- Analiza comparativă cu alte destinații similare

6. Analiza Economică

Un alt indicator esențial pentru evaluarea succesului strategiei este analiza economică a impactului turismului asupra comunei Mălaia. Aceasta va include evaluarea veniturilor generate de turism (din cazare, alimentație, suveniruri etc.), crearea de locuri de muncă pentru localnici și stimularea afacerilor locale. De asemenea, vor fi examinate costurile și beneficiile economice pe termen lung, asigurându-se astfel că dezvoltarea turistică contribuie pozitiv la economiile comunei și la nivelul de trai al locuitorilor.

- **Exemple de date colectate:**

- Venituri din turism
- Crearea de locuri de muncă în domeniul turistic
- Creșterea afacerilor locale datorită turismului

7. Monitorizarea Campaniilor de Comunicare și Marketing

Eficiența campaniilor de promovare a comunei Mălaia va fi măsurată prin analiza unui set de indicatori de marketing digital și tradițional, cum ar fi numărul de interacțiuni online (vizite pe website, social media), rata de conversie (turiști care efectuează o rezervare în urma campaniilor), vizibilitatea brandului local și efectul pe termen lung al acestora asupra imaginii comunei. Acești indicatori vor ajuta la ajustarea continuă a campaniilor de marketing și vor asigura că mesajul de promovare ajunge la publicul țintă.

- **Exemple de metrici monitorizați:**

- Numărul de interacțiuni pe rețelele sociale
- Rata de conversie a campaniilor publicitare
- Creșterea notorietății brandului comunei

8. Evaluarea Impactului Asupra Comunității Locale

Evaluarea impactului turismului asupra comunității locale va analiza efectele pozitive și negative asupra stilului de viață al locuitorilor, impactul asupra culturii și tradițiilor, dar și asupra mediului înconjurător. Acest indicator va ajuta la asigurarea faptului că turismul în Mălaia se dezvoltă într-un mod responsabil, care păstrează valorile locale și beneficiază comunitatea. Se vor colecta date referitoare la implicarea localnicilor în activitățile turistice și gradul de acceptare a turismului de către aceștia.

- **Exemple de aspecte evaluate:**

- Schimbările în stilul de viață local
- Implicarea comunității în activitățile turistice
- Protejarea tradițiilor și a valorilor culturale

9. Rapoarte Periodice și Revizuii Strategice

Pentru a asigura continuitatea și succesul pe termen lung, vor fi întocmite rapoarte periodice care vor analiza stadiul implementării strategiei și vor propune măsuri de ajustare acolo unde este necesar. În cadrul acestora, se vor organiza întâlniri de revizuire a strategiei, cu scopul de a adapta direcțiile de acțiune în funcție de schimbările contextuale, de prioritățile emergente sau de noile oportunități și provocări apărute în domeniul turismului.

- **Exemple de revizuii:**

- Măsuri de adaptare a planurilor de acțiune
- Planuri de ajustare a strategiilor de marketing
- Identificarea noilor oportunități de dezvoltare

Prin implementarea unui sistem de monitorizare și evaluare detaliat și continuu, comuna Mălaia va putea să urmărească progresul implementării strategiei și să ia măsuri rapide pentru a maximiza impactul pozitiv al turismului asupra economiei și comunității locale. Acești indicatori vor ajuta la asigurarea unei dezvoltări sustenabile a turismului, răspunzând atât cerințelor vizitatorilor, cât și nevoilor locuitorilor comunei.

6.3. O analiză a riscurilor/un plan de diminuare a riscului în implementarea SDT/SDL

Risc Identificat	Măsuri de Atenuare a Riscurilor	Responsabili
Pierderea oportunităților de finanțare pentru proiecte turistice	<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea activă a surselor de finanțare relevante pentru dezvoltarea turismului; - Depunerea la timp a cererilor de finanțare și respectarea cerințelor tehnice; - Elaborarea de proiecte sustenabile, aliniate cu strategiile naționale și europene. 	Departament / Compartiment Dezvoltare Proiecte / Programe
Gestionarea ineficientă a procedurilor de achiziții publice pentru proiecte turistice	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea eficienței în derularea achizițiilor publice prin digitalizare și transparentizare; - Elaborarea unui Plan anual de achiziții publice și a unei Strategii de achiziții publice clare și detaliate; - Instruirea responsabililor privind legislația achizițiilor publice. 	Departament / Compartiment Achiziții Publice
Întocmirea neconformă a documentațiilor pentru achiziții publice	<ul style="list-style-type: none"> - Aplicarea procedurilor standardizate de întocmire a documentației de achiziție; - Formarea periodică a personalului responsabil cu achizițiile publice; - Implementarea unui sistem de verificare și validare internă înainte de lansarea procedurilor. 	Departament / Compartiment Achiziții Publice

Pierderea sau diminuarea expertizei tehnice în administrația locală	<ul style="list-style-type: none"> - Implementarea unui Plan anual de ocupare a posturilor pentru atragerea și menținerea personalului calificat; - Organizarea de programe de formare profesională continuă pentru angajați; - Colaborarea cu experți și consultanți în domeniul dezvoltării turistice pentru completarea cunoștințelor interne. 	Departament / Compartiment Resurse Umane
--	--	--

6.4. Comunicarea cu beneficiarii proiectelor și promovarea strategiei

Sistemul de evaluare a strategiei de dezvoltare turistică a comunei Mălaia joacă un rol esențial în aprecierea impactului proiectelor implementate și în asigurarea faptului că obiectivele stabilite sunt realizate în mod eficient și sustenabil. Acesta permite analiza rezultatelor tangibile și intangibile ale strategiei, oferind o imagine clară asupra progresului înregistrat, calității intervențiilor și eficienței utilizării resurselor alocate.

Evaluarea este realizată în trei etape principale, fiecare având un rol distinct în procesul de implementare. Prima etapă, evaluarea anterioară începerii acțiunilor, presupune o analiză detaliată a impactului potențial al proiectului, verificarea corectitudinii presupunerilor și identificarea posibilelor riscuri și provocări. Această etapă este esențială pentru luarea unor decizii informate privind oportunitatea implementării acțiunii și ajustarea planului inițial pentru a asigura un impact pozitiv asupra dezvoltării comunei Mălaia.

A doua etapă, evaluarea intermediară, este realizată pe parcursul implementării proiectelor și urmărește modul în care acestea evoluează în raport cu obiectivele stabilite. Se analizează progresul înregistrat, se identifică eventualele dificultăți și se propun soluții pentru optimizarea derulării acțiunilor. Această etapă permite ajustarea direcției strategice în timp real, astfel încât să se mențină alinierea cu obiectivele stabilite și să se maximizeze eficiența utilizării resurselor.

Ultima etapă, evaluarea finală, se realizează după încheierea proiectului, fie imediat, fie la anumite intervale de timp, pentru a determina impactul real al acțiunilor implementate. Aceasta analizează dacă obiectivele au fost atinse și dacă rezultatele obținute corespund celor anticipate. De asemenea, evaluarea finală poate constitui un punct de plecare pentru elaborarea unor noi inițiative care să consolideze și să extindă rezultatele pozitive sau să corecteze eventualele deficiențe identificate.

Pentru o monitorizare eficientă a implementării strategiei, se utilizează două tipuri principale de indicatori. Indicatorii de progres sunt folosiți pentru a evalua desfășurarea acțiunilor și includ aspecte precum numărul de proiecte finalizate, respectarea termenelor de implementare, utilizarea resurselor financiare și dezvoltarea infrastructurii turistice. Acești indicatori permit ajustarea strategiilor și intervenția promptă în cazul în care apar dificultăți sau întârzieri.

Indicatori de progres (la nivel de strategie) – aceștia sunt folosiți pentru a evalua **ritmul și direcția implementării strategiei**, luând în considerare:

- Numărul de proiecte demarate și finalizate;
- Alocarea și utilizarea resurselor financiare și umane;
- Stadiul de dezvoltare a infrastructurii turistice și capacitatea de cazare.

Indicatorii de impact și de rezultat, pe de altă parte, sunt esențiali pentru a măsura efectele strategiei asupra comunității locale și asupra economiei comunei Mălaia. Aceștia includ creșterea numărului de turiști care vizitează zona, evoluția veniturilor generate de activitățile turistice, dezvoltarea afacerilor locale în domeniul turismului, gradul de satisfacție al vizitatorilor și nivelul de implicare a comunității în inițiativele de dezvoltare.

Indicatori de impact și rezultat (la nivel de acțiuni concrete) – aceștia măsoară efectele proiectelor implementate asupra comunei Mălaia, cum ar fi:

- Creșterea numărului de turiști și a duratei medii a șederii acestora;
- Evoluția

Monitorizarea continuă și evaluarea periodică a acestor indicatori asigură o adaptare constantă a strategiei la realitățile economice, sociale și de mediu, contribuind astfel la transformarea comunei Mălaia într-o destinație turistică atractivă și sustenabilă. Printr-un sistem de evaluare bine structurat și printr-o analiză constantă a rezultatelor obținute, se poate garanta că resursele sunt utilizate eficient, iar dezvoltarea turistică a comunei răspunde atât nevoilor vizitatorilor, cât și intereselor comunității locale.

Revizuire

Strategia de dezvoltare a comunei Mălaia va fi supusă unei revizuii periodice pentru a asigura că obiectivele și direcțiile de acțiune rămân aliniate la nevoile comunității și la schimbările economice, sociale și legislative. Această evaluare va permite ajustarea și actualizarea strategiei astfel încât să reflecte noile oportunități de dezvoltare, să răspundă provocărilor emergente și să garanteze continuitatea inițiativelor de progres.

Prima revizuire este recomandată la sfârșitul perioadei pe termen scurt, în 2027, iar pe parcurs vor fi luate în considerare atât rezultatele implementării, cât și evoluția bugetului local, modificările legislative și ajustările strategiilor naționale, regionale sau județene care pot influența comuna. Indiferent de frecvența revizuirilor, o raportare anuală privind rezultatele implementării va fi realizată, incluzând proiectele care vor continua sau vor fi inițiate în următorul an și impactul acestora asupra bugetului local.

Implementarea strategiei va fi posibilă printr-un parteneriat extins la nivel local, implicând administrația publică, instituții de învățământ, operatori economici, organizații non-guvernamentale și reprezentanți ai cetățenilor. Această abordare urmărește implicarea activă a tuturor actorilor interesați, asigurând transparență, colaborare și eficiență în aplicarea măsurilor prevăzute. Administrația locală va facilita consultări publice și va încuraja participarea comunității la luarea deciziilor, respectând principiile dezvoltării durabile și egalității de șanse.

Având în vedere resursele și expertiza limitată disponibile la nivel local în anumite domenii esențiale pentru implementarea strategiei, se recomandă colaborarea cu agenții guvernamentale și organizații specializate, cum ar fi Agenția pentru Dezvoltare Regională, Camera de Comerț, Agenția pentru Protecția Mediului sau Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală. Aceste parteneriate vor contribui la o aplicare mai eficientă a strategiei, oferind expertiză și sprijin în atragerea finanțărilor necesare.

Strategia va fi un document accesibil tuturor cetățenilor comunei Mălaia, fiind publicată pe website-ul oficial al administrației locale, pentru a permite informarea și implicarea activă a comunității în procesul de dezvoltare locală.

Elaborat

S.C. AMELIE UNIQUE VISION S.R.L.